BOSTON PUBLIC LIBRARY
Benton Fund

Bib. Lanhern.

CONSTITVTIONES SOCIETATIS IESV.

Cum earum Declarationibus.

ROMÆ, In Collegio Rom. eiuſdē Societat.

Anno Dñi M D C V I.

CVM FAC. SVPER.

ACC 90-287

GREGORIVS XIII. Inſtitutum Societatis à Paulo III. & Iulio etiam III. confirmatum, & à Paulo IIII. diligentiſſime examinatũ, nec non et à Concilio Tridentino commendatũ nõ modo refert, ſed ipſe etiã illud atq; Conſtitutiones, et Statuta approbat, et cõfirmat in hæc verba.

MOTV PROPRIO, certaque ſcientia noſtra & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, laudabile huiuſmodi inſtitutum, ac prædicta, ceteraque omnia dictæ Societatis Priuilegia, Facultates, exemptiones, immunitates, gratias & indulta tã à prædictis, quam alijs prædeceſſoribus noſtris, & etiã à nobis conceſſa; Conſtitutiones quoque & Statuta qualiacunque ſint, ea omnia, ac ſi ad verbum præſentibus insererentur, pro expreſſis habentes, auctoritate Apoſtolica tenore præſentium approbamus & confirmamus, ſupplentes omnes iuris & facti defectus, ſi qui interuenerint in prædictis Conſtitutionibus & ſtatutis, &c. In litteris Apoſtolicis, datis Calendis Februarij Anno Incarnationis Dominicæ. MDLXXXII.

Idem Inſtitutum atq; Conſtitutiones & Statuta approbauit & confirmauit ſe. re. Gregor. XIIII. in ſua conſtitutione quarto Calendas Iulij. Anno Domini M. D. XCI. Et nunc poſtremo S. D. N. Paulus Papa V. eandem gratiam benigniſſime conceſſit, vt in ampliſſimis litteris apparet pridie nonas Septembris datis anno ab orbe redempto M. DC VI.

PRIMVM

AC GENERALE EXAMEN

IIS OMNIBVS, QVI IN SOCIE-
A tatem IESV admitti petent,† pro-
ponendum.

DE INSTITVTO SOCIETATIS IESV, & varietate perſonarum, quæ in ipſa ſunt. Cap. I.

1 HAEC minima Congregatio, quę à ſede Apoſtolica prima ſui inſtitutione Societas IESV nominata eſt, primũ fuit approbata per felicis memoriæ Paulum Papam

DECLARATIONES in examen.

IN CAP. I.

A ¶ HOC [a] examẽ vt plurimum omnibus proponi ſolet, poſtquam in a P.1.c.1. D.& c.4.§.5.& E.
Domũ primæ Probationis ingrediuntur. Si tamen in aliquo particulari dictaret ratio aliud examen breuius eſſe proponendũ, aut hoc ipſum relinquendũ, vt legatur, nullo poſtulato reſponſo ad ea, quæ continet, vel ſi ſatis alioqui notus eſt, qui ingreditur; non neceſſe erit iuxta hoc examen procedere. Id tamen ille,[b] cui examinandi munus cõmittitur, cum Superiore conferat, & eius iudiciũ ſequatur. b P.1.c.1.§.3.
[c] Ante autẽ quã Domi recipiantur, fere ſemper de quibuſdã rebus maioris momenti, præſertim de ijs, quæ ſolent excludere, examinari eos oportebit. c P.1.c.1. D.& c.4. D.

pã III. anno 1540 & per eundẽ poſtmodũ 1543. cõfirmata, ac rurſus per Iulium III. illius ſucceſſorem anno 1550. Vt interim omittantur diuerſæ litteræ Apoſtolicæ, in quibus de ea ſermo habetur, & ei variæ facultates (ſuppoſita magna approbatione, & confirmatione) conceduntur.

a P. 1. c. 2. §. 8. & c. 3. §. 1. & p. 3. c. 1. §. 9. & p. 4. Proœ. & c. 12. §. 1. & p. 6. c. 3. §. 4. & p. 7. c. 1. §. 1. & p. 10. § 2.

[a] Finis huius Societatis eſt, nõ ſolum ſaluti, & perfectioni propriarum animarum cum diuina gratia vacare, ſed cum eadem impenſè in ſalutem, & perfectionem proximorum incumbere. 2

b P. 5. c. 3. §. 3 & 6. & c 4. §. 2. & 3. & p. 6. c. 1. & 2.

c P. 6. c. 2. §. 2. 5. 6. 11. & 12.

d Inf. c. 4. §. 27. & p. 4. c. 7. §. 3. & c. 15. §. 4. & c. 17. F. & p. 6. c 2. §. 7. & G. & p 7. c. 4. §. 4. & B & p. 10. §. 5.

Ad hunc finem melius conſequendum, [b] tria Vota in ea, Obediẽtiæ, Paupertatis, & Caſtitatis emittũtur; [c] ſic Paupertatem accipiendo, vt nec velit, nec poſſit redditus vllos ad ſuam ſuſtentationem, nec ad quiduis aliud habere. Quod non tantum in particulari de vnoquoque, ſed etiam de Eccleſijs & Domibus Societatis profeſſæ eſt intelligendum: [d] Nec etiam (quamuis alijs ſit licitum) pro Miſſarum ſacrificijs, vel Prædicationibus, vel Lectionibus, vel vllius ſacramenti adminiſtratione, vel quouis alio pio officio ex ijs, quæ iuxta ſuum Inſtitutum Societas poteſt exercere, ſtipendium vllum, vel eleemoſynã, quæ ad compenſationem huiuſmodi miniſteriorum dari ſolent, ab alio, quàm à Deo (ob cuius obſequium omnia pure facere debent) poſſunt admittere. 3

e P. 6. c. 2. A.

f P. 1. c. 4. §. 6. & p. 4. c. 2. D.

B ¶ *Huiuſmodi Domus Probationis velut membra ſunt Collegiorum,* [f] *vbi admitti,*

Et [e] quãuis habeat Societas Collegia, & † Domos Probationis 4 B

tionis, redditibus dotatas ad Scholaſticorum ſuſtentationẽ, antequam in Societatem Profeſſam, vel eius Domos recipiantur: [a] non poſſunt tamẽ huiuſmodi redditus in vſum alium, iuxta Litteras Apoſtolicas in Conſtitutionibus declaratas, expendi: nec Domus Profeſſorum, nec aliquis eorum, aut etiam Coadiutorum, eiſdem vti poterit.

mitti, & probari ad tempus ſolent, qui poſtmodum in Collegijs ſunt conſtituẽdi.

a P.4. c. 2. § 5. & c.10. §.1. & p.6. c.2. §. 3. & p. 9. c. 3 §. 18. & c.4. §. 7. & p. 10. § 4.

5 [b] Profeſſa itidem Societas, præter tria Vota dicta, Votum facit expreſſum Summo Pontifici, vt Vicario qui nũc eſt, vel pro tempore fuerit, Chriſti Domini Noſtri; nimirum ad proficiſcendum ſine excuſatione, [c] non petito viatico, quocunq; gentium eius Sanctitas iuſſerit, inter fideles, vel infideles, ad res, quæ ad diuinum cultum, & religionis Chriſtianæ bonum ſpectant.

b P.5. c.3. §.3. & C. & p.7. c.1. §. 1. & B.

c P.6. c.2. §.13. & I. & p.7. c.1. §.3.

6 Ceterum ratio viuendi in exterioribus iuſtas ob cauſas, maius Dei obſequium ſemper intuendo, [d] communis eſt: nec vllas ordinarias pænitẽtias, vel corporis afflictiones ex obligatione ſubeundas habet; ſed illas aſſumere quiuis poterit, quæ ſibi videbuntur C ([e] cũ † approbatione Superioris') ad maiorem ſui ſpiritus profectum cõuenire; & [f] quas propter eundem finem Superiores eis poterunt imponere.

C ¶ *Hoc Superiori iudicãdum relinquetur. Ille autem vices ſuas Confeſſario, vel alijs, quando expedire cẽſuerit, poterit delegare.*

d P.6. c.2. §.15. & 16.

e P.3. c. 1. § 12 & p.6. c.3. §.1.

f Inf. c.4. §. 33 & p. 3. c.1. §.15.

a P.5.c.1. A.
b P.5.c.2. §.3.&c.3. §.5.&6.
c Inf. §.11. & c.4.§.17. & c.5.§.8.

D ¶ Præter hæc quatuor genera perſonarũ, nonnulli ad [b] *ſolemnem Profeſſionẽ trium Votorum tantum, iuxta litteras Apoſtolicas Iulij Tertij admittuntur.*

E ¶ Quam-

7 [a] Perſonarum autem, quæ admittuntur in hāc Societatē generaliter ſumptam, † quatuor ſunt claſſes; ſi finem, quē ipſa ſpectat, intueamur: [c] tametſi omnes, qui ingrediuntur, quod ad ipſos attinet, quartæ claſſis eſſe debent, de qua dicetur. D

d P.5.c.3. §.1.2.&3.
e P.5.c.2. §.2.
f P.5.c.2. §.1.& p.10.§.7.

8 [d] In primis aliqui admittuntur, vt Profeſſionem in Societate quatuor ſolemnibus Votis (vt dictum eſt) emiſſis, faciant; peractis prius experimentis & Probationibus debitis: & hos ſufficienter in [e] litteris eruditos (vt in Conſtitutionibus poſtmodũ dicetur) & in vita, [f] ac moribus diu (quemadmodum hæc vocatio exigit) probatos, & omnes ante Profeſſionem Sacerdotes eſſe oportet.

g Inf. c.6. §.1.2.3.& 8.& p.5.c.4.§.1.2.& 3.
h Inf. c.6. §.5.& 6.& p.1.c.2.§.2.& p.5.c.4.§.5.

9 [g] Secundæ claſſis ſunt, qui in Coadiutores ad diuinum ſeruitium, & Societatis auxilium in rebus ſpiritualibus, vel temporalibus admittuntur. & ij quidem poſt experimenta & Probationes, Vota ſimplicia Obedientię, Paupertatis, & Caſtitatis (omiſſo quarto ad Summum Pontificem pertinente, & alio quouis ſolemni) debent emittere. [h] qui ſua ſorte contēti eſſe debent, intelligentes, eos in cōſpectu Creatoris & Domini Noſtri magis mereri, qui maiori charitate ſe impendunt auxilio & obſequio omnium, ex amore diuinæ maieſtatis, ſiue in rebus altioribus, ſiue in alijs

inferio-

inferioribus & humilioribus.

10 [a] Tertiæ claſſis ſunt, qui in Scholaſticos admittuntur, ſi ingenio, & reliquis dotibus ad ſtudia cõuenientibus prædìti inueniantur, vt [b] poſtquã docti euaſerint, [c] in Societatem ingredi, & Profeſſi, vel Coadiutores (prout iudicabitur expedire) eſſe valeant. Hi [d] autem, vt Scholaſtici Societatis approbati cenſeantur poſt experimenta, & Probationes, eadem [e] tria vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, cum promiſsione ingrediendi Societatem in altero prius dictorum modorum (vt in Conſtitutionibus videbitur) ad maiorem Dei gloriam emittent.

11 [f] Quartæ claſſis ſunt, qui indeterminate ad id admittuntur, ad quod idonei eſſe, temporis ſucceſſu inuenientur; nondum ſtatuente Societate ad quem ex dictis gradibus eorum talentũ magis ſit accommodatum. Illi [g] autem indifferentes ingredientur ad quẽuis ex dictis gradibus, qui Superiori videatur: & [h] ex parte ſua omnes (vt dictũ eſt) eadem animi diſpoſitione ingredi oportet.

12 Ad hæc, antequam quiſquã admittatur ad Profeſſionem, vel ſimplicia Vota Coadiutorum, vel Scholaſticorum ſuperius dicta ſecundum Inſtitutum noſtrũ emittere teneatur; E † [k] bienniũ integrum ad Probationem habebit: & vt admittantur Scholaſtici ad quemuis

E ∫ [i] Quamuis bienij tẽpus præfigatur, tamen nec libertas, nec deuotio, nec vtilitas illa ſpiritualis, vel meritum, quod conſequi ſolent,

a P.4. c.3. §.1. & 2. & p.5. c. 2. §. 5.
b P.5. c.2. §.2.
c Inf. c. 7. §.1. & p. 5. c.4. E.
d Inf. c. 7. §.1. & p.4. c. 3. §.3.
e Inf. c. 7. §.1. & p. 4. c.3. §. 3. & p.5. c.1. A. & c.4. §.4.
f Inf. c.8.
g Inf. c. 8. §.1.
h Sup. §.7. & Inf. c. 4. §.17.
i P.3. c. 1. T. & p. 5. c.4. §.6.
k Inf. c.4. §.16. & 41. & c.6. §.8. & p.4. c. 3. §.3. & c.4. §.5. & p.5. c.1. §.3 & c. 4. §.3. & 6.

a Inf. c. 4. §. 16. & c. 6. §. 8. & p. 5. c. 1. § 3.
b Inf. c. 4. §. 43. & p. 5. c. 1. §. 3. & C.
c P. 1. c. 4. §. 4. & p. 3. c 2. C. & p. 6. c. 2. M.
d Inf. c. 4. §. 41. & p 1. c. 4. §. 5. & E.
e P. 1. c. 4. §. 1. & A.

lent, qui Chriſto Domino Noſtro ſe obſtringunt, illis adimitur, qui ante id tempus vota ſua offerre volent: licet conueniat ſine Superioris facultate ea non emitti. nec tamen, quod ea emiſerint, propterea ante ordinarium tempus admittentur ad Profeſſionē, vel in Coadiutores formatos, vel in Scholaſticos approbatos.

ex prioribus gradibus Profeſſorum, vel Coadiutorum formatorū, [a] vnum adhuc annū poſt abſoluta ſua ſtudia expectabunt: [b] quod tempus, cum Superiori viſum fuerit, poterit prorogari.

Hoc medio tempore duorū 13
annorum ([c] in quo † habitus F vllus certus Societatis non ſumitur) ante præfinitū tempus in quo Votis eos ligari in Societate oportet, [d] videre vnuſquisque, & conſiderare debet diplomata Apoſtolica Inſtituti Societatis, & † Conſtitutiones G ac Regulas, quas in ea eſt obſeruaturus, idq; non ſemel: Primum enim id fiet, [e] dum in Do-

F ¶ *Quāuis habitus nullus certus ſit, diſcretioni tamen eius, qui curā habet Domus, relinquitur, an cū eiſdē veſtibus, quas ex ſæculo tulerūt, incedere ſint permittendi; an cum alijs eas permutari oporteat: aut, cum deterentur, an aliæ tribuantur, quæ magis conueniant; vel ipſis, vt, qua parte opus habent, iuuentur, vel Domui, vt eorū opera vti poſſit.*

f P. 1. c. 4. E.

G ¶ [f] *Non oportebit Cōſtitutiones vniuerſas ab ijs, qui noui accedunt, legi; ſed cōpendium quoddā earum, vbi quiſque, quid ſibi obſeruandū ſit, intelli-*

Domo Primæ Probationis erunt; in quam, qui Societatem ingredi volunt, hoſpitum more ad duodecim, vel quindecim dies, vt res ſuas melius cōſiderent, ſolent admitti, antequam in Domum, vel Colle-

H gium Societatis ad † cohabitādum alijs', & inter eos verſandum ingrediātur. Secundo id fiet,[a] ſex menſibus Experimētorum, & Probationis elapſis. Tertio poſt alios ſex menſes; & ſic deinceps, donec Profeſſionem, qui ſtudijs abſolutis Profeſſus, & tria Vota, qui Coadiutor, & tria itidē Vota cū ſua promiſſione qui Scholaſticus approbatus eſt futurus, emittat.[c] quod ideo fit, vt vtrinque maiori cum claritate, & cognitione in Domino Noſtro procedatur, & vt quanto fuerit magis probata ſingulorū conſtantia, tanto ſtabiliores, ac firmiores ſint in diuino ſeruitio, & vocatione prima, ad gloriam, & honorē diuinę Maieſtatis.

ligat: niſi forte Superiori videretur, alicui, peculiares ob cauſas, omnes oſtendi oportere.

H ¶ *Dicitur, ad cohabitandum alÿs, & inter eos verſādum; quia in ingreſſu duodecim, vel quindecim dies, vel vſq; ad viginti, ſeorſum ī Domo Primæ Probationis teneri ſolent;[b] vt in prima parte Cōſtitutionū videbitur.*

a Inf. c. 4. §. 41.

b P. 1 c. 4. §. 1. & A.

c p. 1. c. 1. §. 3. & c 4. §. 1.

DE

DE QVIBVSDAM † CASIBVS, quos interrogari oportet, an acciderint ijs, qui in Societatem ingredi petunt. Cap. II. A

EX ijs caſibus, de quibus 1
honeſtas ob cauſas omnes interrogari oportet, [a] Primus eſt: receſſiſſe à gremio ſanctæ Eccleſiæ, fidem abnegando; vel in errores contra ipſam ſic incurrẽdo, vt damnatus ob aliquam propoſitionem hęreticã quis fuerit; vel vt † ſuſpectus B
hæreſis per ſententiam publicam declaratus; vel ſi infamis ob excommunicationem tamquam ſchiſmaticus, ſpreta auctoritate & prouidentia ſanctę matris Eccleſiæ, extiterit.

[c] Secundus eſt, homicidium 2
aliquo tẽpore perpetraſſe, vel publi-

IN CAPVT II.

A ¶ *Quamuis ea quæ ſequuntur, impedimẽta ſint, quæ* [b] *à Societate excludunt; tamen non vt impedimenta proponi debent, donec veritas eliciatur. Qui enim duceretur deſiderio ingrediẽdi Societatem, accipere occaſionẽ poſſet veritatem celandi, ſi hæc impedimenta eſſe intelligeret, &c. Et nihilominus admoneri Confeſſarium oportet, vt, ſi quis vere non reſpondiſſet, eius conſcientiam, de ea re* [d] *exſtimulet.*

B ¶ *Qui ſuſpectus eſſet de opinione aliqua erronea in re ad catholicam fidẽ pertinente; conſtat, quamdiu ſuſpicio manet, eũ non eſſe admittendũ.*

C ¶ H*æc*

a P. 1. c. 3. §. 3. & A. & B.
b Inf. §. 6.
c P. 1. c. 3. §. 4. & C.
d Inf. c. 3. A.

C publice † [a] infamem' propter enormia peccata fuiſſe.

3 [b] Tertius eſt, habitum ſumpſiſſe alicuius Religionis Fratrum, vel Clericorũ; vitam aliquamdiu in Obedientia cum eis agendo, ſiue emiſſa, ſiue non emiſſa Profeſſione; vel heremitam cum veſtibus monachalibus fuiſſe.

4 [c] Quartus eſt, vinculo matrimonij conſum̃mati, vel ſeruitutis legitimæ ligatum eſſe.

5 [d] Quintus eſt, infirmitatem pati, vnde obſcurari, vel parũ ſanum iudicium ei reddi ſoleat; vel diſpoſitionem notabilem ad huiuſmodi infirmitatem habere.

C ❡ Hæc infamia eo in loco excludit, vbi ea extat. Qui tamen in remotiſſimis locis in eam incidiſſet; cum omnino ad diuinum ſeruitium ſe recepiſſet, huiuſmodi infamia eum à Societate non excluderet: quamuis eandem in huiuſmodi hominis probatione magis circumſpectam reddere debeat.

D ❡ Ce-

a P.1. c. 3. §.4. & D.

b P.1. c.3. §.5. & E.

c Inf. c. 3. §.5. & C. & p.1. c.3. §. 6. & F. & p. 2. c.2. §.5.

d P.1. c.3. §.7.

6 [e] Prædicti caſus impedimenta ſunt, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti poteſt: cùm nobis in Domino videatur (præter alias cauſas) quod qui in eam ſunt ingreſſuri ad bene & fideliter euangelizandũ, & in agro Domini verbum diuinum ſeminandum, eo aptiora ad id inſtrumenta erunt, quo minus primi, & ſecundi defectus notam habuerint, propter conſuetam multis & communem infirmitatem.

e Sup. A. & p.1. c. 3. §. 2. & G. & p. 2. c. 2. B. & p 4. c. 3. §. 2.

Cum tertio etiam non admittuntur, quod nobis in Domino videatur, eum, qui bonus Chri-

ſtianus

ſtianus ſit,debere firmũ eſſe in ſua prima vocatione,præſertim cum illa tam ſit ſancta, in qua ſcilicet quis,vniuerſo ſæculo relicto,ſe totum dedicat maiori ſeruitio,& gloriæ ſui Creatoris & Domini. Poſtremo ſic nobis perſuademus(præterquam quod maior ſit futura ædificatio proximorum)eo melius in Domino,ipſius gratia aſpirante,conſeruari poſſe omnes Profeſſos,Coadiutores,atque Scholaſticos, quo magis liberi fuerint ab huiuſmodi impedimentis,ac veluti vnius coloris, & ſimilitudinis oẽs.

Nullus etiã admittitur cũ duobus vltimis impedimẽtis. Nam quartum eſſet cũ detrimẽto proximorum, ſi vxoris, vel domini conſenſus non obtineretur,aliæque circunſtantię,prout ratio iuris exigit,obſeruarentur. Quintum etiam in damnum eſſet non mediocre ipſius Societatis.

7 Si aliquod ex his impedimẽtis in quoquã detegeretur, nõ eſt quod vlterius in interrogationibus procedatur; ſed qui Examinatoris officio fũgitur, [b] quoad eius fieri poterit,eundem conſolando, † dimittat: D
ſi nullũ eſſet tale, vlterius examinetur † ſequenti modo. E

a P.1.c.3. G. D ¶ [a] *Ceterum ſi in eo dona aliqua Dei illuſtriora cernerentur, ille,qui examinãdi munere fungitur,antequam eum dimittat, rẽ cũ Superiore conferat.*

E ¶ *Ordo examinis eſt,in primis proſequi id, de quo omnes interrogantur: ſecũdo, de quo ſpeciatim litterati: tertio, de quo etiam ſpecialiter illi,*

b P.1.c.4. §.2.

DE

illi, qui in Coadiutores; quarto, de quo illi, qui in Scholares; quinto, de quo illi, qui vt indifferẽtes ad mittũtur. Et primo quidẽ attingitur, quod ad perſonas pertinet, deinde quod illis eſt obſeruandum.

DE QVIBVSDAM INterrogationibus ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcendos. Cap. III.

1 AD maiorem perſonarũ notitiam aliqua ſunt in-
A terroganda, quibus † vere omnino, & ſyncere reſpondere oportet: & ſiquid erit, quod ſecretum requirat, id obſeruabitur, vt par erit, & interrogato placuerit. Incipiendo itaque à nomine, interrogetur primũ, Quo nomine vocetur, Quot annos natus ſit, Quæ ſit eius patria.

2 An ſit ex legitimo matrimonio, necne: quod ſi ex illegitimo, quo pacto id ſit, interrogetur. Nũ à progenitoribus iam olim Chriſtianis, an à modernis deſcendat.

An aliquis ex eius progenitoribus notatus fuerit,

IN CAP. III.

A ¶ O[a] *Bligatio vera dicẽdi in examine, ad peccatũ eſſe debet; & quidẽ eidẽ, cui, quod celatũ eſt, aperiendũ erat, vel qui eius locũ teneat, reſeruatum; ut fraus euitetur, quæ locum habere poſſet, ſi quis ſyncere ſuo Superiori animũ ſuum non declararet: vnde incommoda, et quidem in totius Societatis non mediocre detrimentum poſſẽt oriri.*

a Sup. c. 2 A.

rit, vel declaratus ob aliquem errorem contra noſtram Chriſtianã Religionẽ, & quomodo id ſit.

An patrem habeat, & matrem; & quæ ſint eorum nomina: quę conditio, & officium, & modus viuendi ſit illis: & an rerũ
temporaliũ † penuria prẽman B
tur': an illarũ cõmoditate potiãtur: & quo pacto id habeat.

Si quo tempore in difficul- 3
tatem, vel dubiũ aliquod incideret circa æs alienum, vel quod teneatur ſubuenire parentibus, vel conſanguineis in ſpirituali, vel corporali, vel quauis alia temporali neceſſitate conſtitutis, eos inuiſendo, vel alia ratione; num proprio ſenſu ac iudicio depoſito, conſcientiæ, vel iudicio Societatis, vel ſui Superioris id velit relinquere, vt cũ ſtatuerit ille quod in Domino iuſtum eſſe ſenſerit, ei acquieſcat.

Quot fratres & ſorores ha- 4
beat, & quis eorum ſit ſtatus, num matrimonij, an alius; Quod officium, aut viuendi modum habeant.

Nũ aliquando † verba edi- 5
derit', quæ ad matrimonium illum obligare vi- C
deantur,

B ❡ *Si præſens et extrema neceſſitas auxilij eorũ vrgeret; conſtat, huiuſmodi admitti non debere. raro tamen huiuſmodi neceſſitas ſolet accidere.*

C ❡ *Si ſpopondiſſet per verba de præſenti,*[a] *matrimoniũ consũmando, vel modo aliquo pari; duceretur is quartum habere impedimentũ, cum quo nemo in Societatem admitti poteſt; niſi adſint conditiones illæ, quæ*

a Sup. c. 2. §. 4 & p. 1. c. 3. §. 6.

deantur, & quo pacto id ſit. An habuerit, vel habeat filium aliquem.

6 Num habeat [a] æs alienum, aut ciuiles obligationes: quod ſi habeat, quantæ & quales eæ ſint.

quæ exigi ſolet, vt coniugatus religionem ingredi poſſit.

D ¶ *Per-*

a P. 1. c. 3. §. 15. & I. & p. 2. c. 2. §. 5.

7 Num didicerit artem aliquam mechanicam. Num legere, & ſcribere ſciat: & ſi ſcit, probetur quo modo vtrumq; faciat, ſi aliunde nõ ſciretur.

8 Num [b] habuerit, vel habeat morbũ aliquem occultum, vel manifeſtum, & qualem; eum ſpeciatim interrogando, num vexationem aliquam ſtomachi, vel capitis, vel quoduis aliud impedimentum naturale, ſeu defectũ in aliqua ſui parte patiatur. & hoc non ſolum interrogetur, ſed, quoad fieri poteſt, inſpiciatur.

b P. 1. c. 3. §. 15.

9 Nũ aliquos Ordines Eccleſiaſticos ſuſceperit. Num aliquam obligationem Voti habeat, quale eſt peregrinationis, vel aliud quodcunque.

10 Quem modum, vel animi propenſionem habuerit in tenera ætate, & poſtea hucuſque ad res ſuæ conſcientiæ ſalutiferas. primum circa orationem, quoties orare ſolebat interdiu & noctu, quibus horis, qua corporis compoſitione, quibus orationibus, & cum qua deuotione vel ſenſu ſpirituali.

Quo modo ſe habuerit circa audiendas Miſſas, & alia diuina officia, & Conciones. Quo modo circa lectionem rerum piarum, & bonorum virorum familiaritatẽ. Quo modo circa meditationem,

tionem, vel conſiderationem rerum ſpiritualium.

Interrogetur, an habuerit, 11
vel habeat conceptus aliquos, vel opiniones ab ijs differentes, quę communius ab Eccleſia, & Doctoribus ab eadem approbatis tenentur: [a] & ſi quando huiuſmodi opiniones animum ſubierint; num paratus ſit ad iudicium ſuum ſubmittendum, ſentiendumque, vt fuerit conſtitutum in Societate de huiuſmodi rebus ſentire oportere.

Interrogetur, an quibuſuis 12
in ſcrupulis, vel difficultatibus ſpiritualibus, vel alijs quibuſcunque, quas patiatur, vel aliquando pati cõtigerit, ſe diiudicãdum relinquet, & acquieſcet † aliorũ de Societate, qui D do-

D *Si Perſonarũ huiuſmodi electio, quibus ſe iudicandum relinquere debet is, qui in huiuſmodi difficultatibus verſatur, penes Superiorẽ erit, ſi ſubdito ea placuerit; vel penes ſubditum, ſi Superior eam approbauerit: cui ſi in caſu aliquo & propter cauſam aliquam iuſtã videretur ad Dei obſequiũ fore, maiuſque auxilium illius, qui huiuſmodi difficultatibus laborat, vt aliquis, vel etiam plures eorum, qui iudicaturi ſunt de eis, extra Societatem aſſumãtur, permitti poterit: electione tamẽ, vel ſaltẽ approbatione eorum penes Superiorẽ (vt dictum eſt) manẽte. Si difficultates huiuſmodi ad perſonã ipſius Superioris pertinerẽt; electio, vel approbatio, de qua diximus, penes Cõſultores erit. Qui tamẽ Præpoſito Gene-*

a P. 3. c. 1. O.

doctrina, & probitate ſint prædidi, ſententijs.

13 An omnino decreuerit ſeculum relinquere, & conſilia Domini Noſtri IESV Chriſti ſequi.

Quam dudum decreuerit, in genere ſcilicet, mundo renunciare. Poſtquam id apud ſe ſtatuit, an in ea animi ſententia remiſſior factus fuerit, & quatenus. A quo tempore deſideria hæc renunciandi ſeculo, & conſilia Christi Domini Noſtri ſequendi ſuboriri ei cœperint; vel quibus ſignis, aut cauſis ad id mouentibus, ei in mentem venerint.

Generali, vel Prouinciali inferior eſſet, ſine alicuius eorum facultate, licet Rector ſit Collegij, vel alicuius Domus Præpoſitus, nec conſtituere poterit, nec permittere, vt huiuſmodi difficultates ad ſuã perſonam pertinentes, arbitrio aliorum extra Societatem ſubijciantur.

14 [a] Num deliberatum habeat animi propoſitum viuendi, & moriendi in Domino cum hac, & in hac Societate IESV Creatoris, & Domini Noſtri; & à quo tempore, vbi, & per quem primum ad id motus fuerit.

[a] Par. 1. c. 4. §. 3. & p. 5. c. 1. A.

Si negaret ſe à quoquam de Societate motum fuiſſe, progrediendum erit vlterius: ſi affirmaret ſe fuiſſe motum (quamuis licite, & cum merito moueri potuiſſet) ad maiorem tamen ipſius vtilitatem ſpiritualem fore videtur, ſi tempus ei aliquod præſcribatur, vt ea de re cogitando, Creatori & Domino ſuo ſe totũ commendet; perinde ac

ſi nullus de Societate ipſum mouiſſet, vt maiori cum robore ſpiritus procedere ad maius obſequium & gloriam diuinæ Maieſtatis poſſit.

Si poſt huiuſmodi conſiderationem ſenſerit 15 ac iudicauerit ſibi valde conuenire Societatis ingreſſum ad maiorem laudem & gloriam Dei, & vt melius ſaluti, & perfectioni tum animæ ſuæ, tum proximorum ſuorum incumbat; & poſtulauerit in eandem nobiſcum in Domino admitti, tunc vlterius in examine procedi poterit.

DE REBVS QVIBVSDAM, QVAS præcipue ſcire eos conuenit, qui in Societatem admittuntur, ex ijs, quas in ipſa obſeruare debent. Cap. IIII.

PRoponatur illis, quod hæc mens fuerit eorũ, 1 qui primi in hanc Societatem conuenerunt, vt in ea ij admitterẽtur, qui ſeculo renunciaſſent, & Dei ſeruitio ſe omnino mancipare ſiue in hac, a Inf. ſ. 3. ſiue in alia Religione ſtatuiſſent. [a] Quocirca quicunq; Societatem ingredi volent, antequã in Domo aliqua, vel Collegio eius viuere ſub Obedientia incipiant, debent omnia bona temporalia, quæ habuerint, diſtribuere, & renunciare, ac diſponere de ijs, quæ ipſis obuenire poſſent: Eaque diſtributio primum in res debitas, & obligatorias, ſi quæ fuerint (& tunc, quam citiſſime fieri poteſt, prouidere oportebit). Si vero tales nullæ fue-

fuerint,in pia & ſancta opera fiet,iuxta illud; Diſperſit,dedit pauperibus; Et illud Chriſti; Si vis perfectus eſſe,vade,& vende omnia, quæ habes, & da pauperibus,& ſequere me: Diſpenſando tamen hæc bona iuxta propriam deuotionem, & à ſe omnem fiduciam ſubmouẽdo, eadem vllo tempore recuperandi.

2 [a] Quod ſi ſtatim propter aliquas honeſtas cauſas bona non relinquet, promittat ſe prompte relicturum omnia (vt dictum eſt) poſt vnum ab ingreſſu abſolutum annum,quandocunque per Superiorem iniunctum ei fuerit in reliquo temporis probationis, quo completo,ante profeſſionem Profeſſi,& ante tria vota publica Coadiutores res ipſa relinquere,ac pauperibus (vt dictum eſt) diſpenſare debent,vt conſilium Euãgelicum, quod non dicjt; Da conſãguineis, ſed pauperibus, perfectius ſequãtur; & vt melius exemplũ omnibus exhibeant,inordinatum erga parentes affectum exuendi,& incõmoda inordinatæ diſtributionis, quæ à dicto amore procedit,declinandi; atque vt ad parentes, & conſanguineos recurrendi, & ad inutilẽ ipſorum memoriam aditu præcluſo, firmius & ſtabilius in ſua vocatione perſeuerent.

a Inf.§.3.& 5.& p.3.c. 1.§.7.& 25 & p.4.c.4. E.& p.6.c. 1. H.

3 Si tamen [b] dubitaretur, num maioris foret perfectionis dare vel renunciare conſanguineis huiuſmodi bona,quàm alijs,propter parem, vel maiorem ipſorum penuriam,& iuſtas alias ob cauſas; nihilominus ad declinandum errandi in huiuſmodi iudicio periculum, quod ab effectu ſangui-

b Inf.§. 5. & p.3. c.1. G.

In Cap. IIII.

A ❡ *INtelligẽdum eſt, intra Societatẽ; niſi Superiori iuſtas ob cauſas ui derentur horum aliqui extra Societatem aſſumi debere.*

nis ſolet proficiſci, contenti eſſe debebunt negotium hoc arbitrio † vnius, duorũ, aut triũ; A qui vita & doctrina commendentur, quos vnuſquiſque, cũ Superioris approbatione elegerit, relinquere, & in eo conquieſcere, quod illi perfectius, & ad maiorem Chriſti Domini Noſtri gloriam eſſe cenſebunt.

a Supra §. 1
b Supra §. 2.

Interrogetur itaque, num [a] placeat ei ſtatim (ſicuti dictũ eſt) bona ſua diſtribuere; vel certe, num [b] paratus ſit ad huiuſmodi diſtributionem, quandocunque exacto primo anno per Superiorem ei fuerit iniunctum.

c P. 3. c. 1. §. 7. & p. 6. c. 2. H.

Admoneantur, quod poſt ingreſſum in Domum nemo [c] pecuniam apud ſe, nec apud amicũ aliquem externum in eodem loco habitantem, habere poteſt; quin potius eam in pia opera diſpenſet, vel aſſeruandam ei tradat, cui cura huiuſmodi domi commiſſa eſt: Qui [d] quidem, quidquid vnuſquiſque feret, ſcribendum curabit; vt id ſciri poſſit, † ſi quando ſcitu opus fuerit.

d P. 1. c. 4. §. 6.
e P. 2. c. 3. B.

B ❡ *Si accideret hunc à Societate dimitti, & Societati quid dediſſet; ei reſtitui debet, iuxta* [e] *declarationem tertij capitis ſecundæ Partis.*

Interrogentur itaque, num aliquam habeant pecuniam, & an eam diſpenſare (vt dictum eſt) ſint contenti.

Ad-

5 Admoneãtur itidem, ſi Eccleſiaſtici ſint, quod poſtquam in Societatis corpus vt Profeſſi, vel Coadiutores cooptati fuerint, nulla eccleſiaſtica beneficia poſſunt retinere: & [a] quod tempore probationis, poſt primum annum abſolutum (vt ſuperius diximus) quandocunque Superiori viſum fuerit, ea relinquere debent, iuxta [b] ſuam deuotionem, vel ei, qui contulit reſignando, vel ad pia opera applicando, vel alioqui dignis viris, quibus hæc inſtrumenta ſint ad Dei obſequium, conferri curando. [c] Quod ſi conſanguineis conferenda eſſe viderentur, id non facient, niſi ab vno, duobus, aut tribus (vt ſuperius dictum eſt) iudicetur, quod id magis conueniat, & ad maius Dei obſequium ſit futurum.

a Supra §. 2. & p. 6. c. 2. H.

b P. 3. c. 1. §. 7.

c Supra §. 3. & p. 3. c. 1. G.

6 [d] Cum autem communicatio, quæ cum amicis, & ſanguine iunctis verbo, aut ſcripto fit, potius ad quietis perturbationem, quàm ad eorum qui ſpiritui vacant profectum, præſertim in initijs, facere ſoleat; Interrogentur, nũ contenti ſint cum huiuſmodi non communicare, nec litteras accipere, nec ſcribere; niſi aliqua [e] occaſione Superiori aliter videretur: Et quamdiu Domi fuerint, num contenti ſint, vt videantur litteræ omnes, & quæ ipſis ſcribentur, & quas ipſi alijs ſcribent; ei cui huiuſmodi munus commiſſum eſt, cura relicta, vt eas det, vel non det, quemadmodum in Domino Noſtro magis expedire iudicabit.

d P. 3. c. 1. §. 2.

e Ibidẽ B. & p. 1. c. 4. §. 4.

7 Vnuſquiſque eorum, qui Societatem ingrediũtur, conſilium illud Chriſti ſequendo; Qui di-

miſerit patrem,&c.exiſtimet ſibi patrem, matrē fratres,& ſorores, & quidquid in mundo habebat,relinquendum: immo ſibi dictum exiſtimet verbum illud, Qui nō odit patrē, & matrem, inſuper & animam ſuam,non poteſt meus eſſe diſcipulus.

C ❡ Vt loquēdi modus,ſentiendi modū iuuet,ſanctum eſt conſiliū vt aſſueſcant nō dicere, quod parētes vel fratres habeāt,ſed quod habebant, &c. præſeferendo ſe id non habere, quod,vt Chriſtū omnium rerū loco habeant, reliquerunt. Hoc tamē illis magis eſt obſeruandū, qui maiori in periculo verſari videntur,vt ab aliquo naturali amore perturbentur;cuiuſmodi vt plurimum Nouitij eſſe ſolent.

Et ita curandū ei eſt,vt † om- C
nem carnis affectum erga ſanguine iūctos exuat', ac illum in ſpiritualem conuertat: eoſque diligat eo ſolum amore, quem ordinata charitas exigit, vt qui mundo ac proprio amori mortuus,Chriſto Domino Noſtro ſoli viuit, eumque loco parentum,fratrum,& rerum omniū habet.

Ad maiorem in ſpiritu pro- 8
fectum,& præcipue ad maiorē ſubmiſſionem & humilitatem propriam interrogetur,an contentus ſit futurus,vt omnes errores, & defectus ipſius, & res quæcunque,quæ notatæ in eo & obſeruatæ fuerint, Superioribus per quemuis, qui extra confeſſionem eas acceperit,manifeſtentur.

Num etiam boni ſit conſulturus (quod & ipſe,

ſe, & quiuis alius facere debet) ab alijs corrigi, & ad aliorum correctionem iuuare; Ac num manifeſtare ſeſe inuicem ſint parati, debito cum amore & charitate ad maiorem ſpiritus profectum; præſertim vbi à Superiore, qui illorum curam gerit, fuerit ita præſcriptum, aut interrogatum, ad maiorem Dei gloriam.

9 Præterea antequàm quiſquam in Domum, vel Collegium ingrediatur, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, ſex [a] experimenta prçcipua, præter alia multa, de quibus ex parte inferius dicetur, requiruntur. [b] Poterunt ea tamen anteponi, & poſtponi, & moderari, & aliquo in caſu auctoritate Superioris, habita ratione perſonarum, temporum, & locorum, tum ceterorum quæ occurrerint, in alia permutari.

a Inf. §. 16. & c. 7. §. 6.
b Ibidem & p. 9. c. 3. E.

10 [c] Primum eſt, in ſpiritualibus exercitijs menſem vnum plus minus verſari: id eſt, tum in examinanda conſcientia, & anteacta vita recogitanda, & [d] confeſſione generali facienda, ac peccatorum ſuorum meditatione, tum in contemplatione rerum ac myſteriorum Vitæ, Mortis, Reſurrectionis, & Aſcenſionis Chriſti Domini Noſtri, tum etiam in oratione vocali & mentali iuxta cuiuſque captum, prout in Domino edocti fuerint, ſe exercere.

c P. 3. c. 1. §. 20. & R.
d Inf. §. 41 & p. 1. c. 4. §. 6.

11 Secundum eſt, ſeruire in vno, vel pluribus Xenodochijs per menſem alium, ibidem cibum capiendo, & dormiendo: vel per aliquam, vel plures horas quotidie pro temporum, locorum, & per-

ſonarum ratione auxilium, & miniſterium omnibus ægris, & ſanis prout iniunctum eis fuerit, impendendo: vt magis ſe demittant, & humiliēt, ac eo veluti argumento demonſtrent ſe prorſus ab hoc ſeculo, eiuſque pompis ac vanitate recedere: vt omnino ſuo Creatori & Domino pro ipſorum ſalute crucifixo ſeruiant.

Tertium eſt, peregrinari menſem alium ſine 12
a Inf.ſ.27. pecunia: [a] immo ſuis temporibus oſtiatim pro Chriſti amore mendicare; vt poſſint ad incommoditatem comedendi, & dormiendi aſſuefieri: atque adeo vt omni ſpe illa abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis poſſent conſtituere, integre, vera cum fide, & ardenti amore eam in ſuo Creatore & Domino conſtituant, vel vtrunque menſem miniſterio Hoſpitalium, vel alicuius eorum, aut etiam vtrumque peregrinationi, prout Superiori viſum fuerit, impendent.

b Inf.ſ.28. & p.4.c.6. C.
[b] Quartum eſt, poſt ingreſſum in Domum, om 13
ni cum diligentia, & ſolicitudine in varijs officijs abiectis, & humilibus ſe exercere, bonum ſui exēplum in omnibus exhibendo.

Quintum eſt, doctrinam Chriſtianam, vel ali- 14
quam eius partem pueros, & alios rudiores homines publice, vel priuatim, & prout occaſio ſe obtulerit, & in domino commodius viſum fuerit, & iuxta perſonarum proportionem docere.

Sextum eſt, poſtquam in probationibus bonæ 15
ædificationis ſpecimen præbuerint, vlterius ad prædicandum, vel confeſſiones audiendas, vel in

vtro-

vtroque ſe exercendum pro tempore, & loco, & omnium diſpoſitione progredi.

16 Antequam ingrediantur in ſecundum annum probationis, quæ fit in Domibus, vel Collegijs, per ſex menſes omnes vacare huiuſmodi ſex [a] experimentis debent, & totidem alios diuerſis alijs probationibus impendent. [b] Poterunt tamen illa ſex experimenta fieri vel in totum, vel ex parte toto probationis tempore, vt aliquando hæc, aliquando illa præcedant; & à Scholaſticis quidem vel ſtudiorum tempore, vel poſt ſtudia abſoluta, habita perſonarum, locorum, & temporum ratione, prout in Domino conuenire videbitur. Illud [c] tamen omnino obſeruabitur, vt antequàm Profeſſi futuri profeſſionem, & Coadiutores formati tria vota ſua publica, licet non ſolemnia, emittant, duo anni experimentorum, & probationum expleãtur: & in Scholaſticis, [d] ſtûdijs abſolutis, præter tempus quo probantur, vt Scholaſtici approbati cenſeantur, tertius alius annus, ante quàm ad profeſſionem, vel in Coadiutores formatos admittantur, in [e] varijs probationibus, & ſpeciatim in dictis, ſi prius illis perfuncti non ſunt, immo quamuis perfuncti fuerint, in nonnullis earum, ad maiorem Dei gloriam, exigetur.

a Supra §. 9.
b In f. c. 7. §. 6. & p. 9. c. 3. §. 8. & E.
c Supra c. 1. §. 12. & inf. §. 41. & c. 6. §. ... & p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5. & p. 5. c. 1 §. 3. & c. 4. §. 3. & 6.
d Supra c. 1. §. 12. & infra c. 6. §. 8. & p. 5. c. 1. §. 3.
e Supra §. 9. & p. 5. c. 2. §. 1.

17 Quandiu huiuſmodi experimenta, & probationes fiunt, nullus dicat ex Societate ſe eſſe; ſed potius qui examinatus fuerit ad Profeſſionem, ex parte ipſius Societatis (quamuis [f] ex parte ſua cũ indifferentia ad omnes gradus ſit ingreſſus) cum

f Supra c. 1. §. 7 & 11.

loquen-

loquendi occaſio ſe obtulerit, dicere debet ſe in experimentis verſari, atque optare ſe admitti in Societatem, quocunque in gradu ipſa Societas ad gloriam Dei eo vti volet. Si vt Coadiutor examinatus fuerit, dicet ſe in probationibus adhuc eſſe, atque optare in gradum Coadiutorum recipi.

a Inf. c. 8. Simili modo de Scholaſticis, & de alijs qui [a] vt indifferentes examinati ſunt, intelligatur: vt quiſque iuxta ſui examinis rationem reſpondeat.

Circa huiuſmodi experimēta diligenter, quod 18
b P.2.c.2. C. ſequitur, eſt obſeruandum; ſcilicet, vt, vbi [b] aliquis in primo experimento, nempe exercitiorum ſpiritualium verſabitur, is qui illum exercet, ad Superiorem referat, quid de eodem ſentiat ad finem Societati præfixum.

c Ibidem. [c] Cum in ſecundo, ſeruiendi in Hoſpitalibus, af- 19
ferat qui probatur, Gubernatoris teſtimonium, vel Præfecti eorum, qui inſeruiunt Hoſpitali, de boni nominis odore, quem in eo reliquerit.

d Ibidem. [d] Cum in tertio, peregrinationis, ab vltimo lo- 20
co, ad quem peruenit, vel non procul ab eo, teſtimonium ab aliquibus, vel vno certe fide digno ſecum ferat, quod ſuam deuotionem ſequutus, ſine vlla cuiuſquam querela eò peruenit.

e Ibidem. [e] Cum in quarto, exercendi ſe in officijs dome- 21
ſticis humilitatis, pro teſtimonio erit data omnibus, qui domi ſunt, ædificatio.

f Ibidem. [f] Vbi vero in quinto, de doctrina Chriſtiana, 22
& ſexto, de prædicatione, & confeſſionibus audiendis, vel de vtroque munere obeundo verſabitur;

tur;

tur;eius teſtimonium erit (ſi quidē Domi noſtræ habitauerit)à Domeſticis accipiendū, &ex ædificatione, quā populus vbi Domus eſt,acceperit. Si prędicare,& confeſſiones audire acciderit alijs in locis extra huiuſmodi populum, ac Domum, teſtimonium afferre debet ab huiuſmodi locis, vbi diutius verſatus fuerit;vel à perſonis publicis (præcipuam habendo rationem Prælatorum ordinariorum)quæ fidem plane faciant, quod cū doctrina ſana,ac bonæ vitæ exemplo, ſine cuiuſquam offenſione,verbum diuinum ſeminauit, & officio Confeſſarij functus eſt.

23 Præter hæc teſtimonia,poterit Societas,quando id expedire videretur,curare, vt aliunde certior fiat;vt ipſa ſibi magis,ad Dei & Domini Noſtri gloriam ſatisfaciat.

24 Si huiuſmodi [a] teſtimonia in prædictis experimentis non afferrentur,diligenter cauſa inquirenda erit,curandumque, vt rei totius veritas intelligatur: quò melius omnia,quæ conuenient,prouideri poſſint; vt melius bonitati diuinæ, ipſius gratia aſpirante,inſeruiatur. a P. 2. c. 2. C.

25 Præterea [b] poſtquàm domi fuerit, egredi eam ſine facultate non debet: & [c] ſi laicus fuerit, confiteatur oportet,& ſanctiſſimum Sacramentum Euchariſtiæ ſumat octauo quoq; die; niſi Confeſſario aliquod eſſe impedimentum ad communionē videretur. Si Sacerdos eſt, cōfitebitur vt minimum octauo quoq; die, & crebrius miſſæ ſacrificiū offeret;ſimul Ordinationes,vel Cōſtitutiones b P. 3. c. 1. §. 3. & C. c P. 3. c. 1. §. 11.& p.4. c.4. §. 3. & B.& p. 6.c. 3.§.2.

alias

alias Domus (vt in eius Regulis edoctus erit) obſeruabit. [a] Omnes, qui domi ſunt, in addiſcenda doctrina Chriſtiana ſe exercebunt, & [b] etiam in prædicatione illi, quibus Superior Domus id faciendum iudicabit: inter quos nullus erit eorum, qui in Coadiutores temporales admiſſi ſint.

a Par. 3. c. 1. §. 20.
b P. 3. c. 1. §. 21. & p. 4. c. 8. §. 3. & p. 10. §. 3.
c P. 3. c. 2. §. 3. & C. & p. 6. c. 2. §. 15. & 16. & M.

[c] Sui victus, potus, veſtitus, & lecti rationem, ſi 26
Societatẽ ſequi velit, ſibi perſuadeat fore vt pauperibus accommodatam, quodque quæ viliſſima erunt ex ijs, quæ domi ſunt, ei tribuentur, propter ipſius maiorem abnegationem, & ſpiritualẽ profectum; & vt ad quandam æqualitatem & veluti menſuram ab omnibus perueniatur. Cum enim qui primi in Societatem conuenerunt, per huiuſmodi indigentiam, ac penuriam maiorem rerum corpori neceſſariarum probati fuerint; qui poſt eos accedent, curare debent, vt quoad poterunt, eò pertingant, quò illi peruenerunt, vel vlterius etiam in Domino progrediantur.

Ad hæc, præter reliquas peregrinationes, & 27
probationes ſic declaratas, antequàm Profeſſi ſuam profeſſionem, & Coadiutores ſua vota emittant, & (ſi Superiori videbitur) Scholaſtici, antequàm approbati cenſeantur, & vota ſua, ac promiſſionem ſuperius dictam faciant, per triduum ſuis conſtitutis temporibus, veſtigia ſequendo primorum, de quibus mentionem fecimus, [d] oſtiatim pro Chriſti Domini Noſtri amore mẽdicare debent, vt contra quàm eſt communis hominum ſenſus, ad diuinum obſequium & laudem magis

d Supra §. 12.

ſe

ſe poſſint ſubmittere, magiſque in ſpiritu proficere, ad gloriam diuinæ maieſtatis: [a] vt etiam magis ſint diſpoſiti ad id ipſum faciendum, quando illis iniunctum fuerit vel conueniens, aut neceſſarium erit, dũ per varias mundi partes, iuxta quod eis pręſcriptum, vel conſtitutum per Summum Chriſti Vicarium, vel eius loco per Superiorem Societatis fuerit, diſcurrent. Quandoquidem exigit noſtræ profeſſionis ratio, vt parati, & in procinctu ſimus ad ea omnia, quæ quouis tempore in Domino nobis iniuncta fuerint, nec [b] petendo, nec expectando præmium vllum in pręſenti hac, & labili vita, ſed eam, quæ vndecunque æterna eſt, ex ſumma Dei miſericordia ſemper ſperando.

a Par. 4. c. 2. §. 6. & p. 6. c. 2. §. 10. & 13. & 1. & p. 7. c. 1. E. & c. 2. G.

b P. 4. c. 15. §. 4. & p. 6 c. 2. §. 7.

28 Et [c] ad particularia quædam deſcendẽdo, in probationibus humilitatis, & abnegationis ſui, & in exercendis officijs abiectis, & humilibus (cuiuſmodi ſunt in culina ſeruire, domum euertere, & reliqua omnia ſeruitia obire) promptius ea ſuſcipi conuenit, à quibus ſenſus magis abhorrebit: ſi quidem iniunctum fuerit, vt in eis ſe exerceant.

c Supra §. 1. & in. §. 46. & p. 3. c. 1. §. 22. & 27.

29 Cum [d] aliquis ad miniſteria culinæ obeunda ingredietur, vel ad eum iuuandũ, qui Coquus eſt, eidem obedire cum magna humilitate, in rebus omnibus ad ipſius officium pertinentibus, debet. Si enim ei integram Obedientiam nõ prętet, nec vlli ex ſuperioribus, vt videtur, præſtaret; quandoquidem vera obedientia non conſiderat perſonam, cui fiat, ſed propter quem fiat: & ſi propter ſolum Creatorem & Dominũ Noſtrum fiat, eidẽ om-

d P. 3. c. 1. §. 24.

omnium Domino obeditur. Vnde nulla ratione conſiderandum eſt, an ſit Coquus, vel Superior Domus: an hic, vel ille ſit, qui iubet; quandoquidem nec illis, nec propter illos (ſane intelligendo) vlla obedientia præſtatur, ſed ſoli Deo, & propter ſolum Deum Creatorem ac Dominum noſtrum.

30 Ideo melius eſt, vt Coquus † non roget ſibi inſeruientem,' D vt hoc, aut illud faciat, ſed cum modeſtia iubeat vel dicat, hoc fac, vel illud: Si enim rogat, potius vt homo hominem alloqui videbitur: & Coquum laicum rogare Sacerdotem, vt ollas abſtergat, vel res huiuſmodi faciat, nec decens, nec iuſtum videretur: ſed ſi iubeat, vel dicat, fac hoc, vel illud, ſignificabit magis quòd vt Chriſtus homini loquitur, quandoquidem ipſius loco iubet: atque ita qui obedit, conſiderare ac perpendere vocem à Coquo, vel alio, qui ſit ei Superior, egreſſam debet, vt ſi à Chriſto Domino Noſtro egrederetur, vt omnino placere diuinæ Maieſtati poſſit.

D ¶ Vtrunq; bonum eſt, rogare, & iubere: nihilo minus in initijs magis proficiet aliquis ſi iubetur, quàm ſi rogaretur.

31 Hoc ipſum in alijs humilibus officijs intelligatur, quando aliquis in eis miniſterium ſuum impendit: atque [a] eodem modo accipiatur in † officialibus ſubordinatis,' E qui accepta à Superiori auctoritate Domum gubernant.

a P. 3. c. 1. §. 24. & p. 4. c. 10. §. 8.

E ¶ Cuiuſmodi eſſe ſolent Miniſter & Subminiſter,

32 [b] Ægritudinis tempore non ſolum

b P. 3. c. 1. §. 17. & c. 2. C.

ſolum obſeruare vnuſquiſque Obedientiam magna cum puritate debet erga Superiores ſpirituales, vt ipſius animam regant: ſed cum eadem humilitate erga Medicos corporales, & Infirmarios, vt corpus eius regāt; quandoquidem illi plenam ipſius ſanitatem ſpiritualem, hi vero corporalem omnino curant. [a] præterea qui ægrotat, humilitatem & patientiā ſuam præſeferendo non minorem ædificationem, dum morbo laborat, ijs, qui ipſum inuiſent, & cū eo verſabuntur & agēt, quàm dum valebat corpore, ad maiorem Dei gloriam, præſtare curet.

ſter, vel alij, qui in Collegijs ſimilia munera gerunt.

a P.6.c. 4. §. 1.

33 Ad maiorem firmitatem omnium, quæ ſic narrata ſunt, & ad maiorem ſpiritualem profectum eius, qui examinatur; interrogetur, an omnino obedientem ſe exhibere in omnibus, quæ hic dicta & declarata ſunt, velit, ſubeundo [b] & adimplendo quaſuis pænitentias, quæ propter defectus, & negligentiam ſuam, vel quiduis aliud fuerint iniunctæ.

b Supra c. 1. § 6. & inf. §. 41. & p. 3. c. 1. §. 15.

34 Re in Domino conſiderata, viſum nobis eſt in diuinæ Maieſtatis conſpectu, mirum in modum conferre, vt [c] Superioribus ſubditi omnino perſpecti ſint: quò melius regi & gubernari, & per eos in viam Domini dirigi poſſint.

c. Inf. §. 35. & p. 3. c. 1. §. 12. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 2.

35 Præterea quanto exactius Superiores res omnes internas, & externas ſuorum nouerint, tanto maiori cum diligentia, amore, & ſolicitudine iuuare

tiare eos, ipſorumque animas à varijs malis, & periculis, quæ in progreſſu poſſent accidere, conſeruare poterunt. Cum [a] etiam ſemper parati eſſe, iuxta noſtræ profeſſionis rationem, & procedendi modum, ad diſcurrendum per has & illas mundi partes debeamus; quandocunque per Summũ Pontificem, vel Superiorem noſtrum immediatum fuerit nobis iniũctum. Vt melius ſecundum Dei voluntatem huiuſmodi miſſiones fiãt, his, & non illis mittendis; vel his ad hoc munus, illis verò ad alia; non ſolum refert valde, ſed ſummopere, vt Superior [b] plenam habeat notitiam propenſionum, ac motionum animi, & ad quos defectus, vel peccata fuerint, vel ſint magis propenſi, & incitati, qui ſub eius cura sũt: vt eius rei habita ratione, melius ipſos dirigere poſſit; nec ſupra menſuram virium ſuarum in periculis, vel laboribus grauioribus, quàm in Domino ferre ſuauiter poſſint, conſtituat: & etiam vt (quæ audit ſub ſecreti ſigillo cuſtodiendo) melius Superior poſſit ordinare ac prouidere, quæ corpori vniuerſo Societatis conueniunt.

a P. 3. c. 2. G. & p. 4. proe. A. & p. 7. c. 1. S. 3. & c. 2. H.

b Supra ſ. 34.

Ideo quicunque hanc Societatem in Domino ſequi volet, & in eadem ad maiorem Dei gloriam manere, priuſquàm ad primam probationem accedat, vel poſtquàm ingreſſus fuerit, antequàm generaliter examinetur, vel poſt examen, intra aliquot menſes (ſi Superiori differendum videretur) ſub ſigillo confeſſionis, vel ſecreti, vel quacumque ratione ei placuerit, & ad maiorem ip- 36

ſius

ſius conſolationem fuerit, debeat conſcientiam ſuam magna cum humilitate, puritate, & charitate manifeſtare, re nulla qua Dominum vniuerſorum offenderit, celata: & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certe rerum maioris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis, vel cui ex Præpoſitis, vel alijs ex inferioribus ille iniungeret, prout magis conuenire videretur, reddat; vt melius omnibus in Domino proſpiciatur, ipſeque magis in ſpiritu cum gratia vberiori ad maiorem diuinæ bonitatis gloriam proficiat.

37 Sic igitur progredientes in gratiæ atque ſpiritus incremento, plenoque cum deſiderio ingrediendi, & perſeuerandi, quamdiu vixerint, in hac Societate, tantundem [a] facient aliquoties antequàm ad profeſsionem qui Profeſsi, & ad ſua vota qui Coadiutores formati ſunt futuri, admittãtur; & id, quo ſequitur modo.

[a] Supra §. 36.

38 Poſtquam primo aliquis eorum integram vitæ rationem Superiori Domus reddidit, [b] ab eodem die inchoando, prioribus, quæ eidem dixit, non repetitis, iterum poſt ſemeſtre proximum plus minus ei, vel cui à Superiore fuerit conſtitutum, vitæ rationem reddet. Deinde à ſecunda hac ratione incipiendo, eodem ordine procedetur; & ſexto quoque menſe rationem hanc ſui quiſque reddet. Vltima vero circiter triginta dies antequàm Profeſsi futuri ſuam profeſsionem, & Coadiutores ſua vota emittant, reddetur.

[b] Supra §. 36.

39 Scholaſtici [c] eodem modo procedent, præter-

[c] Supra §. 36. & p. 4. c. 10. §. 5.

C quàm

quàm quod abſolutis ſuis ſtudijs cum primum rationem vitæ ſuæ reddent, ab vltima quam reddiderunt in Domo, vnde ad ſtudia miſsi ſunt, vel ab initio vitę, ſi aliqua de cauſa nunquam reddiderunt, incipient.

a Supra §. 36.& p. 6. c.1. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 19.

Sic [a] etiam videtur quod Coadiutores forma- 40
ti, & Profeſsi, ſi alicubi agent vbi Præpoſiti alicuius Societatis obedientiæ ſubiaceant, ſingulis annis, vel crebrius, ſi Præpoſito videbitur, ſuæ conſcientiæ rationem dicto modo ab vltima quam reddiderunt incipiendo, ei reddant.

b Supra c. 1. §. 13. & G.& p. 1.c. 4.§.5.

c Supra §. 10.& p.1.c. 4.§.6.

Qui ſenſerit ad omnia quæ dicta ſunt, animum 41
ac vires ſibi à Domino dari, ac ad maiorem Dei gloriam fore, ſuæque animæ magis ſalutiferum iudicat in corpus huius Societatis admitti, [b] pręter litterarum Apoſtolicarum, & Conſtitutionũ, & reliquorum, quę ad eius Inſtitutum pertinent, ipſo initio, ac poſtea ſexto quoque menſe, vt dictum eſt, conſiderationem; [c] debet generalem vitæ totius confeſsionem apud aliquem Sacerdotem à Superiore aſsignatum, propter multiplicẽ ſpiritus vtilitatem quæ ea in re deprehenditur, facere. Quod ſi aliquando generaliter confeſſus fuerit alicui de Societate, vel in exercitijs ſpiritualibus, vel extra illa, ſatis erit generalem confeſſionem ab alia etiam generali ad id vſque tempus inchoare, & poſt eam Sacratiſsimum Chriſti Domini Noſtri Corpus ſumere, & ſic ſexto quoque menſe eodẽ modo generaliter, ab vltima inchoãdo, confitebitur. Demum continuum puritatis

ac

ac virtutum augmentum, & inflammata in Domino deſideria multum in hac Societate diuinæ maieſtati ſeruiendi procurando, [a] exactis duobus annis probationis, & ſe perpetuo obedientem exhibendo, & in ſua conuerſatione, & varijs experimentis ædificationem præbendo, [b] ac pænitentias pro erratis, & negligentijs, & defectibus iunctas magna cum humilitate ſubeundo, ſi & ipſe, & Societas, vel Superior Domus contenti fuerint, in Societatis corpus admitti poterit, [c] conſideratis prius litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus, & confeſſione generali peracta, vt ſuperius eſt dictum; quam vt melius inſtituat, ſeſeque in ſua prima deliberatione confirmet, per vnius hebdomadæ ſpatium ſe colligendo, & aliqua ſpiritualia exercitia ex iam factis, vel alijs, faciendo, poſtremo ſuam oblationem, ac Vota ſiue ſolemnia ſint in Profeſſis, ſiue ſimplicia in Coadiutoribus, & Scholaſticis, quemadmodum in Conſtitutionibus declarabitur, ad maiorem Dei gloriam, vberioremque fructum animæ ſuæ, emittat.

a Supra c. 1. §. 12. p. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 3. & 6.

b Sup. §. 33. & c. 1. §. 6. & p. 3. c. 1. §. 15.

c Supra c. 1. §. 13. & G.

42 Admoneantur quod Votis huiuſmodi emiſſis, iuxta tenorem litterarum Apoſtolicarum, non poſsint ipſi ad alias Religiones ſine facultate à Superiore Societatis conceſſa tranſire.

43 Quod ſi exacto probationis tempore, contentus quidē ipſe eſt, & exoptat ſic ad Profeſsionem, vel in Coadiutorem, vel in Scholaſticum admitti, verum dubitaret Societas de ipſius talento, vel moribus, ſecurius [d] erit in alium annum, vel

d Supra c. 1. §. 12. & p. 5. c. 1. §. 3. & C.

tempus, quod videbitur, id prorogari; donec vtrique parti plene in Domino ſit ſatisfactum.

Præterea diligenter animaduertant oportet qui examinantur (magnifaciendo, ſummique momenti id eſſe ducendo in conſpectu Creatoris ac Domini Noſtri) quantopere iuuet ac conferat ad vitæ ſpiritualis profectũ omnino, & non ex parte abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur, & admittere, & concupiſcere totis viribus quidquid Chriſtus Dominus Noſter amauit, & amplexus eſt. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea, quæ mundi ſunt, ſequuntur diligunt, & quærunt magna cum diligentia honores, famam, magni nominis exiſtimationem in terra, ſicut mundus eos edocet: ſic qui procedunt in ſpiritu, & ſerio Chriſtum Dominum Noſtrum ſequuntur, amant, & ardenter exoptant quæ ijs omnino contraria ſunt, indui nimirum eadem veſte, ac inſignibus Domini ſui, pro ipſius amore ac reuerentia; adeo vt ſi ſine offenſione vlla diuinæ maieſtatis, & abſque proximi peccato foret, vellent cnotumelias, falſa teſtimonia, & iniurias pati, ac ſtulti haberi & exiſtimari (nulla tamen ad id per eos data occaſione) eo quòd exoptant aſsimilari, ac imitari aliquo modo Creatorem ac Dominum Noſtrum IESVM Chriſtum, eiuſque veſtibus, & inſignibus indui: quandoquidem illa ipſe propter maiorem profectum noſtrũ ſpiritualem induit, nobiſque exemplum dedit, vt in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina

gratia

ıſpirante,eum imitari, & ſequi,cũ vera ſit
æ ducit homines ad vitam,velimus. Igitur
ogentur, an huiuſmodi deſideria tam ſalu-
& ad perfectionem animarum ſuarum tam
oſa in ſe ſentiant.

od ſi quis propter humanam noſtram de-
em ac miſeriam, in ſe huiuſmodi tã inflam-
in Domino deſideria non ſentiret, interro-
an certe deſiderium in ſe ſentiat, huiuſmo-
ideria ſentiendi. Si affirmando reſpõderit,
e ſe nimirum huiuſmodi tam ſancta deſide-
imo concipere, quò melius ad eorum effe-
perueniatur,interrogetur,an decreuerit,pa
que ſit huiuſmodi iniurias,illuſiones, & op-
ia in Chriſti inſignibus incluſa, & alia quæ-
quæ ei inferrentur ſiue per quemuis ex Do-
vel Societate (in qua obedire, & humilia-
æternam beatitudinem conſequi exoptat)
xtra eam per quemuis viuentium, nulli ma-
oro malo, ſed bonum pro malo reddendo,
ttere,& patienter cum Dei gratia ferre.

melius ad hunc perfectionis gradum in ſpi-
li vita tam precioſum perueniatur, eius ma-
impenſius ſtudium ſit, [a] quærere in Do- a Supra §. 28. & inf. c.6. §. 6. & p.3.c. 1. §. 23.et 27.
maiorem ſui abnegationem, & continuam
bus omnibus, quoad poterit, mortificatio-
. Noſtrum autem erit in eiſdem iuxta gra-
, quam Dominus nobis conferre ad ſuam
rem laudem ac gloriam dignabitur, eum
re.

DE ALIO EXAMINE AD particularia aliquanto magis deſcendente, quod eruditis, & Coadiutoribus ſpiritualibus, & Scholaſticis conuenit. Cap. V.

QVO melius intelligi, atq; cognoſci queant quæ ad huiuſmodi homines ſpectant, vnuſquiſque eorum interrogetur, Vbi ſtuduerit, Qua in facultate, Quibus auctoribus ac doctrinæ deditus, Quantum temporis ſtudijs impenderit, Quantumque ſuo iudicio profecerit, ac nominatim, Quam ſit ei familiaris Latina lingua. 1

An ad gradus Artium liberalium, vel Theologiæ, vel Iuris Canonici, vel alterius cuiuſuis facultatis ſit promotus. 2

a P. 1. c. 2. §. 7. An [a] exiſtimet ſe memoria ad bene capiẽdum, & retinendum quod didicerit, eſſe præditum. 3

b P. 1. c. 2. §. 6. An [b] ſibi videatur pollere intellectu, qui cito, ac bene penetret ea, quibus ſtuduerit.

An in ſe propenſionem naturalẽ, aut voluntariam ad ſtudia ſentiat.

An exiſtimet ſtudia ſanitati ſui corporis aliquid detrimenti attuliſſe. 4

c P. 1. c. 2. §. 11. An [c] vires ſibi corporales, & ſpirituales ſuppetere ſentiat ad labores qui in Societate requiruntur ferẽdos, ſiue in ſtudijs, quãdiu illis vacat, ſiue in vinea Domini, cum in ea laborandum eſt.

Si Sacerdos fuerit, An ſe in audiendis confeſſionibus, 5

ſionibus, vel in prædicatione, vel alijs miniſterijs ad proximum iuuandum exercuerit.

6 Cum ad huiuſmodi officium ac miniſterium diuini verbi ſeminandi, & ſpirituali proximorum auxilio attendendi, litterarum bonarum ſufficiens eruditio requiratur, & Scholaſticos etiam aliquod ſui profectus in litteris quibus ſtuduerunt, ſpecimen præbere oporteat, omnes examinentur. [a] Quod fiet, ſi quiſque lectionem vnam in quauis facultate cui operam dederit, prælegat; & poſtea exhortationem vnam quiſque (idq; ante egreſſum à prima probatione) faciat: & poſtea in ſecundam ingrediendo, ſi ei fuerit iniunctum, vt inferius dicetur, hoc ipſum faciet. a P.1. c. 4. §.5.

7 Præterea intelligat (ſi Sacerdos eſt, vel quãdocunque promotus ad Sacerdotium fuerit) quod confeſſiones nec Domi, nec foris audire, nec vlla Sacramenta miniſtrare ſine peculiari probatione, ædificatione, & facultate ſui Superioris per totum probationis tempus debet: ſed nec publice Miſſam dicere debet, donec coram aliquo, vel pluribus domeſticis priuatim eam dicat, & admoneatur, [b] vt in modo dicendi conueniat cum alijs de Societate inter quos agit, & ſe ad ædificationẽ eorum qui illam ſunt audituri, componat. b P.4. c. 8. §.2. & p. 8. c.1.§.8.

8 Ad maiorẽ humilitatem & perfectionẽ eruditorũ Coadiutorum ſpiritualium, & Scholaſticorum, ſi de eo qui in Societatem eſt ingreſſurus dubitatur an idoneus ſit futurus, vt ad Profeſſionem, vel in Coadiutorem ſpiritualem, vel

Scholaſticum eius admittatur; cum id tanquam certiſſimũ ſtatuatur, quod multo melius & perfectius ſit, vt ipſe iudicari, & regi ſe à Societate ſinat; quandoquidem non minus, quàm ipſe, quod exigitur, vt in ea maneat, Societas intelliget, ipſi verò maiori humilitati, & perfectioni tribuetur, maioremque dilectionem, ac fiduciam in his, à quibus eſt gubernandus, oſtẽdet; [a] interrogetur, an velit proprium ſenſum, ac iudicium Societati ſubmittere, vel eius Superiori; ita vt acquieſcat eius ſententiæ; ſiue inter eos illum conſtituat, qui in Societate profeſſionem emittunt, & Chriſti Domini Noſtri Vicario obligãtur, ſiue inter Coadiutores, ſiue inter Scholaſticos Societatis, in ſtudijs vlterius progrediẽdo. Interrogetur vlterius, ſi Superior vellet ſemper eundem ſolum vt Coadiutorem in rebus exterioribus Societatis curandis occupari, ac ſic in ſuæ animæ ſalutem incũbere; an paratus ſit in humilibus, & infimis officijs ſe exercere, vitamque omnem in vtilitatem, & auxilium eius exigere; ſibi perſuadendo, quod dum ei inſeruit, Creatori ac Domino ſuo (pro cuius amore, & debita reuerentia omnia facit) inſeruit.

a Supra c. 1. §. 7. & 11. & c. 4. §. 17. & inf. c. 8.

DE ALIO EXAMINE AD SOLOS Coadiutores accommodato.

Cap. VI.

b Supra c. 1. §. 9. & p. 5. c. 2. §. 4. & c. 4. §. 1. 2. & 3.

AD maiorem rei notitiam declaretur vni- 1
cuique ex huiuſmodi Coadiutoribus latius, quod in initio attingebatur; [b] Quod ſcilicet

in

in hanc Societatem Coadiutores ſpirituales, & temporales admittuntur; [a] Spirituales quidem, qui Sacerdotes ſunt, & litteris ſufficiēter ornati, vt in rebus ſpiritualibus Societatem iuuent: [b] Tēporales verò ad ſacros Ordines non promoti, cū litteris, vel ſine illis, in rebus externis, quæ neceſſariæ ſunt, poſſunt iuuare.

a P. 1. c. 2. §. 5.
b P. 1. c. 2. §. 2.

2 Priorum magis proprium eſt, Societatem in audiendis confeſſionibus, in exhortationibus, in Doctrina Chriſtiana, & alijs litteris edocendis iuuare: His vero eædem gratiæ ad animarū auxiliū communicari poſſunt, quæ Profeſſis ipſis ſolent.

3 Poſteriorum [c] magis eſt proprium (licet poſſint in rebus maioribus pro talenti eis à Domino conceſſi ratione occupari) vt in miniſterijs omnibus inferioribus, & humilioribus, quæ ipſis iniugentur, ſe exerceant; perſuaſi quod Societatem iuuando, [d] quo melius illa ſaluti animarum vacare poſſit, eidem omnium Domino ſeruient: quandoquidem propter diuinum ipſius amorem ac reuerentiam id faciunt. Ideo prompti eſſe cum omni humilitate, & charitate, quoad fieri poterit, debent ad officia, quæ eis credita fuerint, exacte obeunda. Quo fiet, vt non ſolum mercedem ſuam integram habeant, ſed participes ſint omnium bonorum operum, quæ Deus per vniuerſam Societatem ad obſequium & laudem ſuam operari dignabitur; & omnium indulgentiarum, & gratiarum, quę Profeſſis ad ſuarum animarum bonum à ſede Apoſtolica conceſſæ fuerint.

c Inf. c. 8. §. 2. & p. 1. c. 2. §. 2. & p. 4. c. 6. B.
d P. 1. c. 2. A.

Et

a P.7. c. 4. §.8. Et [a] nihilominus eniti debent in colloquijs ſpiritualibus, ad maiorem vtilitatem ſpiritualem proximorum aliquid conferre, & quod nouerint, docere, & ad bene agendum, quoſcunque poterunt (quandoquidem vnicuiq; Deus proximi ſui curam dedit) excitare. 4

Si quis inſtructus & examinatus fuerit, vt ſit futurus ſpiritualis Coadiutor, ſic vacare debet rebus ſpiritualibus, quæ cum ſua prima vocatione proprie ſunt coniunctæ vt [b] in poſterum directe, vel indirecte per ſe, vel alium innouare, aut mutationem aliquam à ſua vocatione in aliam, ſcilicet à gradu Coadiutoris ſpiritualis ad Profeſſi, vel Scholaſtici, vel Coadiutoris temporalis gradum, tentare non debeat: ſed cum omni humilitate, atque Obedientia incedere ac progredi eadem via, quæ ipſi ab eo qui neſcit mutationem, & in quem illa non cadit, oſtenſa eſt. 5

b P.5. c. 4. §.5.

Eadẽ ratione ſi quis examinatus, & inſtructus fuerit, vt ſit futurus Coadiutor temporalis, ſic ſe totum rebus, quæ cum ſua prima vocatione proprie ſunt coniunctæ, addicat, vt [c] non curet vlla ratione a ſtatu Coadiutoris temporalis, in ſtatum ſpiritualis, vel Scholaſtici, aut Profeſſi progredi; nec etiam (ſi in ſuo eodem maneat) plus litterarum addiſcere quam ſciebat cum eſt ingreſſus, curet: ſed perſeuerare magna cum humilitate debet in omnibus, Creatori ac Domino ſuo iuxta primam ſuam vocationem inſeruiendo, [d] ac ſolicite in abnegationis ſui ipſius profectum, & vera- 6

c P.5. c. 4. §.5.

d Supra c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. §. 27.

rarum

rarum virtutum ſtudium incumbendo.

7 Interrogentur huiuſmodi, vt de re propria ſuæ vocationis, an [a] contenti, & quieti ſint futuri in obſequio Creatoris & Domini ſui in officijs, ac miniſterijs abiectis, & humilibus ad auxiliũ Domus, & Societatis pertinentibus, cuiuſcunque rationis illa ſint, parati ad vitam omnem in eis exigendam, ſibi perſuadendo quod ea in re obſequium, & laudem pręſtant ſuo Creatori & Domino, dum omnia propter diuinũ ipſius amorem, & reuerentiam agunt.

a P. 1. c. 2. §. 2.

8 Omnes Coadiutores tã ſpirituales, quàm tẽporales [b] exacto biennio, quod experimentis & probationibus datur, & [c] vno adhuc anno, ſi Scholaſtici fuerint (vt prius eſt declaratum) ſi velint in Societate manere, & ipſa, vel Superior eius contentus fuerit, [d] oblationem ſuam trium Votorum facient (quæ publica, licet non ſolemnia ſint iuxta litteras Apoſtolicas Iulij III.) Obedientiæ, Paupertatis, & Caſtitatis, vt initio diximus; & exinde Coadiutores formati vel ſpirituales, vel temporales cenſendi ſunt;

A ita, vt † ex [e] parte ipſorum liga-

In Cap. VI.

A *EX parte ipſorũ conuenit eos ligari; quandoquidẽ eorum ſtabilitas quæritur. Nec eſt iniuſtũ (vt patet in litteris Apoſtolicis) ſi Societas libertatẽ ad eos dimittendos, quãdo non faciũt quod debent, retineat; quãdoquidẽ illi, ſi id accideret, ſoluti manẽt; & alioqui facilius eſt aliquem ab eo, quod debet, de-*

b Supra c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & p. 5. c. 1. §. 3.

c Supra c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & p. 5. c. 1. §. 3.

d Supra c. 1. §. 9. & p. 5. c. 4. §. 1. 2. & 3. & A. & B.

e P. 5. c. 4. B.

ligati' ad ſemper viuendum, & moriendum in Domino in hac Societate, ad diuinę Maieſtatis gloriam, maiuſque meritum & ſtabilitatem propriã maneant. Nihilominus Societas, vel eius Superior, qui co[m]mune bonũ debet intueri, cum eorum opera ad maius Dei obſequium ſe non iuuari, ſed contra potius accidere cerneret, eos dimittere, & à ſua Congregatione ſeparare poteſt: & [a] tunc illi omnino liberi, nulloque voto obſtricti remanent.

deficere, quàm Societatem, vel eius Præpoſitũ Generalẽ; quorũ tantum erit poſſe dimittere; nec id ſine cauſis iuſtiſſimis (vt in ſecũda Parte Cõſtitutionũ videbitur) fieri debebit.

a P. 2. c. 4. §. 3. et p. 5. c. 4. B.

DE † ALIO EXAMINE, *Scholaſticis accommodo, ac in primis antequàm in Scholaſticos admittantur.* *Cap. VII.*

EXperimentis & probationibus prædictis abſolutis, ſi Scholaſtici voluerint ſtudere in Collegijs, [b] vel Domibus Societatis, vt in eis in Domino ſuſtententur, ſi Societas, vel eius Superior contentus etiam fuerit, antequàm ad ſtudia ſe conferant, vel dum in eiſdem manebunt, ob ſuum maius meritum, ac ſtabilita- I

In Cap. VII.

A *HOc, & ſuperius Examẽ nõ ſolũ ijs, qui tunc primum ad ſtudia mittũtur, verum etiam illis, qui in eis progrediuntur, cum ad Domos veniunt vt aliò mittãtur, proponitur.*

b P. 3. c. 1. §. 27. et X.

tem

tem [a] Vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, ac promiſsionem, quod ſtudijs abſoſolutis in Societatem ingredientur, Deo ac Domino Noſtro facient. [b] Sic autem intelligendus eſt huiuſmodi ingreſſus, vt profeſsionem vel Vota Coadiutorum formatorum (ſi Societas eos admittere volet) emittant, [c] & exinde Scholaſtici approbati Societatis cenſeantur. [d] Libera tamen manebit Societas, nec tenebitur ad eos admittendos ad profeſsionem, nec in Coadiutores formatos, ſi ſtudiorum tempore male ſe gererẽt, adeo vt Superior Societatis exiſtimaret Deo gratum non fore, ſi in eam admitterentur: & [e] tunc ipſi etiam suis Votis ſoluti erunt.

a Supra c. 1. §. 10. et p. 5. c. 4. §. 4. et p. 4. c. 3. §. 3.

b Supra c. 1. §. 10. et p. 5 c. 1. A. et c. 4. E.

c Supra c. 1. §. 10. et p. 4. c. 3. §. 3.

d P. 5. c. 4. D.

e Inf. §. 2. et p. 2. c. 4. §. 3. et p. 5. c. 4. B.

2 Si quando ſtudiorum tempore, qui maiorem ad ea propenſionem animi præ ſe tulerunt, quàm ad aliud in Societate miniſterium, oſtenderent ac certum indicium præberent, [f] vnde Societas, vel eius Superior in Domino ſentiat eos idoneos non eſſe, vt in litteris proficiant, eo quod ingenio vel ſanitate corporis deſtituantur, vel alijs defectibus laborent, interrogentur an patienter ſe dimitti à Societate, dum [g] ab omni Voto ac promiſſione liberi maneant, ſint laturi.

f P. 4. c. 6. §. 15. et N.

g Supra §. 1.

3 Qui ad ſtudia litterarum idoneus inuenietur, interrogetur, [h] an velit ſe duci ſinere circa ea, quibus ſtudere debeat, ac ſtudiorum modum, & tempus, iuxta quod Societati, vel eius Præpoſito, aut Collegij, vbi daturus eſt litteris operam, Superiori videbitur.

h P. 4. c. 5. §. 2. et 3. et D. et c. 13. §. 4. et E.

An

An contentus futurus ſit eodem atque alij modo ibi agere, nulliſque priuilegijs aut prærogatiuis minimum omnium, qui in Collegio fuerit, anteire, omnem ſui curam Superiori Collegij relinquendo. 4

a Supra c. 3. §. 14.

[a] An ſtatuerit omnino apud ſe, ſtudijs abſolutis, ac probationibus peractis, Societatem ad viuendum in ea & moriendum ingredi, ad maiorem Dei gloriam. 5

Sic examinatus, & inſtructus ſe accingere incipiet, vt ad ſtudia ſe cõferat, vel ea proſequatur; paratus interim in eiſdẽ ſtudijs, alijs experimentis, & probationibus varijs exerceri; [b] quibus ſi non fuerit propter cauſas aliquas legitimas, ac ſine aliquo bono præ oculis habito, antequam ad ſtudia mittatur, perfunctus, eis confectis, omnia experimenta, & probationes ſuperius declaratas ſubibit. 6

b Supra c. 4. §. 9. & 16.

PRO SCHOLASTICIS qui ſtudia iam abſoluerunt.

SCholaſtici ſtudijs iam confectis, antequam in Societatem, vel eius Domos ingrediantur, vt in eadem ad omnimodam Obedientiam, ac cõmunem viuendi in Domino modum admittantur; generatim interrogandi ſunt, an firmi in ſua deliberatione, & votis ac promiſſione Deo oblatis antequam ad ſtudia ſe cõferrent, vel in eiſdem ſi quidem admiſſi primo fuerint in Collegijs, permaneant. 7

Inter-

8 [b] Interrogentur etiam, & examinentur particulatim eiſdem interrogationibus, & examine, quo priuſquā ad ſtudia mitterentur, interrogati fuerunt; vt Superioribus memoria ac notitia eorum renouetur, ac melius pleniuſque ſtabilitas, & conſtantia, vel etiam mutatio, ſi aliqua accidiſſet in rebus primo interrogatis & affirmatis, cognoſcatur a P. 1. c. 4. §. 7.

DE ALIO EXAMINE indifferentibus accommodo. Cap. VIII.

1 AD [b] maiorem illius notitiam, qui vt indifferens examinandus eſt, vt omni ex parte cum maiori cognitione & luce in Domino procedatur, inſtruendus idem erit, & admonendus quod nullo tempore, nec ratione poteſt, nec debet † prętēdere, nec tētare directe, nec indirecte potius hunc, quā illum gradū in Societate; nimirū nō potius Profeſsi, vel Coadiutoris ſpiritualis, quam Coadiutoris temporalis, vel Scholaſtici: quin potius perfectæ humilitati, ac obedientiæ locum dando, omnem ſui ipſius curam, & ad quod officiū, vel gradum ſit eligendus, ſuo Creatori & Domino, ac eius nomine, & pro ipſius amore ac reue- b Supra c. 1. §. 11.

In Cap. VIII.

A † Cum [c] tamē aliquid conſtanter eis ſeſe offerret, quod ad maiorē Dei gloriā fore iudicarent; poſt [d] orationem ſimpliciter Superiori proponere poterunt, ipſius iudicio

c P. 5. c. 4. F. & p. 7. c. 2. I.

d. P. 3. c. 2. §. 1.

dicio omnino rē committentes, nihil amplius procurando.

reuerentia ipſimet Societati, vel eius Superiori debet relinquere.

a Supra c. 1. §. 7. & 11. & c. 4. §. 17. & c. 5. §. 8.

Poſtquam [a] ſic fuerit admonitus, interrogetur, an ſe omnino ſentiat indifferentem, quietum, & paratum ad inſeruiendum Creatori ac Domino ſuo in quouis officio, vel miniſterio, quod ei Societas, vel eius Superior commiſerit. Interrogetur etiam, ſi Societas, vel eius Superior illum vellet vacantem quidem animæ ſuæ ſaluti ad officia tantum inferiora & humilia ſemper applicare, [b] an ſe paratum ſentiat ad vitam omnem in huiuſmodi officijs inferioribus, & humilioribus in auxilium, ac miniſterium Societatis exigendam; exiſtimando, quod ea in re obſequium, & laudem præſtat Creatori ſuo ac Domino, dum omnia ob ipſius amorem & reuerentiam agit.

b Sup. c. 6. §. 3.

Cum omnino ei placuerint omnia in Domi- 3
no, quæ dicta ſunt; inſtrui poterit, & examinari de reliquis, iuxta aliquod examen ex prædictis, vel omnia illa, prout magis conuenire videbitur; vt vtrique parti in omnibus ſatisfiat, ac maiori cum claritate procedatur: quandoquidem omnia inſtituta, & ordinata ſunt ad maius obſequium, & laudem Dei & Domini Noſtri.

FINIS.

LAVS DEO.

CONSTITVTIONES CVM DECLARATIONIBVS.

PROOEMIVM.

CONSTITVTIONVM.

1 QVAMVIS ſumma Sapientia, & Bonitas Dei Creatoris Noſtri ac Domini ſit, quæ [a] conſeruatura eſt, gubernatura, atque promotura in ſuo ſancto ſeruitio hanc minimam Societatem IESV, vt eam dignata eſt inchoare; ex parte vero noſtra, interna Charitatis & amoris illius lex, quã Sanctus Spiritus ſcribere, & in cordibus imprimere ſolet potius quàm vllæ externæ Conſtitutiones, ad id adiutura ſit; quia tamen ſuauis diſpoſitio diuinæ prouidentiæ ſuarum creaturarum cooperationem exigit, & quia Chriſti Domini Noſtri Vicarius ita ſtatuit, & Sanctorum exempla, & ratio ipſa nos ita docet in Domino, neceſſarium

eſſe

a P. 10. §. 2. et 12.

PROOEMIŨ in Declarationes, & Annotationes Cõſtitutionũ

CVM [b] Conſtitutionum hic finis ſit, vt vniuerſum cor-

b P. 9. c. 3. §. 8.

pus

eſſe arbitramur Conſtitutiones conſcribi, quæ iuuent ad melius in via incepta diuini obſequij procedendum, iuxta Inſtituti noſtri rationem.

Quamuis primum illud ſit, 2
& maximi momenti in noſtra intẽtione, quod ad corpus vniuerſæ Societatis ſpectat, cuius vnio, & bonum regimen, & conſeruatio in ſuo bono ſtatu ad maiorem Dei gloriã in primis quæritur: quia tamen corpus hoc ex ſuis membris conſtat, & in ipſa executione primo loco occurrit, quod ad ſingulos ſpectat, tam in ipſis admittendis, quã in promouẽdis, ac deinde per vineã Chriſti Domini

pus Societatis, et particularia eius membra ad ſui conſeruationẽ et incremẽtum, ad gloriam Dei, & vniuerſalis Eccleſiæ bonum iuuentur; præter quàm quod omnes & ſingulæ earum per ſe ipſas ad finem dictũ accõmodatæ ſunt, tria alia in eis expeti poſsũt.

Primum, vt plenæ ſint; quò omnibus quæ incidere poſſint, quantum fieri poteſt, prouideatur.

Alterum, vt perſpicuæ ſint; quo minor ſcrupulis detur occaſio.

Tertiũ, vt breues ſint, quãtũ plenitudinis, ac perſpicuitatis ratio patitur; vt memoria retineri poſsĩt.

Quo tria hæc melius obſeruẽtur, præter Conſtitutiones vniuerſaliores & breuiores, quæ, vt obſeruentur à noſtris, & oſtendantur cum oportebit externis, erunt magis ad vſum accõmodatæ; viſum nobis eſt in Domino has Declarationes, & Annotationes

nes eſſe adÿciendas:quæ[a] *cum non minoris ſint au ctoritatis,quam reliquæ Conſtitutiones, magis deſcendendo ad particularia,eos qui reliquis præſunt, de rebus quibuſdam poſſint edocere, quas breuitas & vniuerſalitas aliarũ minus dilucidas reddebat. Sed præter vtraſque,quæ ad res immutabiles pertinent,& vniuerſaliter obſeruari debent,aliæ*[b] *quædam Ordinationes erunt neceſſariæ,quæ diuerſis tẽporibus,locis,& perſonis in diuerſis Domibus,Collegÿs,& officÿs Societatis*[c] *(vniformitate tamẽ quoad eius fieri poterit in omnibus retenta)poſſint accõmodari.De huiuſmodi Ordinationibus,uel Regulis hic nõ agetur;ſed id ſolũ admonebimus,quod ab vnoquoq;qui ibi fuerit,vbi hæ obſeruẽtur,iuxta uoluntatẽ Superioris qui ei præfuerit,sũt obſeruãdæ.*

a P. 6.c. 1. A.

b P.4.c. 7. §. 2. & C. & c. 10. §. 6.& p.7. c. 4. §. 12. & p.9.c. 6. I.

c P.8. c.1. §. 8. & p. 10.§.9.

Vt redeamus ergo ad id quod agitur hoc loco,harũ Declarationũ ordo hic erit, vt Cõſtitutionibus reſpondeãt.itaq;Pars Parti,Caput Capiti,cũ declarandum aliquid fuerit,reddetur:quod in margine Cõſtitutionũ littera quædã indicabit,cui alia ſimilis in Declarationibus reſpondebit. & ſic ordinate procedetur,eius fauore aſpirãte,qui ordinis totius principium eſt, vt pote perfectiſſima & infinita Sapientia.

A mini Noſtri diuidendis; † hinc exordiũ ſumetur eo fauore quẽ lux æterna nobis ad honorẽ & laudẽ ſuã conferre dignabitur.

DECLARATIONES IN CÕSTITUTIONES. In Procœmium.

A § *CONgruus eſſe ſolet procedẽdi modus ab imperfectioribus ad perfectiora, præcipue in*

ijs,quæ pertinent ad praxim;cum id primũ in executione occurrat,quod eſt in conſideratione poſtremũ,nam hæc à fine ad media deſcendit;& ſic in decem præcipuis partibus,ad quas reducũtur omnes Conſtitutiones,procedetur.

Prima de ijs admittendis ad Probationem agit, qui noſtrum ſequi Inſtitutum expetunt.

Secunda de ijs dimittendis,qui ad illud non eſſe idonei videbuntur.

Tertia de ijs,qui retinebuntur,conſeruandis, & in ſpiritu ac virtute promouendis.

Quarta de ijs inſtituendis in litteris,& alijs medijs proximos iuuandi,qui in ſpiritu & virtute in ſeipſis profecerint.

Quinta de cooptandis in corpus Societatis ijs, qui ſic fuerint inſtituti.

Sexta de ijs,quæ in ſeipſis obſeruare debent, qui in hoc corpus iam cooptati ſunt.

Septima de ijs, quæ obſeruanda ſunt erga proximos,diſtribuendo ſcilicet Operarios, & eos in Chriſti Domini Noſtri vinea occupando.

Octaua de ijs,quæ faciunt ad mutuam, & cum ſuo capite vnionem eorum qui diſtributi ſunt.

Nona de ijs,quæ ad caput pertinent, & ad gubernationem,quæ ab eo ad corpus deſcendit.

Decima de ijs, quæ vniuerſaliter ad conſeruationẽ, & augmentum totius corporis huius Societatis in bono ſuo ſtatu pertinent.

Hic eſt ordo in Cõſtitutionibus, & Declarationibus tenẽdus,finẽ illũ intuendo gloriæ,et laudis Dei Creatoris ac Domini Noſtri,quẽ nobis præfiximus

PRI-

PRIMA PARS CONSTITVTIONVM.

De Admiſſione ad Probationem.

DE EO, QVI ADMITTENDI facultatem habet. Cap. I.

1 FACVLTAS [a] admittendi ad Probationem, quorum, & quanta ſit, iudicio Præpoſiti Generalis relinquatur, qui in ea communicanda conſiderabit, quid ad maius ſeruitium Dei ac Domini Noſtri conueniat.

a Inf. B. et c. 2. C. et c. 3. H. et p. 9. c. 3. §. 1.

2 Quando aliquis, qui idoneus videatur ad noſtrum Inſtitutum ſequendum, ad eum accederet, qui huiuſmodi admittendi poteſtatem non habet, A † mittere eum poterit ad illum, penes quem ea ſit, vel ſcribere ei, ſignificando qualis ille ſit, & quibus præditus Dei donis qui admitti petit; & exequatur quod ei in Domino præ-

IN CAP. I. De eo qui admittit.

A ¶ *SI commode nõ poſſit aliquis huiuſmodi ad Societatis Inſtitutũ idoneus, ad eũ mitti, qui poteſtatem habet admittendi, interim dũ ille admonetur, licebit cuique (ſi id neceſſarium eſſe, aut valde cõuenire iudicabitur) eum tanquã hoſpitẽ penes ſe retinere; donec reſponſum ab eo, ad quẽ relatum eſt de eo negotio, accipiat: &*

præſcriptum fuerit: ſi quidem B
ille † in abſentia id præſcribendi facultatem habebit.

[a] Quia refert plurimum ad diuinum ſeruitium, conuenientem haberi delectum eorum qui admittuntur, & [b] diligentiam adhiberi, vt intelligatur quæ eorum ſint dotes & vocatio; qui talem admittendi facultatem habet, ſi per ſeipſum id ipſe non præſtet, habeat in ijs qui aſſidue apud ſe agunt, [c] aliquẽ, cuius opera vtatur ad cognoſcendum eos, qui ingrediũtur, ad agendum cum illis, eoſque examinandum; qui quidẽ prudentia ptæditus ſit, & non ignoret agendi modum, qui cũ tam varijs generibus & conditionibus perſonarum eſt tenendus: vt maiori cum intelligentia, & [d] vtriuſque partis ſatisfactione negotium ad Dei gloriã tranſigatur. 3

Tam ille penes quem eſt facultas admittendi, quàm is cuius opera ille vtitur, habeat oportet cognitionem rerum Societatis, ac zelum boni progreſſius ipſius; vt nulla ratione dimoueri ab eo poſſit, quod in Domino cõuenientius ad diuinum 4

tunc iuxta ordinem ſibi præſcriptum procedet.

B † Qui ordinarie admittere poterunt in abſentia, ſunt Præpoſiti Prouinciales: extraordinarie vero quiuis Cõmiſſarius Præpoſiti Generalis, vel eiuſdẽ Prouincialis. At Rectorib. Collegiorum, & Præpoſitis Domorũ magis conſuetũ erit committere, vt quos idoneos iudicabunt, Domi ſuæ, aut in Collegio poſſint admittere cũ præſentes fuerint.

a Par. 4. Proœ. A. & p. 10. §. 7.

b Inf. c. 4. §. 1. & D. & Exa. c. 1. §. 13.

c Exa. c. 1. A.

d Inf. c. 4. §. 1. & Exa. c. 1. §. 13.

num ſeruitium in hac Societate iudicauerit: quod vt conſe-
C quatur † moderatus admodum ſit oportet in admittendi deſiderio, ' & [a] vt liberior ſit ab omni minus ordinato affectu, vbi vitij huiuſmodi occaſio eſſe poſſet (vt cũ conſanguineis, & amicis) ille in quo aliquid periculi huiuſmodi timeretur, examinandi officio non fungatur.

5 Quicunque autem eo funge-
D tur, † in ſcriptis habeat quæ ad tale officium pertinẽt;' quò melius & certius id poſſit præſtare, quod in hac parte ad diuinum ſeruitium quæritur.

DE

C ¶ Vt par eſt ſolicite cooperari motioni & vocationi diuinæ, curando vt augeatur in Societate numerus Operariorum vineæ Chriſti Domini Noſtri; ita diligẽter conſiderari oportet, ne quis admittatur niſi qui donis illis Dei præditus ſit, quæ hoc Inſtitutum ad ipſius gloriam exigit.

D ¶ Vbicunque admittendi facultas fuerit, liber completus Examinis ſit oportet, & quidem in ijs linguis, quæ fere ſolent eſſe neceſſariæ. Huiuſmodi ſunt vernacula loci illius vbi agitur, & latina. [b] Illud autem Examen ei proponi debet, qui admitti cupit, antequàm Domum ad communem cum alijs conuictum ingrediatur.

[c] Et quidem impedimenta quæ neceſſario excludunt, etiam antequàm ad primam Probationem admittantur, proponi debent.

Erit etiam ſcriptũ alterũ Examen, quod contineat

a Inf. c. 3. §. 16.

b Inf. c. 4. §. 5. & E. & Exa. c. 1. A. & c. 4. §. 41.

c Inf. c. 4. D. & Exa. c. 1. A.

ea, quæ ſexto quoque menſe per bienniũ Probationis proponi debent; & aliud item perbreue, quo illi vtentur, qui cũ ijs, qui ingredi volunt, colloquũtur; vt vtrinque id quod expedit intelligatur antequã ad primã Probationem quis admittatur. Iidem officium etiam Examinatoris ſcriptum habere debent, & quod in eo continetur, exequi curent.

DE ADMITTENDIS IN Societatem. Cap. II.

IN vniuerſum loquendo de ijs, qui admitten- 1
di ſunt, quo pluribus Dei donis naturalibus, & infuſis præditi ad promouendum iuxta Societatis Inſtitutum, diuinum ſeruitium; & quo certioribus experimentis perſpecti fuerint; eo magis idonei erunt, vt in eam admittantur.

a Exam. c. 6. §. 1. et 7.

b P. 3. c. 2. §. 7. et p. 4. c. 3. §. 2.

Vt [a] particulatim de his loquamur, qui in Coa 2
diutores admittuntur ad res temporales, vel exteriores curandas ([b] qui plures eſſe non debent, quàm qui neceſſarij ſint ad ſubleuandum Societatem in ijs rebus, in quibus † occupari alij nõ poſſunt ſine A
detrimento maioris boni) eſſe eos oportet, quod ad animam ſpectat, bonæ cõſcientiæ, quietos, tractabiles, amatores virtutis ac perfectionis, propenſos ad

DECLAratio. In Cap. II.

c P. 4. c. 10. H.

A ¶ H[c] *Huiuſmodi fere sũt magnis in Domib. Coqui, & Diſpẽſatoris occupationes, Emptoris,*

ptoris, Ianitoris, Infirmarij, Lotoris, Præfecti horti, eleemoſynarum Curatoris (vbi ex eleemoſynis viuitur) atque id genus aliæ eſſe poſſent. Quia tamen pro maiori, aut minori numero hominũ, qui in Domibus, vel Collegijs versãtur, pro maiori etiã, vel minori diſtractione in huiuſmodi exercitijs, magis vel minus neceſſe eſſet huiuſmodi Officiales ad hæc officia omnino deputari; eorũ prudẽtiæ, qui reliquis præſunt, id committitur: modo hanc curã ſibi impoſitam ſciant, vt finis meminerint, qui ad huiuſmodi homines in Societatẽ admittendos mouet; is eſt neceſſitas,[a] vt alij, qui in vinea Chriſti Domini Noſtri laborant, vel litteris dant operã, vt poſtmodum in ea laborent, ſubleuentur, quò ſe in rebus ad maius Dei ac Domini Noſtri obſequium pertinentibus exerceant.

a Exa. c. 6. §. 4. et p. 4. c. 6. B.

ad deuotionem, qui domeſticis & externis ædificationi ſint, B † [b] qui ſorte Marthæ in Societate contenti,' & ad eius Inſtitutum bene affecti, eam iuuare ad Dei gloriam exoptent.

3 Quod ad externa attinet, honeſta ſpecie, ſanitate, ætate, & viribus ad labores corporis qui in Societate ſe offerunt, ſuffe-

b Exam. c. 1. §. 9. et c. 6. §. 7.

B ¶ Qui ſic diſpoſitus cerneretur, vt videretur diu in externis miniſterijs non eſſe conquieturus, eo quòd ad ſtudia, vel ad Sacerdotiũ affectus cognoſceretur, non eſſet in Coadiutorem tẽporalem admittendus; niſi aptus ad progreſſum in litteris faciendum, quantum opus eſſet, videretur.

rendos

rendos prædìti eſſe deberent ; & qui habere, vel certè habituri eſſe aliquando talentum aliquod ad eam iuuandam viderentur.

a Inf. c. 3. §. 14. et p. 2. c. 2. §. 4.

4 a Admittere homines difficili admodum ingenio, vel inutiles Congregationi, licet ipſiſmet non inutile foret admitti; conſiderantes tamen Inſtituti noſtri finem, ac procedendi modum, perſuademus nobis in Domino ad ipſius maius ſeruitium & laudem non expedire.

5 Qui ad hoc admitterentur, vt in rebus ſpiritualibus Societatem iuuarent, conſiderando quid huiuſmodi miniſterium requirat, vt animæ proximorum iuuentur, ſequentibus donis Dei ornari deberent.

b Inf. c. 3. §. 13. et Exa. c. 5. §. 3.

6 Quod [b] ad intellectum attinet, doctrina ſana, vel aptitudine ad eam addiſcendam, & in rebus agendis diſcretione, vel certe indole boni iudicij ad eam acquirendam.

c Exa. c. 5. §. 3.

7 Quod [c] ad memoriam, aptitudine ad percipiendum, & fideliter percepta retinendum.

d Exa. c. 1. §. 2.

8 Quod ad voluntatem, vt vniuerſæ virtutis & perfectionis ſpiritualis ſtudioſi ſint, quieti, conſtantes, ſtrenui in ijs, quæ ad diuinum ſeruitium aggrediuntur; quique zelum habeant ſalutis animarũ, & ea de cauſa ad noſtrum Inſtitutũ ([d] quod ad illas iuuandas & diſponendas ad vltimi ſui finis de manu Dei Creatoris noſtri ac Domini, conſecutionem, recta tendit) ſint affecti.

e P. 7. c. 2. F.

9 e In exterioribus exoptanda eſt ſermonis gratia, ad agendum cum proximis pernecesſaria.

Spe-

10 Species honeſta, quæ ædificationi eſſe ſolet ijs, quibuſcum agitur.

11 Bona [a] valetudo, ac vires, quibus ferre poſſint Inſtituti noſtri labores. a Exa. c. 5. §. 4. & p. 2. c. 2. §. 4.

12 Ætas, quæ ad ea quæ dicta ſunt, conueniat, quæ [b] quidem, vt admittantur ad Probationem, excedere debet decimumquartum annum; vt ad Profeſſionem vero, vigeſimumquintum. b Inf. c. 3. K.

13 Dona externa, nobilitatis, diuitiarum, bonæ famæ, & ſimilia, vt non ſatis ſunt, ſi deſint alia, ita cum alia ſuppetent, hæc non erunt neceſſaria: quatenus tamen ad ædificationem faciunt, reddunt magis idoneos vt admittantur, qui ſine ipſis alioqui eſſent idonei propter dotes alias prædictas, in quibus quo magis præcelluerit qui admitti cupit, eo magis erit ad hanc Societatem

C aptus ad Domini Dei Noſtri gloriam; † quo vero minus excelluerit, eo minus erit idoneus. Quæ tamen menſura omnibus in rebus teneri debeat, vnctio ſancta diuinæ Sapientiæ eos docebit, qui id curæ ad eius obſequium ac laudem vberiorem ſuſceperunt.

C § [c] Quamuis aliquis vndecunque idoneus ad Societatem omnibus his præditus eſſe debeat; ſi tamen in aliquo quid eorũ deſideraretur, verbi gratia, vires corporis, vel ætas ad Profeſſionem, vel quid ſimile, & in Domino iudicaretur alijs Dei donis quod ea ex parte deeſt, compenſari, omnibuſque perpenſis ad Dei obſequium fore, & ad Societati propoſitum finem c Inf. c. 3. H. & I.

DE

a Inf. c. 3. H. et K. *finem conuenire, vt admitteretur:* [a] *diſpenſare cum eo Præpoſitus Generalis poterit, vel etiã alÿ; quatenus eis communicata ab ipſo facultas ſe extendet.*

DE IIS, QVAE IMPEDIVNT ne quis in Societatem admittatur. Cap. III.

QVamuis Charitas & zelus animarum, in quo ſe Societas hæc exercet, iuxta Inſtituti ſui finem, omnia hominum genera complectatur, vt eorum ſeruiat ſpirituali vtilitati, ac ad beatitudinem conſequendã in Domino iuuet; vt tamen in Societatis ipſius corpus admittat, amplecti non debet, vt dictum eſt, niſi quos iudicabit ad propoſitum Societati finem vtiles fore. 1

b Inf. G. et Exa. c. 2. §. 6. et p. 2. c. 2. B. [b] Ex impedimentis ad admiſſionem, nonnulla eos qui vellent ingredi omnino excludunt: quia rationes efficaces nos ad id in Domino mouent. Ea vero huiuſmodi ſunt. 2

c Exa. c. 2. §. 1. et B. Aliquando [c] à gremio ſanctæ Eccleſiæ abſceſſiſſe, Fidem abnegando inter infideles, vel incidendo in errores contra eam, in quibus † reprobatus fuerit per publicam ſententiam; 3 A

DECLARATIO. In Cap. III.

A *QVamuis per publicam ſententiã quis cõdemnatus non fuerit; ſi tamen error eius publicus extitiſſet, ac vehemẽter ſuſpe-*

B tiam; ' vel ſe † more Schiſmaticorum ab Eccleſiæ vnitate ſeiunxiſſe.'

4 † Perpetraſſe [a] homicidium,' a Exa. c.2. §. 2.
C vel † eſſe [b] propter enormia b Ibidem et C.
D peccata infamem.'

5 † Aſſump-

ſuſpectus eſſet, et quod in iudicio conueniri poſſet, timeretur, admitti non debet. Verum hoc iudiciũ Præpoſito Generali relinquetur.

B ¶ Quod ad Schiſma attinet, qui in terris Schiſmaticorum naſceretur, ita vt Schiſma generale peccatum eſſet patriæ, & non ſolũ particulare ipſius, nõ eſſet hic talẽ ob cauſam inter eos numerandus, qui à Societate excluduntur; (& tantundem dictũ ſit de ijs, qui in terris hæreticorum naſcerentur) ſed ille potius excludi intelligatur, qui eſſet infamis excommunicatus, contempta auctoritate & prouidentia noſtræ sãctæ matris Eccleſiæ, ita vt hæreſis, vel Schiſma peccatum ſit particulare perſonæ, & non generale nationis, aut patriæ,

C ¶ Quod [c] ad homicidij impedimentum attinet, nulla (vt nec in alijs) declaratio adhibetur. Nũ autem ſit homicidium, necne, ſi dubitaretur, diſcernãt Præpoſiti Generales; nec ſe faciles in huiuſmodi dubijs exhibeant. Qui cum deliberatione homicidium perpetrari iuſſiſſet, ſi effectus eſt conſecutus, quamuis manu ſua non occiderit, inter homicidas erit exiſtimandus. c Exam. c. 2. §. 2.

D ¶ [d] Infamia propter enormia peccata ibi impedimentum eſſe intelligitur, vbi qui ſic peccauit, infamiam contraxiſſet. Si procul eſſet ab eo loco, tamque d Exam. c. 2. C.

ſerio

ſerio reſipuiſſet, vt de eo nihil timendum videretur, poſſet in Domino admitti. Qualia vero ſint, vel nō ſint huiuſmodi enormia peccata, iudicet Præpoſitus Generalis.

a Exa.c.2. §.3. b Exa.c.2. §.4.&c.3. C.&p.2.c.2.§.5. c Exa.c.2. §.5.

5 † Aſſumpſiſſe [a] Religionis habitum, vel eremitam cum veſtitu monachali fuiſſe. E

6 † Matrimonij [b] vinculo, vel ſeruitutis legitimę ligatũ eſſet. F

7 † Capitis [c] infirmitatem pati, vnde accidat obſcurari, & parum ſanum eſſe iudicium; vel ſi notabilem habeat ad illud diſpoſitionem, vt in Examine fuſius tractatur. G

8 Cete-

E ¶ Non ſolum ſi Profeſſionem emiſiſſet, ſed ſi vel vnum diem habitũ Religionis geſtaſſet, admitti propter rationes in Examine dictas non poteſt. Intelligendum eſt autem, quod habitũ eo animo vt ſit religioſus, non propter aliam cauſam quæ poſſet accidere, induiſſet.

F ¶ Quando hoc vinculum ſolutum eſſet, quod à Domino, vel à coniuge facultas concederetur, obſeruatis alijs circunſtantijs, quæ iuxta ſanam doctrinam, & vſum ſanctæ Eccleſiæ ſolent obſeruari, impedimentum eſſe deſinet.

d Sup.§.2. &Exa. c.2. §.6.& p.2. c.2.B.& p. 4.c.3.§.2. e Exa.c.2. D.

G ¶ [d] In omnibus his impedimentis expedit vt nec Generalis Præpoſitus, nec Societas vniuerſa diſpenſare poſſit: quandoquidē in vniuerſum ita Societati conuenit, vt in huiuſmodi non diſpenſetur. [e] Sed ſi cerneretur aliquod ex his impedimentis in homine, qui talibus Dei Donis ornatus eſſet, vt pro certo haberetur, Societatem ad Dei & Dñi Noſtri

obſe-

obſequiũ eius opera admodum iuuari poſſe, ſi ille ſummo Pontifici, vel eius Nuncio, vel ſummo Pænitentiario ſupplicaret ſibi concedi, vt in Societatem non obſtantibus Cõſtitutionib. admitti poſſet, Præpoſito eius Generali nõ repugnante; poſſet idem Præpoſitus conſenſum ad eum admittẽdũ præſtare: dũ tamen oſtiũ non multis, immo nulli, qui raris (vt dictũ eſt) dotibus nõ ſit præditus, aperiatur.

H ¶ Quoduis ex his ſecundarijs impedimentis ex ſe ſatis eſſe poſſet, ne quis admitteretur.

[b] Sed quia accidere poſſet, aliquem huiuſmodi defectũ alijs præclaris Dei donis com-

8 Cætera impedimenta quã-
H uis ſingula † à Societate non excludant, reddunt tamen minus idoneum eum qui admitti exoptat; & poſſet tanti momenti eſſe defectus, vt è ſeruitio Dei non eſſet futurum, cũ eo quemquam admitti.

9 Impedimẽta autem hæc ſecundaria, de quibus modo eſt ſermo, huiuſmodi ſunt. Quod ad interiora attinet, paſſiones vel affectus, qui domari non poſſe videantur; vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio ſperetur.

10 Intentio minus recta, quàm par eſſet ad Religionis ingreſſum, vt quæ cum humano aliquo fine ſit admixta.

11 Inconſtantia, vel remiſſio animi notabilis, ex qua qui de ingreſſu agit, parum vtilis futurus credatur ad Societatis munera obeunda.

12 Indiſcretæ deuotiones, quæ in

a Inf. ſ. 16.

b Inf. I. & ſup. c. 2. C.

compenſari, ac in Domino tolerādum eſſe iudicatur; [a] *id diſcernendum prudentiæ eius, qui admittēdi facultatē habet relinquitur. Et eiuſ erit in eiuſmodi caſibus diſpēſare, habita nihilominus ratione iudicij Superioris, ad quem referendum erit quidquid difficultatem ingereret, & quod ſtatuerit, faciendū eſt.*

a Supra c. 2. C.
b Sup. c. 2. §. 6. & 7. & p. 4 proœ. A.
c Sup. c. 2. §. 4. & p. 2. c. 2. §. 4.
d. Exa. c. 3. §. 8.

in cauſa eſſe ſolent, vt aliquis in illuſiones, & non exigui momenti errores incidat.

13 [b] Litterarum ignorantia, vel ingenij, aut memoriæ ad eas addiſcendas, vel linguæ ad explicandum defectus, in illis qui præſeferunt intentionem, vel deſiderium vlterius progrediēdi, quàm ſolent Coadiutores temporales.

14 [c] Iudicij defectus, vel notabilis in proprio ſenſu obduratio quæ omnibus Congregationibus multum ſolet faceſſere negotij.

15 [d] In exteriori homine, defectus in integritate corporis, morbus, debilitas, vel † notabilis deformitas. I

† Ætas

I ¶ Animaduertēdum eſt eos, qui deformitates, vel defectus inſignes habent, vt gibbos, vel alia quæpiā mōſtruoſa, ſiue ſic nati fuerīt, ſiue ex aliqua externa cauſa, vt percuſſione & ſimilibus id acciderit, ad Societatem noſtrā non eſſe idoneos; partim quod res huiuſmodi ad Sacerdotiū obſtare ſolent, partim quod ad proximorum ædificationē, quibuscū ex Inſtituti noſtri ratione verſamur, minime iuuāt; niſi, vt ſuperius [e] *dictū eſt, alijs eximijs virtutibus ac donis Dei compenſa-*

e Supra. H. & c. 2. C.

K † Ætas valde tenera, vel plus ſatis prouecta.'

L † Æs [a] alienum, vel ciuiles obligationes.'

16 Quo [b] huiuſmodi defectibus quis magis eſt obnoxius, eo minus eſt idoneus, vt Deo Domino Noſtro in hac Societate ad animarum auxilium ſeruiat [d]: & qui facultatem habet admittendi, videat, ne charitatis particularis affectus vniuerſali noceat, quæ vt magis ad gloriã & honorem Chriſti Domini Noſtri facit, ita ſemper præferri debet.

penſarentur, cũ quibus huiuſmodi defectus corporis potius ad augmentum, quàm ad diminutionẽ ædificationis facturi viderẽtur.

K ❡ [c] Quod ad ætatẽ attinet 14. annis minorẽ, vt quis ad Probationem, aut 25. vt ad Profeſſionem admittatur, ſi in quibuſdã peculiaribus de cauſis anteuertendũ eſſe id tempus ad finẽ maioris diuini ſeruitij nobis præfixũ videretur, [e] penes Præpoſitũ Generalẽ facultas erit prudenter ac circunſpecte diſpenſandi; & idem, cũ prouectior ætas fuerit, conſiderabit, an expediat, necne, ad vniuerſale bonum huiuſmodi defectum tolerari.

L ❡ De ære alieno diligenter conſideretur, ne inde offendiculi, vel perturbationis occaſio oriatur, præſertim in obligationibus ciuilibus, de quibus iura diſponunt; præter rationem quæ habenda eſt ædificationis.

a Exa. c. 3. §. 6. & p. 2. c. 2. §. 5.
b Sup. §. 8.
c Sup. c. 1. §. 12.
d Sup. c. 1. §. 4.
e Sup. c. 2. C. & p. 9. c. 3. §. 8.

DE MODO ADMITTENDI.
Cap. IIII.

QVia nobis in Domino ualde perſuademus, ad hoc ut diuina & ſumma Maieſtas miniſterio huius minimæ Societatis uti dignetur, multum referre, ut qui ad eam admittuntur, non ſolum diu probentur antequam in eius corpus cooptentur, uerum etiam [a] ut ualde noti ſint, antequam ad Probationem eam admittãtur, quæ fit in communi conuictu cum domeſticis; expedit † [b] habitationem aliquam noſtrę communi coniunctam deſignari, ubi qui ad Probationem admittuntur, hoſpitum more duodecim dies, uel uſque ad uiginti, & amplius, prout Superiori uidebitur, diuerſentur; ut id temporis de ijs, quę pertinẽt ad Societatem, [c] illi certiores reddantur, & Societas eoſdẽ plenius in Domino noſtro cognoſcat. 1

a Inf. §. 3. et ſup. c. 1. §. 3.

b Exa. c. 1. §. 13. & H.

c Exa. c. 1. §. 13.

DECLARATIO.

In Cap. IIII.

A § *Cum Domus primæ Probationis diſtincta & coniuncta noſtræ habitationi eſſe non poſſet; curandũ eſt, ut in noſtris Domibus aliqua habitatio ſeparata ad id deſignetur; ut qui admittuntur, minorẽ habeant occaſionẽ conuerſandi cũ alijs, qui non fuerint à Superiore deputati.*

In hanc Domum, quæ primæ Probationis dicitur, facilius admitti poſſunt, qui id optant; ſi clare ad Dei & Domini Noſtri IESV Chriſti obſequium idonei in hac Societate eſſe uiderentur: & contra, qui clare non eſſe tales cernerentur, 2

tur, [a] conſilio (& ſi quid aliud charitas ſuggerit) adiuti, ut alibi Deo ac Dño Noſtro ſeruire curent, ſtatim dimitti poterũt.

3 Quod ſi res non eſſet Societati tam clara quàm oporteret, poſtquàm qui admitti cupit, uoluntatem ſuam propoſuerit, [b] & de primis impedimentis decenter interrogatus fuerit, & ſummam noſtri Inſtituti, probationeſq; ac difficultates, quæ in eo ſunt, intellexerit, quamuis efficaciter deſiderare uideatur in Societatem admitti, [c] ut

B in ea uiuat & moriatur † (quod quidem ſi deeſſet, ut plurimum nemo ad primam Probationem admitti deberet)'

C † reſponſum tamen, ac ſententia ultima aliquandiu differatur; ut eo tempore res melius conſiderari, & Deo commen-

B ❡ Si aliquis obcauſas rationi conſonas in Domũ reciperetur, qui nondum obſequio diuino in hac Societate ſe dedicare omnino ſtatuiſſet, perinde ut hoſpes, & nõ ad primã uel ſecundã Probationem admittetur. ſed ea in re ultra triduũ, qui alijs præeſt, non facilem ſe exhibeat, nec ſine facultate Præpoſiti Generalis, uel certe Prouincialis id faciet; & difficilius, ubi Nouitij fuerint, quàm ubi non fuerint, ea facultas concedi poterit.

❡ C Vt reſponſum & deliberatio ultima aliquandiu differatur, & diligẽtia ad id, ut perſpectior ille ſit, adhibeatur, in vniuerſum quidẽ obſeruari debet Aliquando tamen peculiares ob cauſas (vt ſi quis videretur raris dotibus ornatus, & in periculo

a Exa. c. 2. §. 7.

b Sup. c. 3. §. 3. vſque ad 7. & Ex. c. 2. §. 1. vſque ad 5.

c Exa. c. 3. c. 14. & p. 5. c. 1. A.

verſari, ne per dilationem à propoſito ſuo dimoueri vel certe valde ſollicitari poſſet) compendio maiori qua conuenit, diligentia adhibita, in Domũ primæ Probationis eſſet admittendus, vel poſt examinationem ad alia Societatis loca tranſmittendus.

D ¶ Diligentia ad eos, qui ingredi volunt, magis cognoſcẽdos adhibenda hæc eſt, vt compẽdio quodã Examinis, an aliquo [b] ex primis impedimentis, vel etiam ex ſecundarijs, quæ tertio capite attingũtur (cuiuſmodi eſt bonæ valetudinis, vel integritatis corporis defectus, obligationes ciuiles, vel æs alienum) teneantur, intelligatur.

a Sup. §. 1. & c. 1. §. 3.

b Sup. c. 1. D. & Exa. c. 1. A.

c Exa. c. 1. §. 13. & F. & p. 3. c. 2. C.

mendari poſsit, ac † diligentia D conueniens adhiberi, vt [a] magis cognoſcatur, & vt de eius conſtantia periculum fiat. Quãtum autem differri oporteat, & quæ diligentia ſit adhibenda, prudenti conſiderationi illius, qui admittendi facultatem habet, relinquendum eſt; qui ſemper maius Dei obſequium ſpectabit.

4 Poſtquam in Domino ſtatuetur, quòd ad Probationem aliquem admitti conueniat: [c] ſolitis veſtimentis indutus, aut pro cuiuſque deuotione (niſi aliud

d Sup. c. 1. D.

[d] Conferet etiã, vt præter Examinatorem aliqui ex ijs, quos Superior deſignauerit, agãt ac verſentur cum eo, qui recipiendus ſit, & intellecto etiam eius nomine, & eorum, quibus cognitus eſt, extra domum inquiri poterit, cuiuſmodi homo ille ſit ſi Domi nulli fuerit ſatis notus.

Iuuabit

aliud Superiori videbitur) ingredi poterit, & in prædicta Probationis Domo, ſeu in loco ad id deſtinato vt hoſpes cõſtituetur; ac poſtridie, quo modo eo in loco ſe gerere debeat, ei declarabitur; ac nominatim, [a] ne verbo, aut ſcripto (niſi Superiori aliqua de cauſa non leuis momenti aliud videretur) cum externis, vel domeſticis agat, præterquàm cum ijs, qui ad id deſignati à Superiore fuerint. Quod fit, vt liberius ſecũ, & cum Deo perpendat vocationem ſuam, ac propoſitum diuinæ ac ſummæ Maieſtati in hac Societate ſeruiendi.

5 Elapſis duobus aut tribus diebus poſt ingreſſum in Domum Probationis, examinari accuratius incipiat, prout in officio Examinatoris declaratur; [b] & relinquatur ei ſcriptũ Examen, vt ſolus id maturius conſideret; [c] poſtea eidem † oſtendantur Diplomata Apoſtolica, ac Conſtitutiones, & Regulæ in Societate ac Domo, quã ingreditur, obſeruandæ; [e] & qui

Iuuabit etiam ad hoc ipſum, ſi frequenter ad cõfeſſionis Sacramentum in Eccleſia noſtra aliquandiu acceſſerit, ante quàm Domũ ingrediatur. Et ſi adhuc de eo dubitaretur; non parum conferet, ſi in ſpiritualibus exercitijs conſtituatur; vt ea claritas de eo habeatur, quæ ad gloriã Dei Domini Noſtri requiritur.

E *¶ Iis qui litteras Apoſtolicas latinas non intelligerẽt, ſatis eſſet earũ ſummam (vt etiam Conſtitutionũ, et Regularũ) declarare:* [d] *Ex quibus ea pars oſten-*

a Exa. c. 4. §. 6. & p. 3. c. 1. §. 2.

b Sup. c. 1. D. & Exa. c. 1. A.

c Exa. c. 1. §. 13. & G. & c. 4. §. 41.

d Exa. c. 1. G.

e Exa. c. 5. §. 6.

oſtẽdenda vnicuique intelligitur, quæ ei eſt obſeruanda; ex qua Sũmariũ haberi poteſt, quod ſimul cum Examine vnicuiq; relinquatur; vt per otium illud magis cõſideret.

F ¶ Si ſcribere neſciũt, alius coram eis eorum nomine ſcribet.

¶ G Præter dilationẽ admittẽdi ad primã Probationẽ (qua vti cum ijs, qui alijs in locis Societatis fuerint, non eſſet æquum) reliqua fere omnia in eiſdem locum habent: licet quo magis noti ſunt, & firmi, minus neceſſe ſit eam diligẽtiam adhibere

qui litteris operam dederunt, de ſingulis facultatibus, in quibus verſati ſunt, ſingulas prælegant lectiones, & id coram eis, qui à Superiore ad eius talentũ in doctrina, & proponendi modo cognoſcendũ ſunt cõſtituti.

6 [a] Eodem hoc tempore primę Probationis cõſcientiam ſuam Superiori, vel ei quem ipſe delegauerit, aperiet (niſi id negotij cum Superioris conſenſu in aliud tempus differretur) [b] & generaliter confitebitur (ſi nondum id feciſſet) & illi quidẽ Confeſſario, qui à Superiore fuerit ad id deſtinatus. [c] Et cũ in libro ad id deſignato ſcriptũ fuerit, & † manu eius ſubſcriptum, quidquid domũ tulit, & quod contentus ſit obſeruare omnia ei propoſita, poſtremo poſt reconciliationem accepto Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramẽto, ingredietur in Domum communis habitationis; [d] vbi cum alijs verſari, & in ſecunda Probatione diutius exerceri ſolent Nouitij. F

7 † Quod dictum eſt de ijs, qui tunc G

a Exa.c.4. §. 36.

b Exa.c.4. §.10.& 41.

c Exa.c.4. §.4.

d Exa.c.1. B.

tunc primum ad Societatē admittuntur, bona ex parte cū illis obſeruabitur, [a] qui à ſtudijs, aut alijs locis Societatis, vbi diligenter examinati non fuerint, veniunt; qui quidem non vt Profeſſi, vel Coadiutores formati in corpus Societatis admiſſi ſunt; vt quo maiori cum luce procedetur, eo quiſque conſtantior in ſua vocatione maneat; & ipſa etiam Societas melius diſcernat, an conueniat ad maiorem laudem & gloriam Dei & Domini Noſtri illum apud ſe retinere.

bere quæ adhiberi ſolet ad cognoſcendos, & ſtabiliendos eos qui admittuntur ad Probationem.

a Exa.c.5. §.8.

SECVNDA PARS.

QVAE AD EOS DIMITTENDOS pertinet, qui admiſſi parum apti in Probatione ad Societatem inuenirentur.

QVI DIMITTI POSSINT, ET per quos. Cap. I.

VT autem ad propoſitum huic 1
Societati finem diuini obſequij, &
auxilij animarum conuenit conſeruari, & numero augeri operarios idoneos, ac vtiles ad hoc opus promouendum: [a] ita dimitti eos oportet, qui tales non fuerint inuenti, & ſucceſſu temporis deprehendatur, vel quòd hæc non ſit eorum vocatio, vel quòd ad commune bonum Societatis nō conueniat, vt in ea maneāt. Sed tamen vt non faciles eſſe ad admittendū, ita neque ad dimittendum immo minus oportet: ſed mature omnino, & conſiderate in Domino procedendum eſt. Et quamuis cauſas ad dimiſſionē dignas eo grauiores eſſe oporret, quo quis arctius Societatis corpori coniunctus eſt; † quā- A
tum-

a Par. 10. §.7.

DECLARATIONES in ſecūdam partem.

In Cap. I.

Qui dimitti poſſint, &c.

A ¶ [b] LICET *omnes (vt in Conſtitutionibus*

b Par. 10. §.7.

tumlibet [a] tamen quiſque ſit coniunctus, in quibuſdam caſibus ſeparari ab ea poſſet, ac deberet: vt ſequenti capite videbitur.

2 Dimittendi facultas in primis ad vniuerſam Societatem pertinet, quando in Congregationem generalem conueniret. [c] Eadem erit penes Præpoſitum Generalem in omnibus, præterquàm ſi quid ad ipſius perſonam pertineret. Penes reliquos ex Societate tantũ erit huius facultatis, quantum eis à ca-

tionibus dicitur) dimitti poſſint; alij tamen facilius, quàm alij, dimittẽtur. [b] *Qui in Domũ primæ Probationis admiſſi ſunt, antequàm cum alijs verſentur, ſi eo tempore appareret non eſſe ad Societatẽ idoneos facilius quã alij, poſſent dimitti.*

[d] *In proximo gradu illi ſunt, qui in ſecunda Probatione in Domibus vel Collegijs, nullis adhuc votis ligati verſantur, ſi experimento cõperiretur, quod ad maius Dei obſequium non foret, ſi in Societate manerẽt.*

[e] *In tertio gradu illi ſunt, qui votis quidem ſponte ſua ſe Deo obligauerunt, verũ in Scholaſticos approbatos, vel Coadiutores Societatis formatos, exacto iã tempore Probationis ſolitæ, nõ ſunt admiſſi.*

[f] *In quarto, & qui grauiori conſideratione & cauſa indigeant, ſunt Scholaſtici approbati.*

[g] *In quinto gradu, vbi quidem maior erit difficultas, ſunt Coadiutores formati tã Spirituales, quàm temporales; ſi poſt vota ſua publica, licet nõ ſolemnia, neceſſario dimittendi viderentur.*

a P.9.c.4. §.7

b Inf.C.&. c.3. A.

c P.9.c.3. §.1. & B.

d Inf.C. & c.3.A.

e Inf.C. & c.3. A.

f Inf.C. & c.3.A.

g Inf.C. & c. 3. A. & p.5.c 4. B.

In

a Inf.C. & c. 3. A. & p. 9. c. 4. §.7. [a] *In quibuſdam caſibus etiã Profeſſi cuiuſcunq; gradus & dignitatis in Societate ſint, dimitti poſſent; ſi retineri ſine detrimento illius, ac diuini obſequij non poſſe iudicaretur.*

b Inf. C. [b] *Præter ea quæ dicta ſunt, quo magis alicui Societas deberet, quod de ipſa benemeritus eſſet, vel quo pluribus Dei donis ad eandem in diuino obſequio iuuãdam præditus eſſet, eo maiori cum difficultate eſſet dimittendus: vt contra cui minus deberet Societas, quique minus ad eandem iuuãdam in diuino obſequio eſſet idoneus, facilius poſſet dimitti.*

c P.9.c.6. §. 2. & p. 10.§.8. d P. 4. c. 10. §. 4. & p.10.§. 8. e P.8.c. 1. §.4.& p. 9. c.6.§.2 f P.8. c. 1. §. 6.

B § Quamuis Præpoſitus Generalis in patentibus litteris ad Præpoſitos particulares miſſis ampliſſimam eis facultatem impartiat, quò magis ſubditi eoſdẽ venerẽtur, & humiliores ac ſubmiſſiores ſe exhibeant; nihilominus tamen per ſecretas litteras hæc poteſtas contrahi (prout conuenire videbitur) & limitari poterit.

à capite collatũ fuerit: † Præpoſitis tamen [c] Prouincialibus amplam ſatis conferri expediet, ' ac † debita [d] proportione etiam Præpoſitis Localibus, & Rectoribus, ' quibus videbitur eſſe conferenda, vt [e] eo melius in toto Societatis corpore ſubordinatio ſanctæ Obedientiæ ſeruetur, [f] quo clarius intelligent inferiores ſe à ſuis immediate B C

g Sup. A. & c.3. A. *C § [g] Quod ad eos attinet, qui in prima Probatione, & ſecunda ſunt, nec dũ votis emiſſis, facultatẽ ad eos dimittẽdos habebit quicunq; ad eoſdẽ admittendos*

diate Superioribus pendere, & quod ſibi conueniat plurimũ, immo neceſſe ſit in omnibus eis ſubeſſe propter Chriſtum Dominum Noſtrum.

DE

tendos eã habuerit: ſi tamen circunſtãtiæ aliquæ non id impedirent; cuiuſmodi eſſet, ſi in Domũ aut Collegiũ, vbi manent, à Generali, vel Prouinciali Præpoſito, vel ab aliquo, cuius habenda ſit ratio, deſtinati fuiſſent; vel ſi de Societate ipſi tam benemeriti fuiſſent, vt eorum eſſet particularis ratio habenda. In his enim, & ſimilibus caſibus dimitti aliquis per quemuis Præpoſitum non deberet; niſi cauſæ admodum vrgentes & graues eſſent; ita vt minime dubitaretur, Superiorum mentem huiuſmodi futuram eſſe.

[a] *Qui iam votis ſe obſtrinxerunt in Domibus aut Collegijs, & Scholaſtici prætereà biennio Probationis exacto approbati, ſi dimittẽdi eſſent, Præpoſitus localis, niſi re cõmunicata cum Prouinciali, id facere non deberet. Prouincialis autem pro modo facultatis à Generali acceptæ, vel dimittere poterit, vel non poterit, quamuis Generalem non conſuluerit.* a Sup. A. & Inf. c. 3. A.

[b] *Coadiutores formati ſiue Spirituales, ſiue Temporales, niſi conſulto & approbante Generali, dimitti non debent; niſi in quibuſdam remotiſſimis locis (vt in Indijs) huiuſmodi facultatem Prouinciali communicari oporteret, vel Generalis extra ordinem alicui, cui tanquam ſibi ipſi fideret, & propter cauſas magni momenti eam communicaſſet.* b Sup. A. & inf. c. 3. A. & p. 5. c. 4. B.

[c] *Erga Profeſſos minus etiam huiuſmodi facultas infe-* c Sup. A. & inf. c. 3. A. & p. 9. c. 4. §. 7.

inferioribus Præpoſitis eſt communicanda; niſi res ad Præpoſitũ Generalem delata, & graui conſideratione expenſa foret, ita, vt cõuenire ad diuinum obſequium, & commune Societatis bonum huiuſmodi hominem dimitti, videatur; vt ſi contumax [a] *uel incorrigibilis eſſet.*

a Inf. c. 2. §. 2.

DE CAVSIS, PROPTER QVAS *dimitti aliquem conueniat. Cap. II.*

CAuſas eas, quæ ad aliquem dimittendũ ſufficiant, ponderare coram Domino debebit prudens charitas Superioris, qui huiuſmodi facultatem habuerit: ſed generatim loquendo, quatuor earum genera fore videntur. 1

Primum, ſi in Domino iudicaretur, contra ipſius honorem & gloriam fore, quod is in hac Societate maneret, [b] qui videatur in quibuſdam prauis affectibus aut vitijs, quæ diuinam offendunt Maieſtatem, [c] corrigi non poſſe: † quæ eo minus tolerari deberent, quo grauiora eſſent, & plus culpæ haberent; licet alijs nullum offendiculum (quod manifeſta non eſſent) præberent. 2 A

b Par. 10. §. 7.

c Sup. c. 1. C.

Alterum eſt, ſi exiſtimaretur in Domino, aliquem retinere, contra Societatis bonum fore, quod [d] cum vniuerſale ſit, 3

d P. 1. c. 3. §. 6.

In Cap. II.

DE CAVSIS dimiſſionis.

A QVatenus defectus aliqui, qui cõtra diuinum honorẽ, &

ſit, haud dubie bono particulari alicuius præferri ab eo debet, qui ſyncere diuinum obſequium quærit. Tale quid eſſet, B † ſi in Probationum decurſu aliqua impedimenta, uel inſignes defectus, quos antea in Exa-

& Societatis bonũ eſſe dicũtur, debeant tolerari cum id ex multis circumſtãtijs particularibus perſonarum, tẽporum, & locorum pendeat: diſcreto zelo eorum, quibus ea cura commiſſa eſt, relinqui eſt neceſſarium: [a] *qui eo impenſius rem Domino commendabunt, & diligẽtius cum alijs, qui ad cognoſcendam Dei uoluntatẽ iuuare poſſint, communicabunt; quo eis difficilius negotium, magiſque dubium uidebitur.*

a Inf. c. 3. s. 2. & 3. & & A.

B ¶ Si ille, qui ingreditur, ipſo in initio morbum aliquem, uel diſpoſitionem ad illum detexit, & ea conditione, ut periculũ fieret ſanitatis eius, admiſſus eſt: cum cerneretur non conualeſcere, nec labores Societatis ferre poſſe in poſterum; dimitti, ac extra Domum, prout uera charitas dictauerit, iuuari poterit.

Si ingreſſus eſt ſine ulla conditione, manifeſtata quidem infirma corporis habitudine, ſed ſpe concepta, quod ad maiora aptus eſſet futurus, quàm eſſe experimento comperiatur; quamuis etiam dimitti poſſit; animaduertendo, quòd ſanitate ad noſtrũ Inſtitutum neceſſaria careat, magis erit conſiderãdũ num dimitti debeat, necne, & multo magis, ſi cũ ſanus ingreſſus fuerit, in obſequio Societatis in ægritudinẽ incidit. Tunc enim, ſi ipſemet contentus non

eſſet

eſſet, iuſtū nō foret, hac ſola cauſa a Societ. dimitti.

Si in ingreſſu quis ægritudinē aliquam celaſſet, cū ea detegeretur, conſtat, liberius et iuſtius eū dimitti poſſe. An autem re uera ſit dimittendus, nec ne, propterea quod alijs dotibus magni momenti ad diuinum obſequium polleat, prudentiæ Superioris relinquatur. a Inf. §. 5. *[a] Tantundem ſit dictum, ſi deprehēderetur quod in aliqua re alia, in Examine ueritatē ſuppreſſiſſet.* b Exa. c. 2. §. 6. & p. 1. c. 3. §. 2. & C. *[b] Quod ſi aliquod ex quinque impedimētis diſſimulaſſet, tunc non eſt æquū ut in Societate maneat, iuxta id, quod in prima Parte dictū eſt.*

c Exa. c. 4. §. 18. vſque ad 24.

C § [c] Si bonū teſtimonium nō referret ex Probationibus, quæ extra Domum ſiunt, uel etiā Domi, nec ea remedia, quæ charitas ante dimiſſionē ſolet adhibere, ſufficerent; conducibilius eſt, eū dimittere, quàm in corpus Societatis homines, qui ad eius Inſtitutū nō uidentur conuenire, admittere.

d P. 4. c. 6. N.

Examine tacuiſſet, detegerentur; uel ſi † experimento com- C
periretur, [d] ualde inutilem fore eum, & per quem præpedienda magis, quam adiuuandá eſſet Societas, propter eius inſignem ad quæuis eius munera ineptitudinem: & multo magis dimitti oporteret, ſi damnū allaturus malo uitæ exemplo iudicaretur, ac pręcipue ſi in-
quietū ſe oſtēderet, & † uerbis D
aut actibus offendiculum alijs pręberet. hoc enim tolerare, [e] charitatis nō eſſet, ſed uitij cōtrarij

e Inf. §. 5.

D § Alijs offendiculū præbere ille intelligitur, qui ſuo

trarij in eo quidem, qui tenetur conſeruare quietẽ, & bonũ ſtatum Societatis ſibi cõmiſſę.

4 Tertium, ſi iudicaretur id fore contra Societatis, ac ſimul ipſius dimittendę perſonę bonum; quod ex parte corporis poſſet accidere, [a] ſi tempore Probationis in aliquo morbus, aut debilitas huiuſmodi cerneretur, cum qua eum non poſſe progredi in laboribus, quos noſter procedendi modus requirit ad Deo in eo ſeruiendum, uideretur: ex parte rerum animi, [c] quando, qui ad Probationem admiſſus fuit, ſe componere ad uitam ſub obedientia, & iuxta modum procedendi Societatis ducendam non poſſet; quod nequeat, uel nolit proprium ſuum ſenſum aut iudicium infringere; uel propter alia impedimenta, quæ à na-

ſuo exemplo peccãdi occaſionem eis præbet; et quidem amplius, ſi verba adijceret ſuaſoria, vt ad aliquid mali alliceret, præcipue ad inſtabilitatẽ in ſua vocatione [b] uel ad diſcordiã vel ſi quid cõtra Superiores, vel commune Societatis bonũ molitur. In quibus enim talia locũ haberẽt, rationi conſentaneũ nõ eſſet, vt ij in Societate manerẽt.

Quando nõ tã propter rationẽ vel magnitudinem peccati, quã ob remouendũ offendiculum, quod aliis præbuit, dimitti aliquem neceſſe eſſet; ſi alioqui aptus eſſet, expendet prudentia Superioris, an expediat facultatem ei dare, vt ad locum alium Societatis ualde remotum eandem non egrediendo, proficiſcatur.

a Sup. B.

b P.8. c. 1. §.5. & F.

c P. 1. c. 2. §.4. & c. 3. §. 14.

IN

à natura, vel à conſuetudine promanarent.

a Exa. c. 2. §. 4. & p. 1. c. 3. §. 6.
b Exa. c. 3. §. 6. & P. 1. c. 3. §. 15. & L.
c Sup. B.

Quartum, ſi cerneretur id fore contra bonum aliorum, qui de Societate non ſunt; [a] Vt ſi detegeretur vinculum matrimonij, vel ſeruitutis legitimę, vel [b] æs alienum magni momenti: quibus in rebus, dum [c] initio examinaretur, veritatem ſubticuiſſet. 5

d Sup. §. 3.

Quæuis harum quatuor cauſarum ſatis eſſe videtur, vt Deo gratius fore iudicemus, honeſte dimitti eum, in quo locum habuerint, [d] quam imprudentem in eo retinendo charitatem exercere.

In Cap. III.

DE MODO dimittendi.

A ℑ ANimaduertendum eſt, quòd Conſtitutiones de eo modo dimittẽdi loquũtur, cum palam id, ac propter cauſas manifeſtas efficitur. Sed præter hos nonnulli occulte dimitti poſſunt; quan-

DE MODO DIMITtendi. Cap. III.

CVM ijs qui dimittendi erunt, † obſeruari eũ modum conueniet, qui in conſpectu Dei dimittenti, dimiſſo, & alijs domeſticis, & externis magis ſatisfaciat. Quod attinet ad dimittentem ob cauſas ſuperius dictas tria obſeruentur. 1 A

e Sup. c. 2. A.

[e] Primum eſt, vt oret ipſe Dominum, & Domi orari ea intentione curet (quamuis quis ſit pro quo oratur, non intelligatur) vt docere Dñs Noſter dignetur ea in re, de qua agitur ſuã ſanctiſsimam voluntatem.

Alte-

quando cauſæ (quæ plurimæ, & quidem ex illis aliquæ ſine peccato eſſe poſſent) eſſent occultæ; &, ſi non dicerentur, in alijs aliquid perturbationis timeretur. Tunc enim conducibilius eſt aliquo prætextu (vt Probationum) extra Domum mitti, quàm ſi eorum dimiſſio publicaretur.

[a] *Ad hos hoc modo dimittendos, ſatis erit ſi Præpoſitus, qui ad id facultatē habuerit, re Domino cō mendata, & vnius aut plurium audita ſententia (ſi iudicauerit in Domino cum eis rem eſſe coferendam) ſtatuat quod facto opus ſit, & exequatur.* a Sup. c. 2. A.

[b] *Notandum eſt etiam, ea quæ de modo dimittendi dicuntur, ijs magis conuenire, qui in Probationibus verſantur; minus autē illis, qui in corpus Societatis cooptati ſunt; vt Scholaſtici approbati, & Coadiutores formati; ac multo minus Profeſſis, in quibus charitas et diſcretionis donū à Spiritu sācto datum docebit modum, qui in* b Sup. c. 1. A. & C.

3 [c] Alterum, vt id conferat cū aliquibus, ſeu aliquo ex domeſticis, qui ad hoc negotiū aptiores ei videantur; & audiat quid illi ſentiant. c Sup. c. 2. A.

4 Tertium, vt omnem exuendo affectum, & maiori Dei gloria prę oculis conſtituta, ac cōmunis boni, tum etiam (quoad eius fieri poterit) particularis ratione habita, expendat hinc inde cauſas, & ſtatuat, an dimittere debeat, necne.

5 Quod ad dimiſſum attinet, tria itidem obſeruentur: primū exterius; vt recedat ex Domo, quantum fieri poſſit, ſine dedeco-

dedecore uel ignominia, ac † ſe B
cum omnia ſua ferat.
Alterum interius, ut eum di- 6
mittere Superior curet, conſer-
uata, quantum fieri poteſt, cha-
ritate ac beneuolentia erga Do-
minũ, & quanta cum conſola-
tione in Domino fieri poterit.
Tertium, ut circa ſtatum ui- 7
tæ ſtudeat eum dirigere, ut ali-
quam conuenientem uiam ſer-
uiendi Deo ineat, uel in Reli-
gione, uel extra eam; prout di-
uinæ uoluntati conuenientius
fore uidebitur. Demum conſi-
lio & oratione, & ſi quid aliud
charitas dederit, iuuare curet.
Vt ſatisfiat alijs domeſticis, 8
& externis, tria etiam obſeruen-
tur. Primum eſt, ut quantũ fieri
poterit curetur, nequid pertur-
bationis in alicuius animo pro-
pter dimiſsionẽ maneat, † ra- C
tione

ineis dimittendis tenendus ſit: ſi Deus permitteret, vt hoc facere eſſet neceſſarium

a Exa. c. 4. B.

B ¶ [a] Ea quæ ipſius eſſe conſtet, difficile non eſt ſtatuere, vt ſecum ferat. Verum in iis, quæ vel expendiſſet, vel dediſſet Societati, vel alioqui, ſi accidiſſet, vt ficto animo in Domo vel Collegio ipſius habitaſſet, prudentiæ Superioris dimittentis relinquetur, vt habita ratione tũ æquitatis, tum ædificationis, ſtatuat, num illi aliquid amplius quã quod inuenitur de rebus ipſius, dari debeat, necne; & ſi amplius, quantum.

C ¶ Reddere rationem cauſarũ, propter quas aliquis dimittitur, vel nõ reddere in communi, vel in particulari, magis uel minus conueniet: prout is qui dimit-

tione reddita, quantum ſatis erit, quibus reddi opus ſit: abſtinendo, quantum fieri poterit, à defectibus, qui publici non fuerint, declarandis; quãuis in eo, qui dimittitur, nonnulli deprehenſi fuiſſent.

dimittitur, in maiori vel minori exiſtimatione et magis aut minus Domi & foris charus fuerit.

9 Alterum ne male affecti maneant erga dimiſſum, & quantum fieri poſsit, ne de eo male ſentiant; ſed potius eius uicem doleant, & in Chriſto eum diligant, ac diuinę Maieſtati in ſuis orationibus, ut eum dirigere, & ei miſericordiam impendere dignetur, commendent.

10 Tertium, ut detur opera, ut eius exemplo iuuẽtur, ſi qui minori cũ ædificatione, quam par eſſet, Domi uerſantur; & timeant, ne ſibi tantundem accidat, ſi nollent proficere: & externi itidem, quibus id innotuerit, ædificationem accipiant, quod Domi non toleretur id quod tolerari ad Dei gloriam non debet.

IN CAPVT IIII.

QVOMODO ſe habeat Societas cum ijs; qui ſponte recedũt, vel ab ea dimittuntur.

A ¶ QVamuis in genere dicatur, eum qui ſponte ſua vel dimiſſus receſſit, in aliam Domum admitti, niſi conſulto prius Præpoſito in cuius Domo vel Collegio fuit, & eius expectato reſponſo, non debere: nihilominus tamen prudentiæ Præpoſiti Domus adquã redijt, relinquetur, vt conſideret,

a Exa. c. 6. §. 8. & A. & c. 7. §. 1. & 2. & p. 5. c. 4. B.

QVOMODO SE GERAT Societas cum ijs, qui ſua ſponte recederent, vel quos ipſa dimitteret. Cap. IIII.

1 QVI dimittuntur, vel iniuſſi diſcedũt, ſi ad aliũ locum Societatis ſe conferant, † videntur nobis in Domino admittendi non eſſe; niſi prius qui dimiſit, vel qui loco præeſt vnde diſceſſit, vel Præpoſitus Generalis, aut qui eius vices gerit, admonitus ſuũ præſtiterit aſſenſum; ne defectus cognitionis rerum, aut perſonarum alicuius erroris in Dei offenſam cauſa ſit. A

2 Communicationem autem facultatum, aut gratiarum, quę ijs vt Societatis membris conceſſæ fuerant, ſimulatque mẽbra eſſe deſierint, conſtat ceſſare.

3 [a] Declaretur ijs, qui dimittũtur, quòd abſoluti maneant à votis ſimplicibus, ſi ea iuxta formulam Societati conſuetã (quæ in quinta Parte videbitur)

tur) emiſerint; quodque nulla alia diſpenſatione indigeant.

4 Ad eos reducendos, qui ſine licentia recederent, ſi prius parum idonei ad Societatem habebantur, nulla diligentia opus erit; ſed potius dirigantur ad aliud Inſtitutum, vbi Deo ſeruire poſſint, relaxato illis voto, vt omnes ſcrupuli eis eximantur.

5 Si huiuſmodi eſſent vt Deo gratum fore videretur eos non ſic relinquere, præcipue ſi ex aliqua vehementi tentatione, aut ab alijs decepti egreſſi vi-
B deantur, † diligentia adhiberi ad eos reducendos poterit; & priuilegijs ad negotium huiuſmodi conceſſis a Sede Apoſtolica, quantum Superiori in Domino videbitur, vti licebit. Et cum aliquis horũ ſic redu-
C ctus eſſet, † relinquetur prudentiæ

ret, [a] *an tanquã hoſpes ſit admittendus, vel non; donec reſponſum accipiat à Superiore, cuius voluntatem exequi debet.* a P.1.c. 1. A.

B ¶ Qui à Societate diſcedũt, quamuis ad eam idonei videãtur, ſi aliam Religionem ingreſſi, & eiuſdem habitu induti fuiſſent, nec litigãdũ eſſe Societati, nec procurandũ videtur, vt eos reducat. Si habitũ Religionis, nõ induiſſent, poterit ea diligentia adhiberi, quam ordinata, & prudẽs charitas dictauerit, ad eos reducendos ad illum locum, vbi in Domino iudicatur, quod Deo ſeruient.

C ¶ Quod ad ſatisfactionem attinet eorũ qui ſponte ſua redeunt, & admittuntur, vel qui reducti re-

dentiæ eiuſdem Superioris; vt
videat, num ſatisfactione ali-
qua opus ſit, & quanta, an me-
lius cenſeat, omnino in ſpiritu
manſuetudinis procedere; qua
in re & eius qui reductus eſt,
bonum, & ædificatio domeſti-
corum ſpectanda eſt.

Si quis ſponte ſua ad Colle- 6
giũ, vel Domum, vnde ſine fa-
cultate receſſerat, rediret, & a-
lioqui idoneus ad Deo ſeruien-
dum in ea iudicaretur; conſide-
randum erit † an veram perſe- D
uerandi voluntatem afferat, &
an ſit paratus ad quamuis ſa-
tisfactionem & probationem:
quòd ſi ſecus eſſet, vt qui veræ
pænitentiæ ſigna non oſtendit,
admitti non merebitur.

Si qui fuit merito dimiſ- 7
ſus, ad eandem Domum, vnde
dimiſſus eſt, rediret, ad quam-
uis

deunt; cum eius ſatisfactionis ſcopus ſit aliorum ædificatio, et eiuſdem qui redijt, profectus; ex circumſtãtijs perſonarum, tẽporis, & locorum, num fieri debeat, necne; & ſi fieri debet, quanta ea futura ſit, iudicabitur: et hæc omnia prudentiæ Superioris, in cuius Domum vel Collegium ingreditur, committi oportet.

D ¶ Cum de illorum, qui ſponte ſua redeunt, conſtantia dubitaretur; in aliquo Xenodochio, vel alijs Probationibus poſſent conſtitui, vbi pauperibus Chriſti ex ipſius amore aliquandiu inſeruiẽdo, ſuæ ſtabilitatis, & conſtantiæ ſpecimẽ præbeant; quod & ad expurgandam præteritæ leuitatis culpam pars quædam ſatisfactionis eſſet.

uis ſatisfactionem paratus; Si adhuc eædem rationes, propter quas fuit dimiſſus, manerent, perſpicuum eſt, non eſſe admittendum: Si non manerent, & qui dimiſit, iudicaret Deo gratum fore, vt denuo reciperetur in eandem, vel aliam Domum; admoneat Generalem, vel Prouincialem Præpoſitum; & quod ab eo præſcriptum fuerit, exequatur.

8 Siue receſſerit ſponte ſua, ſiue dimiſſus qui redit, ſi admittitur, denuo examinari debet, [a] & generalem confeſſionem facere ipſo in ingreſſu, ab vltima quam fecit inchoando; & alijs Probationibus & experimentis exercebitur: prout Superiori habita ſemper ratione ædificationis vniuerſalis & particularis, ad gloriam Dei videbitur. a Exa. c. 4. §. 41.

TERTIA PARS
DE IIS CONSERVANDIS & promouendis, qui in Probatione manent.

DE CONSERVATIONE in ijs, quæ ad animam & profectum in virtutibus pertinent. Cap. I.

VT in ijs admittendis, quos ad noſtrum Inſtitutum vocat Deus talentum ad id conueniens concedendo, & in dimittendis illis, qui cum eo careãt, ſe à diuina ſapientia non eſſe vocatos oſtendũt, conſiderãda sũt quæ ſuperius attigimus; ita in eis cõſeruandis in ſua vocatione, qui retinentur, & probãtur in Domibus & Collegijs, & in eiſdẽ iuuandis, vt ſic proficiant in via Dei, ſpiritu, & virtutibus, vt ſanitatis & viriũ corporis, quæ ad laborandũ in vinea Domini neceſſariæ ſunt, ratio habeatur; cõſideratione ac prouidentia debita opus eſt: & ita agetur, primo loco quidẽ de ijs quæ ad animam; ſecundo de ijs, quæ ad corpus pertinent. 1

Quod ad animam attinet, cum tanti referat, 2
eos qui in Probationibus verſantur, ab omnibus imperfectionibus, & quibuſuis impedimẽtis maioris ſpiritualis profectus remouere; multum

ad id

A ad id [a] confert, † omnem communicationẽ per verba & ſcripta vt abijciant cum ijs, qui in propoſito ſibi Inſtituto intepeſcendi cauſa eſſe poſſent; & vt in via ſpirituali incedendo,
B † cum ijs duntaxat perſonis, & ijs de rebus agant, quæ iuuent in diuino obſequio ad id conſequendum, quod in ingreſſu Societatis ſibi vt ſcopum præfigebant.

3 [b] Eadem de cauſa egredi Domo

a Exa. c. 4. §. 6. & p. 1. c. 4. §. 4.

DECLARATIONES IN TERTIAM PARTEM.

IN CAPVT I.

De cõſeruatione in ijs, quæ ad animam pertinẽt.

A ¶ *SI in aliquo loco ſolicitatur, vel perturbatur aliquis ab hominibus, qui in via ſpiritus non bene procedunt; videat Superior, num eundem in alium locum tranſmitti expediat, vbi diuino obſequio commodius inſiſtat. & tunc Superior ad quem mittitur, certior fieri debet de rebus ipſius, quantum ſit ſatis ad eum magis iuuandum, & alios quibus præeſt.*

b Exa. c. 4. §. 25.

B ¶ *Si aliquando permittendum videretur, vt conſanguineos vel amicos, quos, cum eſſet in ſeculo, habebat, alloqueretur, coram aliquo à Superiore deſignato id fiat, et breuiter; niſi particulares ob cauſas is qui ſupremam curam habet, aliud ſtatueret. Sic etiã, ſi aliquis ex ijs qui Domi sũt, cuiquã ſcriberet, non niſi obtenta facultate, litteris ei oſtenſis quem Superior deſtinauerit, id faciet. Si ad eundẽ litteræ mitterentur, ei primo reddentur, qui à Superiore*

fuerit

fuerit conſtitutus; qui eas lectas reddet, aut non reddet illi, ad quem ſunt deſtinatæ; prout in Domino expedire ad melius ipſius bonum, & Dei gloriam exiſtimabit.

mo non debent, niſi † quando, C
& [a] cum quo ſocio Superiori viſum fuerit. ' Nec Domi hi cũ illis pro ſuo arbitratu colloquantur, † ſed cum ijs tantum, D
qui à Superiore præſcripti fuerint;'

[a] P.4. c.4. F.

C ❡ Conſiderabit Superior, nũ aliqui, quibus confidendum videatur, ſoli mitti poſſint; & ſi qua etiam quibuſdam facultas generalis dari debeat, vel non; ſed ſigillatim eam peti, quandocunq; Domo egrediuntur, oportet.

D ❡ Vt plurimum Nouitios inter ſe conuerſari non cõuenit; ſed ſilentiũ inuicem obſeruare, niſi in rebus, in quibus loqui neceſſe ſit. Agent vero potius cũ maturis, ac prudentibus, qui ſcilicet à Superiore cuique fuerint deſignati. Sic etiam, ſi duo in eodem cubiculo lectulos ſuos habeant, alter eorũ huiuſmodi ſit, vt minime dubitetur, quod alter eius Societate proficiat; & eandem ob cauſam inter cubicula, quæ ſeorſum vnicuique iuniorum aſſignantur, par eſt aliquos ex antiquioribus intermiſceri.

Sine facultate autem à Superiore accepta ordinarie vnus cubiculũ alterius non ingredietur; &, ſi cũ ea facultate ingreſſus fuerit, oſtiũ ſemper apertum maneat, quandiu cum alio ibidem fuerit; vt & Superior, & Officiales ad id deſtinati, quandocunque eis viſum fuerit conuenire, ingredi poſſint.

E ❡ Simile

rint; quorum exemplo & ſpiritualibus colloquijs ædificationem acccipiant, non autem offenſionem, & proficiant in Domino.

4 Omnes diligentiſſime curent portas ſenſuum ſuorum (oculorum præcipue, aurium, & linguæ) ab omni inordinatione cuſtodire. ac ſe in pace, & vera humilitate interna conſeruare, & eam in ſilentio, cum id obſeruandum eſt, cum autem loquendum, in circũſpectione & ædificatione verborum, & modeſtia vultus, ac maturitate inceſſus, motuumque omnium; ſine vllo impatientiæ aut ſuperbiæ ſigno exhibere; in omnibus procurando atque optando potiores partès alijs deferre, omnes in animo ſuo tanquam ſibi ſuperiores ducendo, & exterius honorem ac reuerẽtiam quam exigit cuiuſque ſtatus, cum ſimplicitate & moderatione religioſa exhibendo: atque ita fiat, vt ſe mutuo conſiderantes, in deuotione creſcãt, Deumque Dominum Noſtrum laudent, quem quiſque in alio, vt in illius imagine, agnoſcere ſtudeat.

5 In refectione corporis curandum eſt, vt temperantia, modeſtia, & decentia interius, & exterius in omnibus obſeruetur. Præmittatur benedictio, & ſequatur actio gratiarum, quas omnes agere debent cum ea qua par eſt deuotione & reuerentia. Et dum corpus edendo reficitur, ſua etiam animæ refectio præbeatur, libro aliquo pio potius quàm difficili, quem capere, & à quo omnes iuuari poſſint, legendo: vel id temporis

aliquis

a Inf.§.21. & S.

E ¶ Simile quid[a] erit, litteras quæ ad ædificationẽ faciunt, legere; & ſi qua alia exercitatio aliquando cõuenire videretur.

F ¶ Poſſeſſione bonorum ſuorũ ſe abdicare, tam de proprijs bonis intelligendũ eſt, quæ habet penes ſe vel alios, quã de iure vel actione, quæ ei competit ad bona, quæ ſperat; ſiue ſecularia illa, ſiue eccleſiaſtica ſint. Quãdo hoc fieri debeat, Præpoſiti Generalis, vel eius, cui ille facultatem communicauerit, arbitrio relinquetur.

b P.4 c.10 §.6.

c Exa.c.4. §. 4. & p. 6.c.2.§.11. & H.

d Inf §.25. & Exa. c. 4.§.2.3. & 5.& p.4. c. 4.E.& p.6. c.2. H.

G ¶ Ante ingreſsũ quiuis de bo-

[a] aliquis, cui à Superiore id iniũgetur concionabitur; vel † ali- E
quid ſimile ad Dei gloriã fiet.

Omnes quandiu corpore bene valent, in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant in quo occupentur. Et qui officiũ vel miniſterium aliquod certũ habent, vt de auxilio prouidendum eſt eis, ſi ſit neceſſarium, ita[b] cum vacant, alijs rebus occupari deberent; ne otium malorum omnium origo, quoad eius fieri poſſit, Domi noſtræ locum habeat. 6

Vt[c] experiri incipiant ſanctæ Paupertatis virtutem, doceantur omnes, quòd nulla re tanquã propria vti debeãt: [d] quãuis neceſſe non ſit Probationis tempore † poſſeſſione bo- F
norum ſuorum ſe abdicare; niſi id Superior poſt elapſum primum annum iuberet, iudicans in huiuſmodi bonis tentationum occaſionẽ, & minus proficiendi in ſpiritu habere aliquem, vt qui illis adhæreat aliquo immoderato amore vel confidentia; & † tunc qui ſe G
exuit 7

exuit bonis ſuis, ſequatur Chriſti conſilia:[a] pro ſua tamen deuotione ad hoc potius quàm illud opus diſpenſare bona ſua, vel eorum partem poterit: prout in Domino intellexerit ad diuinum beneplacitum magis cõuenire: vt in Examine dictũ eſt.

8 Intelligant etiam quod mutuo dare, vel accipere, vel diſpenſare quidquam de ijs, quæ Domi ſunt, minime poſſunt, niſi Superior conſcius conſenſum præſtiterit.

9 Qui in ingreſſu ipſo, vel poſt ingreſſum ad Obediẽtiam, motus ſua deuotione, vellet bona ſua, vel eorum partem in Societatis ſubſidium diſpenſare; H † haud dubie opus faceret maioris

bonis ſuis temporalibus pro ſuo arbitratu ſtatuere poteſt. Sed poſtquã ingreſſus eſt tã de eccleſiaſticis, quã de ſecularibus diſponat oportet; ita vt decet virũ ſpiritualis vitæ ſectatorem.

[b] *Ideoque cum exiſtimaret in cõſanguineos ea eſſe diſpenſanda, cõmittere id debet iudicio vnius vel duorum, vel triũ virorũ, qui & doctrina, & pietate commendentur, & eiſdẽ acquieſcere, & quod illi ſentient, perfectius, & Deo ac Domino Noſtro gratius eſſe, habita omniũ circũſtãtiarũ ratione (vt in Examine pagina decimanona fuſius dicitur) exequi debet.*

H § *Rectores vel Præpoſiti Locales, vel Prouinciales, vel quicunque alij, cũ quibus aget qui ſic habet in animo ſua bona diſpẽſare, vt in ceteris rebus, ita & in hac quod perfectius eſt, quodq; maioris meriti*

a Exa. c. 4. §.5.

b Exa. c. 4. §.3. & 5. & A.

riti in diuino cõſpectu, ei repræſentare debent. Nihilominus, ſi in eo propenſio animi ad locum vnũ potius, quã ad alium (quãuis imperfectũ id ſit) cerneretur; etiam ſi iudicio Superioris ſuũ ſubmittere vellet, certiorem tamẽ reddere Præpoſitũ Generalem poterũt, vel eum, qui eius gerit vices, an ſit aliquid huiuſmodi imperfectionis tolerandum; ſperãdo quod ea ceſſabit aliquando, ſupplebitque diuina bonitas quod ad ſuã maiorem gloriã, & maiorem ipſius perfectionem deeſſe cernitur.

ioris perfectionis,' alienationis, & abnegationis uniuerſi amoris proprij, non deſcendendo tenero quodam affectu ad particularia loca, nec iuxta illũ ſua bona huic potius, quam illi applicando; quin potius exoptando maius & uniuerſalius bonum Societatis (quę tota ad maiorem Dei gloriam, ac uniuerſale bonũ, & utilitatem animarũ inſtituta eſt) hoc iudiciũ ei relinquat, qui eius uniuerſæ curã habet, num applicari huic loco potius quam illi in eadem Prouincia debeant: quandoquidem ille melius quam quiſquam alius intelligere poteſt, quid conueniat, & quid maxime urgeat in omnibus eius locis, [a] ratione habita Regum, Principum, ac aliorum Potentatuum; ne eis cauſa ulla offenſionis detur, ſed ad maiorem ędificationem omnium, & ſpiritualem utilitatem animarum, & gloriam Dei omnia cedant.

[a] P. 10. §. 11. & B.

Doceantur quomodo ab illu 10
ſionibus Dæmonis in ſuis ſpi-
ritua-

ritualibus exercitationibus caueant, & quomodo ſe contra omnes tentationes tueantur: ſimul rationes ſciant quę adhiberi poſsint ut eas, ſuperent; [a] & ad ueras ſolidaſque uirtutes conſequendas inſiſtant, ſiue plures adſint uiſitationes ſpirituales, ſiue pauciores: curent uero ſemper in uia diuini ſeruitij progreſſum facere.

11 [b] Vtantur quotidie conſcientiæ ſuæ examinatione conſueta, [c] & octauo quoque die ſaltem ad Confeſsionis & Communionis ſacramenta accedant, niſi aliqua de cauſa aliud Superiori uideretur: & unus omnium ſit Confeſſarius [d] ab eodem Superiore l conſtitutus: † quod ſi fieri non poterit, ’ quiſque certe ſuũ ſtabilem habeat Confeſſarium, [e] cui ipſius conſcientia prorſus aperta ſit: qui quidem Confeſſarius non ignoret, quos caſus ſibi Superior reſeruat. Illi autem reſeruabuntur, quos ab eo cognoſci neceſſarium uidebitur, aut valde conueniens, [f] quo melius & remedium adhibere poſſit, & ſuæ curę commiſſos præſeruare ab omnibus quæ nocitura ſunt.

12 [g] Perutile erit, eſſe Domi ali K quem † virum fidelem, & in rebus ſpiritualibus ſufficienter verſa-

l ¶ Conuenienter non poſſet fieri propter multitudinẽ, vel quod aliquis ab alio Confeſſario magis, quã ab ordinario iuuari poſſe videretur, propter cauſas quæ poſſent accidere; quas conſiderabit Superior, & quod in Domino iudicauerit conuenire, prouidebit.

K ¶ Hic erit Ma-

a P.10.§.2.
b P.4. c. 4. §.3.& 4.
c Inf. Q. & & Exa.c.4. §.25.p 4.c. 4.§ 3. & B. & p.6. c.3. §. 2.
d Inf. Q.& p.6.c.3.§. 2.
e Inf.§.12. & Q.
f P.4.c.10. §. 2.
g P.4.c.10. §.7.

Magiſter Nouitiorum, vel quẽ Superior ad hoc munus vt aptiorem conſtituet.

uerſatum, qui inſtruat eos ac doceat, quomodo & interius, & exterius ſeſe habere debeãt, & ad id eos hortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat; quem omnes qui in Probatione ſunt diligant, ad quem in ſuis tentationibus confugiant, cui confidenter ſua omnia detegant; & à quo conſolationem & auxilium in omnibus ſperent in Domino: & admoneantur quòd nullam debeant celare tentationem, quam huic, vel [a] Confeſſario, vel [b] Superiori non aperiant; immo vero totam animam ſuam illis integre manifeſtam eſſe pergratum habeant: nec ſolum defectus aperiant, ſed etiam [c] pænitentias, vel mortificationes, & deuotiones, ac virtutes omnes, voluntate pura optantes ab illis dirigi, ſicubi à rectitudine deflecterent, nolentes ſuo proprio ſenſu duci; niſi conueniat cum iudicio illorum, quos Chriſti Domini Noſtri loco habent.

a Sup. §. 11. & inf. Q.
b Exa. c. 4. §. 34. &c. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 2.
c Inf. c. 2. §. 5. & Exa. c. 1. §. 6. & p. 6. c. 3. §. 1.

Anteuertere oportet tentationes, adhibitis earum contrarijs: vt cum quis animaduertitur ad ſuperbiam eſſe propenſus, exerceri is debet in rebus abiectioribus, quæ ad humiliandum ipſum utiles futuræ videantur: & ſic de alijs prauis animæ propenſionibus. 13

L. ¶ Vt fœminæ non ingrediãtur Domos, nec Colle-

Præterea honeſtatis & decẽtiæ ratione conuenit † fœminas non ingredi Domos noſtras, nec Collegia, ſed tantum 14 L

tum Eccleſias: & arma nulla, M nec † inſtrumenta rerum vanarum Domi haberi; ſed tantum ea, quę faciunt ad finem illum diuini ſeruitij & laudis, quem ſibi præfixit Societas.

15 † In [a] correctionibus & pænitentijs iniungendis qui modus teneri debeat, prudenti charitati Superioris, & eorum quos ſibi ſubſtituerit, relinquetur: qui in eis rationem habebunt diſpoſitionis perſonarum, & ædificationis vniuerſalis & particularis earum, ad gloriam Dei. [b] Pęnitentias vero huiuſmodi prompta voluntate quiſque admittere deberet, cum vero emendationis, & ſpiritualis profectus deſiderio, etiam ſi propter defectum non culpabilem iniungerentur.

16 [c] Syndicus Domi conſtituatur:

Collegia Societatis, fere ſemper debet obſeruari. Sed ſi illæ eximia charitate, vel auctoritate ſimul cũ charitate eſſet cõſpicuæ; prudentia Superioris iuſtas ob cauſas, vt illæ (ſi id optarent) videndi gratia ingrederentur, poſſet diſpenſare.

M ¶ Cuiuſmodi eſſent inſtrumenta ad ludẽdum, vel ad rem muſicã, libri etiã profani, & alia id genus.

N ¶ In correctionibus (licet prudentia rebus particularibus adhibita hũc ocdinẽ mutare poſſit) eſt aduertendum, [d] quod primo in charitate ac dulcedine, qui peccãt, ſunt admonẽdi: ſecundo in charitate quidem, ſed eo tamen modo, vt eis confuſio & rubor inijciatur: tertio amori, ea, quæ timorẽ incu-

a P.9. c.2. §.4. & c. 3. §.11.

b Exa. c.1. §.6. & c. 4. §.33. & 41.

c P. 4. c. 10. §. 7. & c.17. §.7.

d P. 8. c.1. G.

tiant, adijcientur. De publicis autẽ defectibus publica debet eſſe pænitentia; ijs tantum, quæ ad omnium ædificationem faciunt, declaratis.

tur: cuius erit officium, obſeruare in omnibus quod ad honeſtatem & decentiã externã pertinet; Eccleſiam & Domũ perluſtrando, & ſi quid nõ cõueniat, adnotãdo, & Superiori referendo, vel eundem qui errat cõmonefaciẽdo; ſi id facultatis ei, vt vtilius in Dño, ſuo fungatur officio, tribuet.

a Inf. c. 2. G. & Exa. c. 4. §. 32.

Curent[a] omnes ex morbis corporis fructum 17
capere, non ſolum ſibi, ſed etiam ad aliorũ ædificationem; non impatientes aut moroſos ſe exhibendo, ſed potius patientiam magnam habendo, & præſeferẽdo, ac Obedientiã Medico, & Infirmario præſtãdo, verbis pijs & ædificationem facientibus vtendo, quæ oſtendant ægritudinem acceptari vt donum de manu Creatoris ac Domini Noſtri; quandoquidem non minus donum eſt, quam ſanitas.

b P. 4. c. 5. §. 4. & c. 14. §. 1. et p. 8. c. 1. §. 8. et K. et p. 10. §. 9.

Idem[b] ſapiamus, idẽ, quoad eius fieri poſſit, di- 18
camus omnes, iuxta Apoſtolũ.

O ¶ Nouæ opiniones, admittẽdæ non ſunt; & ſi quis aliquid sẽtiret, quod diſcrepatet ab eo, quod Eccleſia & eius Doctores commu-

c P. 4. c. 6. O. & p. 7. c. 4. §. 11.

† Doctrinæ igitur differentes O
non admittantur, nec verbo in concionibus vel lectionibus publicis, nec ſcriptis libris ([c]qui quidem edi non poterunt in lucẽ, ſine approbatione atque conſenſu Præpoſiti Generalis; qui eorum examinationem

nationem ſaltem tribus committat, ſana doctrina, & claro iudicio in ea facultate prædítis). imo & iudiciorum de rebus agẽdis diuerſitas, quæ mater eſſe ſolet diſcordiæ, & inimica vnionis voluntatum, quã tũ fieri poteſt, euitari debet. [b] vnio vero & cõformitas mutua diligentiſſime curanda eſt,
P †nec, quæ ei aduerſantur, permittenda: quo iuncti inuicem fraternæ charitatis vinculo, melius & efficacius poſſint ſe diuino obſequio, & auxilio proximorum impendere.

19 Quia ad progreſſum in virtutibus faciendum multũ confert antiquiorum exemplum, quo reliqui ad eorũ imitationẽ animentur; qui præeſt alijs (ſi aliter peculiares ob cauſas non iudicaretur conuenire) & omnes alij Sacerdotes, qui ei videbũtur, aliquãdo intra annum, officiũ, vel officia eorũ, qui inſeruiunt Domi, ad tẽpus aliquod obibũt: quo alijs gratius reddatur huiuſmodi miniſterium, in quo ad maius Dei ſer-

muniter ſentiũt; ſuũ ſenſũ definitioni ipſius Societatis debet ſubijcere:[a] vt in Examine declaratũ eſt. In opinionibus etiã, in quibus catholici Doctores variãt inter ſe, vel contrarij ſunt, vt conformitas etiã in Societate ſit, curandum eſt.

P ¶ Ferenda non eſt inter vllos domeſticorũ perturbatio, vel ira mutua: & ſi aliquid huiuſmodi accideret, curetur, vt ſtatim cum ſatisfactione debita in gratiam inuicem redeant.

a Exa. c. 3. §. 11.

b P. 8. c. 6. §. 8.

ſeruitium & gloriam ſunt cō-ſtituti.

[a] Explicetur aliquot diebus 20
in ſingulis hebdomadibus Do-
ctrina Chriſtiana, ac † modus Q
[c] bene & cum fructu confiten-
di,' communicandi, Miſſam audiendi, & in eadem miniſtrandi, orādi itidem, meditādi, & legendi pro captu vniuſcuiuſque tradatur: cureturque non ſolum vt addiſcant quæ conueniunt, ſed etiam vt memoria teneant, & exerceant quæ didicerint: omneſque ſuū tēpus rebus ſpiritualibus impendant, & deuotioni quærendæ pro menſura gratię Dei ipſis communicatæ inſiſtant: ad
quod † conferet [e] aliqua exer- R
citia ſpiritualia illis qui nondum ſe exercuerunt in eis,' vel omnia tradere, prout vnicuiq; conuenire in Domino iudicabitur.

Q ¶ Præter modum bene cōfitendi,[b] tempus etiā eis deſignetur; intra quod ſi ad cōfeſſionem non accederent, ſubtrahatur eis cibus corporis, donec cibum ſpiritus ſumāt. Qui [d] autē alij, quam ſuo Confeſſario deſignato cōfiteretur, debet poſtmodum (quantū recordari poterit) eidē ſuo Confeſſario totam ſuam cōſcientiā aperire; vt nihil ignorando, quod ad eam pertineat, melius in Domino poſſit eundem iuuare.

a Exa.c. 4. §. 25.
b.Sup.§.11.
c P.4. c. 4. B.& C.
d Sup.§.11. & p.6. c. 3. §.2.
e Exa. c.4. §. 10.

R ¶ Cum ijs, qui ex ſe exercitiorum ſpiritualium intelligētiam habēt, & in ipſis facile progrediūtur ac methodum in eiſdem bene procedēdi habent, vel qui alijs occupationibus diſtinētur, poterūt omnino,

Con-

no, vel certe ex parte, Superiores in communibus huiuſmodi Regulis diſpenſare.

Quoſdam, qui quamuis ad ſpiritualia exercitia apti ſint, [a] *nondum tamen ea ſunt experti, operæ pretium erit aliquando iuuare, ad particulares cõſiderationes deſcendendo, quæ ad timorem & amorem Dei, ac virtutum, & ad executionem earum, prout ratio conuenire docuerit, incitent.* a P.4.c.4. B.

Eis, qui ad huiuſmodi exercitationes apti nõ eſſe viderentur, æqualis ex Coadiutoribus Tẽporalibus aliquis eſſe poſſet, proponi debent ea, quæ ipſorum captui conueniant, et quibus ad ſeruitium Dei ac Domini Noſtri illi iuuentur.

21 [b] Conuenit omnes exerceri (ſi aliquem Superior non eximeret) † in concionibus domeſticis: ' vt præterquàm quod vtiliter in hoc expendetur aliqua hora à prandio, animentur, & aliquem vſum comparent (quod ad vocem, & modum attinet, & ad reliqua) & vt ſpecimen etiam eius talenti, quod in hoc genere Dominus eis communicat, præbeant; & vt ſuos bonos conceptus ad ſuam, & proximorum ædificationem exprimant, de ijs crebro tractantes, quæ ad ſui abnegationem, & in virtutibus profectum, & omnimodam perfectionem b Sup.§.5. & Ex.1.c.4. §.25. & p. 4.c.8. §. 3. & p. 10. §. 3.

S ¶ *Qui Domi concionãtur, reprehenſionem alicuius ex fratribus domeſticis, vel ipſius Societatis nõ attingant. Idẽ caueãt qui in Eccleſiis concionantur, niſi prius Superiorem ea de re conſuluerint; quãuis poſſit vnuſ-*

 quiſ-

ctionem attinent; ad ea ſe inuicem exhortando, & præcipue ad vnionem & charitatem fraternam.

Magnopere[a] conferet, deuote, quoad fieri poterit, ea munera obire, in quibus magis exercetur humilitas & charitas. Et in vniuerſum loquẽdo, quãto aliquis ſe † arctius Deo adſtrinxerit, & liberaliorem erga ſummam Maieſtatẽ ſe præſtiterit; tanto eum in ſe liberaliorem etiam experietur; & ipſe in dies magis idoneus erit ad gratias, & dona ſpiritualia vberiora recipienda. 22 T

Expedit in primis ad profectum, & valde neceſſarium eſt, vt omnes perfectæ Obediẽtiæ ſe dedant, Superiorem (quicunque ille ſit) [c] loco Chriſti Domini Noſtri agnoſcentes, & interna reuerẽtia & amore eũ proſequentes; [d] nec ſolũ in executio- 23

quiſque & ſe, & fratres ſuos ſimul ad progreſſũ in maiori obſequio Dei (quod potius in domeſticis, quàm in publicis in Eccleſia concionibus conuenit) excitare.

T ¶ Coniũgi magis cum Deo, ac liberalẽ ſe in eũ exhibere,[b] eſt ſe totum immobiliter diuino ſeruitio mãcipare: quod illorũ eſt, qui votis emiſſis Deo ſe dedicant. Quamuis autem id multum iuuet ad vberiorem gratiam accipiendam; nemini tamen præcipiendum eſt, vt id agat; nec primo biennio quiſquam vllo modo ad id compellatur. [e] Quod ſi ſponte ex ſua deuotione ad vota ſua ante biennium exactum emittenda mouerentur, nec in manibus

a Exa.c.4. §.28.
b Exa.c.4. §.1.
c P. 4. c. 10. §. 5. & p.6.c. 1. §. 1. & 2. & p.7.c. 2. §. 1.& A & I. & p.8 c. 1. D. & p 9. c.3 §.20.
d P.6.c. 1. §.1.& C.
e Exa c.1. E.& p.5.c. 4.§.6.

cutione externa eorum , quæ iniungit,integre,prompte,fortiter , & cum humilitate debita,ſine excuſationibus , & obmurmurationibus obediant,li-
V cet † difficilia,& ſecundum ſẽſualitatem repugnãtia iubeat; verum etiam conẽtur interius reſignationem, &[a] veram abnegationem propriæ voluntatis & iudicij habere; [b] voluntatem ac iudicium ſuum cum eo, quod Superior vult & ſentit, in omnibus rebus ([c] vbi peccatum non cerneretur) omnino conformantes, propoſita ſibi voluntate, ac iudicio Superioris, pro regula ſuæ voluntatis & iudicij; quo exactius conformentur primæ ac ſummæ regulæ omnis bonæ voluntatis & iudicij,quæ eſt æterna bonitas & ſapientia.

24 [d] Et vt magis in Obedientiæ virtute ſe exerceant, conuenit, atq; etiam valde neceſſarium eſt, vt non ſolum Superiori Societatis,vel Domus,ſed etiã ſubordinatis Officialibus , qui ex illo auctoritatem acceperunt ,

in

manibus cuiuſquam ea admitti , nec ſolemnitas adhiberi debet: ſed quiſque in ſecreto animi ſui id offerat Deo ac Domino Noſtro . At cum id ſint facturi, conuenit vt formulam quæ conſueuit in votis ſimplicibus obſeruari petant, & ſcriptũ habeãt quod Deo promiſerũt, ad ſuam memoriam confirmandam .

V ¶ Conferet, vt Superiores aliquãdo occaſionem præbeãt ijs qui probantur , exercendi Obedientiæ, & paupertatis virtutem ,

G 4 *eoſ-*

a Inf. §. 27. & Exa. c. 4. §. 46. & p. 5. c. 2. §. 1.
b P. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1.
c P. 6. c. 1. §. 1. & B.

d Exa. c. 4. §. 29. 30. & 31. & E. & p. 4. c. 10. §. 8.

in ijs omnibus, in quibus ſuper ipſos poteſtatem habent, obediant; & aſſueſcant non intueri, quis ille ſit, cui obediunt, ſed potius quis ille, propter quem, & cui in omnibus obediunt, qui eſt Chriſtus Dominus.

eoſdem tentãdo ad maiorem ipſorum vtilitatẽ ſpiritualẽ, eo modo, quo Dominus Abraham tentauit; vt ſpecimen virtutis ſuæ præbeant, & in eadẽ creſcãt. In eo tamẽ, quoad eius fieri poſsit, menſura, & proportio iuxta vniuſcuiuſque vires, vt diſcretio dictabit, obſeruetur.

25 Diligant [a] omnes Paupertatem, vt matrem; & iuxta menſuram ſanctæ diſcretionis ſuis temporibus eius effectus aliquos experiantur; &, vt in Examine dictum eſt, [b] parati ſint poſt primum annum exactum ad temporalia bona diſtribuenda, quandocumque à Superiore iniunctum id fuerit, & ea ratione ſeruata, quæ ipſis in [c] Examine propoſita fuit.

a P.6.c.2. §. 1. & p. 10.§.5.

b Sup.§.7. & Exa.c.4. §.2.3. & 5.

c Exa.c.4. §.2.

26 Omnes rectam habere intentionem ſtudeant non ſolum circa vitæ ſuæ ſtatum, verumetiam circa res omnes particulares, id ſemper in eis ſyncere ſpectantes, vt ſeruiant, & placeant diuinæ bonitati propter ſeipſam, & propter charitatem, & eximia beneficia, quibus præuenit nos; potius quàm ob timorem pœnarum, vel ſpem præmiorum (quamuis hinc etiam iuuari debeant) & crebro admoneantur vt in omnibus quærãt Deum, exuentes ſe, quantum fieri poteſt, amore omniũ

cre-

creaturarum; vt affectum vniuerſum in ipſarum Creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando,& omnes in eo, iuxta ſanctiſſimam ac diuinam ipſius voluntatem.

27 [a] Studium in quod incumbent qui in Domibus Societatis probantur,id eſſe debet, quod eos magis ad ſuperius dictam abnegationem ſui, & in virtutibus ac deuotione profectum iuuabit. † Studia [b] vero litterarum, in vniuerſum loquendo, in Domibus non eunt;'niſi cum quibuſdam, peculiaribus de cauſis, diſpenſatione opus eſſe videretur. [c]Collegia enim ad litteras addiſcendas ſunt; Domus vero ad eas, quas didicerint,exercendas;vel ad præparandum earum fundamẽtum, humilitatis ſcilicet, ac omnis virtutis in ijs, qui operam eis ſunt daturi.

28 Sit qui ſingulis hebdomadibus, vel ſaltem decimoquinto quoque die hæc & ſimilia omnibus in memoriam redigat; vel illi hæc legere teneantur:ne pro noſtræ fragilis naturæ conditione obliti, ab eorum executione ceſſent. Et aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi

X ¶ Quamuis, in genere loquendo, ſtudia litterarum in Domibus Societatis nõ teneantur; quicunq; tamẽ prædicationi,& Confeſſionibus audiẽdis vacãt,ſtudiũ adhibere poſſunt ad ea, quæ ipſis vſui futura sũt. Et ſi alicui particulariter conueniret alijs etiã rebus ſtudere, prudentiæ Superioris relinquitur,vt id conſideret, & in eo diſpenſet.

a Sup. §. 23.& Exa. c.4.§. 46.

b Exa.c.7. §.1.

c Par. 4. proœ. & c. 8.§.1. & c. 11.§. 1. & p. 10.§.4.

ſibi pænitentias iniungi propter defectum obſeruationis Regularum petant; vt hæc cura indiciũ ſit illius, quam de ſuo profectu ſpirituali in via Dei quiſque habet.

DE CONSERVATIONE Corporis. *Cap. II.*

VT nimia ſolicitudo in ijs, quæ ad corpus 1
a Sup.c.1. §.1.& p.4. c.4. §.1. & p.6.c.3. §. 1.& p. 10. §. 13. & C.
pertinent, reprehẽſibilis eſt; ita [a] cura moderata tuendæ ad diuinum obſequium valetudinis, ac virium corporis laude digna, & ab omnibus adhibenda eſt: & ea de cauſa, cum animaduerterint aliquid ſibi nocere, vel quid aliud neceſſarium eſſe circa victum, veſtitum, habitationem, officium, aut exercitationem, & ſic de alijs rebus, admoneant omnes ea de re Superiorem, vel quem ad id Superior cõſtituerit; duo interim obſeruantes; Primum, vt antequam ad eum quid referant, ſe ad orandũ recipiant; & [b] poſt orationem, ſi ſenſerint rem deferendam ad Superiorẽ, id faciant: Alterũ, vt cum verbo, aut ſcripto breui (ne excidat memoria) Superiori rem expoſuerint, ei totam curam rei expoſitæ relinquant; & quidquid ille ſtatuerit, optimũ ducant; † nec contendere, aut A vrgere per ſe, vel alium (ſiue concedatur quod petitur, ſiue non) pergant: quandoquidem ſibi perſuadere debent, id magis

b Exa.c.8. A.

In Cap. II.

A ‡ *LICET qui expo nit quod neceſſa rium*

gis expedire ad diuinum obſe-
quium, ac ſuum maius bonũ,
quod Superiori, re intellecta,
in Domino viſum fuerit.
2 Statuatur [a] tempus quoad
eius fieri poterit, edendi, cuban
B di, ſurgendi, †quod communi-
ter omnes obſeruent.
3 [b] In ijs quæ ad victum, † ve-
C ſtitum, & habitationẽ, & alia
corpori neceſſaria pertinent,
curetur cum diuino auxilio, vt
quamuis ſit in quo probetur
virtus & ſui ipſius abnegatio;
non deſit tamen quo ſuſtente-
tur natura, & ad diuinũ obſe-
quium laudemque conſerue-
tur; habita conuenienti ratio-
ne perſonarum in Domino

[a] Vt

riũ ſibi exiſtimat non debeat ex ſe idem denuo petere, nec vrgere; ſi Superior tamen nõdum ſatis intellexiſſet, & declarationẽ vellet maiorem; ea quidẽ dãda erit. & ſi forte ex obliuione nõ prouideret, cum tamen ſignificaſſet ſe velle id facere; nõ erit ab re, debita cum modeſtia ei in memoriã reducere, vel repræsẽtare.

a P.4.c.10 §.9.

b Exa.c.4. §.26 & p.6.c 2 §.15. & 16. & M.

B ¶ *Quamuis ordinem temporis in refectione, & ſomno vt plurimũ omnes obſeruare debeãt; ſi tamẽ peculiares ob cauſas alicui aliud conueniret, videat Superior, nũ diſpenſatione cũ eo ſit vtendũ, necne.*

C ¶ *In veſtitu habenda eſt ratio eius finis, qui eſt, ab iniuria frigoris, & ab indecoro defendi. Ceterũ conuenit, vt, [c] qui probantur, veſtitus ratione, ad mortificationẽ et abnegationẽ ſui, et ad mũdũ eiuſque vanitatẽ ſub pedibus cõculcandã iuuẽtur; et id qdẽ, quantũ, cõſiderata natura, conſuetudo, officiũ,*

c Exa. c 1. §. 13 & F. & p.1 c.4. §.4.

&

& aliæ perſonarum circunſtantiæ patientur.

Cum Scholaſticis approbatis, & ijs qui ſtudijs uacant, videtur in ijs quæ ad veſtitum attinẽt, magis quã cum ijs qui probãtur, ratio haberi poſſe decentiæ exterioris, & commoditatis propter ſtudiorum laborem, & quia Collegia redditus habent: quãuis ſuperflua ſemper euitari oporteat. In particularibus vero, prout vnicuique conuenit, procedetur.

[b] Vt † non expedit tanto labore corporali quemquam one- 4 D
rari, ' vt ſpiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ita aliqua corporalis exercitatio, quæ vtrumq; iuuet, omnibus communiter conuenit, etiã illis qui mentalibus exercitijs debent inſiſtere; quæ quidem externis interrumpi deberent, & non continuari, nec ſine menſura diſcretionis aſſumi.

Corporis [c] caſtigatio immo- 5
derata eſſe non debet, nec indiſcreta † in vigilijs, ' & abſtinentijs,

a P.4.c.4. §.1. b P. 10. §. 10. D ¶ [a] *A prandio, præſertim in æſtate, per vnius vel duarum horarũ ſpatiũ permitti non debẽt, quoad eius fieri poterit, corporis aut mentis grauiora exercitia. Si quid vero neceſſitas poſtulabit, id quanta poterit charitate erit & metiendũ, & moderandũ. Id autem temporis in alijs leuioribus exercitijs occupari poterit. Sed nec extra huiuſmodi horas labores nimiũ continuari ſine aliqua relaxatione, vel conuenienti recreatione debebunt.*

c P. 10. §. 10.

d P.4.c.4. §.1.& p.6. c 2.§.16. *E ¶ [d] Tempus ſomno tribuendum, in genere loquendo,*

quando, intra ſextæ & ſeptimæ horæ ſpatiū debere eſſe videtur: (nec ſine induſiis dormiendum eſt, niſi neceſſitatis alicuius excuſationē Superior admitteret) ſed quia in tanta varietate perſonarū ac habitudinum certa regula præſcribi nequit, vt detrahatur, vel addatur huic tēpori, Præpoſiti prudētiæ relinquetur; qui curabt, vt quiſq; quod neceſſitas naturalis exigit, retineat.

tijs, & alijs pœnitentijs externis, † ac laboribus;' quæ & nocumentum afferre, & maiora bona impedire ſolēt.[a] Ideo ſuo Cōfeſſario detegi ab vnoquoque conuenit, quidquid in hac parte faciat; qui ſi iudicat excedi mēſuram, aut certe dubitat de exceſſu, illum ad Superiorē remittat. Hæc autē omnia eo fiunt, vt clarius procedatur, & in animis corporibuſq; noſtris Deo Domino Noſtro maior gloria deferatur.

6 Sit aliquis Domi, qui præſit in ijs, quæ ad corporis bonam valetudinem pertinent, tum conſeruandam in ſanis, & quidem in ijs præſertim, qui ex ætate, vel alijs de cauſis ſunt debiliores; tum reſtituendam in

F ¶ *Quamuis vnuſquiſque paratus eſſet debeat ad quoduis officium aſſumendū quod ei fuerit impoſitum; animaduertendū tamen erit, in illis quæ robuſtiores ac fortiores homines requirunt (qualia ſunt officia Sacriſtæ, Ianitoris, atque Infirmarij) vt ij homines qui corporis habitudine iuxta officiorū rationē præditi sūt, quātum fieri poteſt, cōſtituātur.*

G ¶ *Cu-*

F (margin)

a Sup. c. 1. §. 12. & Ex. c. 1. §. 6. & C. & p. 6. c. 3. §. 1.

in ægrotantibus † cui debeant omnes, ſi male ſe habere extraordinarie ſenſerint, id referre; vt de remedio, prout charitas exigit, conuenienti prouideatur. G

7 In ijs quæ pertinent ad rerum temporalium cõſeruationem, præter curam illam, quã omnibus charitas & ratio imponit, æquum erit, alicui peculiariter demãdari hoc munus; vt

G ¶ *Cura habeatur ægrotorũ magna; quorum ægritudo ſimulatque Infirmario indicata fuerit, ſi ſenſerit ille rem eſſe alicuius momenti, Superiorem admoneat: & vocetur Medicus, qui vnus tantũ ordinarie eſse debet; ſi in caſibus quibuſdam Superiori aliud nõ videretur.*[a] *Obſeruetur autem tã in victus ratione, quàm in medicinis quod Medicus præſcripſerit, quantum fieri poterit; nec infirmus in his quidquam curet;*[b] *ſed illud potius ſtudeat, vt patientiam & Obedientiam exerceat, relicta cura reliquorum omnium Superiori, ac eius miniſtris, per quos a diuina prouidentia regitur.*

a P.6.c. 2. §.16.

b Sup. c. 1. §. 17. & Exa. c. 4. §. 32.

[c] *Et quamuis noſtræ vocationis ſit diuerſa loca peragrare, & vitam agere in quauis mũdi plaga, vbi maius Dei obſequium, & animarum auxiliũ ſperatur; nihilominus tamen ſi experimento cõperiretur aliquis ferre nõ poſse alicuius regionis cœlũ, & male habere cõtinẽter cerneretur; Superiori cõſiderandũ relinquitur, num ille migrare aliò debeat, vbi melius habens corpore, impenſius diuino ſeruitio vacare posſit. Nõ erit tamen ipſius infirmi*

c Exa. c. 4. §. 35. & p. 4. proœ. A. & p. 7. c. 1 §. 1. & c. 2. H.

vt tanquam bona Domini Noſtri I E S V Chriſti propria ea curet. Ad alias etiam functiones ne-
H ceſſarias, & eas præcipue, † quæ honeſtius Domi, quã foris fiunt, curandum eſt, vt [a] Officialiũ neceſſarius numerus conſtituatur; & expedit ut huiuſmodi officia Coadiutores Temporales, ſi ea ignorent, addiſcant: omnia ad maiorem gloriam Dei, Creatoris & Domini Noſtri ſemper dirigẽdo.

a P. 1. c. 2. §. 2. & A. & p. 4. c. 3. §. 2. & c. 10. §. 6.

mi, huiuſmodi mutationem poſtulare, nec animi propenſionem ad eam oſtendere; ſed Superioris curæ id relinquetur.

H ¶ Officiales in ijs quæ Domi honeſtius quàm foris fiunt, intelliguntur, Lotor pannorum lineorum, Tonſor, & huiuſmodi; quos eſſe Domi, ſi fieri poſſet, expediret.

QVAR-

QVARTA PARS

DE IIS, QVI IN SOCIETATE retinentur, inſtruendis in litteris, & alijs, quæ ad proximos iuuandos conferunt.

PROOEMIVM.

a Inf. c. 5. §.1.& c. 6. §.1.& c.12. §.1.& Exa. c.1. §. 2. & p.1. c. 2.§. 8.& p. 3.c. 1.§.9.& p. 7.c.1.§. 1. & p.10. §. 2.

CVM [a] ſcopus, ad quē Societas re- 1
cta tēdit, ſit ſuas ac proximorum
animas ad finem vltimum conſe-
quendum, ad quē createę fuerunt,
iuuare; cumq; ad id præter vitæ
exēplū, doctrina & mod⁹ eā pro-
ponēdi ſint neceſſaria; poſtquā in ijs, qui admiſſi
ſunt ad Probationē, iactū eſſe videbitur abnega-
tionis propriæ, & profectus in virtutibus neceſſa-
rij conueniens fundamentū:
de litterarum ædificio, & mo-
do eis vtendi agendū erit; quo
iuuare poſſint ad magis co-
gnoſcēdū, magiſque ſeruiēdū
Deo Creatori ac Domino No
ſtro. † Ad hoc [b] Collegia, & A
aliquando etiam Vniuerſita-
tes, vel Studia generalia Socie
tas amplectitur; in quibus qui
bonum ſui ſpecimē in Domi-
bus dum probarētur, præbue-
runt

b Inf. c. 3. §.1.et c.11. §.1.& p. 3. c.1.§.27.& p.10.§.4.

c Exa. c. 4. §. 35. & p. 3.c.2. G.& p.7 c.1.§.1. & A.& c. 2. H.

DECLARATIO in Procemium quartæ partis.

A ¶ CVm ſcopus ac finis, ad quē tendit hæc Societas, ſit,[c] varias mundi partes ex Obedientia

runt, nec tamen doctrina ad noſtrum Inſtitutum neceſſaria ſatis inſtructi aeceſſerunt; in ea & in alijs rebus, quæ ad iuuandas animas conferunt, inſtruãtur. Prius ergo de ijs quæ ad Collegia; deinde de ijs qnæ ad Studia generalia pertinent, dicetur; cum eo fauore, quem diuina Sapientia ad maiorem gloriam laudemque ſuam nobis dare dignabitur.

DE

dictia ſummi Vicarij Chriſti Domini Noſtri, uel Superioris eiuſdẽ Societatis peragrando, uerbum Dei prædicare, Confeſſiones audire, et reliquis quibuſcũque poterit medijs uti, diuina gratia aſpirãte, ad animas iuuãdas: neceſſarium eſſe, uel in primis rationi conſentaneum uiſum eſt, [a] ut qui in eam sũt ingreſſuri, uiri ſint uitæ probitate, & litterarũ eruditione ad id officiũ idonei. Et qa boni ſimul & eruditi pauci inueniũtur, ſi cũ alijs cõparentur, & ex paucis maior pars iã à ſuſceptis laboribus uellet conquieſcere: perdifficile fore deprehẽdimus, huiuſmodi hominibus, qui boni ſimul ac litterati eſsent, hãc Societatẽ augeri poſſe, tũ propter magnos labores, quos eius Inſtitutũ exigit, tum propter magnã ſui ipſorum abnegationẽ. Ideo nobis omnibus, qui conſeruationẽ & incrementum eius ad maiorem laudem & obſequiũ Dei ac Domini Noſtri cupiebamus, alia uia tenenda eſſe uiſa eſt; admittẽdi nimirũ iuuenes, qui bonorũ morũ & [b] ingeniorum indole ſpem facerẽt, quòd in probos ſimul ac doctos uiros, ad colendam Chriſti Domini Noſtri uineam

a P.1.c.1. § 3. & p. 8.c.1. §. 2. & B. & p. 10.§.7.

b Inf. c. 3. §. 2. & p. 1 c.3.§.13. & p.5. c.2. §.5.

H   *eſſent*

a Inf.c. 2. §. 1. et c. 11. §. 1 et 2. et p.9. c. 3. §.17.

eſſent euaſuri; a admittendi etiam Collegia,cum ijs conditionibus,quæ in litteris Apoſtolicis continẽtur ſiue in Vniuerſitatibus,ſiue extra illas fuerint; & quidẽ ſi in Vniuerſitatibus,ſiue illæ Societatis curæ commiſſæ ſint,ſiue non. Hac enim ratione nobis in Domino perſuademus,ad maius diuinæ Maieſtatis obſequium fore,ſi & numero augeãtur,& in litteris ac virtutibus progreſſum faciant ij,qui eidẽ obſequio ſe totos impendunt. Primo ergo de ijs, quæ ad Collegia pertinẽt;deinde de ijs,quæ ad Vniuerſitates,agetur.Et quod ad Collegia,Primo loco de ijs quæ ad Fundatores;Secundo de ijs,quæ ad Collegia iã fundata,quoad materialia vel temporalia bona eorum pertinẽt;Tertio de Scholaſticis, qui in eiſdẽ ſtudijs vacant, admittendis,conſeruandis, litteris & alijs medijs ad proximum iuuandum promouendis, & à ſtudijs educendis; Quarto de ijs, quæ ad gubernationem eorum pertinent.

DE MEMORIA HABENDA Fundatorum,& bene de Collegijs meritorum. Cap. I.

QVoniam valde æquum eſt, vt (quod in nobis erit) illorum deuotioni ac beneficentiæ correſpondeamus, quibus diuina bonitas ad fundationem ac dotationem Collegiorũ vtitur adminiſtris; Primum in quouis noſtræ Societatis Collegio perpetuo ſingulis hebdomadibus Miſſa ſemel pro eius Fundatore & benefactoribus viuis & mortuis celebretur. 1

2 Initio

2 Initio item cuiuſque menſis omnes Sacerdotes qui in Collegio fuerint, pro eiſdem ſemel offerre idem Sacrificium perpetuo debeant. Singulis inſuper annis, eo die quo Collegij cuiuſque poſſeſſio Societati tra
A dita eſt, † cum [a] ſolemnitate Miſſa pro Fundatore & benefactoribus celebretur: ' & id tẽporis in eodem Collegio quicunque Sacerdotes adfuerint; eodem ſua referent Sacrificia.
3 Eodem die candela cerea
B Fundatori offeratur, † aut vni ex ſuis, qui ipſi ſit cognatione proxime coniunctus, ' aut illi demum quem ipſe Fundator deſignauerit: in qua candela armorum Fundatoris, aut deuo-
C tionis inſignia extent. † Illa vero teſtabitur Societas, quã Fundatori in Domino debet, gratitudinem.'
4 Cũ primum Societas in Collegij alicuius poſſeſſionẽ venerit;

IN CAPVT Primũ Quartæ Partis: De memoria habenda Fundatorũ.

A ¶ *Solemnitas eo modo intelligatur, qui Societati ſit vſitatus, & in eo loco, vbi Miſſa celebratur.* a P.6.c.3. B.

B ¶ *Si in loco vbi huiuſmodi Collegiũ Inſtitutũ eſt, tẽporis ſucceſſu nõ eſſet aliqs de poſteritate Fũdatoris; mitti cãdela poterit alio, vbi ex eius progenie aliquis inueniretur; vel in altari conſtitui poterit, vbi diuinũ Sacrificiũ celebratur, nomine & loco Fundatoris huiuſmodi.*

C ¶ *Per huiuſmodi candelã, ſignificatio ſit gratitudinis erga Fũdatores tenẽdæ; nõ iuris patronatus, vel*

actionis vllius, quæ illis, aut eorum ſucceſſoribus, ad Collegiũ vel eius bona tẽporalia competãt. nihil enim tale erit.

D ¶ In Communitatibus, vel Rebus publicis, quæ non moriuntur, dicentur huiuſmodi Miſſæ pro earũ defunctis; & pro illis præſertim, qui de nobis melius meriti ſunt in Domino.

E ¶ Quod dictum eſt, obſeruari omnino cõueniet erga eos, qui cõpleta Collegia facient. Cũ ijs autem, qui aliquod duntaxat principiũ dederint, ea pars eorum,

rit; Præpoſitus Generalis curet indici per vniuerſam Societatẽ, vt quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat pro ſuperſtite Fundatore ipſius Collegij, ac benefactoribus: vt illos ſua benignitate Dominus in rebus omnibus dirigat, & ſuis donis ſemper augeat. Rurſus, † cum ex D hac vita illi exceſſerint, curabit idem Præpoſitus Generalis, vbi primum reſciuerit, vt per totam Societatem ſinguli Sacerdotes ter Sacrum pro animabus illorum faciant. Quoties autem dictum eſt, Miſſas eſſe à Sacerdotibus celebrandas; ceteri omnes, qui in Collegijs degunt, ac Sacerdotes non ſunt, ad eandem illam intentionem orare debent: quandoquidem eiuſdem gratitudinis nomine vtrique obligantur in Domino.

5 Fundatores præterea, ac benefactores Collegiorum, participes peculiariter efficiuntur omnium bonorum operũ, quæ tum in ipſis Collegijs, tũ in reliqua Societate Dei gratia fiũt.

† In

6 † In vniuerſum autem tum E Fundatoribus,' tum etiam ipſorum neceſſarijs, & quoad viuunt, & poſtquam obierint, peculiariter ſeſe deuinctã eſſe Societas ex charitate cognoſcat: vt omni officio illos proſequatur, quod à nobis præſtari iuxta minimam hanc noſtram profeſſionem, ad diuinam gloriam poſſit.

rum, quæ diximus, præſtabitur, quam Præpoſitus Generalis præſtandam in Domino iudicauerit.

DE IIS QVAE AD RES temporales Collegiorum pertinent. Cap. II.

1 AD [a] Collegia quæ libere Societati offeruntur, vt iuxta ſuas Conſtitutiones omnino eis vtatur, admittenda, Præpoſitus Generalis, nomine totius Societatis, plenam poteſtatem habebit.

2 Si Fundator[b] aliquas conditiones exigeret, ordini ac modo procedendi Societati conſueto non omnino conſentaneas; eidem Præpoſito Generali (auditis ſententijs aliorum, [c] quos ipſe de huiuſmodi rebus melius iudicare cenſebit) conſiderandum relinquatur, an omnibus perpenſis vtile ſit futurum Societati ad finem diuini ſeruitij, quem ſibi præfixit, huiuſmodi Collegium admittere, nec ne. [d] Sed ſi temporis decurſu ſe grauari eo onere animaduertet Societas, poterit ipſa in Congregatione generali id proponere, & ſtatuere vt relinquatur Collegium huiuſmodi; vel

a Supra proœ. A. & p. 9. c. 3. §. 17.

b Inf. c. 11. §. 2. & A. & p. 9. c. 3. §. 17.

c Inf. c. 11. §. 2.

d P. 9. c. 3. §. 17.

IN CAPVT II.

De ijs, quæ ad Collegiorum res tẽporales pertinent.

a Inf. c. 10. §. 2. & c. 11. §. 2. & p. 8. c. 2. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 5. 17. & 18.

A ¶ *PRæpoſitus Generalis ſimul cũ Societate, num admiſsa iã Collegia vel Domus relinqui debeãt, an retineri, ſtatuat. Id tamẽ in Cõgregatione generali fieri poſſet; & etiam ſine illa, miſsis nimirũ ſuffragijs ab ijs, qui ius habent ſuffragij. Et tũc nõ poteſt Societas, nec eius Generalis quod ſic relinquitur, vel eius partẽ vllis extra Societatẽ hominibus donare. Sed ſi ipſa curam quam habebat reliquerit, poterunt qui alias hanc auctoritatẽ ſibi in fundatione reſeruauerint, pro ſua deuotione ad aliud opus applicare id quod ſic relictum fuerit. Si vero huiuſmodi non interceſserit reſeruatio, poterit procedere Societas iuxta ſuum Inſtitutũ, prout ad Dei gloriam magis conuenire iudicabit.*

proſpicere, vt onus temperetur, vel certe, vt ad onus id ferendũ vires maiores præbeantur. Hoc tamen dictum ſit, ſi ante Congregationem huiuſmodi Præpoſitus Generalis huic incõmodo, prout in Domino conuenit, nõ occurrerit.

3 [a] Ad relinquenda, vel alienãda Collegia, aut Domos iã admiſſas † Præpoſitus Generalis ſimul cũ ipſa Societate poteſtatem habebit. A Cum enim id ſit perinde, ac ſi membrum ab eius corpore præſcinderetur, & res alioqui perpetua & maioris momenti ſit; cum ea vniuerſa cõmunicari melius eſt.

In

B ¶ *De non*

4 In [a] Collegijs Societatis † nec curæ animarũ, nec obligationes ad Miſſas celebrãdas, neq; aliæ huiuſmodi admittantur, quæ à ſtudijs diſtrahere admodũ, & ea quæ in illis ad diuinũ obſequiũ quærũtur, impedire ſolent: quemadmodũ neq; in Domibus alijs, vel Eccleſijs Societatis Profeſſæ, q̃ quoad eius fieri põt, expedita ad Sedis Apoſtolicæ miſſiones obeundas, aliaq; opera ad Dei obſequium & animarũ auxiliũ eſſe debet. — *B*

B ¶ *De non admittendis obligationibus, & cet. ſic intelligitur, quòd Miſſarum obligationes, vel huiuſmodi, quæ aſsignato redditui comm̃eſuratæ videantur, aſſumi nequeunt. Non tamen perinde inconueniẽs exiſtimatur, aliquam facilem et exiguam obligationem (quæ tamẽ non ſit animarũ cura) admittere; ſi cauſa ſufficiẽs ad id moueret; præſertim ſi res huiuſmodi eſſet, quæ diſtractionis & occupationis perexiguæ aut nullius futura eſset. In Domibus autem Profeſſorum, quãdo nec illæ redditus vllos habent, nec ipſi ita ſtabilem habitationem, huiuſmodi obligationes non tolerantur. De alijs obligationibus Lectionum vel Lectorum non hic agitur: veruntamen [c] & hæ ipſæ in Collegijs, & Vniuerſitatibus non ſine magna cõſideratione, nec vltra limitem, quem Præpoſitus Generalis conuenire ad commune bonum, & ipſius Societatis ad Dei & Domini noſtri gloriam iudicauerit, aſſumentur.*

C †[b] Profeſsionem Collegiorũ cum

C ¶ *Societas in vſum Scholaſticorum ſuorũ iuxta lit-*

[a] P.6.c.3. §.5. & 6. & C.

[b] Inf.c.10. §.1. & 2. & p.9.c.3. §.3.

[c] Sup. §.2. & inf. c. 11.§.2. & A.

ta litteras Apoſtolicas redditũ adminiſtrationẽ exercebit per Præpoſitum Generalem, vel Prouincialẽ, vel aliũ, cui Generalis id commiſerit ad defendẽdas et cõſeruãdas poſſeſſiones & redditꝰ Collegiorũ, etiam in iudicio, cũ id conueniẽs, vel neceſſarium fuerit. Ac eiuſdẽ Præpoſiti erit, vel eorum quibus ille facultatem dederit, admittere quidquid præterea Collegijs ad ſuſtentationem & incremẽtum eorum in rebus temporalibus donaretur.

cum rebus temporalibus quæ ad ipſa ſpectant, capiet Societas;'[a] & Rectores qui ad id munus conueniens habeãt talentum, conſtituet; qui curam ſuſcipiant conſeruandi, atq; adminiſtrandi res ipſorum temporales, ac prouideant neceſſitatibus tam materialis ædificij, quã Scholarium qui in ipſis Collegijs degunt, † eorumque, qui diſponuntur vt ad illa admittantur,' atque † eorum etiam, qui extra Collegia gerunt illorum negotia.'[b] Totius vero adminiſtrationis ratio Rectoribus conſtet: vt eam reddere, quãdo, & cui per Præpoſi- D E

a Inf. c. 10. §. 3. & 5. & p. 9. c. 3. §. 3. & 14.

b Inf. c. 10. §. 3. & p. 9. c. 3. §. 4. & 15. & C.

D ¶ [c] *Qui diſponuntur vt ad Collegia mittantur, illi ſunt, qui in Domibus Probationum verſantur; & qui ex Domibus Societatis Profeſſæ, vel Domibus Probationum ad ſtudia mittuntur.*

c Exa. c. 1. B.

E ¶ [d] *Qui negotia Collegiorum extra ea gerunt, in primis intelligũtur Procuratores, qui in ſummi Pontificis, vel aliorũ Principum curia negotia Societatis gerunt. Verũ quid ad hos, & alios ſumptus neceſ-*

d P. 9. c. 3. §. 16. & c. 6. §. 12. & H.

neceſſarios contribui debeat, Præpoſitus Generalis, ſeruata ꝓportione debita, per ſe, vel aliū id ſtatuet.

poſitum Generalem cōſtituetur, poſſint. At † Generalis [a] cū nec in ſuum, nec in vllorum cōſanguineorum ſuorū, nec in Profeſſæ Societatis vsū bona temporalia Collegiorum poſſit conuertere;' eo purius ſeſe in eorum ſuperintendentia ad maiorē gloriam & ſeruitium Dei gerere poterit.

6 In ijs Collegijs quæ duodecim Scholaſticos (præter Præceptores) ex proprijs redditibus

F ¶ Cum dicitur, non poſſe Societatem Profeſſā, vel eius Præpoſitum Generalē iuuari redditibus Collegiorū, intelligēdum eſt iuxta litteras Apoſtolicas, quod nō poſſint in ꝓprios ipſorum vſus redditus conuerti. [b] Poſſunt nihilominus expēdi in vſum illorū, qui Collegijs vtiles fuerint: cuiuſmodi ſunt Adminiſtratores, Concionatores, Lectores, Confeſſarij, Viſitatores, & alij Profeſſi, vel ſimiles perſonæ, quæ ſpirituali vel temporali Collegiorum huiuſmodi vtilitati uacāt. [c] Sine tali etiā cauſa poſſet expendi aliquid, quod exiguum ſit, cū quouis homine de Societate, menſa per diem aliquē eum excipiendo, uel modicum quid uiatici, cū per Collegia in hanc uel illam partem trāſit, uel quid ſimile donando. Quod enim tam eſt exiguum, ut nihilum ducitur; & ſcrupuli eximuntur, hinc quidem inhumaniter ſe habendi, inde uero contra Sedis Apoſtolicæ intentionem agendi.

a Inf. c. 10. §. 1. & Exa. c. 1. §. 4. & p. 6. c. 2. §. 3. & p. 9. c. 3. §. 18. & c. 4. §. 7. & D. & p. 10. §. 4.

b Inf. c. 10. A. & p. 6. c. 2. §. 3. & 4. & C.

c P. 6. c. 2. C. & D.

G ¶ Quamuis

G ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat, ſi tamen benefactores eſſent, qui poſſeſsionem aliquam vel redditum dare vellẽt, admitti illa poſſent; vt tãto maior numer⁹ Scholaſticorũ, ac præceptorũ ad maius diuinũ poſſent obſequium ſuſtentari.*

a Exa. c. 4. §. 12. & 27. & p. 6. c. 2, §. 10.

bus alere poſſunt, ob maiorem populi ædificationem † nec petantur eleemoſynæ, nec illæ, aut dona vlla oblata admittantur.' Si redditus minores fuerint, quam huic numero alendo ſufficiant; admitti quidem, nõ autem peti aliquæ eleemoſynæ poſſent; niſi tanta paupertate Collegium premeretur, vt etiã petere, ſaltẽ à quibuſdam, eſſet neceſſariũ. Tunc enim (maius diuinum obſequiũ & vniuerſale bonũ præ oculis ſemper habendo) peti eleemoſynæ, [a] immo & oſtiatim ad tempus, quandocunque neceſsitas id exigeret, emendicari poterunt. G

b Supra prooe. et inf. c. 11. §. 1. & p. 3. c. 1. §. 27. et p. 10. §.4.

DE SCHOLASTICIS QVI in Collegijs conſtituentur. Cap. III.

c Exa. c. 1. §. 10. et p. 5. c. 2. §. 5. et p. 10. §. 4.

d Exa. c. 2. §. 6. et p. 1. c. 3. §. 2. et G.

QVod ad Scholaſticos attinet, ad quorũ inſtitutionẽ [b] Collegia aſſumuntur, in primis [c] quales eſſe debeant, vt ad ea vel mittãtur, vel admittãtur, cõſiderare in Domino oportebit. 1

2 [d] Primũ omniũ cũ aliquo ex quinq; illis impedimentis in prima Parte dictis † nullus in Collegio aliquo Societatis inter Scholaſticos collocari poterit.' Et præter Coadiutores ad miniſteria vel A

auxi-

auxiliũ Collegij [a] neceſſarios, reliqui huiuſmodi eſſe debẽt, [b] vt ſecundum rationẽ ſperari poſſit, idoneos ad vineã Chriſti Domini Noſtri exemplo ac doctrina excolẽdam eſſe euaſuros. Hi autem quò magis ingenioſi, boniſq; moribus ornati, & ſani corpore ad ferendos ſtudiorũ labores fuerint, eo magis idonei, & citius ad Collegia mitti, vel in eiſdem admitti poſſunt.

3 Ad hæc, [c] illi ſolũ in Scholaſticos approbatos admittũtur, qui in Domibus vel Collegijs ipſis probati fuerint, & [d] biennio in varijs experimentis & Probationibus exacto, [e] ac votis cum promiſſione de Societatis ingreſſu iam emiſſis, ad vitam in ipſa perpetuo ducendam ad gloriam Dei admittuntur.

4 Præter hos, ſtudia quibuſdã conceduntur, qui ante bienniũ & Probationes huiuſmodi ad Collegia ex Domibus deſtinantur (quòd ſic in Domino expedire videatur) aut in eiſdem admittuntur, non tamẽ approbati Scholaſtici cenſentur, donec bien-B nio exacto † & votis ac promiſſione illa emiſſis, in approbatorum numerum referantur.

DE

IN CAPVT III.

DE SCHOlaſticis, qui in Collegijs cõſtituentur.

A ¶ QVando aliquis factus eſſet idoneus à Chriſti Vicario, vt in aliqua Domo Societatis manere poſſit; etiam idone⁹ eſſe intelligetur, vt in Collegijs habitet.

B ¶ Si in Collegijs Societatis, Scholaſticorum non ſuppeteret in-

a Inf. c. 10. §. 6. & p. 1. c. 2. §. 2. & A. & p. 3. c. 2. §. 7.

b Supra proœ. A.

c Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 5. c. 2. §. 5.

d Inf. c. 4. §. 5. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 41. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 3.

e Inf. c. 4. E. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 5. c. 1. A. & c. 4. §. 4.

iuſtus numerus, qui per promiſſionē, vel propoſitū a Inf. c. 9. A. *Deo in ea ſeruiendi ſe dedicauerint;* a *nō repugnabit Inſtituto noſtro, ex licentia Præpoſiti Generalis, & ad tempus quod ei videbitur, alios pauperes Scholaſticos, qui tale propoſitum non habeant, admittere: dum tamen in eis impedimenta illa quæ in prima Parte dicuntur, non inueniantur; & huiuſmodi indolem præſeferant, vt ſperari poſſit, quòd boni operarij vineæ Chriſti Domini Noſtri ſint futuri, propter ingenium, vel aliquam inſtitutionem in litteris, bonos mores, conuenientem ætatem, & alia Dei dona, quæ in eis cernerentur ad diuinum obſequium; quod ſolum in ijs qui de Societate, & extra illam ſunt, expetitur. Huiuſmodi autem Scholaſtici in Confeſſionibus frequentandis, in ſtudijs, ac in forma viuendi Scholaſticis Societatis conformes eſſe debent; quamuis & ratio veſtitus diuerſa, & habitatio in eodem Collegio ſeparata ſit, ita vt qui Inſtitutū Societatis ſequuntur, ſeorſum, & non commixti alijs externis maneant; cum eis tamen verſentur, quatenus ad maiorem ædificationem, ac maius Dei ac Domini Noſtri obſequium Superior expedire iudicauerit.*

Quamuis autē noſtrorū copia ſuppeteret; tamen non repugnabit noſtro Inſtituto, ſi aliquis qui propoſitū Societatem ingrediendi non habeat, in Collegia admittatur; ſi pacta cum Fundatoribus inita id exigent: ſi quidem ad finem quem ſibi præfigit Societas, cū huiuſmodi cōditionibus Collegiū admittere vtile cenſebitur; vel ob cauſas alias raras, & non leuis momēti. Verum ſeorſum habitare hi, nec

con-

conuerſari ſine facultate Superioris, niſi cum certis quibuſdam perſonis Societatis ad id deſignatis, deberent.

Paupertas autem Scholaſticorum, qui de Societate nõ ſunt, per Præpoſitum Generalem, vel eum cui ſuam ille poteſtatem cõmunicauerit, expendetur. Et aliquando honeſtas ob cauſas, quamuis illi diuitum aut nobilium hominum filij ſint, modo ſuis viuant ſumptibus, nihil eſſe videtur, cur admitti non poſſint.

Aetas conueniens fore à decimoquarto ad vigeſimum tertium annum videtur, ſi in litteris progreſſum aliquem non feciſſent. Et in vniuerſum loquendo, quo pluribus donis ex ijs, quæ in Societate expetuntur, præditi eſſent, eo magis erũt idonei, vt admittantur. Nihilominus animaduertatur, vt cum huiuſmodi reſtrictiores, quàm laxiores ſimus: habeaturque diligenter delectus eorum, qui ſunt admittendi, examine aliquo particulari cum eiſdem antequam recipiantur, vtendo.

Aliqui licet rariores, poſſent inter noſtros, particulares ob cauſas, & Superioris iudicio efficaces, admitti.

DE SCHOLASTICIS ADMISSIS conſeruandis. Cap. IIII.

1 AD conſeruationem eorum qui in Collegijs ſunt, in ijs quæ ad corpus, & res externas attinent, quod in Tertia Parte dictum eſt, ſufficiet.

a P.3.c.2. §.1. & D. & E. & p. 6. c. 2. §. 16. ficiet.[a] Id tamen peculiari cura animaduertendum erit, vt temporibus valetudini corporis incommodis Scholaſtici non ſtudeant, vt ſomno quantũ temporis ſatis ſit, tribuant; & in laboribus mentis modũ ſeruent. Sic enim fiet,[b] vt diutius in illis perſeuerare tã in litteris addiſcẽdis, quàm in eiſdem exercendis ad Dei gloriam poſſint.

b P. 10. §. 10.

2 Quod attinet ad ſpiritualia, eadem erit ratio eorum qui in Collegijs, & qui in Domibus admittuntur, quandiu in Probationibus verſantur.[c] Poſt Probationem, cum ſtudijs vacant, vt eſt cauendum, ne feruore ſtudiorum intepeſcat ſolidarum virtutũ, ac religioſæ vitæ amor, ita † mortificationibus, orationibus, ac meditationibus prolixis eo tẽpore non adeò multum loci tribuetur.[d] Quandoquidem litteris dare operam, quæ ſyncera cum intentione diuini ſeruitij addiſcuntur, & quodammodo totum hominẽ requirunt, nõ minus, quam in illis verſari tempore ſtudiorũ, immo magis Deo ac Domino Noſtro gratum erit. A

c Inf. c. 6. §. 3. & A.

d Inf. c. 6. §. 2.

3 Itaque præter Sacramenta Confeſſionis † ac Communionis (ad quæ[e] octauo quoque die B

e Exa. c. 4. §. 25. et p. 3. c. 1. §. 11. & Q et p. 6. c. 3, §. 2.

IN CAPVT IIII.

De Scholaſticis admiſſis conſeruandis.

A ¶ *SI in aliquo particulari Rector conuenire iudicaret plus eſſe in his rebus concedendum propter peculiares aliquas rationes; sẽper diſcretioni locus erit.*

B ¶ Frequentius, quã octauo quoque die, communicare, non niſi

die accedendum erit)& præter Miſſam, quā quotidie audient, horam vnam impendent recitādo Beatiſſimæ Virginis officio, [a] ac examinandis bis quotidie ſuis conſcientijs, cum alijs orationibus pro cuiuſque deuotione vſque ad prædictam horam explendam, ſi expleta non fuerit. Quæ omnia iuxta ordinationem ac iudicium Maiorum ſuorū [b] quibus Obedientiam Christi loco præſtare debent, facient.

4 Aliqui (cuiuſmodi eſſe poſsēt Coadiutores illi, qui legere non didice-

niſi peculiares ob cauſas, & potius neceſſitatis, quā deuotionis, habita ratione permittatur. Protrahere vltra octo dies non ſine ratione etiam ſpeciali licebit; propter quam poſſit etiam aliquando Miſſa intermitti; & in quibuſdam augeri, & minui præſcriptū orationis tempus. Et hæc omnia Superioris prudentiæ relinquētur: quāuis unius horæ plus minus tempus ad Beatiſſimæ Virg. preces recitandas aſſumendum ſit. In Scholaſticis tamen, qui ad dicendū officium diuinū non tenētur, facilius ſuis temporibus hæc ratio cōmutari poterit, ut loco precum Beatæ Virg. meditationes, & alia ſpiritualia exercitia ſuccedāt; (dū tamen hora in illis compleatur) idque præcipue cū quibuſdam, qui cum uno modo in ſpiritu non proficiāt, alio cum gratia Dei magis iuuabuntur, fiet; cum facultate tamen uel ordinatione Maiorum, quorum ſemper erit uidere, num in quibuſdā propter particulares cauſas aliud magis conueniet, ut id

a Inf. §. 4. et p. 3. c. 1. §. 11.

b P. 3. c. 1. §. 23.

ut id fiat. Habenda aũt erit ratio ueræ deuotionis, ipſorum, uel Fundatoris, & circunſtãtiarum, quæ
a P.3.c.1. §.20. & R. *ad perſonas, tẽpora, & loca pertinent.* [a] *Iis uero, qui inexperti ſunt adhuc rerum ſpiritualium, & in illis iuuari deſiderãt, aliqua ad meditationẽ & orationẽ capita proponi poſſent, prout eis magis conueniret. Dũ Miſſa dicitur, quãdiu Sacerdos ſubmiſſe loquitur, ut populus nõ audiat quæ is dicit, num Scholaſtici poſſint, necne, recitare partem precum ſuarum, ad quas horã habẽt deſignatam; Maiorũ, uel Superiorũ arbitrio id relinquetur; qui hominũ, locorũ, ingeniorũ, & tẽporum habita ratione, quod ad maiorem Dei gloriam uidebitur, prouidebunt.*

didicerunt) præter Miſſam, horam etiam vnam † recitando C Roſario vel Coronæ Beatæ Mariæ Virginis [c] cum duplici examine quotidiano, vel alijs orationibus pro cuiuſque deuotione, vt de Scholaſticis dictum eſt, impendent.

d P.5.c.4. H. [d] Ad deuotionis augmentũ, 5 & ad excitandam qua Deo obſtricti ſunt obligationis memoriam, & ad maiorem ſtudentiũ in ſua vocatione confirmationem

b P.3.c.1. §.20. C ¶ [b] *Quod ad Coronã uel Roſariũ attinet, doceantur quomodo cogitare uel*
c Sup.§.3. & p.3.c.1. §.11. *meditari myſteria, quæ in eo cõtinẽtur, poſſint; quo maiori cum attẽtione & deuotione ſe in eo exercere ualeãt. Et quãdo qui legere didicerunt, fructũ uberiorem in eo, quàm in precibus horarijs recitandis inuenirent;*
e Sup. B. *iam* [e] *diximus, quod in id, quod magis cõferet,*

D nem bis annis ſingulis,† in feſtis videlicet Reſurrectionis, E ac Natiuitatis,† ſimplicia Vota, quæ iuxta formulã in Quinta Parte, capite quarto dicendã emiſerũt, cõgruũ erit renouare. Et qui ea nõ emiſiſſet,[a] exacto biennio Probationis, vt in Examine proponitur, emitret.

6 Cũ ad publicas Scholas eundum erit (nam alia loca ſine facultate Superiorum non petent) F eant & redeant† inuicem aſſo-

ferret, illæ poterũt commutari.

D ¶ Si videretur Rectori cum Superioris facultate commodius fore alijs in feſtis ſolemnibus hanc Renouationẽ aliquando particulari aliqua ratione fieri, poſſet etiam fieri. Cum etiã de feſtis Reſurrectionis, & Natiuitatis loquimur; ſimul intra eius octauas, vel totidẽ dies ante feſta intelligatur.

E ¶ Quod autẽ promittit Scholaſticus in Societate, eſt, in eius corp⁹ ingredi, vt ſtatim obſeruet Caſtitatẽ, Paupertatẽ, & Obedientiam actu, iuxta Societatis cõſuetudinem; ſiue admiſſus ſit, vt poſt abſoluta ſtudia ſit Profeſſus, ſiue Coadiutor formatus: & ſic conſequenter poteſt illum ſtatim Superior admittere in Scholaſticũ, ac ſimul in Probationem ad hoc tantum, vt ad Profeſſorũ gradũ, vel Coadiutorũ ſuo tempore admittatur. [b] *Hæc conſuetudo facit, vt quamuis Paupertatis votum ſit emiſſum, bona tamen temporalia haberi poſſint ad certum vſque tempus, quod Superiori intra Probationis ſpatium videbitur.*

F ¶ Rectoris erit, [c] *deſignare cuique ſocium; qui*

a Sup. c. 3. §. 3. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 41. & p. 5. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 3.

b Exa. c. 4. §. 2. & 5. & p. 3. §. 1. §. 7. & F. & p. 6. c. 2. H.

c P. 3. c. 1. §. 3.

huiuſmodi eſſe debebit, vt vterque alterius opera magis proficere poſſit.

associati cum ea modeſtia interiori ac exteriori, quæ ad ſui & aliorum ædificationem conueniat:[a] & eorum colloquia cum Scholaſticis externis ſint ſolũ de rebus ad litteras vel profectum ſpiritus pertinentibus; prout ad maiorem Dei gloriam omnibus vtilius fore iudicabitur.

a P.7.c.4. §. 8.

DE DOCTRINA, CVI Scholaſtici Societatis ſtudere debent.

Cap. V.

b Supra prooe. & inf. c. 6. §. 1. & c. 12. §. 1.

c Inf. c.6. §.5.& c.12. §. 2. & 3. & C.

d Inf.c. 12. A.

e Inf.c.12. §.1.& c.14. §.1. & C.

CVm[b] doctrinæ quæ in hac Societate addiſcitur, hic ſcopus ſit, ſuis & proximorum animis Dei fauore aſpirante prodeſſe; hæc erit in vniuerſum, & in particularibus perſonis menſura, ex qua quibus facultatibus addiſcendis noſtri incũbere, & quouſque in eis progredi debeãt, ſtatuatur.[c] Et quia generatim loquẽdo,† Litteræ Humaniores[d] diuerſarum linguarum, Logica itidem, naturalis ac moralis Philoſophia, Metaphyſica, & Theologia tã quæ Scholaſtica, quàm † quæ[e] Poſitiua dicitur, & 1 A B

IN CAPVT V.

De profectu in litteris.

A § *SVb[b] Litteris Humanioribus Rhetorica etiã præter Grammaticã intelligenda eſt.*

B § *Si in Collegijs tempus non ſuppeteret ad Concilia, Decreta, Doctores ſãctos, & res alias morales legendas; poſtquàm ex eis egreſſi fuerint, vnuſquiſq; priua-*

& ſacra Scriptura ad id iuuant; C † harum facultatum ſtudijs operam dabunt qui ad Collegia mittuntur; & quidem maiori cum diligentia illis vacabunt, quæ ad finem prædictũ, habita ratione temporis, loci, & perſonarũ, &c. [a] ſupremus Moderator ſtudiorũ magis in Domino conuenire iudicabit.

2 Ad particulares perſonas deſcendendo, D † quid hi, [b] vel illi addiſcere debeãt, Superiorum prudentiæ relinquetur: [c] qui tamẽ indole ingenij præditus eſſet, quo in dictis facultatibus ſolidius fundamẽtum iaceret, eo rem vtiliorem faceret.

3 De [d] tempore alicui ex his ſcientijs impendendo, & quãdo ad vlteriores ſit progrediendum, Rector adhibita examinatione conuenienti conſiderabit, & ſtatuet.

4 [e] Sequantur in quauis facultate ſecuriorẽ & magis approbatam

priuato ſtudio cũ approbatione ſuorum Superiorũ id poſſet efficere; præſertim ſi in doctrina Scholaſtica ſolida iecerit fundamenta.

C ❡ *Iuxta modum ætatis, ingenij, propenſionis animi et inſtitutionis in litteris vniuſcuiuſque, vel cõmunis boni quod ſperaretur, poſſet in his omnibus facultatibus, vel aliqua, aut pluribus earum quis exerceri: qui enim in omnibus non poſſet, curare deberet vt in aliqua earum excelleret.*

D ❡ *Aliqui ad Collegia mitti poſſent, non quòd ſperetur doctos eos eſſe euaſuros, iuxta eum modũ de quo dictum eſt; ſed potius, vt alios ſubleuẽt; cuiuſmodi*

a Inf.c.17. §.2.

b Inf.c. 13. §.4. & Exa. c.7. §. 3.

c Inf.c.13. §.4.

d Inf.c.13. §.4. et c.15. §.1. & Exa. c. 7. §.3.

e Inf. c. 14. §. 1. & p.3. c. 1. O. & p.8. c. 1. K.

a Inf. c. 6. C. — b Inf c. 13. E. — c Inf. c. 8. §. 4. & D.

modi eſſet aliquis [a] Sacerdos ad audiẽdas Confeſſiones,& cæt. Et hi,ac alij,in quibus [b] propter ætatem prouectiorem, vel alias cauſas ſperari non poteſt, quòd in omnibus his facultatibus magnũ facturi ſint progreſſum; cõueniet vt iuxta Superioris præſcriptum in ijs ſtudijs quibus vacare poterunt, occupentur;& in linguarum peritia, & in ijs [c] quæ ad doctrinam Confeſſionibus vtilem pertinent;& demum in ijs quæ ad commune animarum bonum commodiora ſunt futura,proficere curent.

d Inf. c. 14. — e Inf c. 14. §. 3.

batã doctrinam, † & eos [d] auctores, qui eam docent: cuius rei penes Rectorẽ (qui, [e] quod ſtatuetur in vniuerſa Societate ad maiorem Dei gloriam, ſequuturus eſt)cura ſit. E

E ¶ In libris ethnicis litterarũ humaniorũ nihil quod honeſtati repugnet prælegatur. Reliquis vt ſpolijs Aegypti Societas vti poterit. Chriſtianorum opera quamuis bona eſſent, ſi tamen malus fuerit auctor, legenda nõ ſunt; ne ad auctorem aliqui afficiantur. Et conuenit,ad particularia deſcendendo, qui libri ſint prælegendi tam in humanioribus,quàm in alijs diſciplinis, qui vero prælegi non poſſint,conſtituere.

QVOMODO IVVENTVR Scholaſtici ad has facultates bene addiſcendas. Cap. VI.

VT autem Scholaſtici plurimum in his facultatibus proficiant; in primis animæ puritatem 1

ritatem cuſtodire, ac rectam ſtudiorum intentionem habere conentur; nihil aliud in litteris, quam diuinam gloriam & [a] animarum fructum quærentes; & in ſuis orationibus gratiam, vt in doctrina proficiant ad hunc finem, crebro petant.

a Supra prooe. & c. 5. §. 1. & Inf. c. 12. §. 1. & c. 16. §. 4.

2 Præterea [b] ſerio & conſtanter animum ſtudijs applicare deliberent; ſibique perſuadeant, nihil gratius ſe Deo facturos in Collegijs, quàm ſi cum ea intentione, de qua dictum eſt, ſtudijs ſe diligenter impendant. Et licet nunquam ad exercenda ea quæ didicerint, perueniant; illum tamen ſtudendi laborem ex Obedientia & charitate (vt par eſt) ſuſceptum, opus eſſe magni meriti in conſpectu diuinæ ac ſummae Maieſtatis, apud ſe ſtatuant.

b Sup. c. 4. §. 2.

3 Impedimenta etiam remoueãtur, quae à ſtudiis animum

A auocant, † tam [c] deuotionum ac mortificationum, ' quae vel nimiae vel ſine ordine debito ſuſcipiuntur, quam curarum

B † & exteriorum occupationũ, quae Domi in officiis domeſticis, '

c Sup. c. 4. §. 2. & A.

IN CAPVT VI.

Quomodo iuuentur *S*cholaſtici ad has diſciplinas bene addiſcendas.

A ¶ HOc in genere dictũ ſit. Ceterum ſi alicui neceſſarium eſſe, vt deuotioni & mortificationi incumberet, videretur; relinquetur Superioris prudentiæ, vt ſtatuat quantum in ijs progredi oporteat.

B ¶ [d] Adiuuare eos, quibus huiuſmodi officia ope-

d Inf. c. 10. H.

 roſa

cis, & foris in colloquijs, † Cõfeſſionibus, atq; alijs erga proximos functionibus aſſumuntur: quatenus ab eis declinari in Domino poterit. Eſt enim conſultum, quo alijs poſtea vtiliores cũ doctrina quam didicerint, ſe præbeant, huiuſmodi exercitia (licet pia) donec [b] ſtudia ſint abſoluta, differri: quandoquidem non deerũt alij, qui ea interim exerceãt. Et hæc quidem omnia maiori cum deſiderio obſequij & gloriæ diuinæ fiant. C

In diſciplinis ordo ſeruandus eſt; vt prius in Latina Lingua ſolidum iaciant fundamẽtum, quàm Artium liberaliũ, & in ijs, antequam Theologiæ Scholaſticæ, & quidem in hac, antequàm Poſitiuæ ſtudijs ſe dedant. *S*acræ Scripturæ vel eodem tempore, vel poſtea addiſci poterunt. 4

† Lin-

roſa commiſſa ſunt, aliqua hora, nihil prohibet. [a] *Verũ onus ipſorum officiorum ſumere, potius Coadiutorũ eſt, qui ad Scholaſticos ſubleuãdos in Collegijs conſtituentur.*

a In. C. & Exa. c.6.§. 3.& p. 1.c. 2.§.2.& A.

b Inf. c. 8. §.1.& c.10. §.10.

C ¶ *Ea de cauſa, in ijs qui ad Sacros Ordines promoti non sũt, cõgruũ erit ſi promotio differatur, ne impedimentũ ipſis præſtet, donec ad finem ſtudiorũ accedant: neceſſitatis tamẽ ſæpe occurrentis ratione diſpẽſari aliquando opus eſt.*

Huiuſmodi erga proximos functiones aliqui q ſtudia ſua iã abſoluerint, [c] *vel ad idipsũ mittũtur ad Collegia, explere poterũt: ſicut etiam ad domeſtica officia Collegij obeunda, quæ maiorem occupationẽ*

c Sup.c.5. D.

ſecum

D † [a] Linguæ vero illæ in qui-
5 bus ſcriptæ vel verſæ fuerunt, prius aut poſterius, vt Superiori pro varietate cauſarum occurrentium, ac diuerſitate perſonarum videbitur, diſci poterunt. Itaque hoc eius prudentiæ relinquetur. Sed ſi linguarum ſtudio noſtri vacant, inter cetera ad quæ diſcentium intentio feratur, illud ſit, vt verſionem ab Eccleſia approbatam defendant.

E † Scholaſtici omnes lectio-
6 nes publicorum Profeſſorum iuxta Rectoris Collegij arbitrium

ſecum afferunt, eſſe aliquos oportet, qui primaria intẽtione ſtudijs non vacent: [b] *cuiuſmodi sũt Coadiutores Tẽporales,* [c] *vel aliqui qui Probationis, & nõ ſtudij gratia in Collegijs agunt.*

a Sup. c. 5. §. 1. & inf. c. 12. §. 2. & B. & c. 13. §. 4.
b Sup. B.
c Exa. c. 4. §. 13.

D ❡ *Conuenit in Theologiæ facultate eſſe ad gradum aliquẽ promotos, vel in ea mediocriter eruditos, & qui Doctorum ſanctorum, & Eccleſiæ Deciſiones intelligant; vt illis linguarum ſtudium vtile ſit, & nihil noceat. Verum ſi aliqui tam humiles & in fide firmi cernerentur, vt à ſtudio linguarum nihil incommodi eis timeretur, diſpenſare Superior poterit, vt ei ſtudio quando ad commune vel particulare bonum conueniet, ſe dedant.*

E ❡ *Si in aliquo aliud conueniret, Superior ſua prudentia id conſiderabit, & diſpenſare poterit. Et quod de publicis lectionibus dicitur, priuatas, cum neceſſariæ vel vtiles Domi vel extra Collegia fuerint, non excludit.*

trium audiant:' † qui quidem F
Profeſſores a ſiue de Societate illi ſint, ' ſiue externi, b optandum eſt, vt docti, diligentes, & aſſidui, & profectus ſtudentiũ tam in lectionibus, quàm in aliis litterariis exercitationibus ſtudioſi ſint.

7 Bibliotheca communis, ſi fieri poteſt, in Collegiis habeatur; cuius clauis illis qui iuxta Rectoris iudicium habere debebunt, tradatur. Præterea G
† quiſq; libros qui neceſſarii ei fuerint, habebit.'

8 Scholaſtici in audiendis lectionibus ſint aſsidui, & in eis præuidendis diligẽtes, & † poſt- H
quàm eas audierint repetẽdis. iis quæ non intellexerint interrogan-

a Inf.c.13. B.

b Inf.c.12. §.1.2.& 3. & c. 13. §. 3.

F ¶ *Nullus de Societate ſine approbatione & facultate Præpoſiti Prouincialis (præterquàm in claſſibus inferioribus, vel ad tẽpus neceſſitatis gratia) publice legat. Qui c tamen talentum ad id ſortiti, ac præſertim, qui iam ſtudijs perfũcti sũt, in prælegendo (ſi res maioris momenti aliud non exigerent) poſſent exerceri.*

c In.§. 18. & c.9.§. 2.

G ¶ *Quamuis hoc ita ſe habeat, ſcribere tamen in eis non debent. Conſtet vero eorum ratio ei, qui Bibliothecæ Præfectus eſt.*

d Inf.c. 13. §. 3.& D.

H ¶ *Quod d ad repetitiones attinet, curet Rector, vt certis quibuſdã horis in ſcholis vel Domi fiant, uno quidem repetente, & alijs audientibus; & quæ difficilia occurrerint mutuo proponẽtibus: et ſi quid erit, de quo conſtituere inter ſe non poſſint, Magiſtrum adeant. e Curabit etiam, ut diſputationes &*

e Inf.c. 13. §. 3.& A.

reli-

I rogãdis,' † aliis [a] vero quæ oportuerit adnotandis; ' quò in poſterum memoriæ defectui conſulatur.

a Inf. §. 16. & M. & O.

9 Rector autem Collegij id curæ habeat, vt videat, nũ Magiſtri, & diſcipuli ſuum in Domino officium faciant, nec ne.

10 Cum perutilis ſit (præſertim Artiũ, ac Theologiæ Scholaſticæ ſtudioſis) diſputãdi vſus; interſint Scholaſtici ordinarijs Scholarum, ad quas accedunt (licet nõ ſint ſub cura Societatis) diſputationibus; & ſingulare ſui ſpecimẽ in doctrina præbere, modeſte tamen, curent. Conuenit etiam ſingulis Dominicis, vel aliquo alio die hebdomadæ in Collegio noſtro aliquem ex quauis Claſſe Artium & Theologiæ ſtudioſorũ à Rectore deſignatum à prandio (ſi aliqua ex cauſa peculiari impedimentum nõ accideret) aliquas poſitiones tuendas ſuſcipere; quæ pridie eius diei ſub veſperum valuis Scholarũ (quo ad diſputandum vel audiendũ, qui vellent, conuenirent) eſſent

affi-

reliquæ exercitationes ſcholaſticæ, quæ iuxta modum diſciplinarum, quæ tractantur, cõuenire iudicabũtur, non omittantur.

I ¶ *Videăt Superiores, nũ conueniat Scholaſticos claſſium inferiorum libros papyraceos habere ut ſcribăt in eis lectiones, & inter lineas & ad marginem, quod oportebit, annotent. Prouectiores in humanioribus litteris & alijs facultatibus chartam ſecũ ferant ad ea quæ audierint, vel eis occurrerint notatu digna annotanda; ac poſtea maiori*

cum

cũ ordine digeſta transferẽt in libros papyraceos, quæ in poſterum conſeruata velint.

a Inf.c.13 §.3.

affigendæ; quibus breuiter ab eo qui reſponſurus eſt, confirmatis, argumentari ex externis vel domeſticis liceat cuicumq; libuerit[a]: aliquis tamen præſit oportet, qui argumentantes dirigat; & ex ea concertatione eliciat declaretque ad audientium vtilitatem doctrinã, quæ tenenda ſit; qui ſignum etiã det finiendi ijs qui diſputant, ac tempus ſic diſtribuat, vt omnibus, quoad eius fieri poterit, diſputandi locus detur.

Præter hæc duo diſputationum prædictarum genera, quotidie aliquod tempus deſignandum, quo in Collegijs[b] præſidente aliquo, vt diximus, diſputetur; vt ea ratione & ingenia magis exerceantur, & difficilia quæ in his facultatibus occurrent, magis ad Dei gloriam elucidentur. 11

b Inf.c.13. §.3.

Qui Litteris Humanioribus vacant, ſua etiam ſtata tempora ad conferendum & diſputandum de ijs quæ pertinent ad ſtudia illa[c], coram aliquo, qui eoſdem dirigere poſſit habebunt: & Dominicis, vel alijs cõſtitutis diebus, alternatim vel ſuæ facultatis poſitiones à prandio tuebuntur, vel ſe in componenda ſoluta oratione, aut carmine exercebunt; ſiue id ex tempore, propoſito ibidem themate, ad explorandam promptitudinem fiat; ſiue Domi compoſita, de re prius propoſita illic publice legantur. 12

c Inf.c.13. §.3.

† Omnes,

13 K † Omnes[a] quidem, ſed præcipuè Humaniorum Litterarum ſtudioſi latine loquātur communiter, ' & memoriæ quod à ſuis Magiſtris præſcriptum fuerit, commendent, L † ac[b] ſtylum in compoſitionibus diligenter exerceant;' nec deſit qui eiſdem corrigendis operam ſuam impendat. Licebit etiam nonnullis iuxta Rectoris arbitrium [c] præter eos auctores qui præleguntur, quoſdam etiam alios priuato ſtudio legere : [d] & ſingulis hebdomadis die aliquo deſignato vnus ex prouectioribus à prandio orationem latinam aut græcam de re aliqua ad ædificationem domeſticorum & externorum pertinente, qua ad perfectiora in Domino animentur, habeat.

14 Præterea Artium & Theologiæ ſtudioſi potiſſimum, ſed & reli-

K¶ De repetitionum, & diſputationū, & latine loquēdi exercitationibus, ſi quid propter circunſtātias locorum, temporum, & perſonarum mutari debeat; hoc iudicandum prudētiæ Rectoris (facultate à ſuo Superiore ſaltē in genere accepta) relinquetᷓ.

L¶ Vt Scholaſtici magis in ſtudijs ꝓmoueātur, bonum eſſet aliquos eruditione pares deſignare, qui ſancta æmulatione ſe inuicem prouocent. Iuuerit etiam interdum mittere ad Præpoſitū Prouincialem, vel Generalem aliquod ſuorum ſtudiorum ſpecimē, nunc huius, nūc illius, vt compoſitionum, ſi Litterarum Humaniorum, vel concluſionum, ſi Philoſophiæ vel Theologiæ ſtudioſi fuerint.

a Inf.c.13. §.3.

b Inf.c.13. §. 3. & c. 16.§.3.

c Inf.§.16.

d Inf.c.16. §. 3.

Con-

& reliqui † ſuum habeant priuatum ſtudium & quietũ:' quo melius & exactius ea quæ tractata ſunt, intelligant. M

15 Vt reprimi oportet quorundam curſum plus æquo concitatum in ſtudijs; ita mouendi, incitandi, & animandi ad ſtudia ſunt alij, quibus id neceſſarium eſt: quod vt melius præſtare poſſit Rector, intelligat oportet per ſe, & per aliquem alium cui [b] Syndici, vel Viſitatoris Scholaſticorum curã ipſe dederit, quomodo Scholaſtici ſuum officium faciant.

† Quòd [c] ſi animaduerteret aliquem in ſtudijs tempus inutiliter terere, ' quod nolit aut certe non poſſit progreſſum in litteris facere; expedit illum ab eis remouere, & eius loco aliũ, qui ad ſcopum diuini ſeruitij in Collegijs præfixum magis proficiat, conſtituere. N

16 [e] Abſoluto ſtudio alicuius facultatis, eandem priuatim repetere cõueniet, auctorẽ vnum aliquẽ, vel plures, [f] quam prius, iuxta Rectoris arbitrium legẽdo.

Conferet etiam in memoriã eis reducere, quòd, cum ad Domos venerint, ſtudijs abſolutis, in omnibus facultatibus quibus operã dederint, sũt examinandi.

M ¶ [a] In hoc priuato ſtudio poſſent (ſi Rectori videretur) commentarium aliquẽ videre. Quã diu aũt audiũt, fere vnus, & is quidẽ ſelectus eſſe deberet. [d] Poſſent etiam ſcribere quod profuturũ magis cenſeretur.

N ¶ Si aliquis non aptus ad ſtudia, ſed ad alia miniſteria idoneus videretur; poſſet intra Collegia

a Inf. §. 16.
b Inf. c. 17. §. 7.
c Exa. c. 7. §. 2.
d Sup. §. 8. & inf. §. 16. & O.
e Inf. c. 15. §. 2. & 3.
f Sup. §. 13. & M.

do. Poterit autẽ ex ijs quæ ad eam facultatẽ pertinent, ſi eidẽ
O Rectori viſum fuerit, † in ſcripta breuius, diſtinctius, & accuratius redigere ea, [a] quæ prius in lectionum decurſu ſcripſerat, cum minori doctrina præditus erat, quã peracto ſtudiorum curriculo.

17 Suis [c] conſtitutis temporibus ſe ad publicos actꝰ examinationum ac reſponſionũ præparent; & ad gradus conſuetos, qui per diligentem examinationem digni inuenientur, promoueri poterunt. [e] Loca tamen certa, vt ab omni ambitionis ſpecie atque ab alijs affectibus parum temperatis recedant, quamuis ea in Vniuerſitate vbi gradum accipiunt dari ſoleant, non accipiant; ſed ſimul omnes extra numerum ſe conſtituant; nec ſumptus, qui pauperes non deceãt, in gradibus huiuſmodi faciãt; ad quos ſine humilitatis detrimento, non ob aliud, quàm vt poſſint proximis ad Dei gloriam eſſe vtiliores, promoueri debẽt.

[a] Num

legia vel Domos Societatis in ijs occupari, quæ cõuenire viderentur: ſi ad vtrumque [b] inutilis eſſet, & in Scholaſticum fuiſſet admiſſus, dimitti à Societate poſſet: nihilominus [d] æquum erit, vt Rector re bene conſiderata, ad Prouincialẽ vel Generalẽ id referat; et quod ſibi præſcriptũ fuerit, exequatur.

O † *Huiuſmodi ſcripta fieri nõ debẽt niſi ab ijs qui maiori doctrina & clariori ingenio & iudicio pollent: & reliqui horũ labore frui poterunt. Cõueniret etiã à Magiſtro*

ea

a Sup. §. 8. & I.

b P. 2. c. 2. §. 3.

c Inf. c. 15. §. 2. & 3.

d P. 2. c. 1. C.

e Inf. c. 15. §. 4. & p. 10 §. 6.

a Sup. F. & inf. c. 9. §. 2.

ea approbari. Alij annotationibus Præceptoris iuuari poſſet,[b] *et ſuis etiã notatu dignioribus. Cõferet autem aduſum, vt ſuas notas in margine, & indicem præterea habeant rerum de quibus in huiuſmodi ſcriptis agitur; vt facilius inueniri poſſit quod quæritur. Et quamuis huiuſmodi libelli rerum excerptarum, vel propriorum conceptuum, vel alia ſcripta quælibet fiant;*[c] *intelligi tamẽ oportet, à nemine librum vllum ſine examinatione & approbatione ſpeciali Præpoſiti Generalis, vt dictum eſt, publicari debere.*

b Sup. §. 8. & M.

c P. 3. c. 1. §. 18. & p. 7. c. 4. §. 11.

18 [a] Num autem his qui iam ſtudiorum ſuorum curſum peregerunt, prælegere priuatim vel publice ad ſuam vel aliorũ vtilitatem conueniat; penes Superiorem id erit iudicium, qui quod magis in Domino expedire videbitur, ſtatuet.

DE SCHOLIS COLLEGIORVM Societatis. Cap. VII.

d Supra prooe. & c. 3. §. 1. & c. 11. §. 1. & p. 3. c. 1. §. 27. & p. 10. §. 4.

IN CAPVT VII.

De Scholis Collegiorum Societatis.

A. *PRæpoſiti Generalis*

1 HAbita[d] ratione nõ ſolum profectus in litteris Scholaſticorum noſtrorum, ſed etiã profectus in litteris & moribus externorũ, quos in noſtris Collegijs inſtituendos ſuſcepimus, †Scholæ publicæ, vbi cõmode id fieri poterit, aperiantur, ſaltem in diſciplinis humanio- A

B manioribus. † In grauioribus autem diſciplinis pro locorum in quibus Collegia fuerint ratione, ſemper quid Deo gratius ſit ante oculos habendo, aperiri poterunt.

2 [a] Teneatur in huiuſmodi Scholis is modus, quo externi Scholaſtici in ijs q̃ ad doctrinã Chriſtianã pertinẽt, bene inſtituantur; [b] cureturq; quoad ei⁹ fieri poterit, vt ſingulis menſibus ad Sacramentũ Confeſſionis accedant, & verbũ Dei frequenter audiant; & demum [c] cum litteris mores etiã Chriſtianis dignos hauriãt. Et quia in particularibus multum varietatis eſſe oportebit, pro varietate locorum, & perſonarũ ſingula perſequi non eſt huius loci. Id tamen dictum ſit, † in

C quouis Collegio [d] Regulas, quæ

ralis erit, vbi huiuſmodi Scholæ habẽdæ ſint, ſtatuere.

B ❡ Et etiã iuxta quòd commode id poterit Societas. Noſtra tamen mens hæc eſſet, vt in Collegijs communiter Litteræ Humaniores ac linguarũ, & doctrina Chriſtiana, & ſi opus eſſet, lectio aliqua de caſibus conſcientiæ prælegeretur: ſi vero ſit, qui commode concionetur, aut Confeſſiones audiat, id etiam vt fiat; & de ſcientijs ſuperioribus non agatur; ſed ad eas addiſcendas ab his Collegijs, ij qui in Humanioribus Litteris profecerint, ad Vniuerſitates Societatis mittantur.

C ❡ Ex Regulis Collegij Romani, alijs quod cuique conueniet accomodari poterit.

a Inf. c. 16. §. 2.

b Inf. c. 16. §. 1. & A.

c Inf. c. 8. A.

d Inf. c. 13. A. & c. 17. §. 3. & D. & E. & prooe. declar.

D ❡ Ad

quę ad omnia neceſſaria deſcē-
dant, cōſtitui debere.' Hoc ta-
men commendatum hoc loco
volumus, † ne [a] externis Scho- D
laſticis correctio, quoad illis
opus erit, deſit;' quæ tamē per
aliquem de ipſa Societate exer-
cenda non erit.

Cũ [b] tam proprium ſit no- 3
ſtræ Profeſsionis, nullum tem-
porale præmium accipere pro
ſpiritualibus miniſterijs; in
quibus iuxta noſtrum Inſtitu-
tum in proximorum auxilium
occupamur; non conuenit vllā
Collegij dotationem admitte-
re, per quam ad dandum Con-
cionatorem, aut Confeſſarium,
† aut Lectorē aliquē Theolo- E
giæ, Societas obligetur.' Quā-
uis enim æquitatis & gratitu-
dinis ratio nos ad ſeruiendum
cum maiori diligētia in dictis
miniſterijs, quæ noſtri Inſtitu-
ti ſunt propria, moueat, in Col-
legijs quæ maiori cum liberali-
tate & deuotione fundata ſũt;
nō tamē ſunt recipiendæ obli-
gationes vel conditiones, quæ ſynceritatem im-
pediant noſtri in procedendo modi, qui eſt, dare
gratis

D ¶ Ad hoc vbi Corrector haberi poterit, habeatur: vbi non poterit, excogitetur modus, quo caſtigentur, vel per aliquem ex ipſis Scholaſticis, vel alia conuenienti ratione.

E ¶ Vbi Præpoſitus Generalis vel Societas curā ſuſciperet alicuius Vniuerſitatis, non repugnaret huius Cōſtitutionis intentioni, vt ſeſe ex conſequenti obligaret ad lectiones illius ordinarias, quamuis inter illas aliquæ Theologicæ eſſent.

a Inf. c. 16. §. 5.

b Inf. c. 15. §. 4. & c. 17. §. 3. & F. & Exa. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 27. & p. 6 c. 2. §. 7. & G. & p. 7. c. 4 §. 4. & B. & p. 10. §. 5.

gratis,quæ gratis accepimus:quamuis pro eorum ſuſtentatione,qui communi bono Collegiorum ſeruiunt,vel propter illud ſtudent,dotatio quam Fundatorum charitas aſſignare ad gloriam diuinam ſolet,admittatur.

DE SCHOLASTICIS inſtituendis in ijs quæ ad proximos ſuos iuuandos pertinent. Cap. VIII.

1 SCopum illum intuendo ad quem ſtudia Societatis diriguntur, [a] ſub ipſorum finem congruum erit vt ad arma ſpiritualia in proximorũ auxilium tractanda aſſueſcere incipiant. [b] Quamuis enim id proprie magis & diutius in Domibus fiat,poterit tamen in Collegijs inchoari.

a Sup.c. 6. §. 3. & C. & inf. cap. 10.§.10.

b P. 3. c. 1. §. 20. & p. 7.c.4.§.10.

2 Primum illi qui iuxta Superioris iudicium ad ſacros Ordines erunt promouendi, in ratione Miſſæ dicendæ, vt præter intelligentiam &deuotionem internam, decentem etiam habeant exteriorem modum ad audientium ædificationem, inſtituantur; [c] & cerimonijs eiſdem omnis Societas, quantum fieri poteſt, vtatur: in quibus vſum Romanum vt magis vniuerſalem, & quem peculiari quadam ratione Sedes Apoſtolica amplexa eſt, quantum patietur regionum varietas, ſequetur.

c Exa. c. 5. §. 7. & p.8. c. 1. §.8.

3 In[d] cõcionibus etiã, & † ſacris A K lectio-

d Inf. c.10. §. 10. & Exa. c. 4. §. 25. & p. 3. c.1. §. 21. & p.10.§.3.

IN CAPVT VIII.

De Scholaſticis inſtituendis in ijs quæ ad proximos ſuos iuuandos pertinent.

A ¶ I*Nter legen-*

lectionibus eo modo proponē-
dis,[a] qui ædificationi populi
conueniat' (qui à Scholaſtico
diuerſus eſt) ſe etiam exerceāt;
ſtudeantque ad id munus ob-
eundum linguam populo ver-
naculam bene addiſcere.† Res B
etiam alias vidiſſe oportet,' &
præ manibus habere, quæ ad
hoc officium vtiliores futuræ
ſunt; ac demum vt melius &
cum maiori fructu animarum
id munus obeant, † omnibus C
medijs vtantur quibus com-
mode iuuari poſſint.'

† In

a P.7. c.4. §.6.

b Sup. c. 7. §.2.

c Inf. c.16. §.4.

gendum, præter interpretationē, aduertēdū eſt vt aliqua quæ[b] ad mores & vitam Chriſtianam iuuent, attingantur. [c]Et hoc fiet etiā in claſsibus Collegij; multo vero impenſius, cum populo prælegitur.

B ¶ Conferet vidiſſe Euāgelia toto anno occurrentia, peculiari ſtudio adhibito, quod ad concionādi rationē deſtinetur; & aliquid ex ſacra ſcriptura, vt populo prælegatur: præuidiſſe etiā quod ad vitia pertinet, & in eorū deteſtationē inducit, & remedia eiſdē applicanda; ſicut e contrario quæ ad præcepta, ad virtutes, ad bona opera pertinēt; tū ea quæ mouere poſſint ad illa amāda, et media etiā ad eadē cōſequēda: & hæc in cōpēdiū, ſi fieri poteſt, redacta vtiliora eſſe ſolēt; ne tā multis libris opus ſit.

C ¶ Huiuſmodi media ſunt, vidiſſe præceptiones quas de modo concionandi illi tradūt qui bene hoc munus obierunt; & bonos audire concionatores, & ſe in cōcionibus Domi aut in monaſterijs exercere, bonum habere correctorē, qui de erroribus admo-

neat

4 D In[a] miniſterio etiã Sacramẽtorũ † Cõfeſſionis, & Cõmunionis ſe exerceant; & non ſolum quod ad ipſorum, ſed etiã quod ad pænitẽtium, & communicantium officiũ pertinet, vt bene ac vtiliter ad Dei gloriã ea percipiãt, & frequẽtẽt, perſpectũ habere, ac exequi curẽt.

5 E † Ad[b] exercitia ſpiritualia alijs tradẽda, poſtquam quiſq; in ſe ea fuerit expertus, aſſueſcant,

neat tũ in rebus quæ dicuntur, tũ in voce, tonis, geſtibus, & motibus. Reflectat & ipſe conſiderationem ad ea quæ dixit; quo magis vndecunque iuuetur.

D ¶ In Confeſſionibus præter ſtudium Scholaſticum, & Caſuum conſcientiæ, præſertim Reſtitutionis, conueniet compendium aliquod Caſuum, & Cenſurarum, quæ reſeruantur, habere (vt videat quo pertingat ipſius iuriſdictio) & ſimul formulas quæ minus vſitatæ ſunt quarundam abſolutionum quæ occurrunt; ac breuem interrogandi methodum de peccatis, & eorum remedijs; & inſtructionem ad bene ac prudenter in Domino ſine damno ſuo, & cum proximorũ vtilitate hoc officiũ exercendum: & aliqua Confeſſione audita, præſertim in principijs, Confeſſarius apud ſe conſideret, num in re aliqua defecerit, vt in poſterũ caueat.

E ¶ Poſsẽt ad exercitia alijs tradẽda aſſueſcere, nõnullis ea tradẽdo, in quibus minor iactura eſſe poſſit, ſi quid erretur; & cõferre cũ aliquo magis exercitato ſuũ procedẽdi modũ, bene annotando quod magis vel minus cõuenire deprehẽderint. Cũ vero exer-

a Sup. c.5. D. & inf. c.10. § 10. & p.7. c.4. §. 5. & C.

b Inf. c.10. §. 10. & p. 7. c.4. §.8. & F.

citiorũ ratio redditur, non ſolum id agatur, vt alijs ſatisfiat, ſed etiam vt in illis deſiderium excitetur vt eiſdem iuuari velint. In vniuerſum autẽ loquendo, quæ ad primam hebdomadam pertinent, tãtum tradantur. Quando vero omnia tradentur, raris hominibus, vel qui de vitæ ſuæ ſtatu deliberare velint, tradi oportebit.

a Sup. c.7. §.2. et inf. c. 10. §.10.

F ¶ *Iuuerit etiã in compendium redactam habere explicationẽ rerum ad fidem et vitã Chriſtianam neceſſariarum.*

b P.10.§.3.

G ¶ *Aliud etiã com-*

ſcant; & dent operam omnes,
vt & eorum reddere rationẽ,
& in hoc armorum ſpiritualiũ
genere tractãdo (quod Dei gra-
tia ad ipſius obſequium tanto-
pere conferre cernitur) dexte-
ritatem habere poſſint.

6 † Studium[a] etiam congruũ
in modo tradendæ doctrinæ F
Chriſtianæ, qui ſit captui pue-
rorum ac rudium accommo-
tus, adhibeatur.

7 Vt in ſuperius dictis proxi-
mi ad bene viuendum iuuan-
tur, ita curandũ eſt, vt ea † quæ G
ad bene moriendum illis con-
ferunt, percipiantur; quique
modus in eo tempore, in quo
tantum eſt momenti ad finem
vltimum æternæ felicitatis cõ
ſequendum, vel ab ea exciden-
dũ, teneri debeat, intelligatur.

8 [b] In vniuerſum loquẽdo, edo-
ceri eos conuenit, quem modũ
tenere oporteat huius Societa-
tis operarios, qui in tam varijs
mundi regionibus, cumque tã
diuerſis hominum generibus
verſari debent, anteuertendo
incommoda quæ poſſunt acci-
dere:

dere: & emolumenta, quę ad maius Dei ſeruitium conferunt, captando; omnibus rationibus adhibitis, quę poſſunt adhiberi. Et quamuis hoc ſola vnctio sācti Spiritus, & ea prudentia quam communicare ſolet Dominus illis qui in diuina ſua Maieſtate confidunt, docere poſſit; via ſaltem aliquo modo quibuſdam documentis quę iuuent, & ad effectum diuinę gratię diſponant, aperiri poteſt.

compendium de modo iuuādi ad bene moriēdum vtile erit; vt memoria renouetur quādo ſanctum hoc officium exercendum erit.

DE SCHOLASTICIS à ſtudio litterarum educendis. Cap. IX.

1 † EX Collegijs nonnulli propter cauſas in ſecunda Parte dictas, & modo inibi explicato educuntur; ' vt alij qui ad diuinum ſeruitium magis proficiant, eiſdem ſuccedāt. Eadē ſiquidē in hac parte Domorū, & Collegiorū eſt ratio.

A

2 Aliqui etiam aliquando educentur, quòd ipſis ad maiorem in ſpiritu vel in litteris profectum

IN CAPVT IX.

De Scholaſticis à ſtudio litterarum educendis.

A ¶ A [a] *Lij educūtur poſt ſeptem annos, ijs videlicet qui ad Collegia admiſsi ſunt ad id tēpus, abſq; eo quod conſtituerint ingredi Societatē, quemadmodum dictum eſt. ſed tamen diſpenſari in tempore ſeptem annorum, idque prorogari poſſet; cum*

a Sup. a. 3. B.

huiuſmodi Scholaſtici exemplo vitæ ſuæ, magnæ ædificationis eſſent; ita vt vel magnũ Dei obſequiũ ab eis expectaretur, vel vtiles eſſe Collegio viderentur.

a Sup. c. 6. §. 18. et F.

ctum alio transferri, vel quòd ad vniuerſale bonum Societatis conueniat; [a] vt accideret, ſi, qui Artium curriculum in aliquo Collegio emenſus eſſet, vt eaſdem alibi prælegeret, ante Theologiæ ſtudiũ educeretur. Et idem dictum ſit, ſi qua in re alia ad maius Dei obſequium & gloriam eſſent occupandi.

Communis autem modus educendi Scholaſticos ex Collegio aliquo, vbi omnes prædictæ ſcientiæ traduntur, tunc erit; [b] cum quiſque ſtudia ſua iam abſoluerit, peracto Artium curriculo, & quatuor annis Theologiæ ſtudio impenſis. Et ſub huius temporis finẽ [c] ſuarum eſſe partium Rector intelligat, Præpoſitum Generalem, vel Prouincialem admonere, & quantum hi profecerint, referre; ac poſtmodum quod ei præſcriptum fuerit ad Dei gloriam exequetur. 3

b Inf. c. 15. §. 2. & 3. et B. et p. 5. c. 2. §. 2. et B.

c Inf. c. 10. §. 5.

d Sup. c. 2. §. 5. et C. et p. 10. §. 4.

DE GVBERNATIONE Collegiorum. Cap. X.

e Sup. c. 2 §. 5. et C. et Exa. c. 1. §. 4. et p. 6. c. 2. §. 3. et p. 9. c. 3. §. 18. et c. 4 §. 7. et p. 10. §. 4.

S[d]Vpremam curam vel ſuperintendentiam Collegiorum iuxta Sedis Apoſtolicæ Litteras Profeſſa Societas habebit. Cum enim [e] quidquam priuatæ vtilitatis ex redditibus quærere, vel in ſuum vſum conuertere non poſſit; eſt valde probabile 1

babile quòd maiori cum puritate ac ſpiritu conſtantius ac diuturnus procedet in ijs quæ ad bonum regimen Collegiorum ad maius Dei ac Domini Noſtri obſequium prouideri conuenit.

2 Præter [a] id autem quod ad Conſtitutiones, & diſſolutionem, vel alienationem huiuſmodi Collegiorum pertinet, vniuerſa poteſtas & adminiſtratio, &, vt in genere dicatur, huius ſuperintendentiæ executio penes [b] Præpoſitum Generalem erit; qui finem illum ad quẽ Collegia & Societas tota contendit, præ oculis habens, melius, quid eiſdem conueniat, intelliget.

3 Per [c] ſe ergo, vel per alium, cui ſuam facultatem communicauerit in hac parte, Præpo-
A ſitus Generalis Rectorem † vt præſit cuicunque Collegio aliquem ex Coadiutoribus Societatis conſtituet; qui [e] Præpoſito Prouinciali, vel cui Generalis præſcripſerit, rationem ſibi aſſignati muneris reddet. Et penes eundem erit Præpoſitum Rectorem amouere, talique cura, prout ei conuenientius in Domino videbitur, liberare.

4 Curandum [f] eſt autem vt ille cui Rectoris officium impo nitur,

IN CAPVT X.

De gubernatione Collegiorum.

A ¶ H [d] *OC non prohibet, quin Profeſſus aliquis ad viſitãdas vel reformãdas alicuius Collegij res miſſus, manere in eo poſſet, vel omnib. alijs ad tẽpus præeſſe, vel aliter; vt magis con-*

a Sup. c. 2. §. 3. & inf. c. 11. §. 2. & p. 8. c. 2. §. 2. & p. 9. c. 3. §. 5. & 18.

b Sup. c. 2. §. 5. & C. & p. 9. c. 3. §. 1. & 3.

c Sup. c. 2. §. 5. & inf. c. 17. §. 1. & p. 9. c. 3. §. 3. & 14. & 15.

d Sup. c. 2. F. & p. 6. c. 2. §. 3.

e Sup. c. 2. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 4. & 15. & C.

f Inf. §. 8. et p. 8. c. 1. §. 3.

cōuenire ad Collegij, vel ad vniuerſale bonum videretur.

nitur, magni ſit exempli, magnę ędificationis, magnę etiam mortificationis in omnibus prauis inclinationibus, & in Obedientia pręcipue, ac humilitate probatus; qui donum etiam diſcretionis habeat, ad gubernandum idoneus, in rebus agendis verſatus, in ſpiritualibus exercitatus ſit; qui ſeueritatem ſuo tempore & loco cum benignitate miſcere nouerit; qui ſolicitus, qui patiens laborum, qui etiam in litteris eruditus ſit; & demum eiuſmodi, cui confidere, cuique ſuam poteſtatem tuto communicare Prępoſiti Superiores poſſint: [a] quandoquidem quo hęc poteſtas maior erit, eo melius regi Collegia ad maiorem Dei gloriā poterunt.

a P.2.c.1. §.2. & B. & p.9.c.6. §.2. & p. 10.§.8.

5 Rectoris officium erit, in primis oratione & ſanctis deſiderijs totum Collegium velut humeris ſuis ſuſtinere: Deinde curare † vt [c] Conſtitutiones obſeruētur; omnibus Collegialibus cum omni ſolicitudine inuigilare, [d] eoſdemque ab ijs quę nocere poſſint Domi & foris, defendere; tum pręueniendo, tum etiam, ſiquid mali accideret, remedium adhibendo, vt ad ſingulorum & vniuerſale bonum conuenit; vtque B

B ¶ [b] Sicut curare, vt obſeruentur omnino Conſtitutiones, ita et in eiſdem diſpenſare (quādo eam fuiſſe mentem illius qui eas condidit, in re aliqua particulari iudicaret iuxta euētus rerum, & neceſſitates, maius commune bonū intuen-

b P.9.c.3. D.

c P.6.c.1. §.1. & c.5. et p.9.c.3. §.8. et c.6. A. et p.10. §.13.

d P.3.c.1. §.11.

vtque in virtutibus & litteris proficiant, curando; [a] ſanitatẽ C eorum, † & bona etiam Collegij tam ſtabilia, quàm mobilia conſeruando'; eos qui officia gerant domeſtica, prudenter conſtituendo; & quomodo ſuis fungantur officijs, conſiderando; & prout in Domino conuenire iudicabit, vel in eiſdẽ miniſterijs detinendo, vel ab ijſdem remouẽdo. Et generatim loquendo, curet vt quę in ſuperioribus capitibus dicta ſunt, quę quidem ad Collegia ſpectant, obſeruentur. [c] Memor ſit etiam ſubordinationis integrè obſeruandę in Obedientia, non ſolum ad Generalem, ſed ad Prouincialẽ quoque; certiorem eum de quibus oportet, reddendo, ad eumque referendo quę maioris erunt momenti; & quę ab ipſo iniuncta fuerint (quandoquidem ipſum Superiorem habet) exequẽdo; vt ęquum eſt ad ſe referri, ſibique Obedientiam pręſtari ab ijs qui in Collegio degunt: qui quidem Rectorem ſuum magnopere reuereri ac venerari, [d] vt qui Chriſti Domini Noſtri vices gerit, debebunt; [e] liberam ſui ipſorum rerumq; ſuarum diſpoſitionem cum vera Obedientia D ipſi relinquendo: † nihil [f] ei clauſum, ne conſcientiam quidem

intuendo) ad Rectorem, accepta à ſuis Maioribus poteſtate, pertinebit.

C ¶ *Ad ea quæ dicta ſunt, reducitur cura cõueniens amicos cõſeruandi,* [b] *& ex aduerſarijs beneuolos reddendi.*

D ¶ *Res clauſa intelligitur ianua, vel arca, &c.*

E ¶ *Ido-*

a Sup. c. 2. §. 5.

b P. 10. B.

c P. 8. c. 1. §. 4. et p. 10. §. 9.

d p. 3. c. 1. §. 23. et p. 6. c. 1. §. 1. 2. et 3. et p. 7. c. 2. §. 1. et A. et I. et p. 8. c. 1. D. et p. 9. c. 3. §. 20.

e P. 3. c. 2. §. 1. et p. 7. c. 2. §. 1. et I.

f Exa. c. 4. §. 34. et cet. et p. 3. c. 1. §. 12. et p. 6. c. 1. §. 2.

dem propriam, tenendo, quam ei aperire (vt in Examine dictum eſt) ſuis conſtitutis temporibus, & ſæpius, ſi cauſa aliqua id poſceret, oportebit; [a] non repugnādo, non contradicendo, nec vlla ratione iudicium proprium ipſius iudicio contrarium demoſtrando: vt per vnionem eiuſdem ſententiæ & voluntatis, atque per debitam ſubmiſſionem, melius in diuino obſequio conſeruentur, & progrediantur.

a P.3.c.1. §.23. & p.6.c.1.§.1.

Ad bonam Domus gubernationem nō ſolum 6
[b] numerum neceſſarium officialium Rector prouideat; ſed
† vt idonei ſint, quoad eius fieri poterit, ad ſuas functiones, E
curet: '† cuiq; [c] ſuas Regulas, F
vbi, quæ ad ſingulorum officia pertinent, contineātur, tradat:' & ne ſe hic in illius officium ingerat, videat. Præterea, vt eis proſpicere de ſubſidio, ſi neceſſarium id fuerit, debebit: ita [d] cum tempus vacuum illis fuerit, vt vtiliter illud impendant diuino ſeruitio, curet.

Inter officiales Rectori ne- 7
ceſſarios, in primis Miniſter idoneus, qui Vicerector vel Magiſter Domus ſit, & omnibus quæ ad bonum vniuerſale pertinent, prouideat, eſt deligēdus.

b Inf. §. 7. & H. & Sup.c.3.§.2.& p.1.c.2. §.2. & A.& p.3.c.2.§.7.& H.

c Proœ. de cla. & p.7. c.4.§.12.

d P.3.c.1. §.6.

E ¶ Idonei ſūt intelligendi habita ratione tū ſufficiētiæ perſonarum, tum occupationum. Quæ enim officia multum occupationis ſecum ferūt, valde occupatis in alijs rebus minime cōuenirēt: & quia quibuſdam experiētia vt bene fiant neceſſaria eſt; non facile mutari deberent.

F ¶ Ex Regulis cuique

dus [a] Syndico etiam ad exte-
G riora obſeruanda, † & aliquo [b] qui rebus ſpiritualibus ſuperintendat, & [c] duobus alijs, vel pluribus, 'quorum prudentię & probitati multum confidat, opus eſt: vt cum eis de ijs quæ difficiliora, & ad Dei gloriam maiorem communicanda videbuntur, conferre poſſit.
H † [d] Sūt & alij ad particularia officia neceſſarij.'

8 Curet Rector, [e] vt in ſuo officio cuique integram Obediētiam Collegiales prętent, & alij officiales Miniſtro, & ſibi etiam ipſi, prout idem pręſcripſerit. Illud in vniuerſum admonuiſſe conuenit, [f] eos qui curam aliorum ſuę Obedientię ſubditorum habent, pręire eiſdem exemplo Obedientię, quā ſuis Superioribus Chriſti loco ipſimet pręſtent, oportere.

9 Ad [i] omnia conferet temporis ordo in ſtudijs, orationibus, Miſſis, lectionibus, cibo, ſomno, & in reliquis ſeruatus:
I & ſignum conſtitutis horis detur, 'quo audito omnes ſtatim vel

cuique videndæ eſſent ſingulis hebdomadis illæ, quæ ad ipſum pertinent.

G ❡ *Si tanta non eſſet copia hominum, vnus plura officia ſuſtinere poſſet. Sic Miniſter, & Superintendens dictus curam habere poſſent eorum quæ ad Rectorem vel Nouitios pertinent, & cæt.*

H ❡ [g] *Sic eſſe poſſet qui ſcriberet, Ianitor, Sacriſta, Cocus, Lotor,* [h] *Alia officia minus operoſa poſſent inter Scholaſticos diuidi, ſi alij non eſſent qui ea poſſent exercere.*

I ❡ *Signum dabitur*

a Inf. c. 17. §. 7. et p. 3. c. 1. §. 16.
b P. 3. c. 1. § 12.
c Inf c. 17. §. 1. & p. 9. c. 6. §. 14.
d Sup. §. 6.
e Exa c. 4. §. 31. & p. 3. c. 1. §. 24. & p. 10. §. 9.
f Sup. §. 4.
g P. 1. c 2. A. & p. 3. c. 2. H.
h Sup. c. 6. B.
i P. 3. c. 2. §. 2. & B.

a P.6.c. 1. §. 1.

bitur per campanam, quæ pulſabitur, vt ſe recipiant ad ſomnũ, & ad menſam, &c.

K ¶ Si conuenire nõ videbitur ad ædificationẽ, vel ob aliquam aliã cauſam ſufficientem, vt Rector ipſe legat; re cum Prouinciali cõmunicata, ſi eiuſdem ille ſententiæ fuerit, per alium id munus obire poterit.

b Sup. c. 8. § 3. 4. 5. & 6.

c Sup. c. 6. §. 3. & C. & c. 8. §. 1.

L ¶ Conſtitutiones quæ ad Collegia pertinent, ſeorſum teneri, & publice bis aut ter ſingulis annis legi poſſent.

DECLA-

vel [a] imperfecta littera relicta, ad id ad quod vocantur ſe conferant. Erit autem penes Rectorem, vel eum qui primas tenebit, id curę; vt videat, quando hę horę pro temporum, vel aliarũ cauſarum occurrentium ratione mutandę ſint: & quod ipſe ſtatuerit, obſeruetur.

† Rector ipſe legere, aut docere Christianam doctrinam quadraginta dies debet. [b] Videat etiam, qui ex Collegialibus, & ad quem vſque limitem Domi & foris in colloquijs, ſpiritualibus exercitijs tradendis, Confeſſionibus audiendis, tum etiam in concionibus, vel lectionibus, vel doctrina Chriſtiana tradenda, partim ad ipſorum exercitationem ([c] pręcipue ſub finem ſtudiorũ) partim ob aliorum domeſticorum, vel externorum fructum alijs ſe communicare debeant: † & in omnibus quod ſenſerit diuinę ac ſummę bonitati gratius, & ad ipſius obſequium ac gloriam maiorem, omnibus perpenſis, prouideat. 10 K L

DE-

DE VNIVERSITATIBVS *in Societate admittendis. Cap. XI.*

1 EAdem [a] charitatis ratio qua Collegia admittuntur, & publicæ Scholæ in eis, non tantũ ad noſtrorum, ſed magis etiam ad externorum ædificationem in doctrina & moribus, tenentur; extendi poterit ad Vniuerſitatum curam ſuſcipiendam; vt in eis hic fructus extendatur, latiuſque pateat tã in ſcientijs quæ traduntur, quàm in hominibus qui ad eas conueniunt, & gradibus ad quos promouentur; vt alijs in locis cum auctoritate docere poſſint, quod in his bene ad Dei gloriam didicerint.

a Supra prooe. & c.3. §. 1. & c.7. §. 1. & p.3. c. 1. §. 27. & p.10. §. 4.

2 Quibus [b] tamen conditionibus † & obligationibus, quibuſque in locis huiuſmodi Vniuerſitates admitti debeant ei qui ſupremam curam Societatis habet, iudicandum relinquitur: qui Aſſiſtentium ſibi auditis ſententijs, & aliorum [c] quos in conſilium adhiberi volet, per ſeipſum deliberare poterit an ſint admittendæ.

b Supra prooe. A. & c.2. §. 2. & p.9. c.3. §. 17.

c Sup. c.2. §.2.

DECLARAtiones.
Conſtitutionũ circa Vniuerſitates.

IN CAPVT XI.

A † *CVm Fũdator à Societate aſſignari certũ Lectorum numerum, vel alias obligationes ſuſcipi vellet; animaduertendum eſt quòd ſi admittãtur, iudicando vtile etiã tunc eſſe Societati ad finẽ*

pro-

tendæ.[a] Non tamē, poſtquàm admiſſæ fuerint, ſine Congregatione generali per eum diſſolui poterunt.

3 Quia tamen religioſa quies, & ſpirituales occupationes nec animi diſtractionem, nec alia incommoda, quæ iudicandi in rebus ciuilibus vel criminalibus officium ſequi ſolent, Societati permittunt; iuriſdictio huiuſmodi quā per ſe vel per alios à ſe dependētes exercere debeat Societas, non admittatur: quamuis ad ea † quæ ad B bonum ſtatum Vniuerſitatis proprie pertinent, conueniat Iuſtitiæ ordinariæ, ſiue ſecularis ſiue eccleſiaſticæ, miniſtros circa punitionem Scholaſticorū, voluntatem Rectoris Vniuerſitatis ſibi ſignificatā exequi,

a Sup. c.2. §. 3. & c. 10. §. 2. & p. 8. c.2.§. 2.& p. 9.c. 3.§.5.& 18

propoſitum diuini ſeruitij id oneris ſubire, omnino in eis implendis deeſſe non oportet; ſicut nec facile aliquid in hac parte præter id ad quod obligantur (præſertim ſi id interpretari quis poſſit quaſi noua induceretur obligatio) præſtandum eſt ſine Generalis cōſenſu.[b] *Ille autem non ſe facilē ad id concedendum reddet: quin potius, re in conſultationem cū ſuis Aſſiſtentibus adducta, videat ne Societatem grauet: & ſiqua in re indulgeatur, conſtet obligationem nullam induci; ſed id quod additur, omnino voluntarium eſſe.*

b Sup.c.2. B.

B ¶ [c] *Ad bonū Vniuerſitatis ſtatum proprie pertineret, ſi Scholaſticus aliquis rebellis, vel ſic offendiculi cauſa alijs eſſet, vt non ſolū Scholis eum, ſed etiam*

c Inf.c.16. §.5.& D.

C qui, † & generatim res ſtudioſorum fauore ſuo, præſertim cū à Rectore fuerint commendatæ, promouere.'

etiā ciuitate expelli, vel in carcerē conijci conueniret; vt certiores facti iuſtitiæ ordinariæ adminiſtratores, id ſtatim exequerentur. Et ad hoc & ſimilia à Principe vel à ſuprema poteſtate, huiuſmodi facultatis ſcriptum habere teſtimonium oportebit. Vt commendatio etiam Rectoris in alicuius Scholaſtici fauorem momentum apud eoſdem iuſtitiæ miniſtros haberet, ne Scholaſtici opprimerentur, oporteret.

C ❡ Quoniā excēptio ab ordinarijs Iudicibus, Scholaſticorū numerū allicere nō poteſt; alijs prærogatiuis & priuilegijs vt id cōpenſetur, curandū eſt.

DE SCIENTIIS QVAE tradendæ ſunt in Vniuerſitatibus Societatis. Cap. XII.

1 CVm [a] Societatis atq; ſtudiorum ſcopus ſit, proximos ad cognitionem & amorem Dei, & ſalutem ſuarū animarū iuuare; cumq; ad eum finē, mediū magis proprium ſit facultas Theologiæ; in hanc potiſſimum Societatis Vniuerſitates incumbent; [b] ac diligenter per idoneos admodū Præceptores, quæ ad Scholaſticam doctrinam, & ſacras Scripturas pertinent, [c] ac etiam ex Poſitiua, quæ ad hunc finē nobis præfixum conueniunt (non attingendo tamen eam partem Canonum,

a Supra prooe. &c. 5. §. 1. et c. 6. §. 1. et Exa. c. 1. §. 2. et p. 7. c. 1. §. 1. et p. 10. §. 2.

b Sup. c. 6. §. 6. et inf. c. 13. §. 3.

c Sup. c. 5 §. 1 et B. et inf. c. 14. §. 1. et C.

num,quæ foro contentioſo in-
ſeruit)pertractabunt.

Et quia tam doctrina Theo- 2
logiæ , quàm eius vſus exigit
(his præſertim temporibus)
† [b] litterarum humaniorum, A
& Latinæ,ac Græcæ,& Hebrai-
cæ Linguæ cognitionem ; harũ
etiam [c] idonei Profeſſores, &
quidem iuſto numero , conſti-
tuentur. † Aliarum præterea B
linguarũ,qualis eſt Chaldaica ,
Arabica,& Indica,vbi neceſſa-
riæ vel vtiles ad dictum finem
viderentur , habita regionum
diuerſarum , & cauſarum quæ
ad eas docendum mouent , ra-
tione,poſſent Præceptores cõ-
ſtitui.

[d] Sic etiã quoniam † Artes, 3
vel Scientiæ naturales ingenia C
diſponunt ad Theologiam, &
ad perfectam cognitionem &
vſum illius inſeruiũt, & per ſe
ipſas ad eundem finem iuuãt;
qua diligentia par eſt, & [e] per
eruditos Præceptores , in om-
nibus ſyncere honorem & glo-
riam Dei quærendo , tracten-
tur .

Medi-

IN CAPVT XII.

a Sup. c.5. A.
b Sup. c.5. §.1. & c.6. §.5. & inf. c.13. §.4. & B.
c Sup. c. 6. §. 6 & inf. c.13. §. 3.
d Sup. c. 5. §. 1.
e Sup. c. 6. §. 6. & inf. c.13. §. 3.

A ¶ SVb Litteris Humaniorib⁹ præterGrãmaticã intelligatur quod ad Rhetoricam, Poeſim,et Hiſtoriam pertinet.

B ¶ Cũ in aliquo Collegio,vel Vniuerſitate eo ſpectaretur, vt homines ad Saracenos vel Turcas iuuãdos præpararentur; Arabica lingua vel Chaldaica cõueniret; cũ ad Indos,Indica; et ſic de alijs dicendũ, quæ eſſe poſſent alijs in regionibus ob ſimiles cauſas,vtiliores.

C ¶ Tractabitur Logica, Phyſica,

4 Medicinæ, & Legum ſtudiũ vt à noſtro Inſtituto magis remotũ, in Vniuerſitatibus Societatis vel non tractabitur, vel ſaltem ipſa Societas per ſe id oneris non ſuſcipiet.

ſica, Metaphyſica, Moralis ſciẽtia, & etiam Mathematicæ, quatenus tamen ad finẽ nobis propoſitum cõueniũt.

DE

In legendo & ſcribẽdo alios inſtituere, opus etiam charitatis eſſet; ſi is perſonarũ numerus Societati ſuppeteret, vt omnibus vacare poſſet: propter earũ tamẽ penuriã hoc ordinarie docere nõ cõſueuimus.

DE MODO ET ORDINE prædictas facultates tractandi. Capi XIII.

1 AD tractanda tam facultatum inferiorum, quam Theologiæ ſtudia, diſpoſitio & ordo conueniens tã mane, quàm veſperi ſeruandus eſt.

2 Et quamuis †pro regionum, A & temporum diuerſitate in ordine, & ſtatutis horis ſtudio tribuendis, poſſit varietas accidere; omnes tamen in eo conueniant, vt vbique fiat, quod inibi magis expedire ad maiorem in litteris profectum exiſtimabitur.

3 Nec ſolum lectiones ſint, quæ

IN CAPVT XIII.

A† DE ſtatutis lectionum horis, ordine, ac modo, & de exercitationibus tã compoſitionũ (quas à Magiſtris emẽdari a Sup. c. 6. H.

L

dari oportet) quã quæ publice prælegantur; ſed
a Sup. c.6. §. 6. & c. 12. §. 1. 2. & 3. *diſputationũ in* † [a] Magiſtri etiam diuerſi B
omnibus facultatibus, & pronũciãdi publice orationes & carmina, ſpeciatim [b] *in quodam tractatu per Generalem Præpoſitum approbato agetur ſeorſum, ad quem hæc Conſtitutio nos remittit; id duntaxat monendo, illa locis, tẽporibus, & perſonis accommodari oportere; quamuis ad illum ordinem accedere, quoad fieri poteſt, conueniat.*
pro captu & numero audientium conſtituantur:' † qui quidem C

b Sup.c.7. §.2.

B ¶ *Tres ordinarie erũt præceptores in tribus diuerſis Grãmaticæ claſſibus; quartus Humaniores Litteras, quintus Rhetoricã prælegat:* [c] *& in horũ duorum claſsibus Græca lingua, & Hebraica, & ſi qua alia diſceretur, eſt prælegẽda; ita ut ſẽper ſint quinque claſſes. Quod ſi tantũ negotij aliquæ ipſarum exhiberẽt, ut unus Magiſter eis ſolus non ſatisfaceret, adiutor aliquis ei adiũgetur. Si uero auditorũ numer⁹ ferre nõ poterit, ut unus præceptor ſolus omnibus det operã, quamuis alios auxiliares habeat, geminari poſſet claſſis ea, quæ ſic numero abundaret; ita ut duæ (uerbi gratia) quintæ claſſes, duæ quartæ eſsẽt;* [d] *& omnes præceptores, ſi fieri poteſt, ex Societate ſint: quãuis, ſi neceſſitas urgeret, externi eſſe poſſent. Si exiguus numerus, uel auditorũ diſpoſitio nec tot claſſes, nec tot præceptores exigeret, in omnib. prudẽtia ad moderãdũ numerũ, et eos dũtaxat qui ſatis ſint, deſignãdos locũ habebit.*

c Sup. c. 12. §. 2.

d Sup.c.6. §.6.

C ¶ *An præter præceptores ordinarios, qui ſpeciatim*

dem [a] profectum vniuſcuiuſq; ex ſuis Scholaſticis ſpeciatim procurent', & lectionum ratio-
D nem exigant; † vtque eæ [b] repetantur,' & ſtudioſi Litterarũ Humaniorum [c] familiarem ſermonem, latine communiter loquendo, [d] & ſtylum, ſcribendo, ac pronunciationem, compoſita bene pronũciando expoliãt, curent; & his, ac multo magis facultatum ſuperiorum ſtudioſis crebras [e] diſputationes imponãt; quibus dies & horæ certæ conſtituantur; vbi non ſolũ cum condiſcipulis, verum paulo inferiores cũ aliquanto prouectioribus diſputẽt in ijs quæ ipſi capiunt: quod etiã vice verſa prouectiores cũ minus prouectis, ad ea quæ illi tractant deſcendendo, & Præceptores alij cum alijs præſtabunt, ſemper qua decet modeſtia obſeruata; & [f] aliquo præſidente, qui contentionem dirimat, & quid doctrinæ elici oporteat ex diſputatis declaret.

4 Erit itidẽ Rectoris, per ſe, vel per [h] Cancellariũ ſemper obſeruare, vt qui noui accedũt, examinẽtur; & in ijs claſſibus, cumque ijs Præceptoribus,

tim auditorũ rationem habeant, eſſe vnum oporteat, vel plures, qui more publicorum Profeſſorum legant Philoſophiam, Mathematicas ſcientias, uel quãuis aliã diſciplinã, maiori cum apparatu, quã Lectores ordinarij; prudentia id cõſtituet, iuxta locorum, & perſonarum cum quibus agitur, rationem; præ oculis maiorẽ ædificationẽ, & Dei ſeruitium habendo.

D *Non ſolum* [g] *repetiones ultimæ*

a Sup. c. 6. §. 6.

b Sup. c. 6. H.

c Sup c. 6. §. 13.

d Ibidem §. 13. & inf. c. 16. §. 3.

e Sup. c. 9. H.

f Sup. c. 6. §. 10. 11. & 12.

g Sup. c. 6. §. 8. & H.

h Inf. c. 17. §. 2.

a Sup. c.5. §.2.& 3. & D. & inf. c. 15.§.1.&A

b Sup. c.6. §.5.& D.& c. 12.§.2.& Exa.c.7.§.3

c Sup. c.5. D.

d Sup. c.5 §.2.& C.& D.& Exa.c. 7.§.3.

e Sup.c. 5. §.2.

mæ lectionis fieri oportebit, uerum & hebdomadæ, & longioris temporis, prout expedire iudicabitur.

E ¶ Poſſet aliquis ea ætate uel ingenio eſſe, vt ſola latina lingua ei ſufficiat, & ex alijs facultatibus quātum ad Confeſſiones audiēdas, & agēdum cum proximis opus eſt; cuiuſmodi ſunt aliqui qui curam animarū gerūt, nec magnæ eruditionis ſunt capaces. Alij rurſum erūt, qui ad ſuperiores ſcientias progredientur. Has autē capeſſere, & illas relinquere quatenus conueniat, Superioris erit iudicare; quod cum Scholaſticis externis ſignificauerit, ſi uolēt illinihilo

minus

qui ipſis conueniunt collocentur: [a] & eius diſcretioni (audita ſententia eorum, qui ad id munus deſignati ſunt) relinquetur, num diutius in eadem claſſe manere, an ad aliam vlterius progredi debeant. † Eiuſdem [b] erit iudicium de ſtudio linguarum, præter Latinam, num Artibus, & Theologiæ anteponi, an poſtponi, & quamdiu in eis quemq; hærere oporteat. Sic etiam in alijs ſcientijs ſuperioribus propter ingeniorum & ætatum inæqualitatē, aliaque conſideratione digna, ad [d] eundem pertinebit expendere, quantum quiſque eas diſcere, & quandiu in eiſdem verſari debeat: quamuis ij [e] qui ætate & ingenij aptitudine pollent, melius ſit, vt in omnibus proficere, & conſpicui eſſe ad Dei gloriam enitantur. E

5 Vt aſſiduitas in litterario exercitio, ſic & aliqua remiſſio-

ne-

F ne neceſſaria eſt.†Quanta hæc
eſſe debeat, & quibus tempori-
bus, prudenti conſiderationi
Rectoris, expenſis circunſtan-
tijs perſonarum & locorum,
relinquetur.

*minus aliam ra-
tionem ſequi, co-
gendi non erũt.
F ¶ Saltem ſin-
gulis hebdoma-
dis dies unus à
prãdio quieti de-
ſtinatus ſit: in reliquis conferatur cum Prouincia-
li, qui ordo in uacationibus, uel intermiſſionibus
ſtudiorum ordinarÿs ſit tenendus.*

DE LIBRIS QVI prælegendi ſunt. Cap. XIIII.

1 G[a]Eneratim (vt dictum eſt,
cum de Collegijs agere-
tur) illi prælegẽtur libri, qui in
quauis facultate ſolidioris ac
ſecurioris doctrinæ habebun-
A tur.† Nec illi ſunt attingendi,
quorum doctrina, vel auctores
ſuſpecti ſint. Hi tamen particu-
latim in quauis Vniuerſitate
nominentur.
In Theologia legetur vetus &
nouum

a Sup. c. 5. §.4. & p. 3. c.1.O. & p. 8.c.1.K

IN CAPVT XIIII.

*A ¶ QVamquis li-
ber ſuſpitione malæ do-
ctrinæ uacet, cũ
tamen ſuſpectus
eſt auctor, legi
eum non conue-
nit. Solet enim
opus in cauſa eſ-
ſe, ut qui legit,
ad auctorem af-
ficiatur: & aucto-
ritas quam apud ipſum habet in ÿs quæ bene dicit,
poſſet poſtmodũ aliquid perſuadere ex ÿs quæ ma-
le dicit. Rarum eſt etiã aliquid ueneni nõ admiſce-*

ri in ijs quæ à pectore veneni pleno egrediuntur.

a Sup. c. 5. §. 1. & c. 12. §. 1.

b Sup. c. 5. E

B ¶ Prælegetur etiam Magiſter ſententiarũ. ſed ſi videretur temporis decurſu alius auctor ſtudẽtibus vtilior futurus, vt ſi aliqua ſumma vel liber Theologiæ Scholaſticæ conficeretur, qui his noſtris temporibus accommodatior videretur;

nouũ Teſtamentũ, † & doctrina Scholaſtica Diui Thomæ;' B
† & in ea, [a] quam Poſitiuam vocant, eligentur ij auctores,' C
qui ad ſcopum noſtrum magis conuenire videbuntur.

2 [b] Quod attinet ad libros Humaniorum Litterarũ Latinos, vel Græcos, abſtineatur in Vniuerſitatibus quoque, quemadmodũ in Collegijs, quoad eius fieri poterit, ab eis iuuentuti prælegendis, in quibus ſit aliquid, quod bonis moribus nocere queat; † niſi prius à rebus, & verbis inhoneſtis purgati ſint.' D

In graui cum conſilio & rebus diligenter expẽſis per viros qui in vniuerſa Societate aptiſſimi exiſtimẽtur, cumque Præpoſiti Generalis approbatione, prælegi poterit. In alijs etiam ſcientijs & Litteris Humanioribus, ſi libri aliqui admittentur in Societate compoſiti, vt vtiliores quàm alij qui communiter in manibus habentur; magna cum conſideratione id fiet, præ oculis habendo ſcopum noſtrum maioris boni vniuerſalis.

C ¶ Vt ex aliqua parte Iuris Canonici, & Conciliorum, &c.

D ¶ Si aliqui omnino purgari non poterunt, quẽ-admo-

3 In Logica, & Philoſophia Naturali, & Morali, & Metaphyſica, doctrina Ariſtotelis ſequēda eſt; & in alijs Artibus liberalibus, & in commentarijs tam huiuſmodi auctorum, quā Humaniorum Litterarum, habito eorū delectu, nominentur ij, quos videre diſcipuli, quoſque ipſi Præceptores præ alis in doctrina quam tradunt, ſequi debeant. [a] Rector autem in omnibus quæ ſtatuerit, procedet iuxta id, quod in vniuerſali Societate magis conuenire ad Dei gloriam iudicabitur.

admodum Terētius; potius non legantur: ne rerum qualitas animorum puritatē offendat.

a Sup. c. 5. §. 4. & E.

DE CVRSIBVS, ET gradibus. Cap. XV.

1 A IN Litteris Humanioribus, & linguis † curſus tēporis limitatus ad earum ſtudiū abſoluendū eſſe nequit, propter ingeniorum & doctrinæ auditorum varietatem, multaſque alias cauſas; quæ non aliam temporis præfinitionem, quam quæ vnicuiq; conuenire [b] iuxta prudentis Rectoris, uel Cancellarij arbitrium videbitur, permittunt.

2 In Artium ſtudio curſus erūt ordi-

IN CAPVT XV.

A ¶ BONO ingenio præditis, qui ſtudia inchoant, uideatur an medius annus in quauis quatuor claſſium inferiorum ſufficiat, & duo in ſuprema; quod tēpus Rhetoricæ, & linguarum ſtudijs impen-

b Sup. c. 5. §. 3. & c. 13. §. 4. & inf. c. 17. §. §. 2.

ordinandi, in quibus Scientiæ
Naturales † (ad quas minus B
quam trium annorum ſpatium
ſatis non erit) prælegantur;
[a] præter quos medius adhuc
annus ad audita repetenda, &
actus Scholaſticos celebrãdos,
& gradum Magiſterij ſuſcipiẽ-
dum ijs qui eum ſuſcepturi
ſunt, relinquetur. Curſus ergo
integer trium erit annorum cũ
dimidio, vſque ad promotionẽ
ad Magiſterium.† Singulis au- C
tem annis vnus huiuſmodi cur
ſus inchoabitur, & alius cum
diuino auxilio abſoluetur.

3 Theologiæ curriculum ſex
annis emetietur. [b] In primis
quatuor, ea omnia quæ legi
oportebit, prælegentur; in duo-
bus reliquis, [c] præter repetitio-
nem, [d] actus ſoliti ad gradum
Doctoratus ab ijs qui promo-
uẽdi ſunt, abſoluentur.† Quar- D
to quo-

pendatur: certa tamẽ regula præſcribi non poteſt.

B ¶ Si aliquis alibi audiuiſſet aliquid ex artibus liberalibus, poſſet eius temporis ratio haberi: ut plurimũ tamen, ut quis ad gradũ Magiſterij promoueatur, tres annos, ut dicitur ſtuduerit oportet: & tantundẽ de quatuor Theologiæ annis, ut ad actus admittantur, & in eadẽ gradũ Doctoratus accipiant, dictum ſit.

C ¶ Si Opportunum non fuerit id ita oĩno præſtare, uel quod deſint homines, uel alias ob cauſas; præſtabitur cũ præpoſiti Generalis, uel certe Prouincialis aſſenſu, quod poterit.

D ¶ Si talis eſſet rerũ ſtatus in aliquo Collegio uel Vniuerſitate Societatis, ut ſecundo quoq; anno inchoare

a Sup. c.6. §.16.& 17.

b Sup. c. 9. §.3. & p.5. c.2.§.2.

c Sup. c. 6. §.16.

d Ibid.§.17

to quoque anno ordinarie curſus inchoabitur, ſic libris prælegendis diſtributis, vt quolibet quatuor annorum quiuis ſtudioſus inchoare poſſit; & quod reliquum eſt incœpti quadriennij, & eius quod ſequitur quadriennij, vſque ad illum terminum, vnde incœperat, audiẽdo, quatuor annis peragere omnino curſum Theologiæ poſſit.

4 [a] In gradibus tam Magiſterij Artiũ, quàm Doctoratus Theologiæ tria obſeruentur; Primũ, E nequis niſi diligenter † & publice examinatus, per perſonas deſignatas, quæ bene ſuum officium faciant, & idoneus ad prælegendum eandem Scientiam inuentus, promoueatur; ſiue ille de Societate ſit, ſiue extra eam: Alterum, [b] vt præcludatur oſtium ambitioni, nullis locis certis eis, qui ad gradus promouentur, aſsignatis; quin potius honore ſe inuicem præuenire, nulla locorum differentia obſeruata, curẽt: [c] Tertium, vt quemadmodum gratis docet, ita & ad gradus F Societas gratis promoueat: † & non niſi admodum

incohare melius videretur, vel aliquãto poſt quartum; de conſenſu Generalis, vel Prouincialis, fieri poterit quod magis conuenire comperietur.

E ¶ Si iuſtas ob cauſas aliquis publice non examinãdus videretur; habita a Generali, vel Prouinciali facultate, fieri poterit quod Rector ad maiorẽ Dei gloriam fore iudicauerit.

F ¶ Et ſic non permittentur cõuiuia, nec alij ludi, qui cum ſumptibus non mediocribus fiũt, et ad

a Sup. c. 6. §. 17.

b Sup. c. 6. §. 17. & p. 10. §. 6.

c Sup. c. 7. §. 3. & inf. c. 17. §. 3. & F. & Exa. c. 1. §. 3 & c. 4 §. 27. & p. 6 c. 2. §. 7. & G & p. 7. c. 4. §. 4. & B. & p. 10. §. 5

ad finẽ nobis propoſitum inutiles ſunt: nec pilei, aut chirothecæ, uel quid aliud detur.

dum exigui ſumptus (licet voluntarij ſint) externis permittantur: ne conſuetudo vim legis tandem obtineat, & in ea parte temporis decurſu exceſſius fiat. Videat etiam Rector, ne Magiſtris, vel vllis alijs de Societate, ſibi, aut Collegio pecuniam, aut dona quæuis ab vllo pro re quauis in ipſorum vtilita-
a Exa.c.4. §.27. tem facta accipere permittat; [a] quandoquidem præmium noſtrum ſolus Chriſtus Dominus iuxta noſtrum Inſtitutum futurus eſt; qui eſt merces noſtra magna nimis.

IN CAPVT XVI.

A ¶ Qui facile cõpelli poſſunt, compellãtur ad id quod de confeſſione, Miſſa, Cõcione, doctrina Chriſtiana, & declamatione dicitur. alijs amãter q̃dem perſuadere conuenit; ſed ad id

DE IIS, QVAE PERtinent ad bonos mores. Cap. XVI.

Diligenter curetur, vt qui litteras diſcendi gratia ad Vniuerſitates Societatis ſe conferunt, ſimul cum illis bonos ac Chriſtianis dignos mores addiſcant; ad quod multum iu- 1
b Sup.c.7. §.2. uerit, † ſi [b] omnes ſingulis ſaltem menſibus ſemel ad confeſſionis ſacramentum accedent, ſi Miſſam quotidie, Concionem ſingulis diebus feſtis (cum ea fiet) audient. Ex præcepto- A

ceptoribus autem quiſque hoc à ſuis diſcipulis præſtari curabit.

2 [a] Prælegetur etiam in Collegio, aliquo die cuiuſcunque hebdomadæ, Chriſtiana doctrina; & vt pueri eam ediſcant, & recitent, omneſque etiam adultiores, ſi fieri poteſt, eandem ſciant, curabitur.

3 [b] Habebitur etiam ſingulis hebdomadis (vt de Collegijs

B eſt dictum)† ab aliquo ex Scholaſticis declamatio de rebus quæ audientibus ædificationi ſint, eoſque ad augmentum in omni puritate ac virtute expetendum inuitent; [c] vt non ſolum ſtylus exerceatur, ſed mores meliores reddantur. omnes autem eos qui latine ſciunt, huiuſmodi declamationi intereſſe oportebit.

4 In Scholis nec iuramēta, nec iniuriæ verbo vel facto illatæ, nec inhoneſtum aut diſſolutū quid in externis ad Scholas accedentibus permittatur. [d] Feratur autem Præceptorum peculiaris intentio, tam in lectionibus,

id ne cogantur, nec ſi id nō præſtiterint, à Scholis expellantur; dū tamē nec diſſoluti, nec alÿs offendiculo eſſe uideantur.

B ¶ Quamuis ut plurimum ex prima claſſe ſit futurus, qui hāc declamationē dicet, ſiue ex Scholaſticis Societatis, ſiue ex externis ſit; poſſet tamen aliquando aliquis alius, qui Rectori uideretur, eam conficere, uel quod alius confecerit, pronunciare. quia tamen res erit publica, huiuſmodi eſſe debebit, ut à quocunque pronuncietur,

a Sup. c. 7. §. 2.

b Sup c. 6. §. 13.

c Sup. c. 6. § 13. & c. 13. §. 3.

d Sup. c. 8. A.

cietur, eo loco nõ indigna eſſe iudicetur.

C ¶ Oratio vel eo modo dicenda eſt, ut deuotionẽ & ædificationem addat, uel non eſt dicenda; ſed Præceptor ſigno Crucis ſe muniat aperto capite, & incipiat.

a Sup. c. 6. §. 1.

D ¶ Si caſus aliquis accideret, ubi in remedium offendiculi præſtiti, ſatis nõ eſſet à Scholis expellere; uideat Rector quid prӕterea conueniat prouidere: quãuis, [c] quoad eius fieri poterit, in ſpiritu lenitatis, pace et charitate cum omnibus conſeruata, ſit agendum.

b Sup. c. 7. §. 2. & D. & inf. c. 17. G.

c P. 10. §. 11

d Sup. c. 11. B

IN

nibus, cum ſe occaſio obtulerit, quàm extra eas ad eoſdem ad obſequium & amorem Dei ac virtutum, quibus ei placere oportet, mouendos; & vt [a] omnia ſua ſtudia ad hunc finem referant. Quod vt ad memoriã eis reducatur, † ante lectionis C
initium dicat aliquis breuem orationem ad id inſtitutam, quam Præceptor, & Diſcipuli omnes aperto capite attente audient.

5 Propter eos qui tam in diligentia ſuis ſtudijs adhibenda, quàm in ijs quæ ad bonos mores pertinent, peccauerint; & cum quibus ſola verba bona, & exhortationes non ſufficiunt, [b] Corrector (qui de Societate non ſit) conſtituatur; qui pueros in timore contineat, & eos, quibus id opus erit, quiq; caſtigationis huiuſmodi erunt capaces, caſtiget. Cum autem nec verba, nec Correctoris officium ſatis eſſet, & in aliquo emendatio nõ ſperaretur, alijſq; eſſe offendiculo videretur; † præſtat [d] à D
ſcho-

Scholis eum remouere, ' quàm, vbi parum ipſe proficit, & alijs nocet, retinere. Hoc autem iudicium Rectori Vniuerſitatis, vt omnia ad gloriam & ſeruitium Dei, vt par eſt procedãt, relinquetur.

DE OFFICIALIBVS VEL Miniſtris Vniuerſitatis. Cap. XVII.

1 † A CVra vniuerſalis, vel ſuperintendentia & gubernatio Vniuerſitatis, penes Rectorem erit; ' qui idem eſſe poterit qui in Collegio præcipuo Societatis præeſt, & ijs præditus Dei donis, [a] de quibus dictum eſt; vt poſſit commiſſo ſibi officio, dirigendi in litteris & moribus totam Vniuerſitatem, ſatisfacere. [b] Eius electio ad præpoſitum Generalem, vel alium, cui ille id commiſerit (cuiuſmodi eſſet Prouincialis, vel Viſitator) ſpectabit: confirmatio vero ſemper B erit Generalis. † Habebit [c] autẽ Rector quatuor Conſiliarios, vel Aſſiſtentes, ' qui in rebus ad ipſius officium pertinentibus vt plurimum poſſint eum iuua-

IN CAPVT XVII.

A ❡ QVamuis hoc ita ſe habeat, tamẽ nec Lectores primarios, nec officiales (qualis eſt Cãcellarius) inconſulto Prouinciali, vel Generali, ſi vicinior eſt, mutabit; ſi ille non eidem id commiſiſſet; cui vt res omnes per ſpectæ ſint, curare debet.

[d] B ❡ Ex his Cõſiliarijs vnus poſſet

a Sup. c. 10. §. 4.

b Sup. c. 2. §. 5. & c. 10. §. 3. & p. 9. c. 3. §. 3. 14. & 15.

c Sup. c. 10. §. 7. & inf. §. 6. & p. 9. c. 6 §. 14. & I.

d P. 8. c. 1. §. 3.

iuuare,&cum quibus ipſe,quæ ſunt maioris momenti, conferat.

2 C † Erit [a] & Cancellarius, ' vir in litteris egregie verſatus,qui & zelo bono, & iudicio ad ea quę ſunt ei committenda, polleat: [b] cuius ſit munus generale Rectoris inſtrumentum eſſe ad ſtudia bene ordinanda, & diſputationes in actibus publicis dirigendas,& ad diſcernendum an ſufficiens doctrina ſit eorum, qui ad actus & gradus (quos quidem ipſemet dabit) ſunt admittendi.

3 Sit Secretarius ex eadem Societate, qui librum habeat,
D † vbi omniũ Scholaſticorum, qui Scholas aſſidue frequentãt, nomina ſcribantur:' quique eorum promiſſionem de Obedientia

a Sup. c. 5. §. 1.

b Sup. c. 13. §. 4. et c. 15. §. 1.

ſet Collateralis eſſe, ſi Præpoſito Generali id neceſſariũ videretur: et ſi tã multi eſſe commode nõ poſſent, fiet, vt optime poterit.

C ¶ Si ſatis eſſet Rector, vt præter ſuũ, Cancellarij etiã munus obire poſſet, in eandem perſonam hæc duo officia poſſent conuenire.

D ¶ Quãdo vltra vnam hebdomadam aſſidue Scholas frequentant, inuitandi ſunt ad nomina ſua danda,quæ in librum matriculæ referãtur: & legentur eiſdem non omnes Conſtitutiones,ſed quæ vnicuique ſunt obſeruãdæ; & promiſſio ab eis,non aũt iuſiurandum,de Obedientia & obſeruatione propoſitarũ Cõſtitutionũ exigetur. Si nollẽt aliqui promiſſione obligari, vel nomina in matriculã referenda dare, non ideo à Scholis excludendi ſunt; dum

dientia Rectori præſtanda, & [a] Cõſtitutionibus obſeruandis
E (†quas ipſemet proponet)' admittat; & ſigillũ Rectoris, & Vniuerſitatis habeat: [b] quæ tamen omnia ſine vllis expenſis Scholaſticorum fient.

4 † Erit & Notarius,'vt fidem
F publicã faciat de ſuſceptis gradibus, & alijs quæ occurrent.
G † Sint & duo, vel tres Bidelli,' vnus ad facultatis linguarum, alter ad Artium, tertius ad Theologiæ functiones deſtinatus.

5 In has tres facultates Vniuerſitas diuidetur; & in quauis earum ſit Decanus, & duo alij Deſi-

dũmodo pacifice & ſine offendiculo in eis uerſẽtur: & ſic eis ſignificari poterit; addendo nihilominus, quòd cura magis peculiaris Scholaſticorũ, quorum nomina ſcripta in libro Vniuerſitatis ſunt, haberi ſolet.

E ¶ Quamuis poſtea quæ ab omnibus ſunt obſeruãdæ, eo in loco, ubi publice legi poſſint; quæ uero in quauis claſſe, in ea ipſa ſunt affigendæ.

F ¶ Hic poterit aliquid utilitatis ab externis qui teſtimonium ſuorum graduum requirent, percipere; ſit tamen quid moderatum, [c] nihilque in Societatis utilitatem redundet. Ad teſtimonium autem noſtris reddendum, litteræ patentes Rectorum ſatis erunt.

G ¶ Hi ex Societate non erunt: quia tamen non parum laboris ſunt habituri, commodũ ſtipẽdium accipient; [d] & unus eorum Corrector eſſe poterit.

H ¶ Quam-

a Sup c.7. §.2.

b Sup. c. 15.§.4.

c Sup. c. 15.§.4.

d Sup.c. 16.§.5.

H ¶ Quamuis deciſio rerum ex ſuffragijs horum non pendeat; ipſos tamen vocari & audiri conuenit. Sententiæ autem eorum, qui res melius intelligunt, eam quam par eſt, rationẽ Rector habebit. Si tamen omnes alij aliter quam ipſe ſentirent; contra omniũ ſententiã ne agat; niſi prius rem cum Prouinciali contulerit.

I ¶ Hoc Syndici officium poſſet cõiungi cũ Collateralis, vel Conſiliarij officio, ſi ſic videretur cõuenire; quod alius in Vniuerſitate magis ad id idoneus, quàm ali-

Deſignati ex ijs qui melius res facultatis illius callent; qui à Rectore vocati, poſſint dicere, quid ſentiant ad ſuæ facultatis bonum conuenire: & ſiquid tale in mentem venerit, dũ inter ſe de huiuſmodi rebus agunt, ad Rectorem, quamuis non vocentur, referent.

6 H In rebus quæ ad ſolam vnã facultatem pertinent, † vocabit Rector, præter Cancellariũ & ſuos [a] Aſſiſtentes, Decanum etiam & Deſignatos illius facultatis: in ijs quæ ad omnes pertinent, Decani, & Deſignati omnium vocentur. Et ſi Rectori viſũ fuerit & alios de Societate, vel extra eam, ad Congregationem vocare, facere id poterit; vt cum omnium ſententias audierit, melius, quod conuenit, conſtituat.

7 I † Erit [b] Syndicus vnus generalis, qui tã de perſonis, quàm de rebus, de quibus videbitur, Rectorem & Præpoſitum Prouincialem, & Generalem admoneat: qui quidem Syndicus vir magnæ fidelitatis & iudicij

a Sup. §. 1.

b Sup. c. 6. §. 15. & c. 10. §. 7. & p. 3. c. 1. §. 16.

eſſe

eſſe debebit. Præter hunc, ſuos habebit Syndicos particulares
K Rector; † vt quæ quauis in claſſe acciderint, quibus proui dere oporteat, ad ipſum referant.* Et vt ipſe de omnibus Præceptoribus, & alijs de Societate; ita & Collateralis, & Syndicus, & Cõſiliarij de ipſo,
L & de alijs † [a] ſcribent ſemel ſingulis annis Præpoſito Generali, & bis Prouinciali, qui Generalem (ſi quid oportuerit) admonebit: vt in omnibus maiori cũ circunſpectione & cura præſtandi quod quiſque debet, procedatur.

8 De aliquibus inſignijs, nũ eis Rector, Cancellarius, Bidelli, Doctores & Magiſtri, vt in Vniuerſitate cognoſcantur, vel ſaltem in actibus publicis vti debeant, necne, & ſi vtantur, qua-

quis eorum, non eſſet.

K ¶ Et quamuis Syndici nihil habeant, quod alicuius momenti ſit; ſingulis tamẽ diebus Sabbati ſaltem, ſe nihil habere Superiori referant. a P.8. c. 1. §.9.

L ¶ Mittantur huiuſmodi litteræ eo modo obſignatæ, vt nullus ſciat quid alius ſcripſerit. Et cũ vellet Præpoſit⁹ Generalis vel Prouincialis pleniorẽ rerum notitiam; non tantum Collateralis, Syndicus, & Conſultores de Rectore, deq; omnibus alijs ſcribẽt; verum etiam quiſq; Magiſtrorum, & Scholaſticorum approbatorum, & Coadiutorum quoque formatorum ſcribet, quid de omnibus, ac etiam de Rectore ſentiat. Et ne id nouũ videatur, tertio quoq. anno ſaltem, hæc referri quaſi ordinarie ſic debeãt.

M M ¶ Quam-

qualia eſſe debeant, † conſiderationi Generalis M tunc exiſtentis, cum aliqua Vniuerſitas admittitur, relinquetur; Ille autem per ſe, vel per alium, expenſis circunſtantijs, quod iudicauerit ad maiorem Dei gloriam & obſequium, & bonū vniuerſale fore (qui vnicus ſcopus in hac, & in omnibus rebus nobis eſt) conſtituet.

M ¶ Quamuis hoc ita ſe habeat; id tamen, quod in quouis loco conuenire ex inſignijs huiuſmodi videbitur, diſtincte in cuiuſque Vniuerſitatis Regulis conſtituetur.

QVIN-

DECLA-

QVINTA PARS

DE IIS, QVAE AD ADMITTENdum in corpus Societatis pertinent.

DE ADMISSIONE, ET QVIS, & quando debeat admittere.
Cap. I.

1 QVi in Societate, quantum ſatis eſt, probati fuerunt; & tandiu, vt vtrinq; intelligi iã poſſit, num in eadem manere ad maiꝰ Dei obſequiũ & gloriã conueniat; A †admitti debent; non vt prius, ad Probationem, ſed modo magis interno, vt membra vnius ac eiuſdẽ corporis Societatis. Huiuſmodi autem ſunt præcipue, qui ad Profeſſionem, vel in Coadiutores formatos admittuntur. Sed quia Scholaſtici approbati, etiam modo quodam interiori, quàm admiſſi ad Probationem, in corpus Societatis cooptantur; de eorum quoque admiſſione in hac

DECLARAtiones.

In quintam Partem. De ijs, quæ ad admittendũ in corpus Societatis pertinẽt.

IN CAPVT I.

A § S[a]*Ocietas, vt eius nomen latiſſime accipitur, omnes eos, qui ſub Obedientia Præpoſiti Generalis viuunt,* etiam

a Exa. c. 1. §.7.

etiam Nouitios; & quicunq;[a] *cũ propoſitum viuẽdi & moriendi in Societate habeant, in Probationibus verſantur, vt in eam ad aliquem ex alijs gradibus, de quibus dicetur, admittantur, complectitur.*

a Exa. c. 3. §. 14. & p. 1 c. 4. §. 3.

b Inf. c. 2. §. 1. 4. & 5. & B. & C. & p. 9. c. 3. §. 1. & A.

Secũdo modo, qui minus late patet, Societas cũ Profeſſis & Coadiutoribus formatis, etiã Scholaſticos approbatos continet. Ex his enim tribus partibus, ſeu membris, Societatis corpus conſtat.

Tertio modo, & magis proprio Profeſſos, & Coadiutores formatos duntaxat continet:[c] *& ſic accipiendus eſt in Societatem ingreſſus, quem Scholaſtici promittunt; ſcilicet, vt inter Profeſſos, vel Coadiutores formatos illius numerentur.*

c Inf. c. 4. E. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1.

Quarta huius nominis Societatis acceptio & maxime propria Profeſſos duntaxat continet: nõ quod eius corpus alia mẽbra non habeat, ſed quod hi ſint in Societate præcipui,[d] *& ex quibus aliqui, vt inferius dicetur, ſuffragium actiuum & paſſiuum habent in electione Præpoſiti Generalis, &c.*

d P. 8. c. 3. A. & c. 6. B.

Quocunq; ex his quatuor modis aliquis in Societate ſit, capax eſt cõmunicationis gratiarum ſpiritualium,[e] *quas in ea Præpoſitus Generalis, ſecũdũ conceſſionem ſedis Apoſtolicæ, ad maiorem Dei gloriam*

e P. 8. c. 1. §. 6. & p. 9. c. 3. §. 10.

hac quinta Parte dicetur, quid in Domino obſeruandum videatur.

2. [b] Primo quidem facultas admittendi in corpus Societatis eos qui admittendi erunt, penes eius caput erit; vt ratio poſtulat. Sed quia Præpoſitus Generalis tam varijs locis intereſſe

B ſe non poteſt; † alijs [a] de Societate eam partem huius facultatis, quæ ad totius corporis huius bonũ facere videbitur, poterit communicare.'

3 [b] Tempus ad admitendum modo ſuperius dicto, in vniuerſum loquendo, † vltra bienniũ C eſſe oportebit.' Sed qui antequam ad ſtudia mitteretur, vel in eiſdẽ, diu probatus fuiſſet; poſt illa abſoluta, ſi ad Profeſſionem eſt admitendus, [c] integrum adhuc Probationis annum habebit; vt adhuc magis per

riam poteſt concedere. Ceterum de primo admittendi modo, cum idem ſit, atq; ad Probationem ad mittere, in prima Parte dictũ eſt: & de admiſsione in tribus alijs mõ dis in hac quinta Parte agetur.

B ¶ Alij, quibus ordinarie magis, et abſolute cõmunicabitur, Præpoſiti Prouinciales erunt. Quibuſdam tamen Præpoſitis Localibus, vel Rectoribus, & alijs Viſitatoribus, aut perſonis inſignibus, poterit Præpoſitus Generalis hanc auctoritatem communicare; immo & alicui qui de Societate non eſſet, aliquo in caſu, vt Epiſcopo alicui, vel perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ; cum nullus ex Profeſſis eiuſdẽ Societatis eo in loco, vbi aliquis ita eſt admittendus, inueniretur.

C ¶ Quamuis hoc ita ſe habeat, tamen vt prorogari, ita & contrahi hoc ſpatium quibuſdam in caſibus, ex cauſis tamen non leuis momenti, iudicio Præpoſiti Generalis (cuius erit diſpenſandi ius) licebit: raro tamen id fiet.

a Inf. c. 2. §. 4. & 5. & A B. & C. & p. 9. c. 3. A.

b Inf. c. 4. §. 3. & 6. & Exa. c. 1. §. 12 & c. 4. §. 16 & 41. & c. 6. §. 8. & p. 4 c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5.

c Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & c. 6 §. 8.

a Exa.c. 1. §. 12.& c.4. §.43.

perſpectus ſit, antequam eam emittat. [a] & prorogari hoc tempus poterit (vt in Examine dictum eſt) cum Societas, vel qui ab ea hanc in Domino curam habet, plenius ſibi ſatisfieri deſideraret.

QVALES ESSE DEBEANT, qui admittendi ſunt.

Cap. II.

IN CAP. II.

A¶ Q[b]*Vamuis in remotiſſimis regionib⁹ (cuiuſmodi sũt Indiæ) poſſit Præpoſitus Generalis, iudicio Prouincialis relinquere, non expectata hinc approbatione (quæ non niſi per multos annos eo perueniret) num aliquis ad Profeſſionẽ admitti debeat, nec ne:* [f] *in locis tamen, ex quibus maior poteſt*

b Sup c. 1. §.2.& B. & p.9.c.3.A

c Exa. c. 1. §.8.&p.8.c. 1.§.2. & B. & p.10.§.7

d Sup. c. 1. §.2.& inf.§. 4.& 5.& B. & C.& p.9. c.3.§.1.&A

e Exa. c. 4. §.16.

f P.9.c.3.A

2 CVm nullo ex his modis admitti debeat, niſi qui idoneus in Domino fuerit exiſtimatus. Illi ad Profeſſionem idonei habebuntur, [c] quorum vita diuturnis ac diligentibus Probationibus, † à Præpoſito A [d] Generali (ad quem referent particulares Præpoſiti, vel alij, quorum teſtimonium Generalis requiret) perſpecta valde, & approbata fuerit. Ad hoc autẽ conferet illis qui ad ſtudia miſſi fuerunt, abſoluta iam, ea cura & diligentia, quæ ad excolendum intellectum adhibita fuerit, vltimæ Probationis tempore in ſchola affectus diligentius ſe exercere, [e] & in rebus ſpiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate & ab-

[a] abnegatione vniuerſi amoris ſenſualis, voluntatis & iudicij proprij, & ad maiorẽ cognitionem & amorẽ Dei conferunt, inſiſtere; vt cum in ſeipſis profecerint, melius ad profectum ſpiritus alios ad gloriam Dei & Domini Noſtri iuuent. a Inf. §. 2. & p. 3. c. 1. §. 23.

2 [b] Doctrina etiam in huiuſmodi, ſufficiens eſſe debebit, præter Humaniores Litteras, et Artes liberales, in Theologia Scholaſtica & Sacris Litteris. Et quãuis aliqui breuiori tẽpore non minorem progreſſum, quàm alij longiori, facere poſſent; nihilominus, vt communis aliqua menſura ſumatur, ſpatium aliquod temporis præ b Exa. c. 1. §. 8. & 10.

B ſcribetur; & hoc erit, † [c] quadriennium integrum poſt Artium liberalium & Philoſophiæ ſtudia, in Theologia expleuiſſe.' Vt ergo ad Profeſſionem quis admittatur, in ea facultate hoc tempus ſe exercuiſſe, & quidem, ad gloriam Dei, ſatis in ea profeciſſe conuenit; & in profectus huiuſmodi teſtimonium quiſque ante Profeſſio- c P. 4. c. 9. §. 3. & c. 15. §. 3.

teſt haberi communicatio, nõ facile vlli Prouinciali facultatẽ admittẽdi ad Profeſſionẽ committet; niſi prius ipſe certior factus ad eos qui ei videbuntur in Dõmino ad profeſſionem admittẽdos, particulariter conſenſum præſtiterit.

B ¶ *Quamuis vt plurimũ hæc menſura ſtudij quatuor annorũ in ſacra Theologia (præter Litterarũ Humaniorum & Artium ſtudia, & examinationem dictam, vt, quem progreſſũ in ea doctrina fecerĩt, videri poſſit) ſit obſeruanda:*

nihilominus tamen qui in Iure Canonico doctrinam ſufficientẽ, vel alia egregia Dei dona haberet, ex quibus, a Par. 10. §.7. *quod ſtudio Theologiæ deeſt, compenſari poſſet; ſine eo, ad Profeſſionem trium, et* b Sup. §.§1. *aliqui viri inſignes etiã ad quatuor votorũ (quãuis hoc extendi non debeat) ad-* c Inf.c.3. §. 5.& 6.& Exa. c.1.D. *mitti poſsẽt.*[d] *Horum donorũ iu-* d Sup.c.1. §.2. *dicium Præpoſito Generali tantum, vel ſi cui, peculiari præſcripto, id ille committeret, vt quod foret ad maiorẽ Dei gloriam, faceret, relinque-* e Exa.c.6. §.1. *tur.*

C *¶ Qui ad profeſsio-*

feſſionẽ Aſſertiones Logices, Philoſophiæ, & Theologiæ Scholaſticæ tuebitur. Quatuor autem ad argumentandum, & iudicandum de eorum doctrina, an ſit quãta oportet, prout iuxta veritatem ſyncere ſenſerint, deligantur.[a] Quod ſi doctrina ea præditi eſſe, quæ ſatis ſit, non inuenientur; conducibilius erit, vt donec eam conſequantur, expectent; vt illos etiam expectare oportebit, qui in [b] abnegatione ſui ipſorum, & virtutibus Religioſo dignis teſtimonium, quod par eſſet, nondum omnino haberent.

Præter hos, †[c] nonnulli ad 3
triũ Votorum ſolemniũ tantũ C
Profeſſionem admitti poſſẽt:[d] raro tamen, & non ſine cauſis peculiaribus alicuius momenti: & hos, ſeptẽ annos in Societate notos fuiſſe, & nõ mediocrem ſui talenti ac virtutum ſatisfactionem, ad gloriam Dei, præbuiſſe in ea, oportebit.

[e] Vtquis etiam in Coadiuto- 4
rem formatũ admittatur, oportet Societati eſſe ſatisfactum

de

de eius vita,deque bono exemplo ac talento ad ſe iuuandam, vel cum litteris,in rebus ſpiritualibus, vel ſine illis, in exterioribus ; prout cuique diuina bonitas dona ſua communicauerit .Hoc ipſum autem [a] metiatur oportet Præpoſiti Generalis prudentia ; niſi alicui ex particularibus, cui multum in Domino cõſideret,id committendum videretur.

5 [b] Vt aliqui admitantur in Scholaſticos approbatos, quadam proportione ſeruata, eadem requirũtur : & id peculiari quadam ratione ; vt ex eorũ ingenio ſperetur,eos in litteris profecturos,[d] Præpoſiti Generalis iudicio, vel eius, cui hoc munus ille commiſerit ,confidendo prudentiæ ac probitati à Deo ipſi donatæ.

DE

feſſionem trium Votorum ſolemnium admittuntur , ordinarie ſufficientiam in litteris, quæ ſaltem ad Confeſſarij munus bene obeundum ſatis ſit,habeant,oportet; vel certe dona Dei aliqua rara,quæ id compẽſare videantur: ita , vt [c] Præpoſitus Generalis,vel alius, cui ſuas vices ad hoc ille ſpeciali commiſſione concederet, ad maius Dei obſequium, & Societatis bonũ,ſic conuenire iudicaret.Et hi vt plurimum homines erunt, qui, propterea quòd bene meriti ſint, & valde deuoti, quãuis minori doctrina, ac concionãdi aptitudine præditi, quam noſtrum Inſtitutum in Profeſſis requirat, admittendi eſſe in Domino videbuntur.

a Sup. §. 1.

b Exa.c.1.§. 10. & p. 4. proœ. A.& c.3. §. 1.2. & 3.

c Sup. c. 1. §. 2.

d Sup. §. 1.

IN

DE MODO ADMITTENDI ad Profeſſionem.
Cap. III.

a Exa.c.1. §.8. QVando [a] aliqui, peracto Probationis tempore, & experimentis, ac alijs, quæ in Examine continentur, confectis, ad Profeſſionem admittendi fuerint; cum Societati, vel eius Præpoſito Generali plene ſit in Domino ſatisfactum, Profeſſio hoc modo, qui ſequitur, emittetur. 1

In primis Præpoſitus Generalis, vel qui accepta ab eo facultate, ad Profeſſionem admittet, † poſtquam publice Miſſæ Sacrificium obtulerit in Eccleſia coram domeſticis, & alijs externis, qui interfuerint, cum ſanctiſſimo Sacramento Euchariſtiæ ad eum qui Profeſſionem eſt emiſſurus, ſe conuertat: Ille autem abſoluta generali Confeſſione, & verbis quæ ante Communionem dici ſolent, voce alta Votum ſuum ſcriptum [b] (quod aliquot ante dies conſiderauerit oportet) leget; cuius formula hæc eſt. 2 A

b Exa. c.4. §.41.

EGO. N. Profeſſionem facio, & promitto Omnipotenti Deo 3

IN CAPVT III.

A § PArticularia quæ hic, & inferius attinguntur, decẽt quidẽ, & cum fieri poteſt, obſeruanda ſunt; non tamen, vt neceſſaria. Fieri enim poſſet, vt Sacerdos non eſſet, vel Miſſam celebrare non poſſet, qui ex ordinatione

ti Deo coram eius Virgine Matre, & vniuerſa cœleſti curia, ac omnibus circunſtantibus, & tibi Patri Reuerendo Præpoſito Generali Societatis I E S V, locum Dei tenenti, & ſucceſſoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vice Præpoſiti Generalis Societatis I E S V, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti; perpetuam [a] Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam; & ſecundum eam, † peculiarem [b] curam circa puerorum eruditionem; iuxta formam viuendi, in litteris Apoſtolicis Societatis I E S V, & in eius Conſtitutionibus contentam.

B

tione Præpoſiti Generalis Profeſſionem admittit. Illud autem eſſentiale eſt, vt publice Votũ legatur coram ijs de Societate, & externis, qui adfuerint, atque vt tanquam ſolemne & emittatur, & admittatur.

B ¶ Promiſſio docendorũ puerorũ ac rudium hominũ, iuxta litteras Apoſtolicas, & Cõſtitutiones

a Inf. §. 6. & Exa. c. 1. §. 3 & p. 6. c. 1. & 2. fere per totum.

b Inf. §. 6. & c. 4. §. 2.

† Inſu- *non inducit aliã obligationem, quam reliqua ſpiritualia exercitia, quæ ad auxilium proximorũ adhibentur; cuiuſmodi ſunt Confeſſiones, & Prædicationes, &c. in quibus quiſq; ſe debet occupare, iuxta rationẽ Obedientiæ ſuorũ Superiorũ. Quod autẽ de pueris docendis in Voto fit mẽtio; ea de cauſa fit, vt ſancta hæc exercitatio, peculiari modo ſit commendata, et deuotius curetur, propter ſingulare obſequium quod Deo per eam in animarum auxilio exhibetur; & quia facilius obliuioni tradi poterat, & in deſuetudinem abire, quam alia magis*

ſpecio-

a Exa. c. 1. §. 5. & p. 6. c. 5. & p. 7. c. 1. §. 1. & B.

† Inſuper[a] promittto ſpecialem Obedientiam ſummo Pōtifici, circa miſſiones; prout in eiſdem litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus continetur. Romæ, vel alibi, tali die, mēſe, & anno, & in tali Eccleſia. C

ſpecioſa, cuiuſmodi eſt prædicatio, & cet.

C ¶ Tota intentio quarti huius Voti obediēdi ſummo Pōtifici, fuit, & eſt circa miſſiones; & ſic intelligi oportet litteras Apoſtolicas, vbi de hac Obediētia loquūtur; in omnibus quæ iuſſerit ſummus Pontifex, et quocunque miſerit, & cet.

b Inf. c. 4. G.

Poſt hæc, ſumet ſanctiſſimū Euchariſtię Sacramētum. Quibus peractis, [b] in libro, quem ad hoc habebit Societas, eius nomen, qui Profeſſionem emiſit, & illius, in cuius manibus emiſit, adnotato die, menſe, & anno, ſcribetur; & eius Vota ſcripta aſſeruabuntur: vt omnia ſemper conſtare poſſint, ad Dei gloriam. 4

c Sup. c. 2. §. 3. & C. & Exa. c. 1. D.

IN Aliqui, [c] qui ad Profeſſionem trium Votorum ſolemnium dūtaxat admittentur, in Eccleſia, ac coram domeſticis & externis qui aderunt, antequam ſanctiſſimum Chriſti Corpus accipiant, ex ſcripto ſuum Votum iuxta formulam ſequentem legent. 5

EGO. N. Profeſsionem facio, & promitto omnipotenti Deo coram eius Virgine Matre, & vniuerſa cœleſti curia, ac omnibus circunſtantibus, & tibi Reuerendo Patri Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, ac ſucceſſoribus tuis; vel, tibi Reuerendo Patri vi- 6

ce Præ-

cæ Præpoſiti Generalis Societatis IESV, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenenti, [a] perpetuam paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam, & ſecundum eam, [b] peculiarem curam circa puerorũ eruditionem; iuxta formã viuendi in litteris Apoſtolicis Societatis IESV, & in eius Conſtitutionibus contentam. Romæ, vel alibi, tali die, menſe, & anno, & in tali Eccleſia. Deinde ſequetur Communio, & reliqua ſuperius dicta.

a Sup. §. 3.

b Sup. §. 3.

DE ADMITTENDIS COADIVtoribus formatis, & Scholaſticis. Cap. IIII.

1 QVI [c] in Coadiutores formatos ſpirituales cum ſimplicibus Votis, & non ſolemnibus admittuntur, in Eccleſia, vel ſacello Domus, aut alio decenti loco coram domeſticis & externis, qui aderunt, † in manibus eius, qui admiſſurus ſit, Votum ſuũ emittent in hac formula, quæ ſequitur, id legentes.

c Exa. c. 1. §. 9. & c. 6. §. 8.

A

2 EGO. N. promitto Omnipotenti Deo, coram eius Virgine Matre, & tota cœleſti curia, & tibi R. Patri Præpoſito Generali Societatis IESV, locum Dei tenenti, & ſucceſſoribus tuis; vel tibi R. Patri vice Præpoſiti

IN CAPVT IIII.

A ¶ IN manibus fieri Vota dicuntur, quando emittũtur corã aliquo, qui, cũ ad id habeat poteſtatẽ, ea admittit. Et quãuis multi ad eſ-

eſſent, cum huiuſmodi Vota fiũt; non ideo tamen mutant naturã ſimplicium; quãdoquidem intentio emittentis, & admittentis, iuxta traditã à ſede Apoſtolica facultatem, hæc eſt, vt nec emittantur, nec admittantur vt ſolemnia. Ad prudentiam autem admittentis

a Exa. c. 1. §. 9. & p. 6. c. 1. & 2.

b Sup. c. 3. §. 3. & B.

poſiti Generalis Societatis IESV, & ſucceſſorum eius, locum Dei tenẽnti; [a] perpetuam Paupertatem, Caſtitatem, & Obedientiam; & ſecundum eam, [b] peculiarem curam circa puerorum eruditionem; † iuxta modum in litteris Apoſtolicis, & Conſtitutionibus dictæ Societatis expreſſum. Romæ, vel alibi, in tali loco, die, menſe, & anno, &cet. Demum ſumat ſanctiſſimum Chriſti Corpus: & fient, quæ de Profeſſis dicta ſunt. B

† Formula

pertinebit, conſecuturæ ædificationis rationem habere; & ſic curabit, vt plures, vel pauciores interſint. Ceterum eadem erit formula, qua Coadiutores Temporales, & Spirituales vtentur; & vtraque in exterioribus perſimilis erit ei, qua Profeſſi vtuntur.

B ¶ Quod dicitur, iuxta Bullas, & Conſtitutiones; intelligendum eſt, quòd Coadiutores emittunt huiuſmodi ſimplicia Vota, cum tacita quadã, quod ad perpetuitatem attinet, conditione, quæ hæc eſt; Si Societas eos tenere volet.[c] *Quamuis enim illi, quod in ipſis eſt, ſe obligent in perpetuum, ſuæ deuotionis et ſtabilitatis gratia; liberum tamen erit Societati eos dimittere;*[d] *vt in ſecunda Parte dicitur: quod ſi acci-*

c Exa. c. 6. §. 8. & A.

d P. 2. c. 1. §. 1. & A.

cide-

3 † Formula ad Coadiutores in
C rebus temporalibus admittendos eadem erit; ' clauſula illa de puerorum inſtitutione ſolum remota.

Qui peracta ſua priori Probatione & experimentis [b] per biennium, in Scholaſticos approbatos admittuntur, coram
D aliquibus domeſticis, † quamuis non in manibus cuiuſquã, Vota ſua emittent ' adhunc modum.

4 Omnipotẽs Sẽpiterne Deus, EGO. N. licet vndecunque diuino tuo conſpectu indigniſſimus, fretus tamen pietate ac miſericordia tua infinita, & impulſus tibi ſeruiendi deſiderio, [c] voueo coram ſacratiſſima Virgine Maria, & curia tua cœleſti vniuerſa, diuinæ Maieſtati tuæ Paupertatẽ, Caſtitatem, & Obedientiam perpetuam

cideret; [a] tunc illi liberi ab omnium Votorum obligatione manent.

C ¶ *Si homines eſſent, qui latinam linguã non intelligerẽt, quales aliqui Coadiutores Temporales erunt; Votum in vernaculam linguam vertetur; & legant ipſi, vel præeat alius legẽdo verba, quæ mox ipſimet, eũ inſequendo, pronunciabunt.*

D ¶ *Vt hoc Votum ſoli Deo offertur, & nõ homini; ita nemo id admittit. propterea in nullius manibus fieri dicitur. & conditio illa tacita, quæ ineſſe dicta eſt in Voto Coadiutorum, [d] quod ad perpetuitatem attinet, etiam in hoc eſt intelligenda; ſcilicet, Si Societas eos tenere volet.*

a Exa. c. 6. §. 8. & c. 7. §. 1 & 2. & p. 2. c. 4. §. 3.

b Sup. c. 1. §. 3. & Exa. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 41. & p. 4. c. 3. §. 3 & c. 4. §. 5.

c Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1. & p. 4. c. 3. §. 3.

d Exa. c. 7. §. 1. & 2.

E ¶ *Pro-*

petuam in Societate IESV;† & E
promitto eandem Societatem me ingreſſurum,' vt vitam in ea perpetuo degam, omnia intelligendo iuxta ipſius Societatis Conſtitutiones. A tua ergo immenſa bonitate & clementia per IESV Chriſti ſanguinem peto ſuppliciter, vt hoc holocauſtum in odorem ſuauitatis admittere digneris: & vt largitus es ad hoc deſiderandum & offerendum, ſic etiam ad explẽdum, gratiam vberem largiaris. Romæ, vel alibi, tali loco, die, menſe, & anno. Poſt hæc perinde, vt alij, ſanctiſſimum Chriſti corpus ſument; & reliqua quæ ſuperius dicta ſunt peragentur.

[c] Poſtquàm aliquis in corpus Societatis cooptatus fuerit 5
in aliquo gradu,† ad alium progredi curare non debet: ſed in ſuo perfici,' & obſequio Dei & gloriæ ſeſe impendere, ac Superiori, qui ſcilicet Chriſti Domini noſtri vices gerit, curã aliorum omnium relinquere. F

Qui in Domibus verſantur, [e] poſt biennium 6
Vota

E ¶ Promiſſio ingrediendi Societatem, vt declaratum eſt initio [a] huius Partis, eſt de Votis Profeſſorum ſolẽnibus, vel Coadiutorũ formatorũ, prout Præpoſito ad maius Dei obſequium fore videbitur, emittendis.

F ¶ [b] Proponere quæ in animo verſantur, quæque occurrunt, licitum eſt: nihilominus, vt in Examine dicitur, omnino paratum eſſe oportebit, [d] vt id melius eſſe exiſtimet, quod Superiori ſuo melius videbitur.

G ¶ Etiam

a Sup. c. 1. A. & Exa. c. 1. §. 10. & c. 7. §. 1.

b Exa. c. 8. A. & p. 7. c. 2. I.

c Exa. c. 6. §. 5. & 6.

d P. 3. c. 2. §. 1. & p. 6. c. 1. §. 3.

e Sup. c. 1. §. 3.

Vota eadẽ emittere, quæ Scholaſtici, & Chriſto Domino Noſtro ſe obſtringere debẽt; & id, quãuis ſtudiis applicandi non videantur, nec expedire, vt tã cito in Coadiutores formatos, vel Profeſſos admittãtur, exiſtimentur. [c] Quòd ſi quis propria impulſus deuotione, ante id tẽpus biẽnii vellet Votis ſe Deo offerre; eãdẽ formulã ſequi poterit; & † vno Voti ſui ſcripti exẽplo tradito Superiori, alterũ penes ſe retineat; vt quid Deo ac Domino Noſtro obtulerit, recordetur. Et ad hoc ipſum, ſimulq. ad deuotionẽ augendã conferet, † ſtatutis quibuſdam temporibus, quæ congrua videbuntur, Vota ſua renouare. Quod quidem non eſt, obligatione noua ſe obſtringere, ſed eius, qua obſtricti ſunt in Domino, recordari, atque eandem confirmare.

G ¶ [a] *Etiam in libro aliquo horũ memoria (ſicut & aliorũ) honeſtas ob cauſas debet aſſeruari.*

a Sup. c. 3. §. 4.

H § *Quod* [b] *ad Scholaſticos attinet, iam in quarta Parte dictum eſt, quibus tẽporib⁹ ſua Vota renouare debeãt. Eadẽ erit ratio eorũ qui in Domib⁹ habitãt, & Vota emiſerunt: in duob⁹ enim feſtis ſolẽnibus ſingulis annis ea renouare debẽt, et in aliquo alio, ſi Superiori videretur expedire: non in cuiuſquã manibus, ſed vno quoq; ſuũ Votum legente coram ſanctiſſimo Sacramento, reliquis vel nonnullis de Societate præſentibus; vt magis ad deuotionem obſeruandi quod Deo ac Domino Noſtro promiſerunt, magiſq; præ oculis habendum id quod ex obligatione debent eidem Domino, excitentur.*

b P. 4. c. 4. §. 5. & D.
c Exa. c. 1. E & p. 3. c. 1. T

SEX- N DE-

SEXTA PARS

DE IIS QVI ADMISSI, & in corpus Societatis cooptati ſunt: quod ad ipſorum perſonas attinet.

DE IIS QVAE AD OBEDIENtiam pertinent. Cap.I.

VT illi qui iam ad Profeſſionem, vel 1
in Coadiutores formatos admiſſi
ſunt, vberiori cum fructu, iuxta
noſtrum Inſtitutum, diuino ſerui-
tio, & proximorum auxilijs ſe
impendant; aliqua in ſeipſis ob-
ſeruare debent; quorum præcipua, licet ad ea Vo-
ta, [a] quæ Deo & Creatori Noſtro iuxta litteras
Apoſtolicas obtulerunt, reducantur; de illis ta-
men, ut magis & declarentur, & cõmendentur,
in hac ſexta Parte dicetur. Et quoniam quæ ad
Votum Caſtitatis pertinẽt, interpretatione non
indigent, cum conſtet, quàm ſit perfecte obſer-
uanda, nempe enitendo Angelicam puritatem
imitari, & corporis, & mentis noſtræ munditia:
his ſuppoſitis, de ſancta Obedientia dicetur;
quam quidem omnes plurimum obſeruare, & in
ea excellere ſtudeant; nec ſolum in rebus obliga-
torijs, ſed etiam in alijs; licet nihil aliud, quàm
ſignũ volũtatis Superioris ſine vllo expreſſo præ-
cepto,

[a] P.5.c.3.§. 3.et c.4.§.2

cepto, videretur. [a] Verſari autē debet ob oculos Deus Creator ac Dominus Noſter, propter quem homini Obedientia præſtatur: &, vt in ſpiritu amoris, & non cum perturbatione timoris procedatur, curandum eſt: ita [b] vt omnes conſtanti animo incumbamus, vt nihil perfectionis, quod diuina gra-
A tia conſequi poſſimus † in abſoluta omnium Conſtitutionū obſeruatione, [c] noſtrique Inſtituti peculiari ratione adimplenda, prætermittamus: & exactiſſime omnes neruos virium noſtrarum ad hanc virtutem Obedientiæ in primis Summo Pontifici, deinde Superioribus Societatis exhibendam, intenda-
B mus: ita † vt omnibus in rebus, ad quas poteſt cum charitate ſe Obedientia extendere, [d] ad eius vocem, perinde ac ſi à Chriſto Domino egrederetur (quandoquidem ipſius loco, ac pro ipſius amore & reuerētia Obedientiam præſtamus) quam promptiſſimi ſimus; re-quauis, [e] atque adeo littera à

DECLARAtiones.

In Sextam Partem.

IN CAPVT I.

A ¶ HAE primæ Declarationes, quæ ſimul cum Cōſtitutionibus promulgātur, [c] eandem, quam illæ, auctoritatem habent. & ita in vtrarumque obſeruatione, eandem curam adhiberi oportet.

B ¶ Huiuſmodi ſunt illæ omnes, in quibus nullum manifeſtum eſt peccatum.

C ¶ Obe-

nobis inchoata nec

a Inf. §. 2. & 3. & p. 3. c. 1. §. 23. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 7. c. 2. §. 1. & A. & I. & p. 8. c. 1 D. & p. 9. c. 3. §. 20.

b Inf. c. 5. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 9 c. 3 §. 8. & c. 6. A. & p. 10. §. 13.

c Proœ. declar.

d Inf. hoc §. 1. & p. 3. c. 1. §. 23.

e P. 4. c. 10. §. 9.

nec dum perfecta relicta; ad eū ſcopum vires omnes ac intentionem in Domino conuertendo, † vt ſancta [a] Obedientia tū in executione, tum in voluntate, tum in intellectu ſit in nobis ſemper omni ex parte perfecta; cum magna celeritate, ſpirituali gaudio, & perſeuerātia, quidquid nobis iniunctum fuerit, obeundo; omnia iuſta eſſe, nobis perſuadendo; omnē ſententiam ac iudicium noſtrū cōtrarium, cœca quadam Obedientia abnegando: & id quidem in omnibus, quæ à Superiore diſponuntur, vbi definiri non poſsit ([b] quemadmodum dictum eſt) aliquod peccati genus intercedere. Et ſibi quiſque perſuadeat, quòd qui ſub Obedientia viuunt, ſe ferri ac regi à diuina prouidentia per Superiores ſuos, ſinere debent, perinde ac ſi cadauer eſſent, quod quoquo verſus ferri, & quacunque ratione tractari ſe ſinit: vel ſimiliter, atque ſenis baculus, qui, vbicunque, & quacunque in re velit eo vti qui eum manu tenet, ei inſeruit. Sic enim obediens rem quamcunque, cui eum Superior ad C

auxilium

C ¶ Obedientia quod ad executionem attinet, tunc præſtatur, cū res iuſſa completur: quod ad volūtatem, cum ille qui obedit, id ipsū vult, quod qui iubet: quod ad intellectum, cum id ipſum sētit, quod ille; & quod iubetur bene iuberi exiſtimat. & eſt imperfecta ea Obediētia, ī qua præter executionem, nō eſt hæc eiuſdem voluntatis & sētentiæ inter eū qui iubet, & qui obedit, conſenſio.

IN

a P. 3. c. 1. §. 23. & p. 4. c. 10. §. 5.

b De clar. B.

auxilium totius corporis Religionis velit impendere, cum animi hilaritate debet exequi; pro certo habens, quod ea ratione potius, quam re alia quauis, quam præſtare poſſit, propriam voluntatem ac iudicium diuerſum ſectando, diuinæ voluntati reſpondebit.

2 Omnibus itidem maxime commendatum ſit, vt multum reuerentiæ (& præcipue in interiori homine) ſuis Superioribus exhibeant; [a] IESVM Chriſtum in eiſdem conſiderent, ac reuereãtur; eoſdem ex animo vt patres in eodem diligant; ac ſic in ſpiritu charitatis in omnibus procedant, vt [b] nihil ex externis vel internis eos celent; quin potius, vt omnia prorſus intelligant; quo melius in via ſalutis & perfectionis ſe dirigant, optare debent. Et ea de cauſa omnes tam Profeſſi, quã formati [c] Coadiutores ſemel ſingulis annis (& quoties præterea Superiori viſum fuerit) ad ſuas cõſcientias in Confeſſione, vel ſecreto, vel alia ratione eiſdem aperiẽdas, propter magnam eius rei vtilitatem (vt in Examine dictum eſt) parati eſſe debebũt: tum etiam ad Confeſſionem generalẽ, quæ ab vltima generali inchoetur, ei, quem Superior ſibi ſubſtituerit, faciendam.

a Sup. §. 1.

b Exa. c.4. §. 34. & cet. & p. 3. c. 1. §. 12. & p. 4. c. 10. §. 5.

c Exa. c. 4. §. 40.

3 Deferant omnes ad Superiorem ſuũ res, quæ eis expetendæ occurrerint: nec priuatus quiſpiã, directe vel indirecte ſine eius facultate, & approbatione, à Summo Pontifice, nec ab alio extra Societatem, gratiam vllam in ſuum priuatum, vel alterius vſum petat, aut petendam curet: ſibique

a P.3.c.2.§. 1.& p.5. c. 4.F.

b Sup.§.1.

[a] perſuadeat,ſi per Superiorem ſuum, vel cũ eius conſenſu,quod optat, non obtinuerit, ne id quidem ad diuinum ſeruitium ſibi conuenire: &, ſi conuenit,cum Superioris conſenſu, vt qui [b] Chriſti Domini Noſtri locum erga ipſum tenet, id ſe conſecuturum.

DE IIS QVAE AD PAVPERTATEM, quæq; eam conſequuntur,pertinent. Cap. II.

c P.3.c.1.§. 25.& p.10. §.5.

1 PAupertas, [c] vt murus Religionis firmus, diligenda,& in ſua puritate conſeruanda eſt, quantum diuina gratia aſpirante fieri poterit. Et quia humanæ naturæ hoſtis ad hoc propugnaculum ac refugium debilitandum (quod Deus Dominus Noſter Religionibus inſpirauit contra illum, alioſq; Religioſæ perfectionis aduerſarios) eniti ſolet, ea quæ à primis Fũdatoribus bene ordinata fuerant,immutare, per declarationes, vel innouationes, primo illorũ ſpiritui minime conſentaneas: vt quod in nobis ſitum fuerit, hac parte Societati proſpiciamus; quicunque in ea Profeſſionem emiſerint, † ſe A ad innouationem Conſtitutionum in iis quæ ad Paupertatem pertinent, nihil facturos promittant: niſi aliquo modo pro rerum occurrentium ratione, eam in Domino magis reſtrin-

IN CAPVT II.

A¶ INnouari quod ad Paupertatem attinet,eſt relaxari ad redditus, vel poſſeſſionem vl-

ſtringendam iudicarent.

2 [a] In Domibus, vel Eccleſiis, quæ à Societate ad auxilium animarum admittentur, † redditus nulli, ne Sacriſtiæ quidē, aut fabricæ applicati, haberi poſſint: ſed neque vlla alia ratione, ita vt penes Societatem eorum ſit vlla diſpenſatio: ' ſed in ſolo Deo, cui per ipſius gratiam ea inſeruit, fiducia conſtituatur, ſine redditibus vllis ipſum nobis proſpecturum de rebus omnibus conuenientibus ad ipſius maiorem laudem & gloriam.

B

vllā in propriū vſum, vel ad Sacriſtiam, vel ad fabricam, vel ad aliquem aliū finem [b] præter id, quod ad Collegia, & Domos Probationum attinet, admittendū. Et ne in re, quæ tantum habet momēti, Conſtitutiones mutētur; poſt emiſſam Profeſſionem vnuſquiſque pro-

a Inf. §. 5. & 6. & Exa. c. 1. §. 3. & 4. & p. 10. §. 5.

b Exa. c. 1. §. 4.

† Profeſ- *mittat coram Præpoſito Generali, & ijs qui apud eū erunt, offeratque in conſpectu Creatoris & Domini Noſtri, quod numquā aſſentietur ad immutādum quod ad Paupertatē in Conſtitutionibus pertinet; nec in cōuentu totius Societatis congregatæ, nec per ſeipſum vlla ratione id curando.*

B ¶ Si aliquis ex Fūdatoribus Domorum vel Eccleſiarum vellet redditus aliquos ad fabricæ uſum relinquere; dummodo nec diſpoſitio eorū ad Societatē pertineat, nec ſit vnde ei cōpetat actio in illos (quamuis id illi curæ eſſet, vt is cui tale munus cōmiſſum eſt, ſuū officiū faceret) & ſic in rebus ſimilibus; non eſſet id à Paupertate Societatis alienū.

†Profeſſi viuãt ex eleemoſynis 5
in Domibus,cũ aliquo non mit- C
tũtur:[a] nec officiũ Rectorũ ordi-
nariũ in Collegiis,vel Vniuerſi-
tatibus Societatis habeant(niſi
ipſarũ neceſſitas, vel magna vti-
tas id exigeret)' †nec[c] redditibꝰ D
eorum in Domibus vtantur.'

Coad-

a P.4.c.10. A.

b P.4.c.2.F

c Exa.c.1.§.4.& p.4 c.2.§.5. & c.10.§.1.&p.9.c.3.§.18.&c.4.§.7.& p.10.§,4.

d P.4.c.2.F

C ¶In Collegijs Profeſſos non habitare; intelligitur,diu in eis manendo :[b] quãuis dum alio iter faciunt, diem aliquem,vel tempꝰ cõgruum in eis manere poſſint:habitare autem[d] diu etiam poſſent, cum neceſſarium aut conueniens ad ipſius Collegij,vel Vniuerſitatis bonum id eſſet;vt ſi ad gubernationem ſtudiorum eſſent neceſſarij ; vel ſi legerent, aut in ſpiritualibus exercitijs Confeſſionum & Concionum,ad Scholaſticos, qui id præſtare deberent,ſubleuandos; vel ad id demum quod ipſi nõ poſſunt,præſtandum, occuparentur; vel ſi ad viſitanda & dirigenda huiuſmodi Collegia, vel Vniuerſitates mitterẽtur:quando etiã neceſſarium aut conueniens ad vniuerſale bonũ id videretur; vt ſi aliquis cũ expreſſa facultate Præpoſiti Generalis ſcribendi gratia per tẽpus aliquod, ſe eo reciperet.

e P.4.c.2.F

D ¶ Res[e] minimæ ducuntur pro nihilo;& ita ad ſcrupulos eximẽdos declaratur, vbi Rector eũ qui iter per ipſius Collegiũ haberet , ac uiatico egeret, uiatico aliquo, ac eleemoſyna proſequeretur, recipi eam poſſe. Quòd autem Collegia ſuppleant aliquos sũptus,quos ſi ipſa non facerent,facturæ eſſent Domus, ſi poſſent, ut ueſtitum et uiaticum eis qui ad Collegia ex Domibus mittuntur,prouidere:quãuis

id

4 Coadiutores, quamdiu in Domibus erunt, quæ ex eleemoſynis viuunt, & ipſi eodem modo viuent. In Collegiis, ſi Rectores fuerint, vel Lectores, aut alioqui in rebus neceſſariis, vel valde conuenientibus eiſdem Collegiis vtiles fuerint, viuent ſicut reliqui, ex eorum redditibus, quandiu eorum opera Collegia indigebunt. Cum autem deſierint vtiles eſſe Collegiis, deſinent in eis habitare; & in Domibus Societatis, vt de Profeſſis eſt dictum, habitabunt.

5 [a] Non ſolum redditus, † ſed
E nec poſſeſſiones vllas habeant in

id ſit, aut eſſe uideatur Domum iuuare; nõ tamẽ eſt contra intentionẽ huius Conſtitutionis, quæ cauet, ne Collegiorum redditibus ad uictũ, & ueſtitũ, & alias expẽſas proprias Domus iuuẽtur. Sic etiam intelligitur contra Cõſtitutionem non eſſe, quòd in aliquo horto Collegij aliquid recreationis infirmi, uel ſani, qui ſunt in Domibus, ſumant; dum tamen expenſis Collegij, quamdiu sũt in Domibus, non alantur: & tantumdem de rebus ſimilibus poteſt iudicari.

a Sup. §. 2.

E ¶ Quia, ut in litteris Apoſtolicis dicitur, non eſt habitura Societas ius ciuile ad rem ullam ſtabilẽ, niſi ad ipſius habitationem & uſum eſſet opportuna; quidquid ſtabile illi datum fuerit, teneatur eo, quàm primũ poterit, ſe exuere, ac uendere; ut pauperibus Societatis, uel externis, ſua in penuria ſubueniatur.

Quamuis hoc ita ſe habeat; tẽporis tamẽ opportunitas

nitas ad vendendum non eſt excludẽda. Et hoc intelligatur, cũ res illa ſtabilis, neceſſaria nõ eſt ad Domus vſũ, vt aliqua ex ſuperius memoratis. Aliarum rerum mobilium, vt pecuniarum, vel librorũ, vel earum, quæ ad victum & veſtitum pertineant, poteſt in cõmuni Societas proprietatem ad vſum ſuũ habere.

in particulari, nec in communi Domus vel Eccleſiæ Societatis,' præterquã quod ad habitationem, vel vſum neceſſariũ eis, aut valde conueniens fuerit; cuiuſmodi duceretur, ſi in vſum conualeſcentium, vel eorum, qui vt rebus ſpiritualibus vacent, ſe ab hominum frequentia recipiunt; locus aliquis a communi habitatione ſeparatus, qui aëre ſalubriori, & aliis commodis polleret, admitteretur: & tunc huiuſmodi ille ſit, vt nec aliis locetur, † nec fru- F
ctus, qui reddituum loco eſſe poſſint, habeat.'

6 Quamuis ad bona & ſancta opera, & maxime perpetuo duratura incitare laudabile ſit; ob maio-

F ¶ Huiuſmodi eſſet, ſi vini, uel olei, uel tritici prouentũ dictæ poſſeſſiones ferrent; vel ſi fructus, & olera ex hortis venderẽtur; quorum nihil licebit. Quamuis fructibus, aut parte ipſorum ad cõmodum Domus ſuæ vti poſſint; ſi tamen Societas colonum aliquem, vel ſecularem hominem haberet, qui hortis vel agris, quos dictæ Domus habent, præeſſet; non eſſet etiã ei prohibendum, ne ad priuatam ſuam vtilitatẽ, quod videretur conuenire, ex dictis, faceret: dummodo tũc nec

maiorem tamen ædificationẽ, nullus de Societate debet, nec poteſt quemquam ad eleemoſynas perpetuas Domibus vel Ecclesiis eiuſdem Societatis relinquendas, incitare: & ſi aliqui ſponte ſua eas relinquerẽt; nullum ius ciuile ad eas petendas in iudicio adquiratur. ſed cum ad id charitas propter Deum eos mouerit, tunc eas elargiantur.

7 [a] Omnes, qui ſub Obedien-
G tia ſunt Societatis, † meminerint ſe gratis dare debere, quæ gratis acceperunt; nec poſtulando, nec admittendo ſtipendium, vel eleemoſynas vllas,' quibus Miſſæ, vel Cõfeſſiones, vel Prædicationes, vel Lectiones, vel viſitationes, vel quoduis aliud officium ex ijs quæ Societas iuxta noſtrum Inſtitutum exercere poteſt, compenſari videatur: vt ſic maiori cum libertate poſſit, & proximorum ædificatione, in diuino ſeruitio procedere.

nec ad Domos, nec ad particulares perſonas Societatis vtilitas interim vlla perueniret.

G ¶ *Quamuis quicunq; voluerint, Domũ vel Eccleſiam eleemoſynis iuuare poſſint (ſiue in ſpũalibus ipſi ab ea iuuẽtur, ſiue non) tamen non debet quidquam accipi tanquam ſtipendium, uel eleemoſyna, pro ijs quæ ob ſolum Chriſti Domini Noſtri obſequium eis communicantur; ita ut hoc detur, aut accipiatur pro illo.*

a Exa. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 27. & p. 4. c. 7. §. 3. & c. 15. §. 4. & c. 17. F. & p. 7. c. 4. §. 4. & B. & p. 10. §. 5.

H ¶ *In-*

8 Vt omnis auaritiæ ſpecies euitetur, præcipue in piis miniſteriis, quibus ad animarum auxilium

So-

Societas vtitur; nulla ſit in Eccleſia arca,in quam eleemoſynæ ab ijs qui ad Conciones,Miſſas , vel Cõfeſſiones , & reliqua ſpiritualia ad eam conueniunt,conijci ſolent.

9 Eadem de cauſa munuſcula , quæ Magnatibus ad res maiores ab ipſis obtinendas offerri ſolent,ne offerantur : nec huiuſmodi primarios viros inuiſere Noſtri conſueſcant ; niſi ſancto ſtudio piorum operum ducerentur ; uel quando intima beneuolentia in Domino tã eſſent coniuncti , ut huiuſmodi officium aliquoties eis deberi uideretur.

a Inf. I. & Exa. c. 4. §. 27. & p. 4. c. 2. §. 6.

10 [a] Parati ſint ad mendicandum oſtiatim,quando uel Obdientia , uel neceſſitas id exiget. Et ſit unus , uel plures ad eleemoſynas petendas , quibus perſonæ Societatis ſuſtententur , deſtinati: quas eleemoſynas ſimpliciter amore Domini Noſtri petent.

b P. 3. c. 1. §. 7.

11 † Vt nihil [b] proprium Domi teneri,ita nec foris apud alios H poteſt.'Et quiſque ijs , quæ de cõmuni data fuerint ad uſum ſuum neceſſarium aut conueniẽtem,reſecatis ſuperfluis , ſit contentus.

12 Quo melius Paupertatis puritas,& quies illa quam ſecum affert,conſeruetur,non ſolum particulares Profeſſi ,uel Coadiutores formati hæreditariæ ſuc-

H ¶ intelligendum eſt hoc abſolute de Profeſſis,& Coadiutoribus formatis . Ceterũ in Scholaſticis , & alijs qui tempus Probationis nõdum expleuerunt,hoc intelligi debet de re-

ſucceſſionis non erunt capaces, verum nec Domus, nec Eccleſiæ, nec Collegia eorum ratione. Sic enim, omnibus litibus, & controuerſiis præciſis, charitas cum omnibus ad Dei gloriã melius conſeruabitur.

13 [b] Quando Summus Pontifex, vel Superior, huiuſmodi Profeſſos, vel Coadiutores ad laborandum in vineam Domini mittet, [c] nullum viaticũ petere poſſint; ſed ſe liberali-
I ter repræſentent, † vt mittantur, prout illis ad maiorem Dei gloriam fore videbitur.'

14 Vt in hac etiam parte modo cõſentaneo debitæ Paupertati
K procedatur, † nullum in Domibus Societatis iumentum ad equitandum, ad vſum ali-

cuius

rebus ijs, [a] quæ in præſentia ſubſint eorũ diſpoſitioni. nihil enim horũ habere debent, niſi conſcio & approbãte Superiore. Neque vero ſermo eſt de bonis, quæ forte procul inde illi habẽt; de domibus ſcilicet, vel rebus alijs; [d] ſed quod ad hæc attinet, parati etiã eſſe debebunt, vt illis ſe abdicent, quandocunq; Superiori videretur, vt in Examine dictũ eſt.

a Exa c.4. §.4.

b P.7.c.1. §.1.

c Exa.c.1. §.5.& p.7. c.1. §. 3. & E.& c.2.G.

d Exa. c.4. §.2. & 5. & p.3.c.1.§.7 & F.& p.4. c.4.E.

I ¶ *Id eſt pedites, vel equites cum pecunijs, vel ſine illis. & [e] omnino parati eſſe debebunt ad id faciendum, quod is qui mittit, magis conuenire, & ad maiorem ædificationem vniuerſalem fore iudicauerit.*

e Sup.§.10. & p.7. c.1. E.& c.2.G.

K ¶ *Niſi id fieret propter aduerſam valetudinẽ continuam, vel neceſſitatem vrgentem propter publica negotia, præcipue in amplis populis. Tunc*

enim

cuius de ipſa Societate (ſiue Præpoſitus, ſiue ſubditus ille ſit) ordinarie habebitur.'

15 [a] In veſtitus itidem ratione tria obſeruentur; Primum, vt honeſtus ille ſit; Alterum, † vt L ad vſum loci in quo viuitur, accommodatus; ' Tertiũ, vt Profeſſioni Paupertatis non repugnet. † videretur autem repu- M gnare, ſi ſericis, vel precioſis pannis vteremur; ' à quibus abſtinendum eſt: vt in omnibus [b] humilitatis & ſubmiſſionis, debita ad maiorem Dei gloriã ratio habeatur.

16 In iis quæ ad rationem victus, [c] ſomni, ac vſus reliquarum rerum vitæ neceſſariarũ, vel conuenientium ſpectant, † quam-

enim potius uniuerſa his boni, & ſanitatis Noſtrorum, quam temporis definiti, aut perpetui, quamque ſuis, uel alienis pedibus incedẽdi, ratio eſt habenda; intuẽdo ſemper quod neceſſariũ & honeſtum ſit, & nulla ratione quod ad pompã ullam pertineat.

L ¶ Vel ſaltem quòd omnino nõ recedat.

M ¶ Hoc intelligendum eſt in ijs, quibus Domus nouas ueſtes prouidet: [d] non tamen repugnat, quòd qui Societatem ingrediũtur, ſi panno precioſiore, aut re ſimili induti uenerũt, eo uti poſſint: nec etiã, ſi in occurrenti aliqua occaſione, uel neceſſitate quis ueſtibus melioribus, honeſtis tamen, indueretur: ſed ad ordinariũ ueſtiendi modum eis uti non debent. Eſt nihilominus conſiderãdum quòd non omnes eiſdem uiribus naturalibus, nec ſanitate corporis, nec ætate ad eam conueniẽti pol-

a Exa c.4.§.26. et p.3. c.2.§.3. et C.

b Sequẽti §.

c P.3.c.2.E. et p.4. c.4. §.1.

d Exa.c.1.F

N † quamuis[a] communis illa ſit, minimeq;diuerſa ab eo[b] quod Medicus illius loci, in quo viuitur, iudicabit: ita vt quod quiſque ſibi inde ſubtraxerit, ex deuotione, non ex obligatione ſubtrahat. [c] habenda tamen ſemper erit ratio humilitatis, Paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis, [d] quæ ſemper nobis in Domino ob oculos verſari debet.

pollent: atq; ita iuxta maius particulare bonum huiuſmodi perſonarum, et vniuerſale aliarũ multarum, id conſiderandum eſt; et quoad eius fieri poterit, ad maiorem Dei gloriam prouidendum.

N ¶ In particularibus, ſi magis vel minus neceſſariũ erit, iuxta circunſtantias perſonarũ; relinquetur diſcretioni eorum qui ipſis præſunt; vt quemadmodũ eis conueniet, prouideant.

a Exa. c. 1. §.6.
b P.3. c. 2. G.
c Sup. §.15. et Exa. c.4. §.26.
d P.7. c.4. §.2.

DE IIS REBVS, IN QVIBVS occupari, & à quibus abſtinere debent qui in Societate ſunt. Cap. III.

1 QVoniam habita ratione temporis, ac approbationis vitæ, quæ expectatur, vt aliqui ad Profeſſionẽ, vel in Coadiutores formatos in Societate admittantur, tanquam certũ ducitur, eos viros ſpirituales futuros; & qui ſic in via Chriſti Domini Noſtri profecerint, vt per eã currere poſſint, quantum corporis valetudo, & ex-

& externæ occupationes charitatis atque Obe-
a P. 3. c. 1. R. dientiæ permittent: non videtur in iis[a] quæ ad orationem, meditationem, & ſtudium pertinent, vt nec in corporali exercitatione ieiuniorum, vigiliarum, aut aliarum rerum ad auſteritatem vel corporis caſtigationem ſpectantium,† vlla regula eis præ- A
ſcribenda; niſi quam diſcreta charitas vnicuique dictauerit: [b] dum tamen ſemper Confeſſarius conſulatur, & vbi dubiũ acciderit, quid conueniat, res ad Superiorem referatur. Hoc tamen dicetur in vniuerſum, eſſe quidem animaduertendum, [c] ne nimius huiuſmodi rerum vſus tantopere vires corporis debilitet, tantumque temporis eos diſtineat, vt deinde ſpirituali proximorum auxilio, iuxta noſtri Inſtituti rationem non ſufficiant: nec contra tanta in illis ſit relaxatio, vt feruore ſpiritus refrigeſcente, humani ac inferiores affectus incaleſcant.

Sacramentorum frequenta- 2
tio valde commendetur. [d] Differri autem non debet Communio, aut Miſſæ celebratio ſine cauſis

b Exa. c. 1. §. 6. & C. & p. 3. c. 1. §. 12. & c. 2. §. 5.

c P. 3. c. 2. §. 1.

d Exa. c. 4. §. 25. & p. 3 c. 1. §. 11. & p. 4. c. 4. §. 3. & B.

IN CAPVT III.

A ¶ SI quibuſdam conuenire iudicabitur certum tempus præſcribi, ne excedant, vel deficiant in ſpiritualibus exercitijs; Superior id facere poterit. Sic etiam in vſu aliorum mediorum, ſi ipſe omnino iudicaret aliquo vtendum eſſe, non id relinquendo arbitrio cuiuſquã particularis perſonæ, procedet, vt in Domino conuenire

cauſis iudicio Superioris legitimis, vltra octo dies: [a] omneſque aſſignato ſibi Confeſſario, vel alioqui iuxta ordinem, quem quiſque præſcriptum habet à Superiore confiteantur.

3 Ex Regulis particularibus, quæ in Domibus, vbi ipſi fuerint, obſeruantur, debent operam dare, vt eam partem obſeruent, quæ conueniens eſt, ac iudicio Superioris ipſis imponetur; ſiue ad profectum, vel ædificationem ſuam id ſit, ſiue etiam aliorum, inter quos verſantur.

4 Quoniam occupationes, quæ ad animarum auxilium aſſumuntur, magni momenti [b] ſunt, ac noſtri Inſtituti propriæ, & valde frequentes; cumque alioqui noſtra habitatio tam ſit in hoc uel in illo loco incerta;

B † non vtentur Noſtri choro, ad Horas Canonicas, uel Miſſas, & alia officia decantāda: quandoqui-

nire iudicabit. Subditi aūt erit, cum omni deuotione, quod ſibi præſcriptum fuerit, amplecti.

B ¶ Si in quibuſdā Domibus uel Collegijs ſic cōuenire iudicaretur; eo tempore, quo ueſperi prædicandū, uel legendum eſt, ad populum detinēdum ante huiuſmodi Lectiones uel Cōciones, poſſet ueſpertinum officium tantum dici. Sic etiam ordinarie Dominicis & feſtis diebus, ſine cātu figurato uel firmo, ut uocāt, ſed tono quodam deuoto, ſuaui, & ſimplici: & id in hūc finē; & quatenus iudicaretur, quod populus ad magis frequētandas Confeſſiones,

a P. 3. c. 1. §. 11. & I. & Q

b Exa. c. 1. §. 2. & p. 4. proœ.

Conciones, et Lectiones moueretur, et nõ aliter. Eodem tono officiũ, quod tenebrarum dici ſolet, cum ſuis ceri-
a P.4.c.2. §.4.&B. *monijs in hebdomada ſancta fieri poſſet.*

b P.4.c.1. A. [b] *In Miſſis maioribus, quæ dicẽtur (licet ſubmiſſa voce) habita deuotionis et decẽtiæ ratione, licebit duos veſtitos ſuperpellicijs, vel vnum aſſiſtere; prout in Domino fieri poterit.*

c P.4.c.2. §.4.&B. C ¶ *Quod ad Collegia attinet, in quarta Parte attingitur quid horum poſſit tolerari: Domibus quidem omnino conuenit, tale onus non ſuſcipere.*

doquidem illis, quos ad ea audienda deuotio mouerit, abunde ſuppetet, vbi ſibi ipſis ſatiſfaciãt. Per Noſtros autẽ ea tractari conuenit, quæ noſtræ vocationis ad Dei gloriam magis ſunt propria.

Cum [a] homines itidem hu- 5
ius Societatis ſemper parati eſ-
ſe debeant ad diſcurrendum
per quaſuis mundi partes, quo
fuerint à Summo Põtifice, vel
à ſuis Superioribus miſſi; non
debent curam animarum, ne-
que item mulierum Religioſa-
rum, vel aliarum quarumcun-
que ſuſcipere, vt ordinarie il-
larum Confeſſiones audiant,
vel ipſas regant: quamuis nihil
repugnet ſemel vnius Mona-
ſterij Confeſſiones, ob ſpecia-
les cauſas audire.

† Obligari [c] etiam ad Miſſas 6
perpetuas in ſuis Eccleſijs di- C
cendas, vel ad curam ſimilem,
quam libertas noſtro procedẽ-
di modo in Domino neceſſaria
non patitur, minime cõuenit.

Vt

D ¶ Hoc

7 Vt[a] plenius poſſit Societas rebus ſpiritualibus iuxta ſuum
D Inſtitutum vacare, †quoad eius fieri poterit, à negotiis ſecularibus abſtineat (qualia ſunt Teſtamentariorum, vel Executorum, vel Procuratorum rerum ciuilium, aut id genus officia)' nec ea vllis precibus adducti, obeunda ſuſcipiant, vel in illis ſe occupari ſinant. Quod ſi Collegiorum aliqua negotia tractanda fuerint, ſuum habeant Procuratorē, per quem ea tractent, & iura ſua tueantur. Si vero ad Domos Societatis, vel ad totum eius corpus pertinent; quo pacem ſuam melius conſeruare poſſit Societas, idē Procurator, vel alius ex Coadiutoribus, vel demum aliquis extra Societatem, aut Familia quæpiam, quæ Domus patrocinium ſuſciperet, ius Societatis ad maiorem Dei gloriam poſſet defendere.

a P.9.c.6. §.4.&B.

D ¶ *Hoc obſeruetur, quoad ei⁹ fieri poterit: Superiori tamē ad caſum aliquem neceſſitatis, vel maioris momenti, ad finē diuini ſeruitÿ præfixū, facultas diſpenſandi ad tempus relinquetur. Hic autem Superior, Præpoſitus Generalis erit, vel qui ab eo facultatem ad hoc acceperit.*

8 Eadem de cauſa, vtque inquietudinis, à noſtra Profeſſione alienæ, occaſiones euitentur,[b] & melius pax ac beneuolentia cum omnibus ad maiorem Dei gloriam conſeruetur; nemo ex Profeſſis, vel Coadiutoribus, vel etiam Scholaſticis Societatis in cauſis ciuilibus, nedum crimina-

b P. 10. §. 11.&B.

E ¶ *Si*

E ¶ *Si Superior alicui facultatē daret, vt in cauſa ciuili examinarēt, in gratiā alicuius, cui id denegari non poſſe videretur; limitatio tūc neceſſaria erit, quæ prohibeat, ſi quis articulus criminalis vel infamatorius occurrerit, in eo examinari: ad hoc enim nullus Superior facultatem dare debet.*

libus, † ſe examinari (niſi, qui ad peccatum obligare poteſt, compelleret) ſine licentia Superioris permittat. Superior autem eam minime dabit, niſi in cauſis quæ ad Religionem Catholicam pertinent, vel alioqui in pijs, quæ ſic cedunt in huius fauorem, vt in alterius detrimētum non cedant: quandoquidē Inſtituti noſtri eſt, ſine cuiuſquam offenſione, quantum fieri poteſt, omnium in Domino commodis inſeruire. E

DE AVXILIO, QVOD MORIENtibus in Societate præſtatur: & de ſuffragijs poſt mortem. Cap. IIII.

VT in vita vniuerſa, ita, & multo magis, in morte vnuſquiſque de Societate eniti, & curare debet, vt in ipſo Deus ac Dominus Noſter IESVS Chriſtus glorificetur, ipſiuſque beneplacitum impleatur; & [a] proximi ædificentur, ſaltem exemplo patientiæ, ac fortitudinis, cum fide viua, ac ſpe, & amore bonorum illorū æternorum, 1

a Exa. c. 4. §. 32.

norum, quæ nobis Chriſtus Dominus Noſter tã incomparabilibus vitæ ſuæ temporalis laboribus, & morte promeruit & acquiſiuit. Cum tamen perſæpe huiuſmodi ſit morbi ratio, vt vſum virium animæ magna ex parte impediat; cumq; huiuſmodi ſit ille à temporali vita tranſitus, vt propter graues impugnationes Dæmonis (à quo ſummopere refert non ſuperari) requirat ſubſidium fraternæ charitatis; ſolicite aduertat Superior, vt qui iuxta medici ſententiam de vita periclitatur, antequam vſu iudicij priuetur, omnibus Sacramentis ſanctis acceptis, tamquam armis à diuina liberalitate Chriſti Domini Noſtri nobis conceſſis, ad tranſitum à temporali vita ad æternam, ſe muniat.

2 Iuuari etiam debet orationibus omnium domeſticorum valde peculiaribus, donec animã ſuo Creatori reddat. Et præter alios qui ingredi poſſunt
A plures † aut pauciores pro arbitrio Superioris, aliqui delecti ſint oportet peculiarius, ut infirmum morti proximum inuiſant, & ei aſſiſtant, & animoſiorem reddant; eaque ſuggerant, eiſque auxilijs iuuent, quæ eo tempore conuenient. & cum iam alijs rebus iuuari non poterit, eum Domino cõmen-

IN CAPVT IIII.

A *SI aliqui ex infirmis quod in phreneſim inciderint, vſu rationis priuati ſint (quo in ſtatu quidquid dixerint, nihil habet vel culpæ vel meriti) vel ſi contingeret eſſe aliquos, qui minus ædifi-*

mendent, donec eius animam à corpore diſcedentem dignetur ad ſe recipere, qui eam tam caro pretio ſanguinis & uitæ ſuæ redemit.

Poſteaquam quis expirauerit, uſque ad ſepulturam eius corpus decenter, † quandiu conueniet, teneatur. 'Poſtmodum † abſoluto officio, coram domeſticis pro more ſepeliatur:' & mane proximo poſt eius mortem, omnes Sacerdotes domeſtici, pro eius anima Miſſæ Sacrificium offerant: reliqui uero peculiari oratione pro eodem diuinam implorẽt clementiam; atque in eo perſeuerent ulterius, iuxta Superioris arbitrium, & cuiuſuis priuatam deuotionem, & obligationes quæ in Domino intercedunt. 3 B C

Reddantur etiam certiores alij de Societate, in locis illis quæ Superior conuenire iudicauerit, ut ſimile officium præſtent: ita ut charitas erga eos qui 4

ædificationis in ſua ægritudine, quam par eſſet, præberent; vtriſque paucos aſſiſtere ex ijs, quibus magis confideretur, oporteret.

B ¶ *In aliquo poſſẽt aliquot horæ deeſſe ad diẽ naturalem, quã do mali odoris ratione (præſertim cum viget æſtꝰ) iudicio Superioris, anteuerti id tempus poſſe videretur: ordinariũ tamẽ ſpatiũ id erit, quod dictum eſt.*

C ¶ *Vſus habet, vt officium dicatur tono mediocriter alto, ſine cantu; præſenti bus in Eccleſia domeſticis cum ſuis candelis accenſis, &c.*

DE-

qui uita perfuncti ſunt, non minus quàm erga viuentes, in Domino demonſtretur.

QVOD CONSTITVTIONES peccati obligationem non inducunt. Cap. V.

CVM [a] exoptet Societas vniuerſas ſuas Conſtitutiones, Declarationes, ac viuendi ordinem, omnino iuxta noſtrum Inſtitutum, nihil vlla in re declinando, obſeruari; optet etiam nihilominus ſuos omnes ſecuros eſſe, vel certe adiuuari, ne in laqueũ vllius peccati, quod ex vi Conſtutionum huiuſmodi, aut ordinationum proueniat, incidant; viſum eſt nobis in Domino, [b] excepto expreſſo Voto, quo Societas Summo Pontifici, pro tẽpore exiſtenti, tenetur, ac tribus alijs eſſentialibus, Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ, nullas Conſtitutiones, Declarationes, vel ordinem vllum viuendi, poſſe obligationem ad peccatum mortale vel ueniale inducere; niſi Superior ea In Nomine Domini Noſtri IESV Chriſti, vel [c] In virtute Obedientiæ iuberet; quod in rebus, vel perſonis illis, in quibus iudicabitur, quòd ad particulare uniuſcuiuſque, uel ad uniuerſale bonum multum conueniet, fieri poterit; & loco timoris offenſæ, ſuccedat amor & deſiderium omnis perfectionis; & ut maior gloria & laus Chriſti Creatoris, ac Domini Noſtri conſequatur.

a Sup. c. 1. §. 1. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 9. c. 3. §. 8. & c. 6. A. & p. 10. §. 13.

b P. 5. c. 3. §. 3.

c P. 9. c. 3. §. 20.

SEPTIMA PARS.

DE IIS, QVAE PERTINENT ad admiſſos in corpus Societatis ad proximorum vtilitatem per vineam Domini diſtribuendos.

DE MISSIONIBVS SVMMI Pontificis Cap. I.

VT in ſexta Parte de iis dictũ eſt, quæ obſeruãda ſunt cuiq;de Societate erga ſeipſũ, ita in hac ſeptima de iis dicẽdũ eſt,quæ erga proximos ([a] qui finis noſtri Inſtituti valde proprius eſt) dũ diuidũtur per Chriſti vineã, vt in ea illius parte,atque opere, quod ipſis commiſſum fuerit, ſe exerceant,obſeruari debent; 1
† ſiue à Summo [b] Chriſti Domini Noſtri Vicario,'ſiue à Superioribus Societatis,qui etiam diuinæ Maieſtatis loco ipſis præſunt,per diuerſa loca mittãtur;ſiue ipſimet ſibi eligãt vbi, & A

DECLARATIONES.
In ſeptimam Partem.

IN CAPVT I.

A¶ H*I ſunt quatuor modi uniuerſaliores, noſtros diuidendi per Chriſti Domini Noſtri uineam;de quibus totidẽ capitibus ſeptimæ huius Partis agitur.*

B¶Inten-

a Exa.c.1.§.2.&p.1.c.2 §.8.&c.3.§.1.&p.3.c.1.§.9.&p.4.prooe.&c.12.§.1.&p.6.c.3.§.4.&p.10 §.2.

b P.6.c.2.§.13.

& qua in re occupētur;[a] ſi ipſorum iudicio relictum fuerit, vt diſcurrant quacunque maius Dei & Domini Noſtri obſequium, & animarum profectū aſſequi ſe poſſe arbitrētur: ſiue labor ſit impendendus, non loca peragrādo diuerſa, ſed in ſtabili ac cōtinua habitatione, in aliquibus locis, vbi magnus diuinæ gloriæ & obſequij prouentus ſperatur. Et vt primo loco de Miſſione Summi Pontificis, vt inter ceteras præcipua, tractetur; animaduertēdum eſt

B quòd † eo fertur [b] intentio Voti illius, quo ſe Obedientiæ Sūmi Chriſti Vicarij, ſine vlla excuſatione Societas obſtrinxit, vt quocumque gentium ad maiorem Dei gloriam, & animarum auxiliū inter fideles, [b] vel infideles, nos mittendos cenſuerit, nos conferamus.' Nec intellexit Societas particularē aliquem locum; ſed vt per [c] orbem in diuerſas regiones, & loca ſpargeretur; cum optaret, quod factu optimum eſſet, eligere; idque ſperaret futurum,

ſi

A § Intētio quarti Voti ad Summū Pontificem, non tendebat ad locū aliquē particularem: ſed vt per varias mundi partes, qui vouebant, ſpargerentur. Cum enim qui primi conuenerūt in hāc Societatem, ex diuerſis prouincijs & regnis eſſent, nec eis conſtaret, inter quas regiones fideliū [c] vel infideliū verſari deberent; ne in via Domini errarent, promiſſionem illam, vel Votū emiſerūt, vt Summus Pontifex eos ad maiorem Dei gloriam, & iuxta ipſorum intētionē, per orbem diſcurrendi,

a Inf. §. 7. & c. 3. §. 1.

b Exa. c. 1. §. 5. & p. 5. c. 3. §. 3. & C.

c Inf. c. 2. C & p. 9. c. 3. F

d Inf. c. 2. C & p. 9. c. 3. F

e Inf. c. 2. H & Exa. c. 4. §. 35. & p. 3 c. 2. G. & p. 4. proœ. A.

ſi hanc ipſius diſtributionem Summus Pontifex faceret.

Et in hac parte, cum omnē proprium ſenſum ac voluntatem Chriſto Domino Noſtro, & eius Vicario Societas ſubiecerit, † nec Superior pro ſeipſo, nec quiſquam alius ex inferioribus pro ſe, vel pro alio curare nec tentare mediate, vel immediate cum Summo Pontifice, vel eius miniſtris poterit, vt reſidere, vel mitti potius in hanc partem, quam in illam debeat: ſed [a] inferiores hanc curam vniuerſam Sūmo Chriſti Vicario, ac Superiori ſuo; Superior vero, quod ad ſuam perſonam attinet, † Summo Pontifici, & ipſi Societati in Domino relinquat. 2 C D

[b] Præterea, qui à Summo Pontifice deſignatus fuerit, vt aliquo ſe conferat; ſe ipſum liberaliter, re temporali nulla pro viatico per ſe, vel per aliū po- 3

rendi, diſtribueret; & ſicubi optatum ſpirituale fructum non inueniret, vt inde in alium atque alium locū, maiorem Dei gloriā & animarum auxiliū inueſtigando, ſe conferret.

C ¶ Cum aliquis ex inferioribus ad locum aliquē vel opus deſignaretur, ad quod mittendus nō fore, rebus à Summo Chriſti Vicario bene perſpectis, iudicaretur; Præpoſitus Generalis pleniorem notitiā eius Sanctitati dare, omnibus tandem ipſius arbitrio relictis, poterit.

a Inf.c.2.C & I. & c.3. §.1.

b Exa.c.1.§.5.&p.6.c.2 §.13.& I.

D ¶ Societas eſſe intelligerentur, qui ex eadem in loco ubi agit Præpoſitus Generalis, inuenirentur; qui

poſtulant, offerat: quin potius ſic à Summo Pontifice mitta
E tur, † ut eius Sanctitas ad maius Dei, & ſedis Apoſtolicæ obſequiũ fore, nulla rei alterius in eo habita ratione, iudicauerit.'

4 Si Summus Pontifex perſonam non deſignaret, ſed aliquem uel plures ad hunc uel illum locum proficiſci iuberet, Superioris arbitrio relinquendo, qui ſint ad huiuſmodi Miſſionem aptiores; Superior iuxta eius præceptum, eos qui magis conuenire, & aptiores ad id fore uidebuntur, deſignabit. Qua in re maius bonum uniuerſale intuebitur, & ut quàm minimum detrimentum alia opera ad Dei obſequium ſuſcepta, patiantur.

5 [a] Ei qui ſic miſſus fuerit, plene declarari conuenit plurimum Miſſionem ſuam, & ſcopum,

qui poſſent quod res habet, bene Summo Pontifici referre, ſi aliorum relatu diuerſo adduci videretur, vt Præpoſitum Generalem, quo non conuenit ad commune bonum Societatis, & maius Dei obſequium, mittere cogitaret.

E ❡ Hoc ſane repræſentari poterit, immo debebit, per Prælatũ aut quemuis alium, per quem Summus Pontifex iubet aliquo proficiſci, quæ ſit ipſius mens, [b] *de modo itineris conficiendi, & ibidẽ quo mittitur, manendi; nũ ex eleemoſynis propter Chriſti amorem emendicatis, an alio modo viuendo: quod enim Sũmo Pontifici melius videbitur, deuoti⁹ & ſecurius in Domino fiet.*

a Inf. c. 2. §. 2. & L.

b Inf. c. 2. G. & p. 6. c. 2. §. 13. & L.

E ❡ Si

pum,quo fertur Summi Ponti
ficis intentio, & effectum,cu-
ius gratia mittitur: † & hoc, ſi F
fieri poteſt,in ſcriptis; quo exa
ctius, quod ei iniunctum fue-
rit, explere poſſit. † Eundem G
etiam Superior iuuare conſi-
lijs ac inſtructione, quoad eius
fieri poterit,curabit; vt in om-
nibus ad Dei,& ſedis Apoſtoli
cæ obſequium,vtilius ſuum im
pendat miniſterium.

[a] Si ad particularia loca,tem- 6
pore minime limitato, per
Summum Pontificem mitte-
tur;ad tres menſes ibidem ma-
nendum ei eſſe intelligatur:
& magis, aut minus, pro mo-
do maioris aut minoris ſpiri-
tualis fructus, qui inde perci-
pi videbitur, vel alibi ſperabi-
tur; vel demum vt ad bonum
aliquod vniuerſale magis expe
dire iudicabitur. Quæ omnia,
iuxta Superioris arbitrium,
qui ſanctam intentionem Pon-
tificis, in Chriſti Domini No-
ſtri obſequium conſiderabit, tranſigentur.

F ¶ Si id non obtinebitur,curãdũ certe erit, vt uerbo tenus mẽs Summi Pontificis intelligatur: ſiue ipſemet eam immediate, ſiue per Superiorem, vel Prælatum, vel quemuis aliũ ei qui mittitur, declaret.

G ¶ Superior etiam aliquibus documẽtis adhibitis, non ſolum in ſuis, ſed etiam Summi Põtificis Miſſionibus iuuare poterit: vt melius quod ad Chriſti Domini Noſtri obſequiũ quæritur, conſequatur.

a Inf.c 2.H & p.9.c.3. G.

Cum [b] in locis deſignatis diutius erit reſiden 7
dum,ſi fieri poterit ſine detrimento principalis
Miſſio-

b Sup. §. 1. & inf.c.3. §. 1.

Miſſionis, atque intentionis Summi Pontificis, excurſiones aliquas, ſi poterit, & cum fructu diuini ſeruitii eas fore iudicabit, facere, non erit inconueniens: vt in locis vicinis, animarum auxilio ſeruiens, poſtmodum ad ſuæ reſidentiæ locum redeat: in quo quidem, præter id quod eſt ei peculiari ratione iniunctum (ad quod præcipuā etiam conferet curam, nec propter alias occaſiones, licet bonas, diuini obſequij poſthabebit) poteſt, & debet conſiderare, quibus alijs in rebus, quæ ad Dei gloriam, & animarum ſalutem cōferant, ſuam operam ſine detrimento ſuæ Miſſionis (vt dictum eſt) poſſit impendere. Opportunitatem autem, quam Deus ad id dederit, quantum in eodem conuenire iudicabit, è manibus elabi non ſinet.

8 Ad finem noſtræ Profeſſionis ac promiſſionis melius conſequendum, Præpoſitus Generalis cum nouus Chriſti Vicarius in Apoſtolica ſede fuerit conſtitutus, per ſe, vel per alium, intra annum ab eius creatione & coronatione, teneatur eius Sanctitati declarare Profeſſionem, [a] ac promiſſionem expreſſam Obediētiæ, qua ipſi Societas peculiari Voto circa Miſſiones ad Dei gloriam ſe obſtrinxit.

[a] Sup. §. 1.

DE

IN CAP. II. DE MISSIONIBVS Superioris Societatis.

Cap. II.

QVo † ſpirituali animarum 1
neceſſitati ſubueniri A
multis in locis maiori cum facilitate ac ſecuritate, eorum, qui ad id fuerint deſtinati, poſſit; † [a] Præpoſiti So- B
cietatis, iuxta facultatem eis à Summo Pontifice conceſſam, mittere quoſuis de Societate poterunt, † quocunque magis C
expe-

a P.9.c.3.§.9.& F.& G

A ¶ FAcilius & expeditius pluribꝰ locis (præſertim ſi remoti ſint à ſede Apoſtolica) per Superiorem Societatis prouideri poteſt, quã ſi ſemper eis qui hominibus Societatis indigent, eſſet Sũmus Pontifex adeũdus. Particularibus etiam ſecurius eſt, ſi cum ſuorum Superiorũ Obedientia, quam ſi pro arbitratu ſuo (etiã ſi id poſſent) & nõ ab ijs miſſi proficiſcerẽtur, [b] à quibus Chriſti Domini Noſtri loco, vt ab interpretibus diuinæ voluntatis, ſunt regẽdi.

b Inf. hoc §. 1.

B ¶ Vt poteſt Præpoſitus Generalis reliqua munera per ſe ipſum, & per inferiores; ita & hoc mittendi ſuos, reſeruatis Miſſionibus, quas duxerit reſeruandas, obire poterit.

c Sup. c. 1. §. 1. & B. & p.9.c.3.F.

C ¶ [c] Mittere quocunq; eis videbitur, inter fideles, etiã in Indias, & inter infideles, præſertim vbi aliqua eſſet habitatio fideliũ, vt in Græciam, & cet. intelligendũ eſt. Vbi eſſent omnino infideles, conſiderare admodum Superiorẽ oportebit in conſpectu Domini, nũ mittere, nec ne, & quo, & quos debeat. [d] Semper autem erit ſubditi, Miſſionem ſuã, vt de manu

d Sup.c.1. §.2.

expedire iudicabunt; qui tamē vbicunque fuerint, ad Obediētiam ſedis Apoſtolicæ parati erunt. Et quia complures sūt, qui aliquos ex Noſtris ſibi concedi petāt, potius propriæ obligationis ſpiritualis erga ſuum gregem, vel aliorum commodorum, à fine noſtro magis diſtātium, ratione habita, quàm communium et vniuerſalium; Præpoſitus Generalis, vel qui ab eo hanc habuerit facultatē, diligenter in huiuſmodi Miſ-
D ſionibus curet, † vt in ſuis ad hanc

manu Domini, hilari animo ſuſcipere.

D ¶ Vt in mittendo ad hūc vel ad illum locum, rectius procedatur, præ [a] oculis habēdo maius diuinū obſequiū, et vniuerſale bonum, vt regulā ad quam exigi Miſſiones oportet; eligēda videtur, in tā ampla Chriſti Domini Noſtri vinea (paribus ceteris, quod in omnibus quæ ſequūtur debet intelligi) eius pars illa, quæ magis indiget; tam ob penuriā aliorum operariorum, quam ob miſerum ſtatum, & infirmitatem proximorum in ea, & damnationis extremæ periculum.

a Inf. hoc §. 1. & E.

Conſiderandum eſt etiā, vnde veriſimile ſit fructum vberiorem, ex medijs proximi iuuādi quibus vtitur Societas, prouenturū; inde ſcilicet, vbi oſtiū apertius, & maior diſpoſitio, & facilitas in hominibus, ut iuuari poſſent, videretur: quod quidem poſitum eſt in eorū maiori deuotione, ac deſiderio (quod ex inſtantia qua Noſtros petunt, ex parte intelligi poteſt) vel in conditione & qualitate perſonarū,

quæ

quæ magis ſint idoneæ,ut iuuari, & fructum quẽ ceperint,ad Dei gloriam conſeruare poſſint.

Vbi magis debemus,ut in locis illis,in quibus Domus uel Collegia Societatis ſunt, uel aliqui ex ea, qui ſtudent,& beneficẽtia populi iuuãtur(ſi paria eſſent cetera quæ ad ſpiritualem profectũ attinẽt) magis conueniret aliquos noſtros operarios uerſari,& huiuſmodi loca talem ob cauſam, iuxta ordinem perfectæ charitatis,alijs præferri.

a Inf.E. *Quia bonũ,quo* [a] *uniuerſalius,eo diuinius eſt; illi homines,& loca, quæ cũ profecerint,in cauſa erũt ut bonum ad multos alios qui eorum auctoritatem ſequuntur,uel per eos reguntur,perueniat;debent præferri.Sic ſpũale auxilium,quod hominibus magnis & publicis(ſiue ſeculares,ut Principes,Domini,Magiſtratus,uel Iuſtitiæ miniſtri;ſiue eccleſiaſtici illi ſint, ut Prælati) quodq; uiris doctrina & auctoritate eminentioribus confertur,maioris momenti eſſe propter rationem eandem boni uniuerſalioris exiſtimandum eſt:propter quam etiam,auxilium impenſum magnis gẽtibus,ut Indis,uel populis primarijs,uel Vniuerſitatibus,quo ſolent multi confluere, qui ſi iuuentur, ipſi operarij eſſe ad alios iuuandos poterunt,debeat præferri.*

Vbi itidẽ intelligeretur inimicus Chriſti Domini Noſtri ſeminaſſe zizania,ac præcipue effeciſſe, ut male ſentiãt, uel male affecti ſint in Societatẽ, quo impediatur fructus, qui ex ea poſſet prouenire; tunc impenſius eſſet incumbẽdum;præſertim ſi alicuius momenti,& cuius habendã ſit ratio, is locus

eſt:

hanc potius, quam ad illã par- *eſt: eoque mitten*
E tem mittendis, ' & † ad hoc o- *di eſſẽt homines,*
pus potius, quam ad illud.' *ſi fieri poſſet, qui*
& vt *vitæ exemplo, &*
doctrina, conceptam ex falſis narrationibus malã opinionem remouerent.

E ¶ Ad meliorem ac certiorem operum electionẽ, ad quæ Superior ſuos mittit,[a] *eadem regula ob oculos verſetur; ſcilicet diuinus honor maior, maiuſq; bonũ vniuerſale. Hæc enim conſideratio iuſtiſſime ad mittendum in hunc locum potius, quam in illũ mouere poteſt. Et vt aliqua quæ ad alterutrã partem poſſunt momentum habere, attingantur; in primis, cum poſſint, qui de Societate ſunt, operam ſuã collocare, vbi bona ſpiritualia quæruntur, & etiam vbi corporalia, in quibus etiam miſericordia & charitas exercetur; cum itidem aliqui poſſint in rebus maioris ſuæ perfectionis, & minoris, & demum in rebus ex ſe melioribus, & minus bonis iuuari;* [b] *ſi vtraque ſimul præſtari non poſſunt, priora (ceteris paribus) ſecundis ſemper eſſent præferenda.*

a Sup. D. & inf. hoc §. 1.

b Inf. c. 4. §. 9.

Cum etiam res aliquæ in diuino ſeruitio magis vrgeant, aliæ minus, quòd remedij dilationem melius ferant; quamuis alioqui æqualis eſſent momenti, priores poſterioribus ſunt anteponendæ.

Cum etiam quædam peculiari quodam modo ad Societatem pertineant, vel cernatur alios non eſſe, qui eiſdẽ vacent; rurſus aliæ, quarum curã, & modum eiſdem proſpiciendi, alij habẽt; priores in Miſ

ſionibus priorem locum habere æquum eſt.

Sic etiam inter pia opera, quæ æqualis eſſent momenti ac neceſſitatis, & quæ æqualiter vrgerent, ſi aliqua ſecuriora tractanti, alia vero periculoſiora eſſent; & rurſus, aliqua quæ facilius & expeditius, alia quæ maiori cum difficultate & longiori tempore abſoluuntur; priora etiam debent præferri.

a Sup. D.& inf.c.3.§.2.

[a] *Ceteris quæ dicta ſunt, paribus, cum etiam ſint aliquæ occupationes vniuerſalioris boni, & quæ ſe ad plurium auxilium extẽdunt, vt concionari, vel legere; aliæ magis particulares, vt Cõfeſsiones audire, vel exercitia ſpiritualia tradere; ſi vtriſq; vacari nõ poteſt, priores præferantur: niſi aliquæ circunſtãtiæ mouerẽt, vt ſecundæ magis conuenire viderentur. Cum etiam quædam pia opera diuturniora, & ſẽper profutura ſint, ut fundationes aliquæ piæ, quæ ad proximorum auxiliũ inſtituũtur; alia minus diuturna, quæ raro, & ad tempus exiguũ iuuãt; cõſtat priora ſecũdis eſſe præferẽda. Et ſic Præpoſitus Societatis potiꝰ ad hæc, quã ad illa, ſuorũ operã conferre debet. Fiũt vero hæc omnia propterea quòd ad maiꝰ Dei obſequiũ, maiuſq; proximorũ bonũ ita cõueniat.*

b Prooem. Conſti.&p. 1.c.2.§.13. & p.4.c.8. §.8.

F ¶ [b] *Quamuis ſumma prouidẽtia, & Sancti Spiritus directio, ea ſit, quæ efficaciter meliora cum in alijs omnibus eligere faciat, tũ in mittẽdis ad quẽuis locũ illis, qui magis cõueniẽt, & quadrabũt perſonis, & rebus, propter quas mittuntur; illud tamẽ in*

& † vt hanc perſonam potius, quàm illam mittat,' F

†hoc

in vniuerſum dici poteſt; primum, quod ad res graviores, & in quibus plus refert non errare (quoad ſitum in eo fuerit cũ diuina gratia, qui prouidere debet) mitti viros magis delectos, quibuſq; magis confidatur, oportet.

In rebus quæ corporis labores maiores exigunt, qui robuſtiores & ſaniores.

Vbi pericula ſpiritualia plura ſunt, qui in virtute magis probati & ſecuriores.

Vt agant cum viris prudentibus, qui ſpiritualẽ gubernationem vel temporalẽ habent, ij conuenire magis videntur,[a] qui diſcretionis & cõuerſandi cũ hominibus gratiam habent; cũ exteriori ſpecie (modo, quæ interiora ſunt, non deſint) quæ ad auctoritatem conferat. poſſet enim magni momenti eſſe eorum conſilium. a P. 1. c. 2. §. 9. & 10.

Ingenioſis & ſubtilibus ac litteratis, ij magis quadrant, qui in ingenio itidẽ & litteris peculiare donum habẽt. Hi enim in lectionibus, & colloquijs magis iuuare poterunt.

Ad populũ, vt plurimũ, aptiores erunt, qui talento Prædicationis et audiẽdarũ Confeſſionũ pollent.

Quod ad numerum attinet huiuſmodi operariorum, qui mittendi ſunt, & combinationem eorum, conſideratio erit etiam adhibenda: & primo quidẽ, cum fieri poſſet, conueniret vnum ſolum non mitti; ſed ſaltem duos: tũ vt mutuo ipſi in rebus ſpiritualibus & corporalibus iuuentur, tum vt poſſint eſſe magis vtiles ijs ad quos miſſi ſunt; labores inter ſe diuidẽdo, quos in ſeruitiũ proximorum ſuſcipiunt.

Et ſi duo mittentur, cum vno Concionatore vel Lectore cõmode coniungeretur alius, qui meſſem in Confeſſionibus, & ſpiritualibus exercitijs, quã ille præpararet, colligeret; iuuaretq; eundem in colloquijs, & alijs medijs, quæ ad proximos iuuandos adhiberi ſolent.

Sic etiam, ſi quis in modo procedendi Societatis, & cum proximis agendi parum exercitatus mitteretur; alteri in his magis exercitato adiungi deberet; quem imitari, cum quo conferre, quemque de rebus dubijs, quæ occurrent, conſulere poſſit.

Alicui valde feruẽti & animoſo, alius magis circũſpectus & cautus bene adiungeretur: [a] *& ſic de alijs mixtionib⁹ huic ſimilibus; ita ut diuerſitas uinculo charitatis vnita, ſic utrumq; iuuet, ut contradictionẽ uel diſcordiam inter eos, aut alios proximos generare nõ poſſit.* Plures, *quã duos, cũ opus ad quod mittuntur, maioris eſſet momẽti in diuino obſequio, ac maiorem multitudinem exigeret, & alioqui Societas plures operarios ſine detrimento rerum aliarum ad maiorẽ Dei gloriam & uniuerſale bonum ſpectantium, poſſet prouidere, Superior mittere poterit; prout ſancti Spiritus unctio eum docuerit, uel in diuinæ Maieſtatis conſpectu melius conuenientiuſque ipſe ſenſerit.*

a P. 8. c. 1. §. 3. & C.

G ¶[b] *Quod ad modũ attinet eos mittendi (præter conuenientem inſtructionem) num pauperum more, ut ſine iumento ac pecunia, an maiori cum cõmoditate mitti* † hoc, vel illo modo, ' ad G

b Sup. c. 1. E & p. 6. c. 2. §. 13. & I.

te mitti oporteat; [a] *cũ litteris item, an ſine illis, quò tendunt, deſtinatis (ſiue ad priuatos aliquos homines, ſiue ad ciuitatẽ, vel eius caput ſcribentur, quæ ad auctoritatem aut beneuolentiã conferant) Superior vndecunque maiorem proximorũ ædificationem, & diuinum obſequium intuendo, quod conuenit, conſtituet.* a Inf. M.

H † ad prolixius, vel breuius tempus; id [c] ſemper, quod ad maius

H ¶ [b] *Tempus quod Miſſionib⁹ dandum eſt, ſiue ad hanc, ſiue ad illam partem mittantur, quando à Summo Pontifice præſcriptũ nõ eſt, metietur, hinc quidem, qualitas negotiorum ſpiritualiũ, quæ tractantur, & momentũ ipſorũ maius aut minus, habita neceſſitatis, & fruct⁹ qui percipitur, vel ſperatur, ratione; inde vero, conſideratio eorum, quæ alijs in locis ſe offerunt, & obligatio eis vacandi, & vires Societatis, quas habet, vt his atq; illis operibus poſſit ſatisfacere. Quædam etiam accidere ſolent, quæ expẽdenda ſunt, vt Miſſionis tẽpus, vel breuius ſit, vel prolixius.* [d] *Demum habita primi noſtri Inſtituti ratione, cùm hoc ſit per varias mundi partes diſcurrere, ac magis vel minus in illis hærere, pro fructus, qui cernitur, modo; videndum erit, num cõueniat plus aut minus temporis in his, aut illis Miſſionibus impendi.* [e] *Et vt hoc intelligatur, conueniet crebris litteris certiorem reddi Superiorem percepti fructus ab his, qui miſſi ſunt.*

b Sup. c. 1. §. 6. & p. 9. c. 3. G.
c Sup. D. & E.
d Sup. c. 1. §. 1. & Exa. c. 4. §. 35. & p. 3. c. 2. G, & p. 4. prooem. A
e Inf. §. 2. & p. 8. c. 1. §. 9. & L.

[f] *Cum mutari aliquem oportebit, animaduertat Superior, quod ad eum reuocandum, quoad fieri poterit,* f P. 10. §. 11 & B.

terit, ijs medijs vtatur; vt hi, à quibus aliquis euocatur, potius beneuoli omnino maneant, quam offenſi vel male affecti; & quod in omnibus honor & gloria diuina, & bonum vniuerſale quæritur, ſibi perſuadeant.

I ¶ [a] His non repugnat proponere motus animi, aut cogitationes, quæ in contrarium occurrunt; ſubijciendo ſuum ſentire & velle, ei, quod ipſius Superior, Chriſti Domini Noſtri loco, ſentiret, ac vellet.

K ¶ Hinc planũ fit,

ius Dei obſequium, & bonum vniuerſale facit, ſtatuatur. Cũ hac ergo rectiſſima ac ſynceriſſima intentione, in Dei ac Domini Noſtri conſpectu habita, & ſi ei videbitur, propter deliberationis difficultatẽ vel momentum, re diuinæ Maieſtati, ſuis & domeſticorum orationibus ac Sacrificiis, commendata, & cum aliquo vel pluribus ex eadem Societate, qui videbuntur inter eos qui adfuerint, communicata, ſtatuet per ſeipſum, num mittere debeat, nec ne: & ſic de reliquis circunſtantiis; vt ad Dei maiorem gloriam conuenire iudicabit. Erit autem eius, qui mittitur, officium, nulla ratione ſe ingerendo ad eundum, vel manendum in hoc loco potius, quàm in illo, + [b] plenam ac omnino liberam ſui diſpoſitionem Superiori, [c] qui eum Chriſti loco dirigit, ad ipſius maius obſequium & laudem relinquere. Sic etiam, vt alii maneant alicubi, vel alio ſe conferant, † nemo quoquo modo

I

K

a Exa. c. 8. A. & p. 5. c. 4. F.

b Sup. c. 1. §. 2. & inf. c. 3 §. 1. & p. 4. c. 10. §. 5.

c Sup. A. & p. 3. c. 1. §. 23. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6 c. 1. §. 1 2. & 3. & p. 8. c. 1. D. & p. 9. c. 3. §. 20.

do ſine conſenſu Superioris ſui,per quem ille in Domino gubernãdus eſt, curare debet.'

2 [b] Quocunque Superior mittet
L aliquem, † eum plene inſtruere (& ordinarie in ſcriptis) debebit,'tam de modo procedendi, quam de medijs, quibus eũ vti velit ad finem,quem in animo habet. Per [c] crebram etiã litterarũ cõmunicationẽ, quãtum fieri poteſt, totius ſucceſſus certior redditus ex eo loco,vbi ipſe reſidet(vt perſonæ, & negotia exegerint) conſilio,
M † & alijs auxilijs, quæcunque adhiberi poſſint, prouidebit ;' vt maius ſeruitium Deo fiat, magisque commune bonum per perſonas Societatis iuuetur ; quod tanto maiori

b Sup. c. 1. §.5. & F.& G.

c Sup. H.& p.8.c.1.§.9 & L.

ſit,prohiberi, ne quis principem, vel Communitatem, aut hominẽ quemuis magnæ auctoritatis, ad ſcribendũ Superiori, vel verbotenus petendum aliquem de Societate, moueat; niſi prius, cum Superiore communicata re,hãc eſſe ipſius voluntatem intellexerit.

L ¶ Dicitur, ordinarie;propterea quod aliquãdo is, qui mittitur,tam inſtructus eſt, tantaque dexteritate pollet,vt inſtructio non ſit neceſſaria. Sed demum hoc fiet, quandocunque opus erit.

M ¶ Cuiuſmodi eſſent orationes & Miſſæ, quæ initio præſertim ſuſcipiendorum operum, vel quando maior ſubſidij neceſſitas cernitur, quod res magni momenti ſint, vel difficultates graues incidant, ad id applicentur. In hoc ergo,ſi-

a Sup.G.

go, ſicut & in alijs auxilijs[a] *ſuarum patentium, aut ſedis Apoſtolicæ litterarum, & alijs rebus, quæ poſſent eſſe neceſſariæ; prouidebit Superior, prout ratio, & charitas monebit.*

iori curã præſtari debebit, quãto negotij qualitas (quòd vel magni momenti ſit, vel difficile) † & perſonarum, quæ miſſæ ſunt (quod conſilio, & inſtructione indigeant) ' id magis exigit. N

N ¶ Hoc conſilium & inſtructio, non tantum negotijs, ſed etiam perſonis, prout vnuſquiſque vel animari, vel reprimi opus habet, perutile eſſe poterit: & ſic de alijs intelligatur.

DE LIBERA AD HANC vel illam partem profectione. Cap. III.

b Sup. c. 1. §. 2. & c. 2. §. 1 & I.

c Sup. c. 1. §. 1. & 7.

QVamuis[b] eorum ſit, qui ſub Obedientia Societatis viuunt, ſe non ingerere directe vel indirecte ad ſui Miſſionem, ſiue à Summo Pontifice, ſiue à ſuo Superiore, In nomine Domini Noſtri IESV Chriſti, mittantur; qui tamen ad regionem aliquam magnam (cuiuſmodi eſſet India, vel aliæ Prouinciæ) miſſus eſſet, [c] ſi pars eius aliqua, peculiari limitatione ei aſſignata non fuerit, poteſt magis, & minus in hoc vel in illo loco immorari, aut diſcurrere quacũque, omnibus perpenſis (in ſe, quod ad voluntatem ſuam attinet, indifferentiam ſentiendo) & oratione fa- 1

 cta

ſta, iudicauerit ad Dei gloriam magis expedire. Hinc apparet quod (primæ & ſummæ Obedientiæ Summi Pontificis non repugnando) multo magis in huiuſmodi Miſſionibus, Superiori ad hanc partem potius, quam ad illam, prout in Domino ſenſerit cõuenire, eoſdem dirigere licebit.

2 Vbicunque quis maneat, ſi non eſt ei iniunctum, vt medio aliquo limitato vtatur, quale eſſet, legere, vel prædicare; in eo ſe exercebit, ex ijs quibus vtitur Societas, in quarta Parte, capite octauo dictis, & proxi-
A mo capite dicendis, † [a] quod magis conuenire iudicabit: atque etiam quod [b] in ſexta Parte deuitandum dicitur, ad maius Dei obſequium etiam deuitabit.

IN CAPVT III.

A ¶ QVamuis hoc ita ſe habeat; tamen cõferre media, quibus vti debet cũ [c] eo Superiore, qui ei propior fuerit, ſemper erit ſecurius.

a Sup. c. 2. D. & E.

b P. 6. c. 3. §. 4. & ſequentibus.

c P. 8. c. 1. §. 4.

QVIBVS IN REBVS DOMVS ET Collegia Societatis proximum adiuuent. Cap. IIII.

1 QVia non ſolũ enititur Societas, diſcurrendo per varia loca, ſed etiam in quibuſdã continenter reſidendo (vt in Domibus, & Collegijs) proximos iuuare; operæ pretium eſt intellexiſſe, quibus modis poſſint animæ in huiuſmodi locis iuuari; vt eorum pars illa, quæ poterit,

poterit, ad gloriam Dei exerceatur.

Et primo quidem conferet bonum exemplũ 2
a P.10 §.12 totius honeſtatis ac uirtutis Chriſtianæ; [a] vt
non minus bonis operibus, immo magis, quàm
b P. 6. c. 2. §. 16. verbis eis [b] ædificationi eſſe, quibus cum agi-
tur, curent.

Iuuatur etiã proximus ſan- 3
cti deſiderijs, & orationibus
in Dei conſpectu pro vniuerſa
Eccleſia, ac † pro ijs præſertim A
qui maioris ſunt momenti, ad
eius vniuerſale bonum effuſis;
c P.4. c.1. ac pro amicis etiam, & [c] bene
de nobis meritis viuentibus, &
vita functis; ſiue poſtulent ipſi,
ſiue non poſtulent; ac pro il-
lis, in quorum auxilium pe-
culiariter ipſi, & reliqui de So
cietate in varijs locis inter fi-
deles, & infideles incum-
bunt: vt Deus omnes ad gra-
tiam ſuam excipiendam, per
debilia huius minimæ Socie-
tatis inſtrumenta diſponere di
gnetur.

Miſſarum etiam Sacrificijs 4
iuuare poſſunt, & alijs diuinis
e Exa. c. 1. §. 3. & p. 6. c. 2. §. 7. & p. 10. §. 5. officijs; † nulla [e] pro eis eleemoſyna accepta; B
ſiue aliqui particulares ea petierint, ſiue pro ſua
deuotione quiſque ea Deo obtulerit. Et quod at-
tinet

IN CAPVT IIII.

A ¶ Cuiuſmodi ſunt Principes eccleſiaſtici, & ſeculares, & alij, qui multum prodeſſe, vel obeſſe bono animarum, & diuino obſequio poſſent.

d P. 6. c. 2. §. 7. B ¶ *Vt* [d] *in ſexta Parte explicatum eſt.*

C ¶ *Præ-*

tinet ad Miſſas, præter [a] eas quæ pro Fundatoribus dicuntur, vna, vel duæ, aut plures (pro numero Sacerdotũ, & pro ut conuenerit) ſingulis hebdomadis pro benefactoribus viuis, aut defunctis offerentur; Deum ac Dominum Noſtrum rogando, vt pro illis hoc ſanctũ Sacrificium admittere, & pro infinita ac ſumma liberalitate ſua, eam beneficentiam remunerari, qua illi erga Societatem noſtram ex diuino amore ac reuerentia vſi ſunt, æternis præmiis dignetur.

a P.4.c.1.

5 Poterit [b] iuuari etiam proximus Sacramentorum administratione: præcipue in audiẽ-
C dis Confeſſionibus († ad quas aliqui à Superiore, qui eo fungantur officio, ſunt deſignandi') & in ſancto Euchariſtiæ
D Sacramento, † extra Paſchæ tamen feſtum,' ſua in Eccleſia

b P.4.c.8. §.4.

C ❡ Præter eos qui Confeſſarij ordinarij conſtituti ſunt, Superioris erit, in ſpiritualibus neceſſitatibus quæ occurrunt, videre, num alij horum Sacramentorũ adminiſtrationi vacare debeant; & quod conuenit, ſtatuere.

D ❡ Paſcha, intelliguntur octo dies ante, & totidem poſt ipſum feſtum: quamquam eo tempore, qui facultatẽ haberent, vel peregrini, & reliqui quos ius excipit, poſſunt ad Cõmunionem admitti: & illi etiam, qui cum iam ſuis Parochijs ſatisfecerint, vellent hiſce quindecim diebus ſemel aut ſæpius in noſtris Eccleſiis Sanctiſſimum Chriſti Corpus accipere.

E ❡ Quia

ſia adminiſtrando.

Proponatur verbum Dei populo aſſidue in Eccleſia, in Cõcionibus, Lectionibus, & in Chriſtiana Doctrina, per eos quos Superior probauerit, & ad tale munus deſtinauerit: † & quidem iis temporibus, & modo, [a] qui eidem ad maiorem Dei gloriam & animarum ædificationem expedire videbitur.' 6

E

Poteſt & hoc ipſum, quod dictum eſt, extra Eccleſiam Societatis, aliis in Eccleſiis, vel plateis, vel aliis locis præſtari; quando ei, qui ceteris præeſt, ad maiorem Dei gloriam conferre videbitur. 7

[b] Curabunt etiam priuatim proximum piis colloquiis ad meliora promouere; tum conſilio, & exhortatione ad bona opera, † tum [c] etiam tradendis ſpiritualibus exercitiis.' 8

F

Corporalibus etiam pietatis operibus, [d] quantum ſpiritualia, quæ maioris ſunt momenti, permittent, quantumque vires 9

E ¶ Quia quibuſdam in locis fieri poſſet, vt aliquando his medijs, vel eorum parte vti nõ conueniret; Cõſtitutio non obligat, niſi cum Superiori eis vtendũ eſſe videretur: ſed eam intentionẽ oſtendit, quam habet Societas in locis, in quibus reſidet; quæ ea eſt, vt hæc tria media, vel duo ex illis, vel quod eorum magis cõuenire videbitur exerceatur.

F ¶ *Exercitia ſpiritualia plene non niſi paucis, ijsque huiuſmodi, vt ex eorum profectu, nõ vulgaris ad Dei gloriam fructus ſpere-*

a P.4.c.8. §.3.

b Exa. c. 6. §.4. & p.4. c.4.§.6.

c P.4.c.8. §.5.& F.

d Sup.c.2.E

res patiētur, incumbent; vt infirmis iuuandis, præcipue in Xenodochijs, eos inuiſendo, & aliquos, qui eis inſeruiant, mittendo; & diſſidentes ad concordiam reuocando; ſic etiā pauperes, ac in cuſtodijs publicis detentos, quoad eius fieri poterit, per ſe ſubleuando, † & vt alij ſubleuent, curando. Metiatur autem oportet Præpoſiti prudentia (qui maius Dei obſequium ac bonum vniuerſale ſemper ob oculos ſibi proponet) quantum in huiuſmodi rebus operæ ſit ponendum.

G

10 [a] In Collegijs, & eorum Eccleſijs fiet, ex ijs quæ de Domibus dicta ſunt, quod fieri poterit; prout opportunū fuerit, iuxta Superioris (ut dictū eſt) arbitrium.

11 [b] Qui talento præditus ad ſcribendos libros communi bono vtiles, eos conſcriberet; [c] in lucem edere non debet aliqua ſcripta niſi prius Præpoſi-

retur tradenda ſunt. Primæ vero hebdomadæ exercitia ad multos; et aliqua conſcientiæ examina & modi orandi (præſertim primus trium illorum, qui in exercitijs proponuntur) ad multo plures etiam extendi poſſent. quiuis enim bona præditꝰ volūtate ad hæc idoneus erit.

G ¶ *Nihilominus non cōuenit, Societatem, vel eius Domos, aut Collegia, cum aliqua Congregatione miſceri: nec in ea vlli conuentus agantur; niſi qui ad earūdem Domorum vel Collegiorum finem, in diuino obſequio fient.*

a P.4.c.8. §.1.

b P.6.c.2. C.

c P.3.c.1. §.18.&p.4. c.6.O

DECLA-

poſitus Generalis ea videat, & legi ac examinari faciat; vt, ſi ad ædificationem fore videbuntur, & non aliter in publicum prodeant.

De iis quæ ad officia domeſtica, & res alias 12
magis particulares pertinent, [a] in Regulis Domorum dicetur: nec vlterius progrediemur circa Miſſiones, vel diuiſionem eorũ, qui de Societate ſunt, per vineam Domini Noſtri IESV Chriſti.

a Prooe. decla. & p. 4. c. 10. §. 6.

OCTA-

OCTAVA PARS

DE IIS, QVAE CONFERVNT AD eorum, qui diſperſi ſunt, cum ſuo capite, & inter ſe mutuam vnionem.

DE IIS QVAE IVVANT ad vnionem animorum. Cap. I.

1 QVo difficilius eſt, mēbra huius Cōgregationis cum ſuo capite, & inter ſe inuicē vniri,
A ri, †quòd tādiffuſa in diuerſis mūdi partibus inter fideles & infideles ſint;' eo impēſius, quæ iuuant ad vnionē, quærenda ſunt: quandoquidem nec conſeruari, nec regi, atq; adeo nec finem, ad quem tendit Societas ad maiorē Dei gloriam, conſequi poteſt, ſi inter ſe & cū capite ſuo membra eius vnita non fuerint. Dicetur ergo de iis, quæ conferūt ad animorum vnionē: Deinde de iis quæ ad vnionem perſonalē in Con-

DECLARAtiones.
In Octauam Partem.

IN CAPVT I.

A ¶ SVnt & aliæ rationes, qualis eſt, quòd vt plurimum litterati erunt, & gratia apud Principes, & primarios viros, ac populos non parum valebunt.

B ¶ Hoc

Congregationibus vel conuentibus pertinent. Et quidem circa animorum vnionem, quædam ex parte ſubditorũ, quædam ex parte Superiorũ, quædam ex vtrorumque parte iuuabunt.

2 Ex parte ſubditorum, iuuerit,† magnam [a] turbam hominum ad Profeſſionem non admitti; nec quoſcunque, ſed ſelectos homines, etiã inter Coadiutores formatos, aut Scholaſticos, retineri. multitudo enim magna eorum, qui vitia ſua non bene domuerunt, vt ordinem nõ fert, ita nec vnionem, quæ in Chriſto Domino noſtro tam neceſſaria eſt, vt bonus ſtatus, ac procedendi modus huius Societatis conſeruetur. B

3 Et quia huiuſmodi vnio magna ex parte per Obedientiæ vinculum conficitur; [b] hæc ſemper in ſuo vigore conſeruanda eſt: & qui foras ad laborandum in agro dominico ex Domibus mittuntur, † quoad eius fieri poteſt, in eadem ſint exer- C

B ¶ Hoc autem non excludit numerum (licet magnum) eorũ, qui erunt idonei, vt in Profeſſos, vel Coadiutores formatos, vel Scholaſticos approbatos admittantur: ſed hoc eo ſpectat, vt commendatũ habeatur, ne, qui tales non erũt, idonei (præcipue ad Profeſſionem) facile cẽſeantur: & cum bene obſeruabitur quod in prima, & in quinta Parte dictũ eſt, ſatis erit. qui enim huiuſmodi eſſent, turba exiſtimari non deberẽt; ſed potius gẽs electa; tametſi magna ea eſſet.

C ¶ Cum experimento

a Par. 4. Prooe. A. & p. 5. c. 2. §. 1. & 2. & p. 10 §. 7.

b P. 3. c. 1. §. 23. & p. 6. c. 1.

exercitati:* [a] & hac in virtute, qui primas in Societate tenēt, bono ſui exemplo alijs præluceant; vniti omnino cum ſuo Superiore;& prompte, humiliter, & deuote ei obediendo, perſiſtant. [b] Qui autem tam egregium ſui ſpecimen in Obedientia non dediſſet, certe ei adiungi deberet ſocius, qui in ea magis eſſet conſpicuus. Nam vt plurimū ſocius qui in Obedientia magis profecit, eū qui minus in ea profeciſſet, cum diuino fauore, in eadem iuuabit. Et alioqui, quamuis ad hunc ſcopū non tenderetur, ei qui cū aliquo munere gubernādi mit-
D tetur, † [c] Collateralis ſocius (ſi Superiori videbitur quod ſic melius commiſſo muneri ſatisfaciet) adiūgi poterit:' qui ſic ſe geret cum eo qui alijs præeſt, & ille inuicem cum hoc, vt Obedientia ac reuerentia ſubditorum, debilior erga Superiorem non reddatur: ſed ille potius verum ac fidelem adiutorem, & ſubleuatorem erga ſuam perſonam, &

rimēto cōpertū eſſet, aliquos ex ys qui miſſi ſunt, non recta incedere, quod ad Obedientiā attinet; vel reuocari debent, vel ſocij qui in ea profecerint, eis adiungi; quamuis initio miſſi non fuiſſent.

D ¶ Quamuis Collateralis, Obedientiæ Præpoſiti, vel perſonæ illius cui datur, nō ſubdatur; debet tamen ei interiꝰ & exterius reuerentiam exhibere; ac in ea reliquis, qui eiꝰ Obedientiæ ſubduntur, exemplum præbere. Debet itidem, qua poterit, diligētia eū, qui alijs præeſt, iuuare

a P.4. c. 10. §.4.& 8.

b P.7. c.2. F

c P.4.c.17. B.

iuuare in rebus omnibus ad ipſius officiũ pertinẽtibus, in quibus eius operam ille requiret.

a Inf.§.6.& p.4.c.10.§. 5.&p.10.§. 9.

Quamuis etiã nulla de re interrogaretur; cum tñ animaduertet, quod ei aliquid dici conueniat, quod ad perſonam, aut res quæ ſunt ipſius officij, pertineat; debet fideliter ea quæ oportet, ei referre; & cum libertate & modeſtia Chriſtiana, quod ſentiat, explicare: propoſitis tamen ſuis rationibus, & ijs quæ ipſum mouent, ſi Præpoſitus in ſua contraria ſententia perſiſteret, Collateralis propriũ iudicium ſubmittere, & ei conformem ſe reddere debet; niſi tamẽ clariſſime intelligeret

b P. 7. c. 3. A.

c P.9.c.6. §.2.

aliorum, qui ſuæ fidei commiſſi ſunt, ſibi datum eſſe in Collaterali experiatur.

[a] Ad eandem Obedientiæ virtutem ordo bene obſeruatus inter ipſos Superiores, quorum alij alijs ſubduntur, & inferiorum erga illos, pertinet: ita vt ſinguli, qui in aliqua Domo vel Collegio verſantur, ad ſuum Præpoſitũ Localem, ſeu Rectorem recurrant, & per eum in omnibus regi ſe ſinant. Eis autem qui per prouinciam aliquam varijs in locis diſiuncti manent, ad Prouincialem Præpoſitum, [b] vel alium Localem viciniorem erit recurrendum, prout eis iniunctum fuerit. [c] Omnes vero Præpoſiti Locales, vel Rectores crebra communicatione cum Prouinciali vtantur; & iuxta eius arbitriũ in omnibus ſe gerant. Eodem modo Præpoſiti Prouinciales cum Generali ſe habebunt. 4

† Sic

geret illum errare: quod ſi accidet, ad Superiorem referre debet.

Curet etiam Collateralis unionē, quoad eius fieri poterit, ſubditorum inter ſe, & cum ſuo Præpoſito immediato; & inter eos uelut Angelus pacis incedat: & ſtudium adhibeat, ut de Superiore ſuo ſic ſentiant, illumq; ita ament, ut oportet,[a] quem Chriſti Domini Noſtri loco habent.

[b] *Debet etiam certiorem reddere Superiorem ſuum Generalem, uel Prouincialem ijs de rebus, quas uel ipſe, uel is, cui Collateralis adiunctus eſt, commendaret: & ſponte ſua etiā eius loco id faciat, cum per aduerſam corporis-ualetudinem, uel occupationes, uel aliquam aliam cauſam, ille in hac parte officio ſuo deeſſet.*

Contra, Præpoſitus cum ſuo Collaterali nōnulla obſeruare debet: ac primum, conſiderando quòd nō ut ſubditus, ſed ut auxilium & ſubleuamen ei datus eſt, peculiarem erga eum dilectionem, & honorem præ ſe ferre debet: agatq; cum eo familiariter, vt ſit animoſior ad ei dicendum, quod ſentit; commodiuſq; id faciat, ac uideat, qua in re eum iuuare poſſit. Curet etiam, ut auctoritatem habeat, & diligatur ab inferioribus: eo enim utilius, eius miniſterio erga illos utetur.

Si qua occurrerint, quæ difficiliora eſſe uideantur; cum eo tractari oporteret, eius ſententiā rogādo, & ad dicendū quod ſentit (etiā cū non interrogaretur) reducendūq; ſibi in memoriā quod ad ſuā perſonā & officium conuenire uideatur, exhortando. Et

a P. 3. c. 1. §. 23. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. 2. & 3. & p. 7. c. 2. §. 1. & A. & p. 9. c. 3. §. 20.

b Inf. §. 9. & p. 4. c. 17. §. 7.

do. Et auditis, quæ à Collaterali dicuntur, melius per ſeipſum, quod facto opus eſt, conſtituet.

Quod attinet ad executionem ſui officij, ad ſubditorum gubernationem, vtatur Collaterali, vt fideli miniſtro in rebus maioris momenti; ſiue vniuerſales ſint, ad Domos, ſiue particulares, ad quẽuis ex fratribus ſpectantes.

In ijs quæ ad Præpoſitum Generalem pertinẽt, eiq; debentur, vtatur etiam eius opera: & in omnibus eo habeat loco, eoque modo ipſi confidat, quo alteri ſibi (dempta poteſtate) in ſpiritus vnione in Chriſto Domino noſtro.

Et animaduertendũ eſt, duabus ex cauſis præcipue Collateralem adiungi debere: Prima eſt, quãdo in eo, qui cũ præcipuo munere mittitur, maius auxiliũ deſideraretur; propterea quod non ſit magnopere verſatus & exercitatus in hmõi gubernatione; vel propter alias cauſas: quãuis eius deſideria, & vita ad maiorem Dei gloriam ſint valde approbata. Secunda, quando aliquis ex eis, quos ſecũ eſt habiturus, huiuſmodi eſſet, vt exiſtimaretur minus profecturus, ſi ſub eius qui præeſt, Obedientia conſtituatur, quam ſi vt Socius adiungeretur: dũmodo talentum ad eundem iuuandum haberet.

a P. 2. c. 1. §. 2.
b P. 2. c. 2. D.

E ¶ Cũ particularib⁹ ex cauſis, Præpoſito Prouinciali magis cõuenire ad diuinũ obſequiũ videretur

† Sic enim, [a] ſubordinatione conſeruata, vnio, quæ in ea quam maxime conſiſtit, aſpirãte gratia Dei, conſeruabitur. E

5 [b] Si quis diuiſionis, vel diſſenſio-

ſenſionis eorum qui vna viuũt, inter ſe, vel cum ſuo capite auctor eſſe cerneretur; diligentiſſime ab ea Congregatione, velut peſtis quæ eam poteſt ſummopere inficere, ſi præſens re-
F medium non adhibeatur, † ſeparandus eſt.'
6 Ex parte Præpoſiti Generalis, quæ ad hanc vnionem ani-
G morum conferent, † ſunt eæ dotes, quibus (vt[a] in nona Parte dicetur) eum exornari oportet: quibus cum præditus fue-

retur, vt aliquis ex ijs, qui in Domibus vel Collegijs verſantur, ſi ibi immediate ſub ſit; poteſt ab Obedientia Rectoris, vel Præpoſiti Localis eum eximere. Et ſic Generalis quoſdã ex priuatis, & Præpoſitis Localibus, vel Rectoribus, ſuæ Obedientiæ proxime reſeruare poſſet. Vt plurimum tamen prædicta Obedientiæ ſubordinatio eo melior erit, quo perfectius obſeruabitur.

a P.9. c.2.

F ¶ *Separare intelligendum eſt, vel omnino à Societate dimittendo; vel in alium locum transferendo, ſi hoc ſufficere videretur: & ad diuinum obſequium, ac commune bonum, iudicio illius qui curã eius habet, magis conueniret.*

G ¶ *Iuuabit[b] etiam in primis, inter alia Dei dona, bona exiſtimatio, & auctoritas erga ſubditos; & habere, ac præ ſe ferre dilectionem, & curam illorum: ita vt ſubditi ſibi perſuadeant ſuũ Superiorẽ ſcire, velle, & poſſe bene ipſos in Domino gubernare. Ad quod, ſicut ad alia multa, conferet ſecum viros, qui conſilio polleãt, habere; (vt[c] in nona Parte di-*

b P. 9. c. 2. §. 2. & 9. & c. 6. A.

c P. 9 c. 5. §. 2. & c. 6. §. 10. & 11.

fuerit, erga omnia membra Societatis ſuo fungetur officio: capitis videlicet, à quo in illam influxus, ad præfixum ipſi finem neceſſarius, deſcendat.[a] & ſic à Generali Præpoſito, vt à capite, vniuerſa facultas Prouincialium egrediatur, ac per eos ad Locales, per hos autē ad ſingulares perſonas deſcendat. ſic etiam ab eodem capite (vel ſaltem eo ſuam facultatem cōmunicātē, & rem approbante) Miſſiones procedant. De communicatione gratiarum Societatis tantundem ſit dictū:[b] quo enim magis inferiores à ſuis Superioribus pendebunt, eo melius amor, Obedientia, atque vnio inter eos retinebitur.

Et vt locus magis conueniat ad communicationem capitis cum ſuis membris, conferre plu- 7

cetur) quorum opera in ijs quæ ſtatuēda ſunt ad bonum Societatis progreſſum, in his atque illis locis ad Dei gloriam vti poſſit.

a Sup. §. 4. & p.5. c.1. A.& p.9.c. 3.§.1.& 10

Conferet etiā, circunſpecte & ordinate præcipere, eo modo curando ſubditos in Obedientiæ officio continere, vt Superior omni beneuolentia, & modeſtia, & [c] charitate in Domino, quod in ipſo eſt, vtatur: ita vt ſubditi ſe potius ad dilectionem maiorem, quam ad timorem ſuorum Superiorū poſſint componere; quamuis ali quando utrumq; ſit utile: eorū etiam arbitrio aliquid relinquendo, cum probabile uidebitur, quod eos id iuuabit: aliquando etiam eis ex parte aliquid indulgendo, & compatiendo, cum uideretur id poſſe magis conuenire.

b P.2. c. 1. §.2.

c P.3. c.1. N.

H ¶ Pote-

H re plurimum poteſt, vt † Præpoſitus Generalis magna ex parte [a] Romæ reſideat:' vbi cũ alijs omnibus locis Societatis faciliori vtetur commercio.

I † Prouinciales itidem in ijs locis diutius verſabuntur, vnde cum inferioribus, & cum Superiori Præpoſito commoda fuerit communicatio;' quantũ in Domino id effici poterit.

8 [b] Præcipuum vtriusque partis vinculũ, ad membrorum inter ſe, & cum capite ſuo vnionem, amor eſt Dei ac Domini Noſtri IESV Chriſti: cũ cuius diuina ac sũma bonitate, ſi Superior et inferiores valde vniti fuerint, perfacile inter ſeipſos vnientur: idque per eundẽ illum amorem fiet, qui à Deo deſcẽdẽs, ad omnes proximos, ac peculiari ratione ad corpus Societatis pertinget. [c] Charitas itaque, & vt in vniuerſum dicatur, omnis probitas ac virtus, qua iuxta ſpiritum procedatur, ad vnionem ex vtraque parte iuuabit; & (quod inde ſequitur) omnis rerum tempo-

ra-

H ¶ Poterit nihilominus ſubditos alijs in locis, prout occaſio & neceſſitas occurrerit, uiſitare; & prope Romã aliquando habitare; prout ad maiorẽ Dei gloriam fore iudicauerit.

I ¶ De uiſitatione Præpoſiti Prouincialis eadem erit ratio, atque Generalis: poterit enim id facere, cum videbitur ad Dei maius obſequiũ fore: eſtque id ualde proprium eius officij. Cum tamen aliquo in loco diutius eſt ei reſidendum, ſi fieri poteſt, lo-

a Inf.c.5.§.1.

b P.10.§.9.

c P.10.§.2. & 9.

a Proœ.decl.& p. 3.c. 1.§.18.&p. 10.§.9.

b P.4. c. 5. §.4. & c.14 §.1.

c Exa.c.5.§. 7.& p.4.c.8 §.2.

d Sup. D.& inf.c.2.B.& p.4.c. 17.§. 7.& L.& p. 7. c. 2. §.2. &H.&p.10 §.9.

cũ eligat, ex quo, cum ſubditis, & cũ Generali crebra communicatione litterarũ, vti poſſit.

K ¶ [b]Cum ijs qui adhuc litteris operam non dederint, curandum eſt, vt omnes (vt plurimum) eandem doctrinam, quæ in Societate fuerit electa vt melior & conuenientior Noſtris, ſequantur. Qui autem ſtudiorum curſum iam peregit, aduertat, ne opinionum diuerſitas coniunctioni charitatis noceat: & quoad eius fieri poterit, doctrinæ in Societate communiori ſe accommodet.

L ¶ Præpoſiti Locales, vel Rectores, qui ſunt in aliqua Prouincia, quique miſſi ſunt ad fructum in agro Domini curãdum, Præpoſito ſuo Prouinciali ſingulis hebdomadis, ſi fieri poteſt, ſcribere debẽt: & [e]Prouinciales, & alij, Generali ſingulis hebdomadis, ſi vicinus fuerit: ſi autem in regno diuerſo reſident, vbi deſit ea commoditas, tã priuati ad fructificandũ miſſi (vt dictum eſt) & Præpoſiti Locales, *& Rectores, quàm Prouinciales, ſingulis menſibus ſe-*

e P.9.c.6.A

ralium contemptus, in quibus ſui ipſius amor, grauiſſimus huius vnionis ac boni vniuerſalis hoſtis, errare ſolet.[a] Multum etiam conferet conſenſio, tum in interioribus, † vt eſt doctrina,[b] iudicia, ac voluntates, K
quoad eius fieri poterit; tum etiam in exterioribus, vt eſt veſtitus, cærimoniæ[c] Miſſæ, & reliqua; quantum perſonarum, & locorum, & ceterorum varietas permittet.

9 [d] Magnopere etiam iuuerit, † litterarum vltro citroque L
miſ-

miſſarum inter inferiores & Superiores, frequens commercium; & crebro alios de aliis M certiores fieri; † ac audire quæ ex variis locis ad ædificatio-

ſemel Generali ſcribent: qui curabit, vt eiſdem, ſaltem Prouincialibus, ſemel ſingulis mēſibus ſcribatur. Ipſi vero Prouinciales, Præpoſitis Localibus, & Rectoribus, & priuatis perſonis, quibus opus erit, ſemel etiam ſingulis menſibus ſcribi curabunt: & vtrinque crebrius; iuxta occaſionum in Domino occurrentium rationes.

M § Vt autem res Societatis ad ædificationem pertinentes, cõmunicari omnibus poſſint; hanc formulā ſequi oportebit: Qui ſub vno Prouinciali sũt, ex diuerſis Domib⁹ vel Collegijs ſcribãt, quarti cuiuſque menſis initijs, litteras, quæ ſolũ ea quæ ad ædificationẽ faciunt, cõtineant: & alterũ earum exemplũ, lingua vernacula illius prouinciæ; alterum, latina ſcriptum ſit: & mittant vtrumq; duplex Prouinciali; vt mittat alterũ exemplum vtraque lingua, Generali, cũ alijs ſuis litteris; vbi referat quod notatu dignũ, vel ad ædificationem fuerit, ſi particulares id omiſerunt. Ex altero vero exemplo, tot alia exſcribi curet, vt ad certiores reddendos alios de ſua Prouincia, ſatis ſint. Si multũ temporis conſumeretur mittẽdis huiuſmodi litteris Prouinciali; Præpoſiti Locales, & Rectores poſſunt litteras ſuas latina & vernacula lingua ſcriptas, recta ad Generalem, & earum exẽplum Prouinciali deſtinare. Poterit etiã Prouincialis, cũ ei viſum fuerit, quibuſ-

buſdam ex Localibus iniūgere,vt certiores reddāt alios eiuſdē Prouinciæ; tranſmiſsis ad eos earūdē litterarū, quæ ad Prouincialē mittuntur,exēplis.

Vt tamen,quæ in una Prouincia gerūtur,in alia ſciantur; curabit Præpoſitus Generalis,ex litteris quæ à Prouincijs mittuntur, tot exēpla exſcribenda,quot ſatis ſint, ut omnes alij Prouinciales certiores reddantur.Illorum vero quiſque,exſcribi in ſuæ Prouinciæ uſum,curabit.

Cum magnū inter duas Prouincias commerciū eſſet,ut inter Luſitaniam & Caſtellam, Siciliā & Neapolim; Prouincialis unius poſſet Prouinciali alterius exemplum litterarum Præpoſito Generali miſſarum tranſmittere.

N ¶ Ad clariorem omnium cognitionem, quarto quoque menſe mittatur Præpoſito Prouinciali ex ſingulis Domibus uel Collegijs breuis catalogus, iſq;duplex,omniū qui in ea Domo ſunt; quiq; etiā poſt vltimum catalogum miſſum uſque ad id tempus quo ſcribitur,deſint; uel quòd mortui fuerint, uel alia quauis cauſa: breuiter perſtringēdo dotes vniuſcuiuſque. [a] *Et Prouincialis eodem modo ſingulis quadrimeſtribꝰ exemplum catalogorum cuiuſ-*

a P.9.c.6. §.3.

ficationem, '† & eorum quæ geruntur, cognitionē, afferuntur;'cuius rei Superioribus, ac præcipue Generali, & Prouincialibus cura erit; eo conſtituto ordine, vt quouis in loco, quæ ad mutuam conſolationē & ædificationem in Domino faciunt ex aliis ſciri poſsint. N

uis QVI-

uis Domus & Collegij, Generali tranſmittet. Ita enim melius intelligentur, quæ ad perſonas attinent; meliuſque totum Societatis corpus ad Dei gloriam regi poterit.

QVIBVS IN CASIBVS CONGREgatio generalis fieri debeat. Cap. II.

1 AD vnionem perſonalem, vt veniamus, quæ in Congregationibus Societatis fit; cõſiderandum eſt, quibus in caſibus, qui, &per quem; ac itidem quo in loco, quo tempore, & modo debeant congregari; & id definiri, de quo in Congregationibus agetur. Et vt declaretur primo loco, quibus in caſibus Congregatio, & Conuentus generalis fiat; illud in primis ſuppoſitum ſit, quòd non videtur in Domino in præſen-
A tiarum expedire, † vt certis tẽporibus, aut [b] crebro fiat: quo-
B niã Præpoſitus Generalis † adiutus cõmunicatione, quã cũ vniuerſa

IN CAPVT II.

A § CViuſmodi eſſet, tertio aut ſexto quoq; anno, plus, minus.

B § [a] Hmõi cõmunicatio fit per tranſmiſſas litteras, & perſonas, quæ ex Prouincijs uenire debẽt; ſaltem unus ex ſingulis earum, tertio quoq; anno, & ex Indijs, quarto; electus Profeſſorum & Rectorũ illius Prouin-

a Sup. c. 1. §. 9. & L. & p. 9. c. 6. A

b Inf. c. 4. §. 2. & p. 9. c. 1 & C.

uinciæ ſuffragijs; ad certiorē multis de rebus faciēdū Præpoſitum Generalem. Poſſunt etiam per huiuſmodi communicationem, cū opus fuerit, intelligi ſententiæ eorū, quos Præpoſitus Generalis in vniuerſa Societate melius ſenſuros iudicabit. Et ſic, adhibitis eis, quos apud ſe habet conſilij gratia, multa conſtituere ſine Congregatione totius Societatis poterit: quandoquidem magna ex parte Congregatio ideo ad bene conſtituēdum iuuare ſolet, quòd vel rerum maior cognitio habetur, vel quòd conueniunt aliqui eminentiores viri, qui dicunt quod ſentiunt. Id autē multis in caſibus ſine Congregatione generali, ut dictum eſt, trāſigi poteſt.

C ¶ *Non res perpetuæ quæuis ſatis ſunt, vt generalis Conuentus indici debeat; niſi maioris momēti ſint. Aliquæ ta-*

a P.9.c.2.§.10.& c.6.§.7.&cet.

verſa Societate habet, & [a] eorum opera qui cum ipſo degent, hoc laboris & diſtractionis vniuerſæ Societati, quantùm fieri poterit, adimet. Aliquando tamen congregari, omnino erit neceſſarium: vt ad electionē Præpoſiti Generalis; ſiue eligendus ſit, qui in demortui locum ſuccedat, ſiue aliquā ob cauſam ex iis propter quas Generalis à ſuo officio abſolui poteſt: vt [b] poſtea dicetur.

b P.9.c.4.§.7.& c.5.§.4

Altera cauſa eſt, cum delibe- 2
rari oportebit † de rebus perpe C
tuis ac magni momenti: qua-
les eſſent (verbi gratia) [c] Col-
legia vel Domos diſſoluere,
aut alio transferre; vel res ad-
modum difficiles ad vniuer-
ſam Societatem ſpectantes; vel
ratio-

c P.4.c.2.§.3.& c.10.§.2.& c.11.§.2.&p.9.c.3 §.5.17.& 18.

rationem procedendi in illa, pertractare, ad maius diuinum obſequium.

tamẽ magni momenti, licet non perpetuæ, ſatis eſſent.[a] *Hoc autẽ diſcernere, & ſtatuere, Præpoſiti Generalis erit. Cũ tamen aliqua acciderẽt, quæ urgerẽt, magniq; momenti uiderentur, ut qui aſſiſtunt Generali, & Prouinciales, ac Præpoſiti Locales pluribus inter ſe ſuffragijs iudicarent, quod cogi debeat Congregatio generalis,*[b] *ut nona in Parte dicitur; cogetur: idq; Præpoſito Generali gratum eſſe oportet; & ut Congregatio huiuſmodi magna cum diligẽtia fiat, idem Generalis ſtatuere debet.*

a Inf c.4.§. 2 & p.9.c.3 §.12.

b P. 9. c.4. §.6. & c. 5. §.6.

QVI DEBEANT CONGREgari. Cap. III.

1 NOn omnes, qui ſub Obedientia Societatis viuũt, A nec Scholaſtici approbati; †verum Profeſſi duntaxat, & præterea Coadiutores aliqui, ſi ita expedire in Domino videretur, ' ſunt ad Congregationem generalem conuocandi: & quidem ex his, non [c] niſi qui commode venire queant. Non itaque infirmi ac valetudinarii, nec qui in regionibus remotiſſimis agunt, vt in Indiis; ſed nec

IN CAPVT III.

A¶ *CVm uocat Congregationem qui ſupremã in Societate curam habet, eius erit iudicium, nũ aliqui* [d] *qui Profeſſionem trium Votorum ſolemniũ emi-*

c Inf. c.5. §.3.

d Inf.c. 6.B

emiſerũt, vel Coadiutores nõnulli, ad conferendũ cum eis de rebus quæ in Cõgregatione tractandæ ſunt, venire debeant. Hoc.n. aliquando conueniens fore videtur, præſertim ſi Rectores Collegiorum, & eorũ Procuratores, alijq; Officiales, quibus optime perſpecta erunt quæ ad ipſorum officia pertinent, vocentur. Poßẽt etiã hmõi Officiales, ſuffragium actiuũ & paſſiuũ ad reliqua habere; præter quam vt Profeſſis quatuor Votorũ præeſſe poßint.

a Inf.c.6.B &p.5.c.1.A

a Si Congregatio ad electionẽ Generalis indicitur, nullus qui quatuor Vota ſolẽnia in Profeßione nõ emiſerit, ſuffragiũ actiuũ aut paßiuũ ad hmõi electionem habere poterit,

B ¶ Prouinciali veniendum eſſe intelligatur, ſi poßit: ſin minus, pro ſe alium mittet; qui magis idoneus ei videbitur ex tribus, quos Congregatio Prouincialis elegerit.

nec illi, qui præ manibus negotia habent magni momẽti, quæ abſque graui incommodo deſeri non poſſunt, conuenient. Pendebit autẽ hoc ex iudicio Præpoſiti Generalis, ſi is ad Cõgregationem conuocauerit; vel eorum, qui congregati in ſingulis Prouinciis fuerint, vt venturos ad generalẽ Congregationem eligant. Verũ vt certa aliqua ratio præſcribatur; cũ Conuentus celebrabitur ad eligendum Generalẽ, aut ad deliberãdum de iis quæ ad Generalem ipſum ſpectant, terni ex ſingulis Prouinciis veniant; † Pro- B
uincialis videlicet Præpoſitus, cum duobus aliis, qui fuerint ad

C¶Quam-

ad hoc negotium in Congregatione prouinciali electi: quæ quidem Congregatio in ſingulis Prouincijs, ante generalem, ad hũc finẽ cogetur. Conuenient [a] autem, & ſuffragij ius habebunt in ea, Profeſſi omnes Prouinciæ, qui intereſſe poterunt; Præpoſiti Domorum, atque Collegiorũ Rectores, ac Procuratores; vel ij quos tanquam vicarios illi ſuo nomine miſerint. Cum Conuentus ad res alias indiceretur; Præpoſitus Prouincialis ſine Congregatione prouinciæ, duos ex ea eligere poterit, pro arbitrio Præpoſiti Generalis; cuius erit, pro occurrentiũ cauſarũ ratione, conſtituere, num Conuentus prouincialis huiuſmodi ad duorum illorum electionem ſit cogendus; an Prouincialis ſine Conuentu eos debeat eligere; prout ei videbitur in Domino expedire.

a Inf. c. 5. §. 3.

C † His tribus, & generali Congregationi, quicunque in prouincia remanent, ſuas vices delegabunt. Quod ſi præter duos electos, quoſdam alios Præpoſitus Generalis deſignaret, vel Præpoſitus Prouincialis adducendos iudicaret; eadem erit horum, & aliorum ratio. Sed ſi Prouincialis præter tres, aliquos eligeret, plures, quàm duos, adijcere non poterit: ita vt ad ſummum quinque ex vna

C ¶ *Quamuis qui remanent in prouincijs, ſuum ſuffragiũ in ſcriptis mittere non poſſint; tamen ſi res fuerit eis cõmunicata, ſuã ſententiã in ſcriptis tranſmittẽt: & qui veniunt, dicent in Cõgregatione generali, quid & alij ſentiant.*

IN

vna Prouincia ueniant.

Ex Profeſſis qui Congregationi intererunt, vnuſquiſque ſuffragium unicum; ſolus Generalis duo habebit. ſed ſi numerus par eſſet, Prouincialis reliquis præferetur: & ſi inter ipſos Prouinciales eſſet paritas, pars illa, in quam Præpoſitus Generalis, vel (ſi is è viuis exceſſiſſet) ipſius Vicarius inclinabit, eſſet præferenda. Vt enim illis magis eſt neceſſarium diuinæ gratiæ auxilium, propter munus quod gerunt; ita ſperandum eſt, Deũ ac Dominum Noſtrũ uberius id illis, vt ſentiãt & dicant quæ ad ipſius gloriã faciant, largiturũ. 2

AD QVEM SPECTET CONGREgationem generalem indicere. Cap. IIII.

IN CAPVT IIII.

A ¶ *SI nullus ex Profeſſis apud Generalem eſſet, et aliquem ipſe ex uicinis nominaret; eadẽ erit ratio. ſi tamen morte præoccupatus, uel morbo, qui ad*

CVM ad eligendum nouum Præpoſitũ, priore vita functo, conuentura eſt Societas; † vnus ex Profeſſis, quẽ ſuum in hac parte Vicarium, ante mortem Præpoſitus nominauerit, alios certiores faciendos curabit. Hic autem Vicarius (vt plurimum) vnus ex ijs erit, qui adeſſe Præpoſito, & ipſum iuuare ſoliti ſunt; vel certe ex ijs qui proxime degunt. Huius officium erit, Societatẽ ad 1 A

ad electionem Præpoſiti faciẽdam, præſcripto tempore, & loco, quo conuenire oporteat, conuocare.

2 Quando non ad electionẽ Generalis congregatur Societas; [a] in aliis euentibus Præpoſitus Generalis eam conuocabit; præterquã in illis, qui in nona Parte exprimentur: [b] & non cõgregabit frequenter Societatem, vt dictum eſt; niſi rerum agendarum neceſſitas vrgeret. Sed cũ generalis Congregatio ad electionem Præpoſiti conuocata, eũ iam elegerit; deinde de rebus aliis grauioribus, quam vt à Generali, & iis qui cum ipſo agũt, decidi debeant, tractari poterit.

a Sup. c.2. C.& p. 9.c. 3.§.12.

b Sup.c.2. §.1.& C. & p.9. c. 1.C.

ad hunc effectũ perinde ac mors cenſeatur, Vicarium non nominauit; qui apud eũ fuerint Profeſſi (quãuis non in eodem loco, ſed in uicinis fuerint) pluribus ſuffragijs Vicarium eligent. Et ſiue Præpoſitus Generalis aliquẽ uicinũ abſentẽ, ſiue nullum nominauerit; qui præeſt Domui, in qua mortem obijt Generalis, uel qui uicinior eſſet, ſi in nulla Domo Societatis moreretur, curabit ſtatim mitti, qui certiores faciat Profeſſos uicinos, ut ad Vicarium conſtituendum (ut dictum eſt) qui gerat uices Generalis, donec ille electus fuerit, congregentur; uel ad eum agnoſcendum, quem conſtabit electum eſſe.

DE

R IN

DE LOCO, TEMPORE, ET MODO congregandi. Cap.V.

LOcus quo conueniet Societas ad Generalis electionem, videtur ordinariè Curia Summi Pontificis eſſe debere,[a] vbi plurimum erit ipſius Generalis reſidentia: niſi Societas, ex compoſito, conueniendum eſſe in alium locum, qui commodior omnibus futurus eſſet, ſtatueret: vt ſi quis in confinio diuerſarum Prouinciarum, in quibus manet Societas, eſſet cõſtitutus; vel alius, qui magis accommodus videretur.[b] Si Præpoſitus Generalis eſt, qui Societatem ad alia negotia congregat; eius erit, eligere ac deſignare locum, quem in Domino aptiorem iudicauerit. 1

a Sup. c. 1. §. 7.

b P. 9. c. 3. §. 12.

Spatium temporis, quod cogendæ Societati tribuetur, vbi de electione Generalis agendũ eſt, quinque aut ſex menſium erit, à tempore, quo literæ, quæ de hac re commonefacient, ſcriptæ fuerint. Prorogari tamen id tempus poterit, cum neceſſitas poſtulauerit.[c] Cum vero alias ob cauſas fuerit congregãda; Generalis Præpoſitus pro ſuo arbitratu tempus deſignabit. 2

c P. 9. c. 3. §. 12.

Modus in congreganda Societate ſeruandus hic erit; vt ille, cuius hoc eſt munus, confeſtim variis viis Prouinciales, & ſi qui ex Profeſſis ſigillatim conuocandi eſſent, adſcripta (quantum ſat eſſe ipſi videbitur) cauſa, loco, & tempore Conuentus habendi, certiores faciat: admonens quoque,[d] vt vbique Miſſæ celebrentur, & orationes 3

d Inf. §. 4. & c. 7. §. 1.

fiant

ſiant pro fœlici Præpoſiti electione. Vnuſquiſq; autē Prouincialium (ſi ipſi ſoli eligendi poteſtatem non habuerint) [a] Profeſſos qui in ipſius Prouincia uerſātur, Rectores quoque, & Locales Præpoſitos, qui venire poſſint, conuocabit. Vbi vero ad Congregationem prouincialem conuenerint qui commode potuerint, eligent pluribus ſuffragijs (Prouincialis ſententia pro duobus ſuffragijs numerata) eos, qui ad generalem Congregationem venient: qui eſſe ij debebunt, quos magis expediat Congregationi intereſſe, & [b] quorū abſentia minus detrimenti Prouinciæ ſit allatura. Ipſi vero, quàm primum poterunt, ad conſtitutum locum, relictis in ſuis Prouincijs Vicarijs, & rebus omnibus bene compoſitis, proficiſcentur.

a Sup. c. 3. §. 1.

b Sup. c. 3. §. 1.

4 [c] Curabunt præterea Superiores, vt omnes, qui ſub Obedientia Societatis viuūt, quotidie in orationibus, & in Miſſarum Sacrificijs plurimū Domino commendent eos, qui ad generalem Congregationem ſe conferunt; & ſimul, vt quidquid in ea tranſigetur, ad maius obſequium, & laudē, & gloriam diuini nominis cedat.

c Sup. §. 3.

DE MODO DELIBERATIONIS, cum de electione Generalis agitur. Cap. VI.

1 SI Conuentus indictus eſt ad noui Præpoſiti, qui in demortui locum ſuccedat, electio-

nem; ſimul atque conuenerint, Vicarius Generalis, quatuor dies ante Præpoſiti futuri electionẽ, de eadem omnes alloquatur: horteturque ad eã, prout ad maius Dei obſequium, & bonam Societatis gubernationem conuenit, faciendã. Et præter hunc diẽ, tres ſequentes habebunt, vt ſe Deo commendent, meliuſque conſiderent, quiſnam ex vniuerſa Societate ad huiuſmodi curam maxime idoneus ſit futurus; informationem capientes ab eis qui eam bene dare poterunt: donec tamen ingrediantur locum electionis, & in eum includantur, non definiant apud ſe, quẽ ſint electuri.

Hoc medio tempore, vnuſ- 2
quiſque, ſub pœna Excommunicationis latæ ſententiæ, teneatur Vicario manifeſtare, vel alicui ex antiquioribus Profeſſis (qui cum Vicario conferet) ſi ſciret aliquem hoc munus affectaſſe, uel etiam tunc affectare, directe, aut indirecte id procurando, vel ſigno aliquo
id declarando. † Qui autem de A
ambitione huiuſmodi conuictus eſſet, actiuo, & paſſiuo
ſuffragio priuetur, ' vt inhabi- 1
lis ad eligendum alium, &

² ut

IN CAP. VI.

A¶ VT ſuffragio priuari quis poſſit vt inhabilis, quod de ambitione huiuſmodi notatus eſſet; oporteret clare teſtimonijs conuictũ eſſe, vel alioqui, quantũ ſatis eſt, de veritate eorum, quæ obiecta ſunt, conſtare; quacunq; ratione id conſtare poſſet. Sed cum probationes ſuſpitionẽ tantum valde probabilẽ,

ſed

ſed non fidem certam facerent; is non erit ad electionem idoneus; & quæſita aliqua occaſione, remouendus quidem ab ea Congregatione; ſed ſuffragij iure tanquā inhabilis priuandus non erit. Nec ſuſpitio euulganda erit; & multo minus, ſi ſuſpitio probabilis nō eſſe deprehenderetur: tunc enim nulla ratione id nocere debebit ei, qui non iuſte notatus fuerit; nec deſinet Congregationi intereſſe, & ſuffragij ius, ſicut alij, habere. Ad quem pertinet hoc iudicare, Vicarius eſt, tribus alijs ex antiquioribus Profeſſis vocatis: & condemnatio ut minimum tribus ſuffragijs fieri debet. Qui autem aliter, atque in animo ſentiret, ſententiā diceret, ipſo facto Excommunicationem incurret.

Si ipſemet Vicarius, vel aliquis ex antiquioribus notaretur; ſemper quatuor ex ijs, qui prius Profeſſionē emiſerūt, iudicabūt; excluſo eo, qui notatus eſt: & eorum quiſque, ad cui⁹ aures huiuſmodi infamia perueniret, reliquos uocet; ut de ea cognoſcatur.

B § [a] *Qui ſuffragiū habent, Pro-* a Sup. c. 3. A.& p.5.c. 1.A.

[a] vt ipſe eligatur: nec in eam Cōgregationem, nec in aliam vnquam admitti poſſit. a P.10.S.6.

3 Ipſo die electionis, qui hos tres dies conſequetur, celebret aliquis Miſſam de Spiritu ſancto, quam omnes audiant, ac in eadem Sanctiſſimum Chriſti Corpus ſumant.

4 Poſtmodum ad campanæ
B pulſum, † qui ſuffragium habent, ad locum Congregationis vocentur: ' & vnus eorum concionem habeat; qua in ge-

feſſi quatuor Votorũ duntaxat a Sup.c.3.A *erunt, vt* [a] *dictũ eſt, ſi quidẽ de electione Generalis agitur: quãuis curet, vt et alij conueniant, ad maiorem rerum cognitionẽ habendã, ſi opus fuerit; & ad agẽdũ, poſt electionem Generalis, alijs de rebus, in quibus* b Sup.c.3.A [b] *Rectores, & Præpoſiti Locales (ſi Profeſſionẽ triũ Votorum emiſerunt, vel Coadiutores formati ſunt (qui vocandi erunt, ſuffragium (vt ſuperius diximus) habebunt.*

C Ser

nere (nullo dato ſigno, quo particularis aliqua perſona ſignificetur) ad electionẽ eius Præpoſiti, qui ad maius Dei obſequium conueniat, exhortetur. & poſtquam hymnum illum ſimul dixerint, Veni creator Spiritus &cet. in prædictum locũ Congregationis, ab aliquo ex Præpoſitis, uel Rectoribus, vel aliquo quopiam de Societate, cui id officij in Domo Cõgregationis cõmiſſum fuerit, includantur: ita vt nec inde egredi, nec eis aliquid ad victũ, præter panem & aquam, dari poſſit; donec Præpoſitum Generalem elegerint.

5 Quod ſi omnes communi inſpiratione, non expectato ordine ſuffragiorum, quempiam eligerent; ille ſit Præpoſitus Generalis. Omnem enim ordinem, & eligẽdi formulam, Spiritus Sanctus, qui ad huiuſmodi electionem eos mouit, facile ſupplet.

6 Quando eo modo non peragetur electio; formula quæ ſequitur, erit obſeruanda. In primis, quiſque ſeorſum orabit Deũ;

† &

C † & cũ nullo alio loquendo, in Creatoris ſui ac Domini cõſpectu, ex iis quæ prius intellexit, apud ſe ſtatuet, quẽ ſit electur⁹: & in charta ſcribet nomen perſonæ, quã eligit in Præpoſitum Generalem, & ſuũ ſubſcribet; & ad hoc, ſpatiũ vnius horæ ad ſummũ præfigatur: deinde ad ſedes ſuas omnes conueniant:

D & Vicarius † cum Secretario ad hoc ipſum inter Profeſſos electo, & alio tertio qui eis aſſiſtat, exurgẽs à ſede, proteſtetur nolle ſe admittere quẽquã, nec excludere, quem non debeat.

E † Det autem omnibus abſolutionem generalem ab omnibus

C ❡ Seruabunt omnes ſilentium in loco incluſionis; ita vt vnus cum alio nõ colloquatur in ijs quæ ad electionẽ pertinent (niſi quid eſſet, quod neceſſarium videretur; & id quidẽ coram omnibus dicendum eſſet) donec Generalis ſit electus.

D ¶ Antequam ingrediantur in locum electioni deſtinatũ, in ſpatio quatuor illorum dierum congregati omnes qui in loco Congregationis Profeſſi inuenientur, [a] *Secretarium, & Aſſiſtentem eligent: ac quilibet quem nominet, ſcriptum dabit: & publice Vicarius, cum duobus ex Profeſſis antiquioribus, videbit quis plura habeat ſuffragia; & vbi paritas eſſet, tres ipſi ſuffragia ſua ferent: & qui duo habuerint ex eis, Secretarius, & aſſiſtens erunt.*

a Inf F. & G & p. 9. c. 5. §. 4.

E ❡ Abſoluit ab omnibus cenſuris, quas non incurriſſent propter defectus ad hanc electionem pertinentes.

 F ¶ For-

bus cēſuris, ad hunc canonicæ electionis effectum. ' Poſtmodum inuocata Spiritus Sancti gratia, accedat cum ſuis ſociis ad menſam in medio poſitam: & ipſimet tres prædicti, mutuo ſuffragia ſua alius ab alio petant: & † iuret vnuſquiſque, F prius quam det, quòd eum nominat, quem ſentit in Domino ad hoc munus magis idoneū:' & ſuffragia in manibus Secretarii ſimul ſeruentur: deinde à quolibet eorum, qui in Congregatione ſunt, ſeorſum, ſed tamen coram aliis, proprium ſuffragium ſcripto contentum poſtulent; quod, præuio eodem iuramento, eiſdem dabit vnuſquiſque. Deinde in medio omnium Secretarius ſuffragia, electum ſolummodo nominando, promulgabit: ac demum vno ſuffragiorum numero cum alio collato, qui plus quàm mediam partem ſuffragiorum omnium habuerit, ſit Præpoſitus Generalis: & ita qui prius eum nominauit, vel Vicarius percōtetur alios, an ſuum conſenſum

ci

F ¶ Formula iuramēti hæc eſſe poterit; Teſtē inuoco, cum omni reuerentia, IESVM Chriſtum, qui ſapientia eſt æterna, quod ego. N. illum eligo, & nomino in Præpoſitū Generalē Societatis IESV, quem ſentio ad hoc onus ferendūm aptiſsimū. Itaque duo iurat; unum, quod ſuum nomen ponit, ut perſonæ eligentis; alterū, quod ponit nomē illius, quem magis idoneū iudicat, ut perſonæ electæ: & tunc ſuffragium ſuū ſcriptum dabit. Et hanc iuramēti formulā quiſ-

que

ei præſtent, quem maior pars elegit: & vtcunq; reſpondeant, formabit Decretũ electionis, dicendo; In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; EGO. N. nomine meo, & omnium idem ſentientium, eligo. N. in Præpoſitum Generalem Societatis IESV. Quo peracto,
G † ſtatim omnes ad reuerentiam ei exhibendam accedant; & flexo vtroque genu, manum eius oſculentur.' Qui vero electus fuerit, nec electionem, nec exhibitam reuerentiam (memor cuius nomine eam admittere debet) recuſare poterit. Deinde ſimul omnes dicant, Te Deum laudamus.

7 Si non fuerit qui amplius quam mediam partem ſuffragiorum habeat; alia ratio, ſcilicet compromiſſionis, ineatur;
H † electis inter omnes tribus, aut quinque electoribus' (qui nimi-

que ſcriptam habeat exterius in eadem charta ſui ſuffragij, & eam legat alta uoce, cum ſuffragium dat tribus deſignatis. Locus autem, ubi quiſque ſeorſum, & corã omnibus ſuũ dat ſuffragium, menſa erit in medio conſtituta, ubi Vicarius eſt cum [a] *ſuis Aſſiſtentibus.* a Sup. D.

G ¶ *Incipiente Vicario* [b] *cum Aſſiſtẽtibus; uel (ſi aliquis eorũ fuerit electus) duobꝰ reliquis; et ſequẽtur ceteri.* b Sup. D.

H ¶ *Modus eligendi hos electores erit, ut ſcribat unuſquiſque quos ſentiat eligendos; et qui plura habuerint ſuffragia, ſint electores:*
I *& cum quiſque ſcripſerit huiuſmodi electorũ nomina, iurabunt omnes in hanc formã; Teſtem inuo*

co

co IESVM Chriſtum, qui ſapientia eſt æterna, quòd ego. N. illum eligo, & nomino in Præpoſitum Generalem Societatis IESV, quem electores ad id cõſtituti elegerint, & nominauerint.

I ¶ Poterit Vicarius cũ pluriũ aſſenſu, vel qui electꝰ fuerit in Præpoſitũ Generalẽ, decernere cenſuras, quæ cõuenire in Domino videbuntur.

nimirum ad id munus plura habuerint ſuffragia) & quo maior horum trium vel quinque pars inclinauerit, ille ſit Præpoſitus Generalis, & promulgetur, eique reuerentia exhibeatur, & Deo Noſtro gratiæ agantur; vt ſuperius [a] dictum eſt.

a Sup. §. 6.

Poſt promulgationem, nulli integrum erit, ſuffragiũ ſuum mutare, nec peracta electione aliam tentare: & obſeruet quæ dicta ſunt, qui ſchiſmaticus ac ruinæ Societatis auctor haberi nolit, & in pœnam Excommunicationis latæ ſententiæ inci- 8
dere; † aliasque graues cenſu- 1
ras ſubire, pro arbitrio Societatis; cui [b] vnio & conformitas omnimoda ad Dei gloriam conuenit.

b P.3. c.1. §.18.

DE MODO IN DELIBERATIONIBVS tenendo, quando in Congregatione generali non de electione Præpoſiti, ſed alijs de rebus agitur.

Cap. VII.

CVm in Cõgregatione, non de electione Præ- 1
poſiti, ſed aliis de rebus grauibus, & ad ſta-

tum

tum Societatis pertinentibus agitur; incluſio neceſſaria non erit: licet ſit curandum, vt quam expeditiſſime fieri poterit, quæ tractanda ſunt, abſoluantur. Sed quia ex prima & ſumma Sapientia deſcendat oportet lux ea, qua diiudicari poſſit quid ſtatuere conueniat; in [a] primis Miſſarum Sacrificia offerentur; fietque oratio in loco Congregationis, & aliis partibus Societatis, per totum illud tempus quo congregantur, & quo tractantur res in eo Conuentu definiendæ, ad gratiam impetrandam; vt omnia ad maiorem Dei gloriã conſtituantur. a Sup.c.5. §.3.& 4.

2 Deinde ſemel, aut ſæpius
A omnibus congregatis, †Præpoſitus Generalis, deinde Prouinciales, Rectores, aliiq; ad Congregationẽ vocati, quæ eis tractanda videbuntur, rationeſque eorum quæ ſentiunt (poſtquam diligẽter omnia conſiderauerint, ac Deo & Domino Noſtro commendauerint) coram omnibus breuiter proponẽt. Et poſtquã propoſuerint, ſum-

IN CAPVT VII.

A *QVi veniunt Prouincialium loco, eis abſentibus eodem ordine loquentur. Hoc tamen obſeruabitur, vt antiquiſſim⁹ ex Profeſſis cuiuſuis Prouinciæ, qui Prouincialis ſit, vel loco Prouincialis veniat, dicat primus; & eum ſequentur reliqui omnes eiuſdẽ Prouinciæ, iuxta antiquitatem Profeſſionis, vel Votorum, quæ Coadiutores Spirituales emittunt. Poſtea inter reliquos Prouinciales*

uinciales, qui fuerit antiquior, & cũ eo reliqui ex eadem Prouincia. Poſt huiuſmodi ſequentur, ſi alÿ fuerint, qui ſub nullo Prouinciali ſint, uel extra ordinem ſint vocati; qui etiam ordine antiquitatis dicent.

B ❡ Suum ſcriptum ſuper mẽſa, quæ in medio erit, ponendo. Curabit autem Secretarius, ut, ſi opus fuerit, plura exempla exſcribantur, vel quiſque ſecum ſerat; quibus rationes, quæ ipſos mouent, contineantur; ut uideri poſſint ab ÿs, qui ſẽtẽtiã de rebus eiſdem dicturi sũt.

C ❡ Pro-

ſummam † ſcriptam in medio B relinquent; 'vt ſiqui velint, eam legant; & quod ea de re ſentiunt, in ſequenti Congregatione dicant.

3 Rebus agitatis hinc inde in vna vel pluribus Congregationibus, ſi nihil manifeſte in alteram partem conſtitui videretur; communi omnium, vel fere omnium aſſenſu, quatuor qui definiant, ex iis qui interſunt Conuentui, & in eo ius habent ſuffragii, plurium ſententiis (quibus alii ſe ſtare velle compromittant) eligantur: qui quoties opus fuerit, cum Præpoſito Generali congregati, omnia ea, de quibus agitur, decident. Quod ſi omnes eiuſdem ſententiæ nõ fuerint; quo verget maior pars, id præferendum, & à tota Congregatione, vt de manu Domini, admittendum erit.

4 Si Præpoſitus Generalis ea corporis valetudine non eſſet, vt poſſet rebus omnibus tractandis intereſſe; poſſet alium ſuo loco ſubſtituere; & ſic ſigilla-

latim, omnibus rebus conſtitutis, prout maiori parti viſum fuerit, quod decretum eſt, ſcribetur; & in plena Congregatione legetur: &, ſi etiam tunc alicui viſum fuerit, quid ea in re ſentiat, dicere ei licebit: ſed omnia tandem arbitrio Præpoſiti cũ Definitoribus relinquentur.

5 Conſideratis denuo illis, quæ diſcuſſa ſunt, & modo iam dicto rurſum conſtitutis, Secretarius in libro ad id deſtinato

C † ea poſtmodum promulganda' ſcribet.

NONA

C ſ Promulgatio fiet coram tota Domo, ac poſtea per Domos, & Collegia reliqua; quod de ordinationibus & ſtatutis dictũ intelligatur, quæ, vt vbique obſeruentur, conſtituta ſunt. Quod enim ad Collegium, uel Domũ, uel perſonam unam tantũ pertineret, non eſt quod alijs in locis promulgetur; quamuis res ſecretæ non eſſent: ſed ſi eſſent ſecretæ, multo magis euulgatio, ſub grauibus cenſuris arbitrio Præpoſiti Generalis, eſt prohibenda.

Ordinationes in Congregatione conſtitutæ, in ſuo vigore permaneant (ſi in alia Congregatione generali non reuocarentur) quamuis Præpoſitus Generalis, ſub quo factæ ſunt, è viuis exceſſiſſet.

DE-

NONA PARS.

DE IIS QVÆ AD CAPVT Societatis, & gubernationem ab eó deſcendentem pertinent.

QVOD PRAEPOSITVM Generalem, & quidem perpetuum, dum vixerit, eſſe oporteat. Cap. I.

VT in omnibus Rebuſpub. vel Cógregationibus bene conſtitutis, præter eos qui ad fines particulares in eis tendunt, neceſſe eſt eſſe aliquem, vel etiam plures, qui boni uniuerſalis curã habeant, &, vt ad proprium finem, ad id tendant: ſic etiam in hac Societate, præter eos, qui particularibus Domibus, Collegijs & Prouincijs etiam, in quibus huiuſmodi ſunt Domus, vel Collegia, præſunt, neceſſe eſt a eſſe aliquẽ, qui vniuerſæ Societatis curam habeat; qui hunc ſibi finem conſtituat, vt bene gubernetur, conſeruetur, & augeatur totũ Societatis corpus: & hic eſt Præpoſitus Generalis; qui cum duobus modis eligi poſſet; ſcilicet, vt ad tempus aliquod definitum, vel vt quandiu viuet, Societati

a Inf. c.6. §. 1.

A cietati præſit:† propterea quòd experientia, & in gubernando exercitatio, & hominum parti- B culariũ notitia † & erga eoſdẽ auctoritas confert magnopere, vt bene hoc munus obeat; ad vitam, & non ad tempus aliquod præſcriptum, erit eligendus. [a] Accedat autem ad cetera hoc cõmodi ex eo, vt Societas in rebus magni momẽti, ad Dei gloriam, ſatis fere ſẽper occu-

DECLARAtiones.

In nonam Partem.

IN CAPVT I.

A¶ PRæter rationes quæ in hac Conſtitutione attinguntur, vt Generalis ad vitã conſtituatur; sũt et a P. 8. c. 2. §.1. & c.4. §.2.

aliæ.[b] Vna eſt, quòd longius recedet omnis cogitatio & occaſio ambitionis, quæ huiuſmodi officiorũ peſtis eſt, quàm ſi certis temporibus eſſet eligendus. b P. 10.§.6.

Altera, quòd facilius eſt vnum idoneum, quàm plures, ad hoc munus inueniri.

Tertia eſt, exemplum quod ſumitur ex communi ratione gubernationum magni momẽti, quæ ad vitã eſſe ſolent, tam in eccleſiaſticis, Summi Pontificis, & Epiſcoporũ; quàm in ſecularibus, Principũ ac Dominorum. De remedio autem, quo euitentur aliqua incõmoda, quæ ſequi poſſent ex hmõi officio, ſi ad vitã teneatur; inferius, capite quarto agetur.

B¶ Maior erit Præpoſiti auctoritas, ſi mutari non poterit, quã ſi ad vnũ vel plures annos eligeretur; cũ externis, quia magis omnibus notus erit; & cũ ijs, qui de Societate ſunt, propter rationem eandẽ. Et cõtra, ſcire, quod eo officio aliquando ſit perfunčturus,

cupata, † vniuerſalibus his Cõuentibus, minus laboris & diſtractionis patiatur. C

ɛturus, & æqualis, vel inferior alijs futurus; eſſe etiam in eo parũ exercitatum, auctoritatem poteſt imminuere.

C ❡ *Conſtat, rarius congregandam vniuerſam Societatem, ſi Præpoſitus ad vitam eligetur: quandoquidem quæ fiunt Cõgregationes, maiori ex parte, ad eius electionẽ, & raro in alijs occaſionibus fiũt.*

QVALIS ESSE DEBEAT Præpoſitus Generalis. *Cap. II.*

† INter dotes varias, quibus 1 ornari Præpoſitum Generalem optandum eſt, omnium A prima hæc erit: [a] vt cum Deo ac Domino Noſtro quàm maxime coniunctus, & familiaris, tam in oratione, quam in omnibus ſuis actionibus ſit: vt eo vberius ab ipſo, vt boni totius fonte, vniuerſo corpori Societatis abũdantem donorum, ac gratiarum eius participationem, ac multum valoris, & efficaciæ omnibus illis rationibus, quibus ad animarum auxilium vtetur, impetret.

IN CAPVT II.

A ❡ *AD has ſex partes, ut primarias, reliqua reducuntur: quandoquidem in eis Præpoſiti perfectio conſiſtit erga Deum; quodque eius affectũ, intellectum, & executionẽ perficit; quodque ex*

bo-

a Inſ.c. 6.A &p. 10.§.2.

2 Secun-

2 Secunda, [a] vt vir ſit, cuius in omni virtutũ genere exemplum, reliquos de Societate iuuet; ac præcipue in eo ſplendor charitatis erga omnes proximos, & in primis erga Societatem, ac veræ humilitatis, quæ Deo & hominibus amabilem eum reddant, ſit conſpicuus. a Inf.c.6. A & p. 8.c. 1. G.

bonis corporis, & externis iuuare poterit. et iuxta ordinem poſitum, momentũ earum æſtimandum eſt.

B ¶ Et

3 Liber etiam ab omnibus inordinatis affectionibus, per gratiam Dei edomitis & mortificatis, ſit oportet; ne interius iudicium rationis perturbent: & vt exterius tam ſit compoſitus, & in loquendo præſertim tam circunſpectus, vt in eo nihil, ne verbum quidem, notari poſſit, quod non ad ædificationem, ſiue eorum qui de Societate ſunt (quibus ſpeculi, & exemplaris loco eſſe debet) ſiue externorum faciat.

4 Nihilominus eo modo didicerit rectitudinem ac ſeueritatem neceſſariam, cum benignitate & manſuetudine miſcere, vt nec ſe flecti ſinat ab eo, quod Deo ac Domino Noſtro gratius fore iudicauerit; & tamen filijs ſuis, vt conuenit, compati nouerit: eo modo ſe gerendo, [b] vt etiam qui reprehenduntur, vel corriguntur, quamuis ſecundum inferiorem hominem quod agitur diſpliceat, agnoſcant nihilominus quod recte in Domino, & cum charitate ille ſuum officiũ faciat. b Inf.c.3.§. 11.&p.3.c. 1.§.15.& N

5 Animi etiam magnitudo ac fortitudo eſt ei perneceſſaria, ad infirmitatem multorum feren

S dam,

dam,& res magnas in diuino ſeruitio aggredien-
das;in eiſq; conſtanter,quando id conuenit,per-
ſeuerandum;non propter contradictiones(licetà
magnis,&potentibus excitatas)animum deſpon-
dendo; nec ab eo, quod ratio, & diuinum obſe-
quium poſtulat,vllis eorum precibus, aut minis
ſeparari ſe ſinendo; vt omnibus demum caſibus,
qui incidere poſſunt, ſit ſuperior: nec proſperis
efferri, nec aduerſis deijci animo ſeſe permittat:
paratiſſimus,cum opus eſſet,ad mortem pro So-
cietatis bono, in obſequium IESV Chriſti Dei
ac Domini Noſtri,ſubeundam.

Tertia eſt, vt præclaro intellectus, ac iudicij 6
dono polleat; vt nec in rebus ad ſpeculationem,
nec ad praxim pertinentibus, quæ occurrerint,
hoc talento ſit deſtitutus. Et quamuis doctrina
valde ei neceſſaria ſit, qui tam multis viris erudi-
a P.10.§.2. tis eſt præfuturus; [a] magis tamen eſt neceſſaria
prudentia, & in rebus ſpiritualibus & internis
exercitatio, ad varios ſpiritus diſcernendos; ad
conſilium ac remedium tam multis, qui neceſſi-
b P.7.c 2.F tatibus ſpiritualibus laborabunt, adhibendum.
[b] Diſcretionis etiam donum in rebus externis,
c P.4.c.8. §.8. ac modo res tam varias tractandi, [c] & cum tã di-
uerſis hominum generibus in ipſa Societate &
extra illã,agendi,ſummopere erit ei neceſſariũ.

Quarta, & in primis neceſſaria ad res confi- 7
ciendas, eſt vigilantia,& ſolicitudo ad eas inci-
piendas, & ſtrenuitas ad eaſdem ad finẽ & per-
fectionem ſuam perducẽdas;vt nec incuria, nec
remiſ-

remiſſione animi, inchoatæ & imperfectæ relinquantur.

8 Quinta ad corpus pertinet; in quo, quod ad ſanitatẽ, ſpeciẽ
B externam, † & ætatem attinet, habenda eſt ratio hinc quidem decentiæ & auctoritatis, inde vero virium corporis, quas eius munus exigit; vt in eo fungi officio ſuo, ad Dei ac Domini Noſtri gloriam, poſſit.

9 [a] Sexta † circa res externas
C eſt; inter quas, quæ magis ad ædificationẽ, & Dei obſequiũ in eo officio conferunt, præferri debent. [b] Huiuſmodi eſſe ſolent, exiſtimatio ac bona fama: & demum, quæ ex ceteris ad auctoritatem cum externis, & cum iis qui de Societate ſunt, adiuuant.

10 Denique ex eorum numero eſſe debet Præpoſitus Generalis, qui in omni virtutũ ornatu clariſſimi, & de Societate optime meriti, & diu in eadem tales eſſe perſpecti ſunt. Et ſi aliquæ ex dotibus ſuperius dictis deeſſent; certe nõ deſit eximia probitas, & amor erga Societatem,

B ❡ Et ſic videtur ætas valde ſenilis non conuenire, quæ ad labores & curas huius officij idonea eſſe non ſolet; nec nec valde iuuenilis, quam nec auctoritas, nec experientia quæ conuenit, comitari ſolet.

C ❡ Externa cenſentur, nobilitas, diuitiæ, quas in ſeculo habuit, honor, & ſimilia. Et horum, ceteris paribus, aliqua ratio eſt habenda: alia tamen maioris momenti ſunt, quæ, quamuis hæc deſint, ad electionẽ poſſint ſufficere.

a P.1.c.2.S.13.

b P.8.c.1.G.

tatem, ac iudicium bonum, quod etiam idonea doctrina comitetur. In reliquis enim, per eos [a] qui ad eius auxilium deſtinandi ſunt (de quibus inferius dicetur) cum auxilio & fauore diuino, multa ſuppleri poterunt.

a Inf. c. 6. §. 7. &c. & p. 8 c. 2. §. 1.

DE AVCTORITATE PRAEPOSITI GEneralis erga Societatem, ac de officio eius. Cap. III.

b P. 4. c. 10. §. 2. & p. 8. c. 1. §. 6. & p. 10. §. 8.

c P. 1. c. 1. §. 1.

I VT [b] bene gubernetur Societas, expedire valde videtur, vt Præpoſitus Generalis omnẽ habeat auctoritatem in Societatem, ad ædificationem. Quæ poteſtas (vnde Præpoſiti officium cognoſcitur) hæc erit: [c] primum Præpoſitus Generalis per ſe, & per alios admittere in Domibus, vel Collegiis, vel vbicunque libeat, poterit eos qui ad Inſtitutum Societatis ei idonei videbuntur; ſiue ad Probationẽ, † ſiue [d] ad Profeſſionem,' ſiue in Coadiutores formatos, vel Scholaſticos approbatos admittendos cenſeat. A

† [e] Poterit etiam eoſdem dimittere, & à Societate remouere.' B

d P. 5. c. 1. §. 2. & B. & c. 2. §. 4. & 5

e P. 2. c. 1. §. 2.

f P. 5. c. 1. §. 2. & B. & c. 2. A

IN CAPVT III.

A ¶ Cum vnum vel plures ad Profeſſionẽ per aliũ admiſerit, prius nominatim de eis certiorẽ fieri, & de eorũ dotibus ipſi ſatisfactũ eſſe oportebit: [f] vel hoc mun⁹ admittẽdi pro ſuo arbitratu (iuxta id, ꝙ in quinta Parte dicitur) alicui, cui perinde, ac ſibi ipſi, cõfidat, peculiariter cõmittat.

B ¶ Iuxta id, quod in ſecunda Parte de dimittendi ratione dictum eſt.

Eiuſ-

C ¶ *Siue*

2 Eiuſdem erit, quos mittendos iudicauerit, & quocunque volet, ad ſtudia litterarum mittere. [a] Potuerit & eoſdem reuocare ante vel poſt abſoluta ſtudia, ac transferre ab vno in alium locum; prout ad ipſorum particulare, & ad uniuerſale bonum Societatis magis conuenire in Domino exiſtimabit. a P.4. c.9. §.2.

3 [b] Totam habebit ſuperintendentiam, & gubernationem Collegiorum, quod ad Scholaſticos, & Præceptores, & Officiales attinet: inter quos primas tenent Rectores; [c] quos conſtituere, ac remouere poterit, eamque facultatem eiſdem communicare, quam ſenſerit in Domino conuenire: & [d] per huiuſmodi Rectores, adminiſtrationem Collegiorum exercebit in iјs quæ ad ædificia, & temporalia ipſorum bona in Scholaſticorum vſum comparata pertinent; vt in litteris Apoſtolicis continetur. b P. 4. c. 2. §.5. & c.10. §.1. c Inf. §. 14. & 15. & p. 4. c. 2. §. 5. & c.10. §.3. d P.4. c.2. §. 5. & C.

4 [e] Curabit, etiam, † vt illi rationem officij ſui eo modo qui conuenire maxime videbitur, reddant. Et quod de Collegijs dicitur, de Vniuerſitatibus Societatis eius curæ commiſſis dictum intelligatur. Res enim earũ, quæ ad vitæ ac doctrinæ inſtitutionem pertinent, adminiſtrare, Præpoſiti Generalis munus erit; quod per miniſtros à ſe iuxta Conſtitutiones conſtitutos, exercebit, & cet. e Inf. §. 15. & P. 4. c.2. §.5. & c.10. §.3.

C C ¶ *Siue reddenda ſit ratio eidem, ſiue Præpoſito Prouinciali, ſiue alij cuipiã, qui ad eam exigendam poteſtatem commiſſariam, habeat.*

D ¶ *Per*

Eſt item penes Præpoſitum Generalē omnis 5
facultas agendi quoſuis contractus emptionum
aut venditionum quorumlibet bonorum tempo-
ralium mobilium tam Domorum quam Colle-
giorum Societatis: & imponendi, ac redimendi
quoslibet cenſus ſuper bonis ſtabilibus ipſorum
Collegiorum, in eorundem vtilitatem ac bonū,
cum facultate ſeſe onere liberandi, reſtituta pecu
nia quæ data fuerit. Alienare [a] autem, aut omni-
no diſſoluere Collegia, vel Domos iam erectas
Societatis, ſine generali eiꝰ Congregatione, Præ
poſitus Generalis non poterit.

a Inf. §.17. & 18. & p. 4. c.2. §.3. & c.10. §.2. & c.11. § 2. & p.8. c.2. §.2

De ijs vero quæ Societati ita relinquuntur, vt 6
ipſa pro ſuo arbitratu ea diſponat (ſiue bona ſta-
bilia illa ſint, vt Domus aliqua, vel prædium non
alicui certo Collegio ab eo qui relinquit determi
nate applicatum vel annexum; ſiue mobilia, cu-
iuſmodi ſunt pecunia, triticum, & quæuis alia
mobilia) idem Generalis diſponere poterit, aut
vendendo, aut retinendo, aut huic vel illi loco id
quod ei videbitur, applicando; prout ad maiorē
Dei gloriam ſenſerit expedire.

Et Præpoſiti Prouinciales, aut Locales, & 7
Rectores, & alij eius Commiſſarij eam partem
huius facultatis habebunt, quam ipſis Gene-
ralis communicauerit. Neque vero Collegiales
ad huiuſmodi actus collegialiter erunt con-
gregandi.

b Inf. c.6. A & p.4. c.10 §.5. & p.6. c.1. §. 1. & c.5. & p.10 §.13.

Sicut ad Generalem pertinet curare, vt [b] So- 8
cietatis Conſtitutiones vbique obſeruentur;

† ita

D †ita ad eundem pertinebit, in iꝭs quæ accidunt, vbi diſpenſatione opus eſt, habita ratione perſonarum, locorum, temporum, & aliarũ circunſtantiarũ, diſpenſare: ' quod munus ea cum prudentia, quam lux æterna communicauerit, [b] finem earundem Conſtitutionum intuendo, qui alius non eſt quàm maius Dei obſequium, & eõrum bonum, qui hoc viuendi Inſtitutum ſequuntur, præſta-
E bit. Idque † tam de experimentis eorum, qui in Probationibus verſantur, ' quam de alijs rebus, in quibus eam fuiſſe mẽtem eorum, qui Conſtitutiones condiderunt, ad gloriam Dei ac Domini Noſtri iudicabitur, dictum ſit.

Idem

D ¶ Per ſeipſum exercere debet Generalis hanc poteſtatem: [a] & per alios in caſibus vrgentioribus id etiã præſtare poterit, vbi ſine incommodo inſigni expectari nequit; uel ubi peculiariter alicui, cui, tãquam ſibi ipſi fideret, præſertim in locis remotiſſimis, qualis eſt India, committeret. Et intelligendum eſt, diſpenſare poſſe, vbi eam eſſe mẽtem Conſtitutionum, vt dictum eſt, conſideratis circunſtantijs particularibus, & non aliter, in Domino iudicaret.

a P.4.c.10. B.

b Proœ. Declar.

E ¶ [c] Penes Generalem erit, vt omnia experimenta, & plura etiã quàm illa ſex de quibus in Examine dicitur, fiant; vel vnum aut plura eorũ omittãtur, vel cũ alijs permutẽtur, cõſtituere; quando alicui non conueniret, quod generatim cõuenit; cuiuſmodi eſſet hoſpitale, uel peregrinatio, vel lectio, uel c Exa. c. 4. §.9. & 16.

[a] Idem Generalis in Miſſio- 9
nibus omnem habebit poteſta-
tem; eis tamen nulla ratione re
pugnando, quæ à ſede Apoſto-
lica (vt in [c] ſeptima Parte dici-
tur) proficiſcuntur. Mittere er-
go poterit omnes ſibi ſubditos,
ſiue Profeſſionem emiſerint, ſi-
ue non emiſerint (quos mitten-
dos iudicauerit) † ad quaslibet F
mundi partes', ad quoduis tem-
pus, vel definitum, vel indefini
tũ, prout ei videbitur, ad quam
uis actionem ex iis, quibus vti
ad proximorum auxilium So-
cietas ſolet, exercendam. † Po- G
terit etiam miſſos reuocare:' &
in omnibus denique, vt ad ma-
iorem Dei gloriam fore ſenſe-
rit, procedere. † Idem, cùm ta- H
lenta hominibus Societatis no-
ſtræ donata cognoſcat, officia
Prædicatorum, Lectorum, &
Con-

a P.7.c.2.§.1.& A.B.& C.

aliqua ex alijs Probationibus.

b P.7.c.1.§.1.& B. & c.2.C.

c P.7.c.1.

F ¶ [b] *Vt inter fideles in Indijs, et inter infideles, ubi sũt aliqui incolæ Chriſtiani, & etiã ſi nulli ſint, in quibuſdam caſibus, vel neceſſitatibus vrgẽtioribus: id tamen magna conſideratione præcedẽti fieri debet.'*

d P.7.c.1. §.6.& c. 2. H.

G ¶ [d] *Non ſolum miſſos per præcedentem Præpoſitum, vel per ſeipſum, ſed etiã per Summum Pontificem, nullo tempore definito, poteſt reuocare; vt in litteris Apoſtolicis gratiarum, anno quadrageſimo nono, per Paulum Tertium noſtrum ſanctum Patrem nobis conceſſarum continetur.*

H ¶ *Hoc, ſicut alia multa dicta, & dicenda, poterit exequi Generalis per ſuos miniſtros; ſiue Præpoſiti Locales illi fuerint, ſiue non.*

I ¶ *Cum*

Confeſſariorum diſtribuet.' De alijs officijs tantumdem intelligatur: & quēlibet eo in munere, quod conuenientius ad diuinum obſequium, & ſalutem animarum obiturus in Domino videbitur, conſtituet.

10 [a] Eius erit, vti facultatibus à Sede Apoſtolica Societati conceſſis; & eam partem illarum, vnicuique inferiorum communicare, quam in ipſo bene collocatam, ad finem diuini obſequij nobis præfixum, exiſtimauerit. Eiuſdem erit, reuocare eas, vel contrahere; ad eandem regulam diuini beneplaciti omnia exigendo. a P.5.c.1.A. &p.8.c.1.§.6.

11 [b] Eiuſdem Generalis erit, correctionibus vti, ac pænitentias, quæ ad ſatisfactionem quorumcunque defectuum conuenire videbũtur, habita ratione perſonarum, & aliarum circũſtantiarũ, iniungere: quarum conſideratio eius charitati cum prudentia coniunctæ, qua ad Dei gloriam vtetur, committitur. b Sup.c.2. §.4.& inf.c. 6.§.2.& p.3 c.1.§. 15.& N.

12 [c] Eiuſdem erit, conuocare Societatem ad generalem Congregationem (quando alijs de rebus, quam de electione Præpoſiti eſt agēdum) & ſtatuere, vt Prouincialis etiam Congregatio conuocetur, cum expedire iudicauerit; & dirigere eos qui cōuenerint; ac ſuo tempore, iis abſolutis quæ tractanda erant, dimittere. c P.8.c.2.C & c. 4. §.2. & c.5. §. 1. & 2.

13 [d] Sine eius facultate & approbatione, nullus poſſit dignitatem vllam extra Societatem admittere: nec ille facultatem huiuſmodi dabit, nec id approbabit, ſi Sedis Apoſtolicæ Obedientia ipsũ d P. 10.§.6. & A.

non

a Sup. §. 3. & p. 4. c. 2. §. 5. & c. 10. §. 3. & c. 17. §. 1.

b Inf. c. 5. §. 1.

c Sup. §. 3.

d Sup. §. 4.

e Sup. §. 2. & p. 4. c. 2. §. 5 & c. 10. §. 3 & c. 17. §. 1.

f Inf. c. 6. §. 12. & p. 4. c. 2 E.

g Inf. c. 6. §. 3.

I ¶ Cum ijs qui bene ſuum officium faciunt, & ei poſſunt ſatisfacere, in trieñij definito ſpatio nihil deperit: quandoquidem hoc tempus & contrahi, & prorogari poterit: cum ijs qui ſe parũ idoneos oſtenderẽt, id commodi accedit, vt ſine nota, curſu trienij peracto, remoueri poſſint: niſi ante id tempus, ratione vniuerſalis boni, Generali remouendi viderentur.

K ¶ Quanquam poterit ad has electiones, & res alias graues & dubias, rogare ſententias aliorum, quos iudicauerit

non compelleret.

[a] Conſtituat idem, vt dictũ 14
eſt, per ſeipſum Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum, ac Præpoſitos Locales Domorum, quos aptiores fore iudica-
uerit; † [b] Prouinciales itidem I
Præpoſitos ad triennium vt plurimum (quamuis & contrahi, & prorogari etiam id ſpatium temporis poſſit, quando ad maiorem Dei, ac Domini Noſtri gloriam id fore videbitur) [c] Quibus etiam eam poteſtatem communicabit, quam duxerit communicandam.

Poterit etiam eam reuocare, 15
reſtringere, & etiam augere, [d] et adminiſtrationis rationem ab eis exigere. [e] Quòd ſi Prouinciali facultatem conſtituendi Præpoſitos Locales, & Rectores communicauerit; eiuſdem Generalis erit, eoſdem confirmare, vel remouere.

† Idem Officiales reliquos ad 16
gubernationem Societatis ne- K
ceſſarios, [f] vt Procuratorem generalem, [g] & Secretarium Societatis, conſtituet; eam illis facul-

cultatem, quam pro negotiorum ac perſonarum ratione cõuenire in Domino iudicabit, communicando.

17 [a] Idem poterit, non expectata generali Cõgregatione, Domos, Collegia, Vniuerſitates Societati oblatas accipere; & in Fundatores, cũ priuilegijs in quarta Parte dictis, eos quos in Domino admittendos duxerit, admittere; & Lectores, Sacerdotes, & alia quæ occurrerint, prouidere. [b] Erit tamẽ ei curandum, vt cum huiuſmodi conditionibus admittat, ex quibus Societas commoditatem ad propoſitum ſibi diuini obſequij finem, & non detrimẽtum ſentiat. [c] Sed ſi experimento compertum eſſet, grauari magis, quã iuuari Societatẽ, nec Præpoſitus Generalis de remedio proſpiceret; in prima generali Societatis Cõgregatione, vtrũ huiuſmodi Domum, Collegiũ, vel Vniuerſitatẽ relinqui, an teneri cũ tali onere expediat, agi poterit.

uerit in Domino bene ſenſuros; cõſtituere tãdem, in eius erit poteſtate.

IN

18 [d] Transferre, vel diſſoluere Domos, vel Collegia iam erecta, aut in [e] vſum Societatis Profeſſæ redditus eorum conuertere, Præpoſitus Generalis, vt in quarta Parte dictum eſt, non poterit.

19 [f] Cognoſcat, quo ad eius fieri poterit, conſcientias eorum qui ſub eius Obedientia ſunt; ac præcipue Præpoſitorum Prouincialium, & aliorum, quibus munera maioris momenti committit.

20 Generatim loquendo, in rebus omnibus quæ ad propoſitum Societati finem perfectionis &

a P.4. Prooem. A. & c. 2. §. 1.

b P. 4. c. 2. §. 2. & c. 11. §. 2. & A.

c Sup. §. 5. & p. 4. c. 2. §. 2. & 3. & A.

d Sup. §. 5.

e Inf. c. 4. §. 7. & Ex2. c. 1 §. 4. & p. 4. c. 2. §. 5. & c. 10. §. 1. & p. 6. c. 2. §. 3. & p. 10. §. 4.

f Ex2. c. 4 §. 36.

auxilij proximorum ad gloriam Dei faciunt, [a] omnibus præcipere in Obedientiæ virtute poſſit. Et quamuis alijs inferioribus Præpoſitis, vel Viſitatoribus, vel Commiſſarijs ſuam facultatẽ communicet; poterit tamen approbare, vel reſcindere quod illi fecerint, & in omnibus quod uidebitur, conſtituere: & ſemper ei Obedientiã ac reuerentiam ([b] ut qui Chriſti uices gerit) præſtari oportebit.

a P.6.c.5.

b P.3.c.1.§.23.& p.4.c.10.§.5.&p.6.c.1.§.1.2 & 3.& p.7.c.2.§.1.&A & p.8.c.1.D.

DE AVCTORITATE, VEL prouidentia, quam Societas habere debet erga Præpoſitum Generalem.
Cap. IIII.

1 † FAcultas, vel prouidentia Societatis erga Præpoſitum, A ('habita ſemper ratione boni uniuerſalis, ac maioris ædificationis) ſex in rebus, quæ ad Dei gloriam iuuare poſſũt, conſiſtit.

2 [d] Prima ad res externas pertinet, ueſtitus, uictus, & expenſarũ quarumlibet ad perſonã Præpoſiti ſpectantiũ: quæ omnia vel augere, uel imminuere poterit Societas; prout Præpoſitum ipſum, ac ſe decere, & Deo gratius fore iudicabit. Et huic Societatis ordinationi Præpoſitum acquieſcere oportebit.

3 [e] Secunda ad corporis curam pertinet; ne in laboribus,

IN CAPVT IIII.

A¶ [c] ETexercebit eã per Aſſiſtentes; de quibus mox dicetur.

B¶Vrge-

c Inf. c.5. §.2.

d Inf. c.5. §.2.

e Inf. c 5. §.2.

boribus, vel rigore nimio menſuram excedat. Qua etiam in re ad moderationem ſe reduci ſinet Superior, & Societatis arbitrio acquieſcet.

4 a Tertia ad animam eius ſpectat, cum etiam viris perfectis aliquando huiuſmodi cura vel circa perſonam, vel circa officium ſit neceſſaria. Habeat ergo Societas cum Præpoſito Generali (& idem cum inferioribus fieri poſſet) aliquem, qui accedens ad Deum in oratione, poſtquàm diuinã bonitatem conſuluerit, & æquum eſſe id iudicauerit, cum modeſtia debita, ac humilitate, quid ſentiat in ipſo Præpoſito requiri ad maius obſequium & gloriam Dei, admonere teneatur; ſiue ille ſit eius Confeſſarius, ſiue alius quiſpiam per Societatem deſignatus, qui ad hoc negotium aptus videatur. a Inf.c.5.§.2.

5 b Quarta eſt, quod, † ſi quis B vrgeret (licet eum non obligando ſub pœna peccati) vt dignitatem aliquam admitteret, in qua Præpoſiti officium neceſſario relinquendum eſſet, non poſſet ſine conſenſu Societatis eam b Inf.c.5.§.6.& E.& p.10.§.6.& A

B ¶ *Vrgere intelligendum eſt, ſi Princeps aliquis ſecularis id curaret; & ordinaret Summus* P*ontifex aliquã ſumere dignitatem; non tamen ita abſolute imperando, vt oſtẽdat ſe velle eum ad tale officium admittendum obligare. Nam in huiuſmodi caſibus, vbi ceſſat obligatio, non debet, nec poteſt ſine probatione Societatis eam admittere: nec Societas approbabit, ſi* P*ontifex præcepto, quod ad peccatum obliget, non compelleret.*

C ¶ *Vt*

eam admittere. Societas autem, ſemper intuendo quæ ad maius Dei obſequium & gloriam pertinent, ſi Obedientia Sedis Apoſtolicæ non compulerit, aſſenſum numquam præſtabit.

a Inf. c. 5. §. 6. & D.

[a] Quinta locum habet, ſi accideret vt valde ne- 6
gligens vel remiſſus eſſet in rebus magni momẽti, ad Præpoſiti officium pertinentibus; propter corporis grauem ægritudinem, aut ſenium, ſpe emendationis ea in parte ſublata; vnde multum detrimenti publicum bonum pateretur. Tunc enim Coadiutor, vel Vicarius qui Generalis officio fungatur, eſt eligendus; ſiue ipſemet Præpoſitus eum cum approbatione Præpoſitorum Prouincialiũ ſibi ſubſtituat; ſiue illi cum approbatione duorum Præpoſitorum Localiũ, vel Rectorũ vniuſcuiuſque Prouinciæ, eum per litteras pluribus ſuffragijs eligãt ad Societatis gubernationẽ; cum ea facultate, quæ Generali, vel ipſi Societati, ſi ea eligeret, communicanda videretur.

b Inf. c. 5. §. 4.

[b] Sexta locum haberet in quibuſdam caſibus 7
(quos ſperamus per Dei bonitatem, aſpirante ipſius gratia, numquam euenturos) cuiuſmodi eſsẽt peccata mortalia in externum actum prodeuntia; ac nominatim copula carnalis; † vulnera- C
re quẽquã; [c] ex redditibus Collegiorũ aliquid ad proprios sũptus aſſumere, † vel cuiuis extra D
Societa-

c Sup. c. 3. §. 18. & Exa. c. 1. §. 4. & p. 4. c. 2. §. 5 & c. 10. §. 1. & p. 6. c. 2. §. 3. & p. 10 §. 4.

C ¶ *Vt cũ aliquo armorũ genere, vel cultello, vel re quauis, cum qua inſignis læſio inferri poteſt.*

D ¶ *Id agitur peculiariter, vt non det conſanguineis,*

Societatem donare; vel aliqua ſtabilia bona Domorum, aut Collegiorum alienare; vel prauam doctrinam habere. Si quid ergo horum accideret, poteſt E ac debet Societas † ([a] ſi de re ſufficientiſſime conſtaret) eum officio priuare;[b] &, ſi opus eſt, à Societate remouere: in omnibus præ oculis habendo quod ad maiorem Dei gloriam & vniuerſale bonum Societatis fore iudicabitur.

a Inf. c.5. §.4.

b P.2. c.1. §.1.& A.

guineis, vel eis qui coniunctionem aliquam ſecularem cum ipſo habent: & nõ præcluditur oſtium, vt fiat eleemoſyna, vel detur, quod conuenit, ei, cui dari debere ad Dei gloriam Generalis ſentiret.

E ¶ *Quoniam qui curam aliorum, præcipue tam vniuerſalẽ habent, iniuſte calumniã à multis pati varias ob cauſas poſſunt, diligenter animaduertere oportet, vt probationes dictorum defectuum ſint, quam fieri poſſit, efficaciſſimæ, morali modo loquendo.*

DE MODO QVO PROCEDERE DEBET Societas in iis, quæ ad Præpoſitum Generalem pertinent. Cap. V.

1 IN primis Præpoſiti Prouinciales,[c] quos Generalis ipſe per ſe conſtituit, in conſpectu Dei cõſiderare & efficere quod vniuerſali bono Societatis debent in prædictis ad Præpoſitum Generalem pertinentibus, prout in Domino ſenſerint, teneantur.

c Sup.c.3. §.14.

[a] In

[a] In ijs quæ ad ſumptus & curam corporis eius, & res alias minus graues pertinent, Congregatione opus non eſt: ſed † vt [b] ſocietas viros quatuor ei Aſſiſtentes, qui diſcretione, ac zelo communis boni Societatis polleant, conſtituat: qui [c] quidem apud Præpoſitum manentes, in conſpectu Creatoris ac Domini ſui dicere, ac efficere, [d] quidquid circa tria prima in præcedenti capite dicta, ad maiorem Dei gloriam fore ſenſerint, teneantur. 2 A

Electio vero quatuor huiuſmodi Aſſiſtentium, eorum erit qui Præpoſitum eligent, quando ad id congregantur. Quod ſi vel mortem obiret, vel à Præpoſito Generali diutius abeſſe, propter cauſas graues, aliquem ipſorum oporteret; non repugnantibus Prouincialibus Societatis, Præpoſitus Generalis alium ſubſtituet, qui cum approbatione omnium, vel maioris partis eorum, manebit in demortui vel abſentis loco. 3

[e] Tertio, ſi accideret aliquod ex peccatis (auer 4

tat

IN CAPVT V.

A ¶ P*Rofeſſi ſint, ſi cõmode fieri poterit. Et ſi aliquãdo huiuſmodi Aſſiſtẽtes (vel aliquis eorum) à Præpoſito recederent, miſsi ad hãc vel illã partem, vt cito redeãt; neceſſe non erit alios in eorum locum ſubrogare: ſi diu eos abeſſe oporteret, alij ſubrogẽtur. Verum Præpoſitus Generalis ſine graui cauſa vel neceſſitate eos procul à ſe mittere non debet.*

B ¶ Rem

a Sup.c.4. §.2.

b Sup.c.4.A & inf.c.6.§.10.& 11.& p.8.c.1.G.

c Inf.c.6.§.10.

d Sup.c.4. §.2.3. & 4.

e Sup.c.4. §.7.

tat id Deus) quæ ſufficiunt ad Præpoſitum officio ſuo priuandũ; ſimul atque res[a] per teſtimonia ſufficientia, vel ipſius affirmationem conſtaret; iuramento obſtringantur quatuor Aſſiſtentes ad id Societati denunciandum, & cum omnium, vel certe trium ſubſcriptionibus Congregationem, B † id eſt Præpoſitos Prouinciales cum duobus alijs, quos ſinguli ex ſua Prouincia ſecũ adducent (qui congregari tenebuntur) conuocandam. Et ſi res diuulgata, & communiter manifeſta eſſet; non expectata quatuor Aſſiſtentium conuocatione, Prouinciales alij alios vocando conuenire deberent. Et ipſo primo die, quo in locũ huiuſmodi Congregationis ingredientur, vbi aderunt quatuor illi qui conuocarunt, cum alijs congregatis, rem is aggrediatur, cui omnia notiora ſunt, & accuſatio dilucide explicetur: & poſtquam auditus fuerit Præpoſitus, foras egredi debebit: & antiquiſſimus ex Prouincialibus[b] ſimul cum Secretario, & alio Aſſiſtente de tota re ſcrutinium faciat; & primo quidem, an conſtet de peccato quod obijcitur; deinde an huiuſmodi ſit, vt propter id priuari officio debeat; & idem ſuffragia promulget, quæ, vt

B ¶ Rem nihilo minus ſecretam teneant, quantũ fieri poterit, cũ alijs, etiam eiuſdẽ Societatis, donec veritas eluceat: vt ſi certũ eſſe, quod quatuor ſibi perſuaſerant, non inueniretur, iniuſta infamiæ nota Præpoſito nõ inuratur.

C ¶ Cum

a Sup. c. 4. §. 7.

b P. 8. c. 6. D.

ſufficiant, duas tertias partes excedent; & tunc ſtatim de alio eligendo agatur: & ſi fieri poteſt, non prius inde egrediantur, quam Societas Generalem Præpoſitum habeat: & ſi eo die res tranſigi non poterit, in ſequenti vel quam expeditiſſime fieri poterit, eo modo quo in octaua Parte [a] dictum eſt, tranſigatur.

a P.8.c.6.

5 C † Si defectus deprehenſi nõ fuerint eiuſmodi, vt priuandus officio ſuo, ſed tantum corrigendus videretur; quatuor eligantur, quibus cura iniungatur conſiderandi, quæ correctio ei conueniat: & ſi non conuenirent, paribus ſuffragiis exiſtentibus, quintus adiungatur, vel tres alii; vt quid in Domino conueniat conſtituant.

6 D †Si [b] accideret Præpoſitũ Generalem ad Societatis gubernationem eſſe inutilem, re-

b Sup. c.4. §.6.

par-

C ¶ *Cum defectus ad depoſitionem ſufficientes non deprehenderentur, alijs de rebus agatur propter quas conuocata Societas videatur; & quod ad Præpoſitũ attinet, diſſimuletur: immo quoad eius fieri poterit, nullo tempore diuulgari debet. Et ſic, cũ conuocantur, præmoneri, & poſt rẽ diſcuſſam ſerio iniũgi conſcijs, & præſertim Prouincialibus oportet, ne cui indicẽt. Et cũ conſtitutũ fuerit illum officio priuare, tunc etiam cũ Præpoſito Generali ſecreto agendũ eſt, vt ipſemet officio ſe abdicet; vt hoc ꝑmulgari, et peccatũ, ac officij propter peccatũ priuatio occultari poſſit.*

D ¶ *Omnino eſſet inutilis, qui uſu rationis ca-*

reret,

partim coram eo,& partim in eius abſentia agitata, diſpiciatur an eligi Vicarium abſoluta cum poteſtate, quãuis ſine nomine Præpoſiti Generalis(quã diu uixerit qui tunc erat) oporteat:& id,ſi pluribus quàm dimidiæ parti ſuffragiorum viſum fuerit,ſic agendum erit. Si id neceſſarium fore non iudicarent,videndum erit an præter miniſtros illos quorũ opera Generalis vtebatur,Societas alios prouidere debeat; vt ſubleuato magis eo,et adiuto, non deſideraretur quod ad gubernationem Societatis conueniret.Et ea in re ſequi oportebit quod plus quàm media pars eorum qui congregati ſunt,ſtatuerit.[a]Si ageretur de dignitate, quam vt plurimum pati nõ poteſt Præpoſiti officiũ,ſi non compulerit talis Obedientia Summi Pontificis,quæ ad peccatum obligare poſſet; res in conſultationem ne adducatur:

reret; quique in morbũ minime curabilem incidiſſet, tamque grauẽ, vt rebus ſui officiÿ vacare nõ poſſet, nec aliquando vacaturus ſperaretur. Si morbus talis non eſſet, vt de ſanitate deſperandum videretur; ſine Cõgregatione generali Vicarius per eundem Præpoſitum poſſet conſtitui, vt ipſius officio, donec conualeſceret, omnino fungeretur: & recuperata ſanitate, conceſſa ei prius facultas ceſſabit.

a Sup. c.4. §.5.& B. & p. 10. §.6. & A.

E ¶ *Hinc appa ret*

E † ſed id omnino tanquam certum tenendum eſt, nec debere, nec poſſe conſenſum ad huiuſmodi dignitatem admittendam, præſtari.

ret neceſſarium non eſſe ad hoc ſtatuendum ad Cõgregationem venire: niſi Obedientia Sedis Apoſtolicæ intercederet, quæ Præpoſitum, vel Societatem (vt dictum eſt) ad peccatum obliget, niſi res ad effectum perducatur.

DE IIS QVAE IVVARE POTErunt Præpoſitum Generalem, vt ſuo officio bene fungatur.
Cap. VI.

1 CVM proprium Generalis officium non ſit concionari, nec Confeſſiones audire, nec alia huiuſmodi (in quibus tamen ille, vt particularis perſona, videbit quid præſtare poſſit, cum ei per alias occupationes officii ſui proprias licebit, & non aliter) † ſed [b] ita A regere vniuerſum huius Societatis corpus, vt conſeruetur, & gratia diuina aſpirante in bono

IN CAPVT VI.

A ¶ [a] HOC præſtabit in primis auctoritate, et exemplo vitæ ſuæ, & charitate ac dilectione Societatis in Chriſto Domino Noſtro, & oratione [c] aſſidua ac deſiderijs plena, & Sacrificijs, quæ gratiã conſeruationis & augmenti hmõi impetrent: & ex ijs quæ præſtare ipſe poteſt, hoc maximi momenti apud eum eſſe debet, & in quo plurimũ in Domino confidat. Eſt.n. in primis efficax ad gratiam à diuina Maieſtate impetrandam; à qua, quod expetitur proce-

a Sup. c. 2. §. 2. & p. 8. c. 1. G

b Sup. c. 1.

c Sup. c. 2. §. 1. & p. 10 §. 2.

bono ſuo ſtatu, & modo procedendi ad Dei & Domini Noſtri gloriam creſcat; [l] ad quem ſibi propoſitum finem ſua poteſtate vti debet.

2 Præter dona illa perfectionis magnæ ſpiritualis, ac virtutum, de quibus ſecundo capite dictum eſt, bonis [b] etiam miniſtris ad munera particularia obeunda opus habet. Quamuis enim per ſeipſum aliquando in illis verſetur; habeat tamen neceſſe eſt Præpoſitos inferiores (quos viros ſelectos eſſe oportet) [d] quibus multum poteſtatis conferre, & huiuſmodi res particulares fere ſemper committere poſſit. [e] Eius autem crebrior communicatio inter Præpoſitos inferiores cum Prouincialibus erit; horum autem cum Rectoribus, & Præpoſitis Localibus, vt [f] melius ſubordinatio conſeruetur. Aliquando tamen Generalis, vel vt pleniorem rerum omnium notitiã habeat, vel propter alia quæ ſæpius accidere ſolent, ipſemet cum Rectoribus, & Præpoſitis Localibus, & particularibus etiam perſonis aget; [g] eoſdemque conſilio, repre-

procedit: idque potiſſimũ faciet, cũ neceſſitas occurrerit: [a] tum etiam id faciet, ſolicitudinem adhibendo ad Conſtitutionum obſeruationem; [c] iniungendo crebro ſibi rationẽ reddi eorum quæ in Prouincijs omnibus geruntur per Prouinciales; ſcribendo eiſdem quod ſentit de rebus ad ſe relatis; & curando, vt prouideatur, vbi cõuenit, per ſe, & miniſtros; de quibus agetur.

B ¶ Hoc

a Sup. c. 3. §. 8. & p. 4. c. 10. §. 5. & p. 6. c. 1. §. 1. & c. 5. & p. 10. §. 13.

b P. 10. §. 8.

c P. 8. c. 1. §. 9. & L. & c. 2. B.

d P. 2. c. 1. §. 2. & B. & p. 4. c. 10. §. 4. & p. 10. §. 8

e P. 8. c. 1. §. 4.

f P 2. c. 1. §. 2. & p. 8. c. 1 §. 4. & E. & p. 10. §. 9.

g Sup. c. 3. §. 11.

reprehenſione,& ſi opus eſt, correctione iuuare ſtudeat:quandoquidem eius eſt munus, defectus Præpoſitorum inferiorum ſupplere,ac cum diuino fauore & auxilio, quod in ipſis perfectũ non eſt,ad perfectionem perducere.

Ad omnia etiam conferet, ſi Generalis litteras Apoſtolicas, & conceſſiones omnes, quæ ad inſtitutionẽ, facultates, vel priuilegia Societatis pertinent,& quoddam eorum compendiũ apud ſe habuerit: catalogum itidem vnum omnium Domorum, & Collegiorum Societatis cum ſuis redditibus; & [a] alterum perſonarum omnium quæ in quauis Prouincia verſantur, non ſolum Profeſſorũ, & Coadiutorũ qui formati, ac Scholarium qui approbati dicuntur, ſed etiam illorum qui in Probationibus exercentur; vbi eorum nomina, & qualitates ſcribantur: & hunc catalogum renouandum ſingulis annis, ſi conuenire videbitur, curabit. Et demum omnia perſpecta habeat, vt in omnibus rebus melius poſſit quæ ad gloriam diuinam pertinent, prouidere. 3

a P. 8. c. 1. N

b P. 6. c. 3. §. 7. & E.

[b] Quod in vniuerſum in ſexta Parte capite tertio dicitur, eos qui de Societate ſunt, negotijs ſecularibus, licet pia alioqui eſſent, implicari non debere;id Generali magis, quã reliquis omnibus, conuenit: † ne in eis, vel alijs etiam rebus,pijs quidem, ſed ad Societatem non pertinentibus, ita 4 B

B ¶ Hoc intelligendum eſt, quatenus declinari poterunt. Sed

ita occupari ſe ſinat, ut tempus ac vires ad ea quæ pertinent ad ipſius officium (a quod quidem magis, quam totum hominem requirit) eum deſtituant.

5 † Sed nec in executione miniſteriorum particulariũ ad Societatē pertinentium, quæ per alios effici poſſunt, magnopere occupari deberet: cuiuſmodi eſſet peculiaris alicuius Domus cura, quod ad ſuſtentationē temporalem, & gubernationē eius attinet: quin potius,[b] vt ſuperius dicitur, ſuos quouis in loco, etiã ubi ipſe reſidebit, Officiales habeat; in quos ſi totam curam non reiecerit, ſubleuetur certe ab eis, & huiuſmodi curæ occupatione liberetur.

6 [c] Sic etiam in quauis Prouincia eos habeat Prouinciales tam probatæ fidei, vt qui intelligit magna ex parte ex his & Localibus bonam gubernationem Societatis pendere. Cum autem illi tales fuerint, laborem cum illis, in rebus quæ id patiuntur, diuidendo, & de

T 4 om-

Sed demum prudẽtia docebit, nũ per ſe, aut alios de Societate debeat nonnũquã aliquorũ piorũ operum, quæ ad Societatem non pertinẽt, curã ſuſcipere: vel quod magni ſint momẽti in Dei obſequio, vel in gratiam eorum, qui id impetrare ſtudent. a Inf. §. 7. b Sup. §. 2.

C ¶ *Præſcribere ordinem, qui tenendus eſt (ſi talis non eſſet, qualis conueniret) vbi reſidet, & etiam alijs in locis, Præpoſiti Generalis eſt: ſed executio alijs, ut dicitur, demandabitur.* c P. 10. §. 8.

D ¶ Quo-

omnibus grauioribus certiorẽ ſe fieri curando, plus otij ac tẽporis ſibi relictũ, vt rebus vniuerſalibus vacet, quæ ſolus ipſe obire poteſt, intelliget; plus etiam lucis ad perſpiciendum quid in illis facto opus ſit, ſi ipſius intellectus eam lucẽ, qua donatus eſt, ex parte non amiſerit; vt eis accidit, qui plus æquo in rebus particularibus, ac exiguis occupantur; vnde opprimi & debilior reddi intellectus acies ad res vniuerſales perſpiciendas ſolet.

Nec ſolum Præpoſitus Generalis ad res particulares (vt [a] dictum eſt) miniſtris opus habet; † ſed etiam ad vniuerſales, D & ſui officij proprias; vt eis bene ac ſuauiter poſſit ſatisfacere.' Habeat igitur neceſſe eſt, qui multa in memoriam reducendo, ad ſolicitudinem curandi res tam multas officij ſui; qui etiam cõſilio ad eas ordinandas; demum qui diligentia ac labore ad eas opere complendas adiuuet. Id enim compertum eſt, quòd nec viri vnius memo- 7

[a] Sup. §. 2. 5. & 6.

D ¶ Quoniam qui cum tam multis hominibus, deque rebus tam varijs & tanti momenti agere debet, ſi aliorum miniſterio non iuuaretur, onus ferret intolerabile, quod ne magna quidem cum diſtractione animi, et ſanitatis, ac lõgioris vitæ diſpẽdio bene poſſet ſuſtinere: et ſic videre eſt, eos omnes quibus gubernationum alicuius momenti cura eſt commiſſa, quo illis ſatisfacere poſſint, multis ad id auxilijs ſubleuari. Vnde & Generalis, vt bene, expedite, & ſuauiter ſuum officium faciat, eiſdem

memoria tam multarum rerũ recordationi ſatis ſit; nec, ſi id præſtaret, vnius intellectus ad eaſdem bene conſiderandas & ordinandas ſatis eſſet; nec, quamuis & hoc poſſet, vires vnius ad eaſdem exequendas ſufficerent.

8 Ad [a] primum illud de ſolicitudine omnia curandi, aliquo miniſtro ei opus eſt, qui ordi-
E narie apud ipsũ maneat; † qui pro memoria, & manibus illi ſit ad omnia, quæ ſcribenda, & tractanda fuerint, ' ac breuiter ad res omnes officij ſui obeundas; qui induat Præpoſiti perſonam; & præter poteſtatem, totum officij eius pondus humeris ſuis impoſitũ eſſe exiſtimet.

9 Hic Præpoſiti miniſter vir eſſe ſolicitus, & diſcretionis, & ſi fieri poſſet, doctrinæ dono, & ſpecie honeſta, ac modo agendi verbo & litteris cum omni hominum genere, prædi tus eſſe deberet; quique in primis eſſet vir, cui confidenter quiduis committi poſſet; quique Societatem in Domino dilige-

dem indiget auxilijs.

E ❡ Huius officium erit, ex omnibus litteris & informationibus ſummam in pauca redigere, & capita eorum quæ Superiori proponēda ſunt, & quæ poſtulant vt reſpōdeatur, vel aliquid agatur; & prout ſe extendet munus à Generali commiſſum, litteris poterit reſponde re; ſiue Generalis, ſiue ipſe Secretarius de ipſius cõmiſſione, eas ſubſcribat: et Generalis eas, uel ſecundum eius voluntatem Aſſiſtētibus, vel alicui eorum, aut etiam nulli oſten dat

[a] Sup. c. 3. §. 16.

dat; prout res ipſæ, de quibus ſcribitur, & ratio perſonæ Secretarÿ exigunt.

F ¶ *Etiam*

ligeret: quo vtilius eius opera ac miniſterio vti Præpoſitus Generalis ad gloriam diuinam valeat.

Secundum auxilium, videlicet conſilij ad res graues, 10 quæ ſe offerunt, ordinandas & conſtituendas, quàm ſit Generali Præpoſito neceſſarium, ex earum multitudine, & ex humani intellectus natura, qui tam multas in partes conſideratione diuidi nequit, vel certe ad id quod oportet, in eis partibus diſpiciendum, ac prouidendum non ſufficit, poteſt intelligi. [a] Videtur ergo perneceſſariũ, vt aliqui ſint apud Superiorẽ viri, litteris & omnibus alijs Dei donis clari, qui ei aſſiſtant, & conſiderandi peculiari ſolicitudine res vniuerſales Societatis à Generali commiſſas curam habeãt; quam illis poſſet diuidere, quo accuratius res omnes perſpiciant: vt vnus rerum Indicarum inſpiciendarũ, alter Hiſpaniæ & Portugalliæ, & alius Germaniæ & Galliæ, & alius Italiæ & Siciliæ curam haberet: & ſic de alijs, quando Societas in plures partes ſpargeretur. Quiſque autem ex eis peculiari oratione, & ſuis in Sacrificijs recordatione, Deo partem illam ſibi ſpecialiter commiſſam commendare debet; & cõſiderare, quid in ea magis, ad id cõſequẽdum quod ſibi Societas proponit, iuuare poſſet. Conferendum etiã cũ alijs eſſet, ſi quid ad rẽ facere magnopere videretur. Res autem inter ſe diſcuſſas Generali referre poſ-

[a] Sup.c.5. §.2. & p.8. c.1.G.

F poſſent. † Iidem etiam attenderēt ijs rebus, quæ vel à Præpoſito, vel etiam à Secretario Societatis proponerentur: vt magis inter ipſos diſcuſſæ Superiori referantur. ' Et in uniuerſum in conſiderandis & tractandis rebus, tam ad doctrinam, quàm ad praxim pertinētibus, quæ altiorem conſiderationem poſtulant, iuuare Præpoſitum ac ſubleuare debent. Præter id autem, & quòd rebus multis melius prouideri per illos poterit, Prædicationi, Lectioni, Confeſſionibus audiendis, & aliis bonis ac pijs operibus ad Dei gloriā & animarū auxilium vacare poterunt.

11 Numero autem huiuſmodi Aſſiſtentes nunc quidem quatuor erunt; & quidem illi ipſi eſſe poterunt, de quibus [a] ſuperius dictum eſt. Quamuis autē res grauiores cum eis tractādæ ſint, ſtatuendi tamen facultas, poſtquam eos audierit, penes Præpoſitum Generalem erit.

F ¶ Etiam res ſcribendæ maioris momenti, & inſtructiones eorum, qui huc & illuc mittuntur, cum his antequā ſcriberētur, poſſent conferri: quodque eis videretur, poſſet Secretarius Superiori referre: & tantūdem in ijs, quæ ad doctrinā pertinent. Hæc autem non ſolū ſubleuarent Generalem, ſed etiā rebus illis, quæ ab ipſo cōſtituerentur, maiorem auctoriatem afferrent.

a Sup. c. 5. §. 2.

G ¶ Quam-

12 In tertio auxilio, videlicet diligētiæ ad exequēdum vel complendum quod ad res Societati neceſſarias fuerit conſtitutum, cuiuſmodi eſſent ne-

G ¶ Quamuis Procuratorũ habitatio in Domibus Profeſſæ Societatis ordinarie ẽe nõ debeat, ſed in alia ipſis aſſignata; nihilominus quãdo nõ tractãt lites, vel quando neceſſitas aliqua vrgeret, vel alioqui conueniret, & ad tempus, poſſent in Domibus habitare. Et hoc eorum iudicio relinquitur, qui in dictis Domibus Profeſſæ Societatis alijs præſunt; iuxta quod ordinatũ vel cõmiſſum eis fuerit à Generali, vel de ipſius intẽtione eis cõſtiterit.

H ¶ Vel vt plures Procuratores

res

a Sup. c.3. §.16. & p.4 c.2. E.

negotia, quæ ad Domos vel Collegia pertinent, expedire; tum etiam quæ illorum ſunt, defendere: & generatim ad res omnes agendas, [a] multum conferet, immo neceſſariũ eſt vnius Procuratoris generalis Societatis auxilium, qui quidem Romæ reſideat, ac prudentia, fidelitate, & dexteritate cum hominibus agendi, & omnibus alijs dotibus polleat; non tamẽ Profeſſus ſit, †nec in Domibus G Societatis Profeſſæ habitet; 'ſed in alia (de qua dictũ eſt ĩ quarta Parte)† qui ſuis etiam auxiliis, H ac miniſtris ad ea negotia, quæ ſolus non poteſt conficere, neceſſarijs ſubleuetur.'

13 Cum ergo Præpoſitus huiuſmodi habeat auxilia; tempus (quod quidem valetudo, & vires corporis permittent) partim cum Deo, partim cũ Officialibus, & miniſtris huiuſmodi agendo, partim ſecum ſeorſum conſiderando, ac cum auxilio & fauore Dei ac Domini Noſtri, quod agendum eſt ſtatuendo, impendet.

14†Præpo-

14 † Præpoſiti [a] etiam Prouinciales, & Rectores Collegiorũ, vel Præpoſiti particulares Domorum ſuis auxiliis pluribus et paucioribus, pro neceſſitate ac momento rerum ipſis commiſſarum, ſubleuari debẽt: ac præcipue ad conſilium aliquos cũ quibus res grauiores quę occurrunt, communicent (quamuis eis auditis penes Superiores ſit ſtatuendi facultas) deſignatos habeant.

a P.4.c.10. §.7.& c.17. §.1.& p.10 §.8.

DECI-*res conſtituerentur; prout res, quæ incidunt, & neceſſitas vrgẽs diuerſarũ ac variarũ regionum poſtularet.*

I ¶ Ex ÿs quæ dicta ſunt de Generali, intelligi poterit quod Prouincialibus, & Localibus, & Rectoribus Collegiorum conuenit, quod attinet ad Dei dona, quibus ornari debent, ad poteſtatem, officium, & auxilia, quæ habere eos oportet; prout expreſſe dici poterit [b] in Regulis, quæ ad Præpoſitos huiuſmodi particulares pertinent.

b Prooe. Declar.

DECLA-

DECIMA PARS

DE MODO, QVO CONSERVARI & augeri totum corpus Societatis in ſuo bono ſtatu poſſit.

QVIA Societas, quæ medijs huma 1
nis inſtituta non eſt, per ea nec
conſeruari nec augeri poteſt; ſed
per gratiam omnipotentis Dei ac
Domini Noſtri IESV Chriſti:
in eo ſolo ſpē conſtitui oportet, [a] quòd conſeruaturus ſit & promoturus hoc opus, quod ad obſequiū & laudē ſuã, & auxiliū animarū inchoare dignatus eſt. Et iuxta ſpē hãc primū mediū & maxime conſentaneū, orationū & Sacrificiorū erit; quæ hac cū intētione ſãcta offerri, & ſingulis hebdomadis, mēſibus, & annis in omnibus locis, vbi Societas reſidet, certa ordinatione inſtitui debēt.

a Inf. §.12. & Prooem. conſt. §.1.

b Exa. c. 1. §.2. & p. 1. c. 2. §. 8. & c. 3. §. 1. & p. 3. c. 1. §. 9 & p. 4. Prooem. & c. 12 §. 1. & p. 6. c. 3. §. 4. & p. 7. c. 1. §. 1

Ad conſeruationem & incrementum non ſo- 2
lum corporis, id eſt eorum quæ externa ſunt, ſed etiam ſpiritus Societatis, atque ad aſſecutionem [b] finis quem ſibi præfigit auxilij animarū, ad vltimū & ſupernaturalem ſuum finem conſequendum media illa quæ cum Deo inſtrumentum cōiungunt, ac diſponunt, vt à diuina manu recte gubernetur, efficaciora ſunt, quã quæ illud diſponūt erga homines. [c] Huiuſmodi eſt probitas & virtus, ac præcipue charitas, & pura intētio diuini ſeruitij, & [d] familiaritas cū Deo in ſpiritualibus de-

c P. 8. c. 1. §. 8.

d P. 9. c. 2. §. 1. & c. 6. A.

deuotionis exercitijs, & zelus ſyncerus animarum ad gloriam eius qui eas creauit ac redemit, quouis alio emolumento poſthabito. Videtur [a] itaque in vniuerſum curandum eſſe, vt omnes qui ſe Societati addixerunt, in virtutum ſolidarũ ac perfectarum, & ſpiritualium ſtudium rerum incumbant; ac in huiuſmodi maius momentum, quàm in doctrina, vel alijs donis naturalibus & humanis conſtitutũ eſſe ducant. Illa enim interiora ſunt, ex quibus efficaciã ad exteriora permanare ad finem nobis propoſitum oportet.

a P.3. c.1. §.10.

3 Hoc iacto fundamento, media illa naturalia quæ Dei ac Domini Noſtri inſtrumentum in proximorum vtilitatem diſponunt, in vniuersũ ad conſeruationem & incrementum totius huius corporis conferent; ſi tamen & addiſcantur, & exerceãtur ſyncere ad ſolum Dei obſequium; non vt illis fiducia noſtra innitatur, ſed potius vt diuinæ gratiæ, iuxta ſummæ prouidentiæ ſuæ ordinẽ, per hæc cooperemur; qui ad gloriã ſuam tã dona naturalia, quæ ipſe ut Creator, quam ſupernaturalia, quæ vt gratiæ auctor donat, vult referri. Et ideo media humana, vel per induſtriã acquiſita, ac præcipue doctrina exacta & ſolida, [b] & modus eam proponendi populo in Concionibus, & Lectionibus, [c] & forma agendi cum hominibus, eoſdemq; tractandi diligenter curanda ſunt.

b P.3.c.1.§.21.&p.4.c.8.§.3 & A.B.& C.
c P.4. c.8. §.8.

4 Iuuerit etiam magnopere, in ſuo bono ſtatu ac diſciplina Collegia conſeruare, & ad id eorũ [d] ſuperintendentiam per illos exercere, quibus

d P.4.c.10. §.1.

a vtilita-

[a] vtilitatis tẽporalis nihil ex eis poteſt accedere. Talis eſt Societas Profeſſa, [b] quæ in Collegijs eos inſtituendos curabit in perfectione vitæ,litteriſque Chriſtiano dignis, qui talentum ad id ſortiti eſſe videbuntur. Hi enim pro ſeminario Societati Profeſſæ, & eius Coadiutoribus erunt. Etſi cum Collegijs,Vniuerſitates etiam curæ Societatis commiſſæ fuerint; obſeruato illo modo procedendi, [c] de quo in quarta Parte dictum eſt, ad finem eundem iuuabunt.

Quia [d] Paupertas velut propugnaculum eſt 5
Religionibus, vt eas in ſtatu ſuo,et diſciplina cõſeruet, & à compluribus hoſtibus defendat (vnde etiã Dœmon enititur illud varijs rationibus euertere) refert plurimum ad conſeruationẽ & augmentũ totius huius corporis,procul admodũ omnem auaritiæ ſpeciem ablegaſſe; nullos redditus,vel poſſeſſiones, [e] vel ſtipendia pro verbi Dei Prædicatione,aut Lectione,aut Miſſis,aut adminiſtratione Sacramentorum, aut demum rebus quibuslibet ſpiritualibus (vt eſt in ſexta Parte dictum) admittendo, [f] nec ad ſuam vtilitatem redditus Collegiorum applicando.

[g] Erit etiam ſummi momenti,vt perpetuo fœ 6
lix Societatis ſtatus conſeruetur, diligentiſſime ambitionem,malorum omnium in quauis Repub. uel Congregatione matrem ſubmouere;ac aditum ad dignitatem, vel prælationem vllam directe vel indirecte quærendam in Societate, præcludere.Quod vt fiat,omnes Profeſſi ſe nihil

unquam

a Inf.§.5.& Exa.c.1.§.4 &p.4.c.2.§. 5.& c.10 §. 1.& p.6.c.2 §. 3. & p.9. c.3.§.18. & c.4.§.7.

b P.3.c.1.§. 27. & p.4. Proœ.& c.3 §.1. & c.7. §.1.& c.11. §.1.

c P.4. c.11.

d P.3.c.1.§. 25.& p.6.c. 2.§.1.

e Exa.c.1.§. 3. & c.4.§. 27.& p.4.c. 7.§. 3. & c. 15.§ 4.& c. 17.F & p.6 c. 2. §.7. & G.& p.7.c. 4.§.4. & B.

f Sup. §.4.

g P.4.c.6. §.17.&c.15 §.4. & p.9. c.1.A.

vnquam ad eam obtinẽdam acturos; & quos agere animaduerterint, delaturos, Deo ac Domino Noſtro voueant: [a] & incapaces ac inhabiles ad prælationem quamuis habeantur ij, de quibus probari poſſet quòd eam ambijſſent. Promittãt [b] etiam Deo ac Domino Noſtro ad nullam etiã extra Societatem prælationem, vel dignitatem obtinendam ſe quidquam acturos: nec ad ſui electionem ad huiuſmodi munus, quoad eius fieri poterit, conſenſum præſtituros; ſi eius Obedientia, qui ſub pœna peccati poteſt præcipere, eos non compulerit: ſed vnuſquiſque videat qua ratione animarum ſaluti iuxta noſtræ Profeſſionis humilitatem & ſubmiſſionẽ, inſeruire poſſit: & ne Societas his hominibus, qui ad propoſitum ſibi finem ſunt ei neceſſarij, priuetur.

a P.8.c.6.§. 2.& A.

b P.9.c.3.§. 13.& c.4.§. 5.& B.& c. 5.§.6. & E.

Promittat etiam Deo, quod ſi quando dicto modo compulſus, prælationem aliquam extra Societatem admittet, A † audiet poſtea quouis tẽpore, Præpoſiti Generalis, qui pro tempore fuerit, conſilium; vel alicuius, quem ille ſibi ad hoc ſubſtitueret; quodque, ſi ſenſerit melius eſſe quod conſulitur, ſit illud executurus: non quòd habeat qui Prælatus eſt, ali-

DECLARAtiones.

In decimã Partem.

A § *Conſiderando, quàm inſtanter, quamque multis rationibus curatum ſit, ut aliqui de noſtra Societate uarios Epiſcopatus ſumerẽt; cũque in multis obuiã itũ ſit, nec*

nec tamen in Patriarchatu et Epiſcopatibꝰ Aethiopiæ admittendis reſiſti potuerit; de hoc auxilio ad opus illud Aethiopiæ et alia ſimilia, cũ reſiſtendi modus deeſſet, cogitatũ eſt. Nõ tamẽ obligatur Societas ad hoc munus ſuſcipiendũ; quandocumq; alicui ex ea, Epiſcopatus eſſe admittẽdus: immo libera manet, vt id oneris & relinquere, & aſſumere poſſit, vbi multũ referre ad Dei obſequiũ iudicaret. Poſt emiſſam autem Profeſſionẽ, hoc Votũ ſimplex [d] *cũ alijs de quibus diximus, emittetur.*

B ¶ In

aliquem de Societate Superioris loco; ſed quòd ſponte in Dei conſpectu vult ad id faciẽdum obligari, quod ad diuinum obſequium melius eſſe intellexerit; quodq; placeat eſſe aliquẽ, qui ſibi cũ charitate ac libertate chriſtiana ad gloriã Dei et Domini Noſtri id proponat.

7 Vt perpetuo totius huius corporis bonus ſtatus conſeruetur, confert plurimum quod in prima, ſecunda, & quinta Parte dictum eſt, de [a] turba & hominibus ad noſtrum Inſtitutum ineptis, ne ad Probationem quidem admittendis: &, ſi aliqui Probationis tempore [b] non eſſe idonei inuenirẽtur, etiam dimitẽdis. [c] Si qui vero deprauatis moribus eſſent, aut de quorum emendatione parũ ſperaretur, multo minus eſſent retinendi. Minus etiam apertũ oſtiũ eſſe debebit ad admittendos aliquos in Scholaſticos approbatos, & Coadiutores formatos: minime vero omnium in Profeſſos: [e] non enim alij, quàm ſpiritus & doctrinæ ſele

ctæ

a P.1. c.1. §.3. & p.4. Prooe. A.& p.8.c.1.§.2 & B.

b P.2.c.1. §.1.

c P.2. c.2. §.2.

d Sup. §.6. & p.6. c 2. §.1.

e P.5.c.2.§. 1.& 2.

ctæ viri, & multum diuque exercitati, & in varijs Probationibus virtutis & abnegationis ſui ipſorum, cum omnium ædificatione & ſatisfactione perſpecti, ad Profeſſionem admitti debent. Sic enim, licet multitudo augeſcat, non imminuetur nec debilior reddetur ſpiritus, dum tales ſint qui in Societatis corpus cooptantur.

8 [a] Cum bona & mala capitis habitudo in vniuerſum corpus redundet, ſummopere conferet ſi electio Præpoſiti Generalis ea ſit, quæ in nona Parte deſcripta eſt.[b] Et poſt hanc electionem, illa maximi erit momēti, qua inferiores Præpoſiti in prouincijs, & Collegijs ac Domibus Societatis eliguntur. Nam fere quales hi fuerint, tales & eorum ſubditi erunt. Refert [c] etiam magnopere, præter electionem, ſi Præpoſiti particulares in ſibi ſubditos, & Generalis in particulares, ac contra Societas in Generalem (vt in nona Parte declaratum eſt) multum poteſtatis habeant: ita vt omnes ad bonum omnia poſſint: &, ſi male agerent, omnino ſubiecti ſint. Refert [d] etiam vt Superiores, miniſtros idoneos (vt in eadem Parte dictum eſt) ad ordinationem & executionem rerum quæ ſpectant ad eorum officium, habeant.

a P. 9. c. 2.

b P. 9. c. 6. §. 6.

c P. 2. c. 1. §. 2. & B. & p. 4 c. 10. §. 4. & p. 9. c. 3. 4. 5 & 6.

d P. 9. c. 6. §. 2. & 14.

9 [e] Quod iuuat ad vnionem mēbrorum huius Societatis inter ſe, & cū ſuo capite, multū etiam ad conſeruationem boni ſtatus illius iuuabit: cuiuſmodi eſt in primis voluntatum uinculum, quod Charitas eſt, & mutuus amor, [f] quem crebra communicatio, & rerum mutua notitia,

e P. 8. c. 1. §. 8.

f P. 8. c. 1. §. 9.

a Prooe.De clar. & p.3. c.1.§.18. & p.8.c.1.§.8.

b P.4. c.10. §.5.et8.et p 8.c.1.§.4.

c P.2.c.1.§. 2.& p.8.c.1 §.4. & E. & p.9.c.6.§.2

d P.3. c.2. §.4. & 5. & p.4.c.4.§.1.

e P.3.c.1.§. 9.&p.4.c.16 D. & p.6.c. 3.§.8.& p.7 c.2.H.

[a] eadem doctrina, & in omnibus, quantũ fieri poteſt, vniformitas nutriet. Sed in primis id præſtabit Obedientiæ vinculum quod [b] particulares cum ſuis Præpoſitis, & hos ipſos inter ſe, & cum Prouincialibus, & vtroſq; cũ Generali vniet: ita vt inter omnes diligẽter [c] ſubordinatio ſeruetur.

10 [d] Moderatio laborum animi & corporis, & in Conſtitutionibus, quæ ad neutrum extremum rigoris vel diſſolutionis vergãt (vt ſic melius obſeruari poſſint) mediocritas conferet ad duratione, & totius corporis in ſuo ſtatu conſeruationẽ.

11 [e] Ad eundem finem faciet, generatim curare vt amor & charitas omnium etiam externorum erga Societatem conſeruetur: † ſed eorum præſertim, quorum volũtas bene aut male in nos affecta, multum habet momenti, vt aditus ad diuinum obſequium & animarum auxilium aperiatur, vel præcludatur. In ipſa vero Societate nec ſit nec ſentiatur animorum propenſio ad partem alterutram factionis, quæ eſſet fortaſſis inter Principes vel Dominos Chriſtianos: ſed ſit potius quidam vniuerſalis amor, qui partes omnes (licet ſibi inuicem contrariæ ſint) in Domino B

B ¶ In primis cõſeruetur beneuolẽtia Sedis Apoſtolicæ, cui peculiariter inſeruire debet Societas: deinde Principum ſeculariũ, & magnatum, ac primariæ auctoritatis hominũ; quorũ fauor, aut alienatio animi multum facit, ut oſtiũ diuino ſeruitio, et bono animarũ aperiatur, uel præcludatur.

Sic mino

mino Noſtro ampleƐtatur.

12 Iuuerit etiam moderatus & prudens vſus gratiarum per Sedem Apoſtolicam conceſſarũ: ſolius auxilij animarum fine ſynceriſſime nobis propoſito. Sic enim diuina bonitas [b] opus hoc quod cœpit, promouebit; ac bonus odor, [c] qui veritati bonorum operum innitatur, hominũ deuotionem augebit: vt & à Societate ipſi iuuari, & eandem ad propoſitum ſibi finem obſequij & gloriæ diuinæ Maieſtatis iuuare curent.

13 C † [d] Conferet etiam, rationẽ habere valetudinis; vt ea in particularibus conſeruetur; quẽadmodum tertia in Parte dictũ eſt: [e] & vt demũ omnes obſeruationi Conſtitutionum ſtudeant: ad quam, eaſdem ſcire, ſaltem quæ ad quemlibet pertinent, neceſſe eſt. Quare legere vel audire eaſdem ſingulis menſibus oportebit.

[a] Sic itidem, cum aliqui male affeƐti eſſe intelligerẽtur, præcipue ſi homines ſint nõ uulgaris auƐtoritatis, orandũ eſt pro eis, utendũq; rationibus cõuenĩetibus, ut in amicitiã redeãt, uel certe aduerſarij non ſint: idque non timore contradiƐtionũ, uel quòd aſperius quidquam nobis inde poſſet accidere; ſed ut ꝑ huiuſmodi hominum beneuolẽtiam, magis in rebus omnibus Dei obſequiũ & gloria creſcat.

C ¶ *Ad hoc etiã curandum eſt, ut Domus, & Collegia in locis vbi ſit purum & ſalubre cælum, habeantur; & non in eis, qui contrariam habent proprietatem.*

a P.4.c.10. C.

b Sup. §.1. & prooem. Conſt.§.1.

c P.7.c.4.§. 2.

d P.3.c.2. §.1.

e P.4. c. 10. §. 5. & p.6. c.1.§ 1.& c. 5.& p. 9. c. 3 §.8.& c.6 A.

FINIS.

FORMVLA VOTORVM SIMPLIcium, quæ Profeſſi emittunt poſt Profeſſionem, iuxta Conſtitutiones; extracta ex [a] prima Congregatione generali, & recognita à [b] tertia.

a Tit. 6. D. 23.

b Decr. 70.

EGO . N. Profeſſus Societatis I E SV, promitto Deo omnipotenti coram eius Virgine Matre, & tota curia cœleſti, & coram R. Patre Præpoſito Generali, vel corã. N. locum Generalis Præpoſiti tenente, [c] nunquam me acturum quacunque ratione, vel conſenſurum, vt, quæ ordinata ſunt circa Paupertatem in Conſtitutionibus Societatis, immutentur: niſi quando ex cauſa iuſta rerum exigentium videretur Paupertas reſtringenda magis. 1

c P.6. c.2. §.1.& A.

d P.10.§.6.

[d] Præterea promitto nunquam me acturum vel prætenſurum, ne indirecte quidem, vt in aliquã prælationem vel dignitatem in Societate eligar, vel promouear. 2

e Ibidem.

[e] Promitto præterea, nunquam me curaturum, prætenſurumve extra Societatem prælationem aliquam, vel dignitatem, nec conſenſurũ in mei electionem, quantum in me fuerit, niſi coactum Obedientia eius, qui mihi præcipere poteſt ſub pœna peccati. 3

f Ibidem

[f] Tum, ſi quem ſciam aliquid prædictorum duorum curare, vel prætendere, promitto illum, remque totam me manifeſtaturum Societati, vel Præpoſito eius. 4

[a] Inſu-

5 [a] Inſuper promitto,ſi quando acciderit,vt hac ratione in Præſidem alicuius Eccleſiæ promo-
uear:pro cura, quam de animæ meæ ſalute,ac recta muneris mihi impoſiti adminiſtratione gerere debeo,me eo loco,ac numero habiturum Præpoſitum Societatis Generalem, vt numquam cõſilium audire detrectem,quod vel ipſe per ſe,vel quiuis alius de Societate, quẽ ad id ipſe ſibi ſubſtituerit,dare mihi dignabitur. Conſilijs vero huiuſmodi ita me pariturum ſemper eſſe,promitto, ſi ea meliora eſſe,quàm quæ mihi in mentem venerint, iudicabo. Omnia intelligendo iuxta Societatis IESV Conſtitutiones & Declarationes. In tali loco,tali die,menſe,& anno, &c.

a Ibidem & A.

LAVS DEO.

INDEX IN EXAMEN, & Conſtitutiones.

Abnegatio.

IMpenſius ſtudium noſtrũ debet eſſe in noſtri abnegatione. pagina 37. Ex. c. 4. §. vlt. & pag. 105. par. 3. cap. 1. §. 27.

Requiritur in noſtris abnegatio ſui in ijs, a quibus ſenſus abhorret. pag. 29. Ex. c. 4. §. 28. Voluntatis, & iudicij. pag. 102. p. 3. c. 1. §. 23. pag. 194. p. 6. c. 1. §. 1. Vniuerſi amoris ſenſualis. pag. 182. p. 5. c. 2. §. 1. Item in ijs, quæ ad corpus pertinent. pag. 107. p. 3. c. 2. §. 3.

Supponitur vt fundamentum in ijs, qui educuntur è Nouitiatu ad ſtudia. pag. 112. p. 4. proœm. Et in admittendis ad profeſſionem. pag. 182. p. 5. c. 2 §. 1. & pag. 306. p. 10. §. 7. Et ad vota Coadiutorum temporalium. pag. 42. Ex. c. 6. §. 6.

Abſolutio.

Formulas abſolutionum minus vſitatas habere debet Confeſſarius. pag. 147. p. 4. c. 8. D.

Abſolutio a cenſuris in loco electionis. pag. 262. p. 8. c. 6. §. 6. & E.

Actus.

Scholaſtici debent habere ſuos actus. pag. 141. p. 4. c. 6. §. 17.

Ante eos debet examinari à Cãcellario. pag. 174. p. 4. c 17. §. 2. quot anni ſtudiorũ ad eos requirãtur. pag. 168. p. 4. c. 15. B & quantum tempus in ijs celebrandis ponendum. pag. 168 c. 15. §. 2. & 3.

Admittere in Societatem.

Admittendi facultas eſt in Generali, etiam per alium. pag. 53. p. 1. c. 1. §. 1. & pag. 276. p. 9. c. 3. §. 1. Iſque eam communicat vt vult. pag. 276. Ib.

In admittendo neceſſarius eſt delectus. pag. 54. p. 1. c. 1. §. 3. & pag. 306. p. 10. §. 7. & deſiderium moderatum. pag. 54. par. 1. c. 1. §. 4. Ita tamen ne deſimus vocationi diuinæ. Ibid.

Ibid. C. Cauendum à particulari affectu. pag. 54. *P.* 1. *cap.* 1. §. 4. *et pag.* 64. *c.* 3. §. 16. *Mēſuram autem in omnibus tenendam docet vnctio. pag.* 59 *p.* 1. *cap.* 2. §. 13.

Qui habet officium admittendi debet habere apud ſe Examinatorem. pag. 54. *Par.* 1. *cap.* 1 §. 3. *Vterque autem qualis eſſe debeat. Ibid.* §. 4.

In admittendis examinanda eſt vocatio, & dotes. pag. 54. *P.* 1 *c.* 1. §. 3. *Dotes autē, quæ ſint. pag.* 58. *P.* 1. *c.* 2. §. 6. *& ſequentibus.*

Cur admittantur iuuenes, & quales eſſe debeant. pag. 112. *P.* 4. *Prœ. A.*

Inutiles, & difficiles non debent admitti etiam ſi ipſis ſit vtile. pag. 58. *P.* 1. *c.* 2. §. 4. *nec quorum parentes ſunt in neceſſitate extrema, & præſenti. pag.* 14. *Ex c.* 3. *B*

Nemo debet admitti, qui non ſtatuerit viuere, & mori in Societate. pag. 67. *P.* 1. *c.* 4. §. 3. *niſi forte ad triduum, vt hoſpes. Ibid. B.*

Admittendi valde cognoſci debēt. pag. 66. *P.* 1. *c.* 4. §. 1. *Alioquin differēdi. pag.* 67. §. 3. *niſi peculiares cauſæ vrgerent. Ibid. C.*

Qui motus eſſet à noſtris ad Societatem quando debeat differri. pag. 17. *Ex. cap.* 3. §. 14.

Quæ ſint impedimenta nequis admitti poſſit in Societatem vide Impedimenta.

Admittere in corpus Societatis.

Quære in titulis, Coadiutores, Profeſſi, Scholaſtici.

Admonitor.

Generalis debet habere Admonitorē. pag. 285. *P.* 9. *c.* 4. §. 4. *Eius autem dotes, officium, electio. Ibid.*

Præpoſiti inferiores debent habere ſuos Admonitores. Ibid.

Aedificatio.

Semper ante oculos habenda. pag. 206. *P.* 6. *c.* 2. §. 16. *Procuranda verbis bonis, ſed magis operibus. pag.* 234. *P.* 7. *c.* 4. §. 2. *Procuranda etiā ab ægrotis. pag.* 30. *Ex. c.* 4. §. 32. *& pag.* 98. *P.* 3. *c.* 1. §. 17. *Item a morientibus. pag.* 212. *P.* 6. *c.* 4. §. 1.

Species exterior ædificationi eſſe ſolet. pag. 57. *P.* 1. *c.* 2. §. 3.

Aedificia.

Ædificanda ſunt Collegia, & Domus in aere ſalubri. pag. 309. *P.* 10. *C*

Ædificiorum cura pertinet ad Rectores. pag. 117. *P.* 4. *c.* 2. §. 5.

§.5.& pag.277.P.9. c.3.§.3

Aetas.

Ætas nimis tenera, vel prouecta eſt impedimentum ad Societatem, ſed ſecundarium. pag. 64.P.1.c.3.§.15. Tenera eſt infra quatuordecim annos. pag.59.P.1.c.2.§.12.& pag. 65.c.3.K.

Ætas in Generali non debet eſſe, nec valde ſenilis, nec valde iuuenilis.pag.275.P.9.c.2.B

Affectus.

Affectus propinquorũ exuendus. pag.19. Ex.c.4.§.2.& pag. 21.§.7. Et periculũ affert errandi in iudicio.pag.19.§.3.

Affectus praui incorrigibiles excludunt à Societate. pag. 63. P.1.c.3.§.9.& pag.76.P.2. c.2.§.2.

Affectus humani incaleſcunt refrigeſcēte ſpiritu.pag.207.P. 6.c.3.§.1.

Affectus in Generali debent eſſe mortificati. pag.273.P.9. c. 2.§.3.

Alienatio.

Alienatio bonorum mobiliũ permittitur Generali.pag. 278. P.9.c.3.§.5.

Alienare Collegia, vide Collegia.

Ambitio.

Eſt malorũ omnium mater.pag. 304. P.10. §.6. Peſtis. pag. 271.P.9.c.1.A

Profeſſi vouent ſe non ambituros dignitatem, vel Prælaturam in Societate, nec extra eam, & delaturos quem ſciuerint ambire.pag.304.P.10.§.6.

Qui ambit Generalatum deferēdus eſt ad quatuor antiquiſſimos.pag.260.P.8.c.6.A. Et notatus ſeu cõuictus a quibus iudicandus & qua pœna afficiendus. Ibid. Ambit autem qui directe, vel indirecte id procurat, aut ſignò declarat. pag.260.P.8.c.6.§.2. Et Electores eum tenentur manifeſtare. Ibid.

Locorum ambitio in ſcholis remouenda.pag.140. P.4. c.6. §.17.& pag.169.c.15.§.4.

Amici.

Amici conſeruandi, & aduerſarij conciliãdi.pag.153.P.4.c. 10.C.& pag.308.p.10.B. Pro ijs orandum. pag. 234. P. 7. c.4.§. 3.

Examinator caueat ab affectu amicitiæ. pag. 54. P. 1. c.1. §.4.

Amor.

Amor diuinus magis iuuat quã Conſtitutiones externæ. pag.

49. *Procem. Conſt.*

Amor creaturarum quatenus exuendus. pag. 104. *p.* 3. *cap.* 1. *§.* 26.

Amor mutuus inter noſtros quã tum curandus. pag. 239. *p.* 8. *cap.* 1. *§.* 1. *&* 8. *& pag.* 307. *p.* 10. *§.* 9

Amor ſui ipſius hoſtis vnionis. pag. 247. *p.* 8. *c.* 1. *§.* 8. *eſt exuẽdus. pag.* 93. *p.* 3. *c.* 1. *§.* 9.

Amor debet eſſe vniuerſalis in Societate erga omnes nationes. pag. 308. *p.* 10. *§.* 11.

Apoſtatæ.

Apoſtatæ ſi parum idonei ſint, non ſunt reducendi. pag. 84. *p.* 2. *c.* 4. *§.* 4. *Nec ſi habitũ alterius religionis ſumpſerint. Ibid. B. alioquin poteſt Societas eos vrgere ſuis priuilegijs. Ibid. §.* 5.

Apoſtatæ redeuntes quomodo recipiendi. pag. 84. *p.* 2. *c.* 4. *§.* 1. *Et quam debent dare ſatiſfactionẽ. pag.* 86. *§.* 6. *Et quas probationes iterum ſubire. §. vlt.*

Aſſiſtentes.

Aſſiſtentes cur neceſſarij ſint Generali pag. 298. *p.* 9. *c.* 6. *§.* 10

Debent eſſe quatuor. pag. 288. *p.* 9. *c.* 5. *§.* 2. *&* 3. *& pag.* 298. *c* 6. *§.* 10. *&* 11.

Eligendi ſunt a Congregatione generali. pag. 288. *p.* 9. *c.* 5. *§.* 3. *Quomodo autem, & quando a Præpoſito Generali ſubrogandi. Ibid. & A.*

Debent ſi commode poterit eſſe Profeſſi. pag. 288. *p.* 9. *c.* 5. *A*

Debẽt habere zelum communis boni. pag. 288. *p.* 9. *c.* 5. *§.* 2. *Et eſſe litteris, & alijs dotibus clari. pag.* 298. *p.* 9. *c.* 6. *§.* 10.

Per illos exercet Societas ſuam prouidentiam erga Generalẽ. pag. 284. *p.* 9. *c.* 4. *A*

Debent iuuare Generalem in omnibus ad doctrinam, & praxim pertinentibus. pag. 298. *p.* 9. *c.* 6. *§.* 10.

Debent ſinguli habere peculiarẽ curam ſuarum Nationum. pag. 298. *p.* 9. *c.* 6. *§.* 10. *& tamen ſimul cõſiderare res vniuerſales Societatis. Ibid.*

Præter hoc officium ſuum poſſunt vacare confeſſionibus, & alijs rebus. Ibid.

Conſulendi ſunt à Generali in rebus grauibus. pag. 299. *p.* 9. *c.* 6. *§.* 11. *quamquam ijs auditis poteſt ſtatuere quod ei videtur. Ibid. & pag.* 222. *p.* 7. *c.* 2. *§.* 1. *& pag.* 282. *p.* 9. *c* 3. *K. & pag.* 299. *c.* 6. *§.* 11.

Poteſt Generalis præter illos vocare etiam alios ad conſultationẽ. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. *§.* 2.

Litteræ Generalis poſſunt eis nõ oſtendi. pag. 297. *p.* 9. *c.* 6. *E. quæ autem cum illis conferendæ. pag.* 299. *F*

Iurant denunciare Generalẽ Socie-

cietati ſi incideret in aliquid propter quod deponi debeat. pag.288.p.9.c.5.§.4.
Poſſunt conuocare in certis caſibus Congregationem generalem.pag.288.p.9.c.5.§.4.& cum Prouincialibus decernere an ſit cogenda. pag. 252.p.8.c.2.C
Debent manere apud Generalē. pag.288.p.9.c.5.§.2. nec ab eo abſque graui cauſa amouendi ſunt.Ibid.A.

Auaritia.

Omnis eius ſpecies euitāda. pag. 203.p.6.c.2.§.8.& pag.304. p.10.§.5. Idq. plurimum confert ad conſeruationem, & augmentum Societatis. Ibid.

Benedictio.

Benedictio menſæ,& gratiarum actio.pag.91.p.3.c.1.§.5.

Benefactores.

Quātum ijs debeamus.pag.114 p.4.c.1.§.1.
Iis ante alios debentur ſubſidia ſpiritualia.pag.223.par.7.c.2.D
Miſſæ,& orationes pro eis dicendæ.pag.114.p.4.c.1.§.1.& 2 & aliæ ſingulis hebdomadis pro numero Sacerdotum. pag. 234.p.7.c.4.§.4.
Benefactores ſunt participes bonorum operum noſtrorum. pag.116.p.4.c.1.§.5

Beneficia eccleſiaſtica.

Reſignanda ſunt cum fit Profeſſio,vel vota Coadiutorum, & quando ante.pag.21.Ex.c.4.§.5. Quibus vero,& quomodo Ibid.& pag.92.p.3.c.1.G.

Beneuolentia.

Beneuolentia omnium conſeruāda. pag. 211.p.6. c.3. §.vlt. Sed præſertim Pontificis, & Principum. pag.308.p.10.§.11.& B. etiam cum ijs, qui è Societate dimittūtur.pag.82.p.2.c.3.§.6. particulariter ēt in Miſſionibus.pag.228.p.7.c.2.G. deniq. procuranda etiā ab aduerſarijs. pag. 153.p.4.c.10.C.

Bibliotheca.

Debet eſſe vna cōmunis præter priuatos libros.pag.136.p.4.c.6.§.7. eius clauis cui dāda.Ibi.& eius Præfecto conſtare debet ratio librorum. Ibid.G.

Bidelli.

Duo vel tres eſſe debent in vniuerſitatibus ſecundum facultates.pag.175.p.4. c.17.§.4. non tamen ex Societate. Ibid. G.& accipient cōmodū ſtipendium.

dium. Ibid. & eorum aliquis Corrector eſſe poteſt. Ibid.

Bona particularium.

Bonorum diſtributio debet fieri ante ingreſſum in Societatem. pag. 18. Ex. c. 4. §. 1. Vel ſaltẽ poſt annum omnes ad eam faciendam parati eſſe debent cũ Supior iuſſerit. pag. 19. §. 2. & pag. 92. P. 3. c. 1. §. 7. & pag. 104. §. 25. Poſſũt tamẽ ad tẽpus retineri bona poſt votũ ſimplex Paupertatis. pag. 129. P. 4. c. 4. E. quæ autẽ, & quomodo. pag. 204. P. 6. c. 2. H

Diſtributio debet fieri in veros pauperes, & nõ ratione propinquitatis. pag. 19. Ex. c. 4. §. 2. Vt decet virum ſpiritualis vitæ ſectatorem. pag. 92. Par. 3. c. 1. G.

Si ſit aliquod dubium de propinquis quinam debeant iudicare. pag. 92. P. 3. c. 1. G. eorũ autem aliqui poſſunt eſſe externi pag. 21. Ex. c. 4. A

Si quis velit donare Societati debet ea libere reſignare in manibus Generalis. pag. 93. P. 3. c. 1. §. 9. Si autẽ particulari loco, Generalis iudicabit an tolerandum ſit. Ibid. H.

Quæ ſecũ afferunt Nouitij ſcribẽda sũt in libro. pag. 20. Ex. c. 4. §. 4. & pag. 70. P. 1. c. 4. §. 6 vt reſtitui poſſint ſi dimittantur. pag. 20. Ex. c. 4. §. 4. & pag. 82. Par. 2. cap. 3. B.

Bona Societatis.

Bona arbitrio Societatis relicta poteſt Generalis applicare cui vult loco. pag. 278. P. 9. c. 3. §. 6. Intra eamdẽ tamen prouinciam. pag. 93. P. 3. c. 1. §. 9.

Bona temporalia Collegiorum curantur, & adminiſtrantur à Societate per Rectores. pag. 119. P. 4. c. 2. §. 5.

Ea ab vnoquoque conſeruanda. pag. 110. P. 3. c. 2. §. 7.

Reliqua vide in titulis Collegia, & Profeſſa Domus.

Bullæ.

Debẽt ab ingrediẽtibus legi. pag. 8. Ex. c. 1. §. 13. & pag. 41. c. 4 §. 41. & p. 69. P. 1. c. 4. §. 5. & poſtea ſexto quoque menſe, tẽpore probationis. pag. 34. Ex. c. 4. §. 41.

Earum compendium a Generali habẽdũ. pag. 294. p. 9. c. 6. §. 3

Campana.

Campana debet dari ſignũ ad opa domeſtica. pag. 155 P. 4. c. 10. I. Cui ſigno omnes ſtatim obedire debẽt. pag. 155 Ibid. §. 9.

Cancellarius.

Poteſt eſſe idẽ qui Vniuerſitatis Rector. pag. 174. P. 4. c. 17. C.

De-

Debet eſſe doctus, bono iudicio & zelo &c. pag. 174. P. 4. c. 17. §. 2.
Eius officiũ eſt examinare nouos pag. 163. P. 4. c. 13. §. 4. Et graduãdos. pag. 174. c. 17. §. 2 Præeſſe actibus publicis, denique eſſe inſtrumentum vniuer ſale Rectoris. Ibid. Eumdẽ vo cabit Rector ad conſilium de rebus ſtudiorũ. pag. 176. P. 4. c. 17. §. 6.
Non poteſt mutari à Rectore. pag. 173. c. 17. A.

Candela.

Datur fundatoribus, vel cognatis corũ proximis. pag. 115. P. 4. c. 1. §. 3. Si nullus ſit cognatus, ponenda in altari. Ibid. B Nullũ tamen ex ea ius cis pro uenit. Ibid. C.

Canones.

Lectiones Canonum litigioſorũ nõ debẽt à noſtris aſſumi. pag. 159. P. 4. c. 12. §. 1. Aliorum, qui ad ſcopum noſtrum pertinet, poſſunt. pag. 166. P. 4. c. 14. C
Scientia Canonum aliquando poteſt cõpenſare Theologiam in profeſſione. pag. 183. P. 5. c. 2. B.

Cantus.

Chorus, & cãtus remouetur. pag. 200. P. 6. c. 3. §. 4. Veſpera autem quando, & quomodo dici poſſint. pag. 209. Ibid. B.

Carcer.

Scholaſtici externi inſolentes includendi carcere. pag. 158. p. 4. c. 11. B
Carceratorum ſubuentio eſt ex Inſtituto noſtro. pag. 226. p. 7 cap. 4. §. 9.

Caritas.

In omnibus procedendum in ſpiritu Caritatis. pag. 197. p. 6. c. 1. §. 2. In admittendo. pag. 65. p. 1. c. 3. §. 16. In dimittendo. pag. 76. p. 2. c. 2. §. 3.
Sæpe de Caritate tractandum in concionibus domeſticis. pag. 101. p. 3. c. 1. §. 21.
Caritas Dei, & vera virtus iuuat ad vnionem. pag. 247. p. 8 c. 1. §. 8.
Caritas nutritur crebra communicatione, & mutua notitia rerum, quæ fiunt a noſtris. pag. 307. p. 10. §. 9.
Caritas cum omnibus conſeruanda. pag. 172. p. 4. c. 16. D. & pag. 204. p. 6. c. 2. §. 12. et pag. 308. p. 10. §. 11.
Caritas vniuerſalis præferenda particulari. pag. 65. p. 1. c. 3. §. 16.
Interna lex Caritatis plus iuuat quam vllæ Conſtitutiones.

pag. 49. Proœm. Conſt.

Caſtitas.

Caſtitas noſtra angelicam puritatem imitari debet. pag. 194 p. 6. c. 1. §. 1.

Caſus Conſcientiæ.

Caſibus conſcientiæ, qui operam dare debeant. pag. 131. p. 4. c. 5. D

Eorum ſtudium neceſſarium eſt confeſſario, & præſertim in quibus materijs. pag. 147. p. 4. c. 8. D. Eſt vtile compendium eorum. Ibid.

In Collegijs debet, ſi opus ſit, communiter de ijs eſſe vna lectio. pag. 143. p. 4. c. 7. B

Caſuum reſeruatio.

Caſus quinam reſeruari debẽt. pag. 95. p. 3. c. 1. §. 11

Catalogus.

Generalis debet habere apud ſe catalogum Domorum, & Collegiorum, & alterum perſonarum. pag. 294. p. 9. c. 6. §. 3

Catalogus perſonarum ex ſingulis Domibus, & Collegijs mittendus ad Prouincialem, & ab ipſo ad Generalem. pag. 250. p. 8. c. 1. N.

Cenſura.

Cenſuræ prapoſitæ Electoribus in Congregatione generali ſi nõ deferant ambientem. pag. 260 p. 8. c. 6. §. 2. Et ſi Generalem electum non accipiant. pag. 266. §. 8.

De abſolutione a cenſuris per Vicarium. pag. 262. p. 8. c. 6. §. 6. & E

Cenſus.

Cenſus impoſitio in bonis Societatis pertinet ad Generalem. pag. 278. p. 9. c. 3. §. 5.

Chorus, vide Cantus.

Chriſtus.

Chriſtus eſt Societatis noſtræ auctor. pag. 49. Proœm. Conſt. & pag. 302. p. 10. §. 1.

Eum ſequi omnes debemus. pag. 36. Ex. c. 4. §. 44.

Eius gloriam quærere. pag. 212. p. 6. c. 4. §. 1.

Ipſe eſt merces noſtra. pag. 169 p. 4. c. 15. §. 4.

Eius loco homini obedimus. pag. 126. p. 4. c. 4. §. 3. & pag. 194 p. 6. c. 1. §. 1.

Claſſes.

Quæ, & quot claſſes in Collegijs eſſe debeant. pag. 126. p. 4. c. 13.

13.B. *Quando duplicanda. Ibid.*

Coadiutores formati in communi.

Coadiutorum duplex genus, Spiritualium, & Temporalium. pag.6.Ex.c.1.§.9.& pag.40 c.6.§.1.

Eorum vota non ſunt ſolemnia, ſed publica, & ſimplicia.pag. 6.Ex.c.1.§.9.& 12. & pag. 25.c.4.§.16.&41.&pag.43 c.6.§.8.& pag. 72.p. 2.c.1. A.&pag.189.p.5.c.4.A.fiũt cũ cõditione tacita ſi Societas eos tenere volet.pag.190.p.5. c.4.B

Dicuntur proprie ex Societate. pag.179.p.5.c.1.A

Poſſunt aliquando ſtatim poſt biennium fieri. pag.181.p.5. c. 1. C. Poſſunt tamen differri.pag.7.Ex.c.1.§.12.&pag. 35.c.4.§.43.Nemo aũt faciẽdus ante biẽniũ.pag.7. Ex.c. 1.§.12.&pag.25.c.4.§.16.et pag.181.p.5.c.1. §.3. niſi ex diſpenſatione Generalis, idq. raro.pag.181.p.5.c.1.C

Quo rituformentur.pag.34.Ex. c.4.§.41.& pag.189.p.5.c.4 §.1.& A.& §.3.& C

Antequam formentur debent mendicare triduo. pag. 28. Ex c.4.§.27.& facere Exercitia ſpiritualia per hebdomadam, & pag. 35.c.4.§.41.

Eorum admiſſio pertinet ad Generalem.pag.276.par.9.cap. 3.§.1.& pag.184.par.5.c.2. §. 4. Poteſt tamen delegare, cui valde confidat. Ibid.

Non debent fieri niſi ſelecti.pag. 240.p.8.c.1.§.2.&B.&pag. 306.p.10.§.7.

Debent ſua ſorte contenti eſſe. pag.6.Ex.c.1.§.9.

Debent viuere in Domibus profeſſis ex eleemoſynis, niſi ſint in Collegijs ob eorum vtilitatem.pag.201.par.6.c.2.§.4. Neque poſſunt frui redditibus Collegiorum.pag.4.Ex.c. 1.§.4.& pag.201.p.6.cap.2. §.4.& D.

Non ſunt capaces hæreditatum, neque Societas eorum nomine ac ne Collegia quidem. pag. 204.p.6. c.2. §.12. Nec poſſunt habere beneficia eccleſiaſtica.pag.21. Ex. cap.4.§.5.

Poſſunt dimitti.pag.72.p.2.c.1. A.ſed a ſolo Generali. pag. 42.Ex. c. 6. A. Neque id eſt iniquum, etiam ſi ipſi ligentur. Ibid.Dimiſsi autem manent liberi à votis. pag. 43. Ex.c.6.§.8.& pag. 190.p.5. c.4.B

Non poſſunt ingredi aliam religionem, niſi de expreſſa licentia Superioris Societatis.pag. 35.Ex.c.4.§.42.

Eorum confeſſio annua, vide Confeſſio.

Co-

Coadiutores ſpirituales.

Debent eſſe litteris ſufficienter inſtructi.pag.40.Ex cap.6.§.1. & pag.151.par.4.cap.10.§.4. & docti.pag.7.Ex.cap.1.§.10.

Requiritur probitas, & virtus, et cet.pag.184.p.5.c.2.§.4.

Debent eſſe Sacerdotes.pag.40. Ex.c.6.§.1.

Eorum officium eſt iuuare Profeſſos in miniſterijs proximorum.pag.41.Ex.c.6.§.2.

Ex his ordinarie fiunt Rectores Collegiorum.pag.151.p.4.c.10.§.3.& Lectores.pag.201.p.6.c.2.§.4. & Procuratores.pag.211.p.6.c.3.§.7.

Poſſunt aliquando eligi vt veniant ad Congregationem generalem.pag.253.p.8.c.3.A & pag.261.c.6.B. non habet ſuffragium in electione Generalis.Ibid. Nec vt poſſint præeſſe Profeſſis quatuor votorum pag.253.p.8.c.3.A

Poſſunt eis communicari eadem gratiæ ad animarum auxiliũ quæ Profeſſis.pag.41. Ex.c.6.§.2.

Non debent tentare vt mutent ſtatum.pag. 42. Ex.c.6.§.5. & pag.192.p.5.c.4.§.5.

Coadiutores temporales.

Eorum ordo, & officium .pag.6. Ex.c.1.§.9.

Debent in miniſterijs humilibus ſeruire cum omni humilitate, & caritate .pag.41. Ex.c.6.§.3.

Debent addiſcere eas artes, quæ honeſtius fiunt domi quàm foris.pag.110.p.3.c.2.§.7.

Officia eorum grauiora debent dari robuſtioribus.pag.109.p.3.c.2.F.

Non debent recipi plures quàm neceſſarij ſint ad vſus domeſticos.pag.56.p.1.cap.2.A.Neque tamen pauciores.pag.110 p.3.c.2.§.vlt.& pag.154.p.4 c.10.§.6.

Debent eſſe ædificatiui, & præſertim ſorte Marthæ contenti. pag.56.p.1.cap.2.§.2.ſani, et firmi ad labores.pag.57.§.3.

Non debent exerceri concionando.pag.27.Ex.c.4.§.25. Neque addiſcere litteras.pag.42 Ex.c.6.§.6.Et affecti ad ſtudia non deberent admitti. pag.57.p.1.c.2.B.

Nihil repugnat eſſe litteratos. pag.40.Ex.c.6.§.1.

Non debent eſſe in ſacris. Ibid.

Poſſunt exerceri in maioribus rebus ſecundum talentum.pag. 41.Ex.c.6.§.3.

Debent etiam ipſi iuuare proximum colloquijs.pag.42.Ex.c.6.§.4.

In magnis Domibus qui Coadiutores eſſe debeant.pag.56.par.1.c.2.A

Quod tempus, & quam rationẽ in

in orando ſeruare debeant. pag.127.p.4.cap.4.§.4.
Sunt participes bonorum operum, & indulgentiarum Societatis pag.41.Ex.cap.6.§.3.
Non debent tentare vt mutent ſtatum.pag.42.Ex.c.6.§.6.
Si non intelligunt latine, vel neſciant legere quomodo emittẽt vota.pag.191.p.5.cap.4.C

Collateralis.

Collateralis Rectori quando dandus.pag.241.p.8.c.1.D
Non eſt ſubditus Rectori, ſed tamen debet præſtare ei omnem reuerentiam.pag.241. Ibid. D. Eius officium.Ibid.
Quomodo ſuperior erga Collateralem ſe gerere debeat.pag. 241. Ibid. D.
Collateralis poteſt fieri vnus ex Conſultoribus.pag.173.p.4. c.17.B.Idem etiam poteſt eſſe ſyndicus.176. Ibid.I.
Scribere debet quotannis bis ad Prouincialem, ſemel ad generalem.pag.176.p.4.c.17.§.7

Collegia.

Collegia ſunt ad litteras addiſcẽdas.pag.105.p.3.c.1.§.27.
Inſtituta ſunt ad erudiendos iuuenes.pag.112.p.4.Proœm. A.Et vt ſint ſeminarium Societatis.pag.303.p.10.§.4.
Ea admittere ad Generalem ſpectat.pag.117.p.4.c.2.§.1.& pag.283.p.9.c.3.§.17.non tamen illa diſſoluere poteſt ſine Congregatione generali.pag. 118.p.4.c.2.§.3.&pag.157. c.11.§.2.&pag.252.p.8.cap. 2.§.2.& pag.278.p.9.c.3.§. 5.& 18.Poteſt etiam aliquãdo hæc diſſolutio fieri miſſis ſuffragijs per litteras.pag.118. p.4.c.2.A.Iis autem diſſolutis quid faciendum de eorum bonis.Ibid.
Collegia habent redditus propter ſuſtentationem ſcholaſticorũ. pag.4.Ex.c.1.§.4.&pag.119. p.4.c.2.§.5.& pag.198.p.6. c.2.A
In Collegijs accipiendis quæ poſſint admitti obligationes.pag. 119.p.4.c.2.B.& pag.157. c.11.§.2.& A.& pag.283. p.9.c.3.§.17.
In Collegijs humaniores litteræ communiter docendæ cum caſibus conſcientiæ.pag.143.p. 4.c.7.B
Collegiorum regimen eſt penes Societatem profeſſam.pag.119. p.4.c.2.§.5.&pag.303.p.10. §.4.& ſuperintendentia eorũ penes Generalem.pag.277.p. 9.c.3.§.3.&pag.299.c.6.§. 12.Et Societatis eſt bona Collegiorum etiam in iudicio defendere.pag.119.p.4.c.2.C.
Collegiorum officia quinam ſuſtinere debeant.pag.133.p.4.c.6 §.3.&C.

Colle-

Collegia nullum donum poſſunt accipere pro docendo.pag.169 p.4.c.15.in fi.
Quando petere poſſint eleemoſynam, quãdo nec petere, nec admittere.pag.121.p.4.c.2.§.vl.
In Collegijs quatenus iuuandi proximi in ſpiritualibus.vide Proximus.
Si non ſuppeteret copia noſtrorũ, poſſunt ali externi iuuenes ad tempus.pag.123.p.4.c.3.B. & pag.149.c.9.A

Commiſſarij.

Eorum acta a Generali reſcindi poſſunt.pag.283.p.9.c.3.§.vlt.
Tantam habent poteſtatem quã tam Generalis communicauerit.pag.278.p.9.c.3.§.7.

Communio.

A noſtris ſaltem octauo quoque die ſumenda.pag.27.Ex.c.4.§.25.& pag.93.p.3.c.1.§.11 et pag.126.p.4.c.4.§.3.Neq. differeda ſine cauſa, & licentia.pag.126.p.4.c.4.B.& p.208.p.6.c.3.§.2.Sæpius autẽ non niſi neceſſitatis cauſa potius quam deuotionis. pag.126.p.4.c.4.B.
Poſſumus eam dare etiam externis.pag.235.par.7.c.4.§.5. & D

Compromiſſarij.

Quando eligendi ſint procreando Generali.pag.265.p.8.c.6 §.7.
Quando autem ad decidenda negotia.pag.268.p.8.c.7.§.3.

Concilia.

Concilia quando legenda .pag, 130.p.4.c.5.B
Conciliorum aliqua pars in ſcholis prælegi poteſt.pag.166.p.4. c. 14. C

Concio.

Concionari vel legere eſt vniuerſalius bonum quam confeſſiones audire.pag.225.p.7.c.2. E. Eſt munus ſpecioſum.pag. 187.p.5.c.3.B
Concionatores quam ſupellectilẽ præparare debeant.pag.146. p.4.c.8.B. Et quibus medijs adiuuari. Ibid.C.Debent linguam vernaculam bene addiſcere.pag.145.p.4.c.8.§.3.
In concionibus requiritur doctrina exacta, & modus eã proponendi.pag.303.p.10.§.3. Is autem à ſcholaſtico diuerſus eſt.pag.145.p.4.c 8.§.3.
Conciones in noſtris templis aſſidue eſſe debent, niſi aliud iudicet ſuperior pag.143.p.4.c. 7.B.& pag.226.p.7.c.4.§.6
Poſſunt tamen noſtri concionari etiam in alienis. pag.226. Ibid.§.7.& in plateis. Ibid.
Concionator iuuatur ſi habeat

bonum correctorem.pag. 146. *p.*4.*c.*8.*C*
In concionibus publicis non ſunt reprehendendi noſtri.pag. 101 *p.*3.*c.*1.*S*
Collegij fundatio cum obligatione dandi concionatorem, non eſt admittenda.pag. 144.*p.* 4.*c.*7.§.3.
Pro concionibus nihil accipiendum, ne eleemoſyna quidem. pag. 203.*p* 6.*c.* 2.§.7.*& pag.* 304.*p.*10.§.5.
Omnes exceptis Coadiutoribus debent ſe exercere concionibus domeſticis pag. 27.*Ex.c.* 4.§.25.*& p.*101.*p.*3. *c.*1.§. 21.*& pag.* 146.*p.* 4. *c.* 8. *C. Aliquando etiam habenda concio in menſa.pag.*91.*p.*3. *c.* 1. §. 5. *& aliqua hora poſt prandium pag.*101.*p.*3.*cap.*1 §.21.

Confeſſio quantum ad noſtros.

*Confeſſio a noſtris debet fieri octauo quoque die.pag.*27.*Ex.c.*4 §.25.*& pag.*95.*p.*3.*c.*1.§ 11 *& pag.*126.*p.*4.*c.*4.§.3.*Alioquin ſubtrahendus cibus.pag.* 100.*p.*3.*c.*1.*Q*
*Confeſſarius vnus eſſe debet noſtrorum omnium.pag.*95.*p.*3 *c.*1.§.11. *Niſi propter multitudinem, vel ſi quis ab alio melius iuuetur.Ibid.& I.Debet autem eſſe a Superiore aſſignatus.Ibid.& pag.*208 *p.* 6.*c.*3.§.2.
*Ei tota conſcientia aperienda. pag.*95.*p.*3.*c.*1.§.12.*& pag.* 100. *Q. & pœnitentia. pag.* 108.*p.*3.*c* 2. §.5. *Et qui alij confeſſus eſſet, debet eidem conſcientiam aperire. pag.* 100. *p.*3.*c.*1.*Q*
Confeſſarij noſtrorum debent ſcire caſus a Superiore reſeruatos.pag 95.*p.*3.*c.*1.§.11.
*Cũ facultate Superioris poſſunt pœnitentias approbare.pag.*5. *Ex.c.* 1.*C. Et ſi dubitent ad Superiorẽ remittere.pag.*108. *p.*3.*c.*2.§.5.
*Docendi ſunt noſtri cum fructu confiteri.pag.*100.*par.*3.*c.*1. §.20.
*Confeſſio generalis facienda in prima probatione.pag.*34.*Ex. c.*4.§.41.*& pag.*70.*p.*1.*c.*4. §.6.*Niſi quis ante feciſſet alicui ex noſtris.pag.*41.*Ex.c.*4 §.41. *Poteſt etiam differri. pag.*70.*p.*1.*c.*4 § 6.
Cõfeſſio generalis ſemeſtris.pag. 41.*Ex. c.*4.§.41.*Profeſſorum & Coadiutorum annua.pag.* 197.*p.*6.*c.*1.§.2.

Confeſſio quantum ad externos.

*Confeſſarij munus magis particulare eſt quam concionatoris.pag.*225.*p.*7.*c.*2.*E.*
Iuuare proximos confeſſionibus eſt maxime inſtituti noſtri. pag. 112.*p.* 4. *Proœ. A. & pag.*187.*p.*5. *c* 3.*B. & pag.* 235.*p.*7.*c.*4.§.5.

Qui-

Quibus nam rebus conueniat inſtructum eſſe confeſſarium. pag. 147. p. 4. c. 8. D

Ad Generalem pertinet conſtituere confeſſarios. pag. 280. p. 9. c. 3. §. 9.

Confeſſarij deſignandi ſunt à Superiore. pag. 235. p. 7. c. 4. §. 5.

Coadiutorum ſpiritualium magis proprium eſt audire confeſſiones. pag. 41. Ex. cap. 6. §. 2.

Confeſſarius concionatori in miſſionibus iungendus. pag. 227. p. 7. c. 2. F

Audire cõfeſſiones eſt vnũ ex experimẽtis. pag. 24. Ex. c. 4. §. 15

Pro confeſſionibus nihil accipiendum. pag. 203. par. 6. oap. 2. §. 7.

Quæ eruditio poſſit ſufficere confeſſarijs externis. pag. 164. p. 4. c. 13. E

Congregatio generalis.

Nõ expedit vt certis temporibus, nec crebro fiat. pag. 251. p. 8. c. 2. §. 1. & pag. 257. c. 4. §. 2. & pag. 272. p. 9. cap. 1. C

In ea fit vnio perſonalis Societatis. pag. 239. p. 8. c. 1. §. 1. & pag. 251. c. 2. §. 1.

Locus ordinarie eſt curia Pontificis niſi alius eligatur. pag. 258. p. 8. c. 5. §. 1.

Cauſæ congregationis cogendæ ſunt, ad tractandas res magni momẽti. pag. 257. p. 8. c. 4. §. 2 Vel ad deponendum Generalem. pag. 288. p. 9. cap. 5. §. 4. Vt plurimum tamen erit ad electionem Generalis. pag. 251 p. 8. c. 2. §. 1. & pag. 270. p. 9. c. 1. C

Ad electionem Generalis in locũ demortui cogitur a Vicario. pag. 256. p. 8. c. 4. §. 1. ob negotia ab ipſo Generali. Ibidem. pag. 257. §. 2. & pag. 281. p. 9. c. 3. §. 12. Ad iudicandum vero de Generali, ab Aſſiſtentibus. pag. 288. p. 9. c. 5. §. 4. Vel ab ipſis Prouincialibus inter ſe. Ibi.

Ad eam profeſſi tantum quatuor votorum vocantur. pag. 253. p. 8. c. 3. §. 1. Ex ipſis autem quinam excuſentur. Ibid. Aliquando etiam vocantur aliqui profeſſi trium, vel Coadiutores. Ibid. A. & pag. 261. c. 6. B. & pag. 267. c. 7. A

Ad congregationem quot ex ſingulis prouincijs venire debeãt pag. 253. p. 8. c. 3. §. 1.

Abſentes non poſſunt ſuffragium mittere, ſed tantum ſententiã ſuam. pag. 255. par. 8. cap. 3. C

Tempus præſcribere ad Generalem pertinet, ſi ipſe vocat. pag. 258. p. 8. c. 5. §. 2. Si Vicarius propter electionem, eſt quinque vel ſex menſium. Ibid.

Orandum pro ijs qui veniunt ad cõgregationẽ. pag. 258. p. 8. c. 5 §. 3. & 4. Et pro bono congregationis ſucceſſu. pag. 266.

cap.

cap. 7. §. 1.
Quo ordine ſedendum, & ſententia dicenda. pag. 267. p. 8. c. 7. A
Quando includendi congregati, & ceteri ritus in congregatione ſeruandi. pag. 259. p. 8. c. 6. toto.
Poſt electionem Generalis tractanda negotia, ſed grauia tantum. pag. 257. p. 8. c. 4. §. 2.
Nempe perpetua & magni momenti. pag. 118. p. 4. c. 2. §. 3. Debent autem tractari quam expeditiſſime. pag. 266. p. 8. c. 7. §. 1. Quo autem modo. pag. 267. Ibid. §. 2.
Ad Generalem pertinet dirigere congregationem. pag. 281. p. 9 c. 3. §. 12.
Eſt tamen congregatio ſupra Generalem. pag. 307. par. 10 §. 8
Quomodo promulgari debeant eius decreta. pag. 269. par. 8. c. 7. C.
Eius decreta valent etiam Generali mortuo ſub quo facta ſũt. pag. 269. p. 8. c. 7. C. Poſſunt tamen reuocari ab alia Congregatione Generali. Ibid.

Congregatio prouincialis.

Eſt cogenda ante generalem. pag. 253. par. 8. cap. 3. §. 1. & pag. 258. cap. 5. §. 3. & pag. 288. p. 9. c. 5. §. 4.
Eam conuocare pertinet ad Prouincialem. pag. 258. p. 8. c. 5 §. 3
In ea conueniunt & ſuffragium habent Profeſſi quatuor votorum. pag. 253. par. 8. cap. 3. §. 1. Itemq. Rectores, & Procuratores. Ibid.
In ea eliguntur qui ad Generalem congregationem venire debeant. pag. 253. p. 8. c. 3. §. 1. & pag. 258. c. 5. §. 3. Item qui ad Præpoſitum Generalem tertio quoque anno. pag. 251. p. 8 c. 2. B
Congregatio ad eligendum Vicarium mortuo Generali. pag. 256. p. 8. c. 4. A

Congregationes ſecularium.

Quomodo in noſtris Domibus vel Collegijs tolerari poſſint. pag. 237. p. 7. c. 4. G

Conſanguinei.

Diligendi ſunt affectu ſpirituali pag. 21. Ex. c. 4. §. 7.
Communicatio cum eis verbo, vel ſcripto turbat quietem. pag. 21. Ex. c. 4. §. 6.
Non alloquendi à Nouitijs, niſi aliquo præſente. pag. 89. p. 3. c. 1. B
In examinandis ad Societatem conſanguineis vitandus affectus inordinatus. pag. 54. par.

p.1.c.1.§.4.

Si in neceſſitate ſint, ſtandum iudicio Societatis quantum ad eos ſubleuandos. pag.14. Ex. c.3.§.3.

Non debent iis bona diſtribui. pag.19. Ex.c.4 §.2. Niſi ipſi quoque ſint pauperes. §.3. Et hoc ex iudicio duorum vel trium. Ibid. & pag.92.p.3. c.1. G. quorum aliqui poſſunt eſſe externi. pag.20. Ex.c.4.A

Conſcientia.

Quotidie examinanda. pag.95. p.3.c.1.§.11. & quidem bis. pag.126.p.4. c.4.§.3.

Profeſſi, & Coadiutores ſingulis annis tenentur reddere rationem conſcientiæ, reliqui autẽ ſingulis ſex menſibus. pag.33 Ex.c.4.§. 38. & 40. & pag. 197.p.6.c.1.§.2. Immo vtrique quoties ſuperior velit. pag. 34. Ex.c 4.§.40. & pag.152 p.4.c.10.§.5.

Generalis debet cognoſcere conſcientias ſuorum, & maxime quibus maiora munera committit. pag.283. par.9. cap.3. §.19.

De patefacienda conſcientia, vide Superiores.

Conſtitutiones.

Cur eas ſcribi neceſſarium fuerit pag.49. proœ. conſt.§.1.

Quis finis earum, pag.50. Proœ. conſt.§.2. & pag.278.p.9.c. 3.§.8.

Debent eſſe plenæ, perſpicuæ, breues, pag.51. Proœ. declar. & ad neutrum extremum vel rigoris, vel diſſolutionis vergere pag.308.p.10. §.10.

Perfecte ſeruandæ. pag. 194. p.6.c.1.§.1. & pag.215.c.5. Idque iuuat ad conſeruationẽ Societatis. pag.309.p.10. §. vlt. Id autem curent Rectores. pag.152.p.4.c.10.§.5. & B. & Generalis. pag.278.p.9 cap.3. §.8. & pag. 292. cap. 6 A

Non obligant ad peccatum. pag. 215.p. 6.c.5.

Quomodo poſſunt oſtendi externis. pag.51. Proœ. declar.

Legendæ ſunt in prima probatione, & tempore nouitiatus ſingulis ſex menſibus. pag.8. Ex. c.1.§.13. & pag.34.c.4.§.41 & pag.69.p.1.c.4. §.5. Non tamen omnes, ſed compendiũ earum. Ibid. E. & pag.8. Ex. c.1. G

Diſpenſare in Conſtitutionibus ad Generalem pertinet. pag. 278.p.9. c. 3. §.8. etiam per alios. Ibid. D. Rectores autem poſſunt iuxta facultatem acceptam. pag. 152.p.4.c.10.B.

Conſultores.

Multum confert ad Generalis aucto-

auctoritatem habere Conſultores. pag. 245. p. 8. c. 1. G. Superioribus omnibus dari debet. pag. 301. p. 9. c. 6. §. 14.

Rectores Collegiorum debent habere duos, vel plures Conſultores. pag. 154. p. 4. c. 10. §. 7. Vniuerſitatis autem quatuor. pag. 173. p. 4. c. 17. §. 1. Poſſunt tamen eſſe pauciores. Ibid. B

Conſultores debent eſſe præditi prudentia, & probitate. pag. 154. p. 4. c. 10. §. 7

Cum iis conferẽda ſunt maioris momenti. pag. 173. p. 4. c. 17. §. 1. Et quæ difficiliora. pag. 154. c. 10. §. 7.

Iis auditis ſtatuendi facultas eſt penes Superiorem. pag. 176. p. 4. c. 17. §. 6. & H. & P. 9. c. 6 §. vlt. Non tamen debet Superior Vniuerſitatis contra omnium ſententiam facere niſi conſulto Prouinciali. pag. 176 p. 4. c. 17. H

Semel in anno debent ſcribere Generali, bis Prouinciali. pag. 176. p. 4. c. 17. §. 7.

Contractus.

Ad faciendos contractus nõ sũt noſtri collegialiter congregandi. pag. 278. p. 9. c. 3. §. 7.

Omnis poteſtas celebrandi contractus eſt penes Generalem. pag. 278. p. 9. c. 3. §. 5. Poteſt tamen aliis illam communicare. Ibidem. §. 7.

Conuictores.

Conuictores externi quando, & quomodo poſſint teneri. pag. 123. p. 4. c. 3 B. etiam cum noſtris. Ibid. in fine.

Corpus.

Corporis ſanitas in noſtris requiritur. pag. 59. p. 1. c. 2. §. 11. & pag. 77. p. 2. c. 2. B. & pag. 122. p. 4. c. 3. §. 2. Eius cura quatenus habenda. pag. 106. p. 3 c. 2. §. 1. & pag. 125. p. 4. c. 4. §. 1. & pag. 309. p. 10. § 13. Etiam in impoſitione officiorum. pag. 109. par. 3. c. 2. F. & pag. 226. p. 7. c. 2. F

Neceſſaria corpori danda ita tamen vt in aliquo probetur virtus. pag. 107. p. 3. cap. 2. §. 3.

Tenenda eſt indifferentia in iis quæ pertinent ad curam corporis. pag. 106. par. 3. c. 2 §. 1. Neque licet petere mutationẽ aeris aut loci. Ibidem. pag. 110. G.

Corporis labores moderandi. pag. 108 par. 3. c. 2 §. 4. & 5. & pag. 207. p. 6. cap. 3. §. 1. & pag. 308. p. 10. §. 10. Vt etiam in Generali. pag. 284. p. 9. c. 4 §. 3.

Pœnitentiæ corporales, Vide Pœnitentiæ.

Corporis deformitas eſt impedimentum ad Societatem niſi cō penſetur. pag. 64. par. 1. c. 3. I. & ſpecies honeſta in noſtris requiritur pag. 59. par. 1. cap. 2. §. 10. Præſertim qui verſantur cum proximis. pag. 226. par. 7. c. 2. F

Correctio, Vide Reprehenſio.

Corrector.

Corrector externorum ſcholaſticorum debet aliquis eſſe, ſed externus. pag. 143. par. 4. cap. 7. §. 2. & D. & pag. 172. cap. 16. § 5. Alioquin quomodo exercenda caſtigatio pag. 144 par. 4. c. 7. D

Corrector quas ob cauſas adhibendus. pag. 272. par. 4. cap. 16. §. 5. ijs tamen qui talis caſtigationis ſint capaces. Ibid.

Poteſt idem etiam eſſe Bidellus. pag. 175. p. 4. c. 17. G

Cubicula.

Iunioribus nouitijs in eodem cubiculo ſocius maturior adiungi debet. pag. 90. par. 3. cap. 1. D. & in diuerſis antiquiores intermiſceri. Ibid.

In alterius cubiculum non eſt ingrediendum ſine facultate, & oſtio ſemper aperto. pag. 90 p. 3. c. 1. D

Cura animarum.

Non poteſt ſuſcipi in Collegijs. pag. 119. par. 4. cap. 2. §. 4. Nec in Domibus. Ibid. B. & pag. 210. p. 6. c. 3. §. 5

Debita.

INgreſſuri Societatem debent prius debita ſoluere. pag. 18. Ex. c. 4. §. 1.

Æs alienum eſt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag. 64. par. 1. cap. 3. §. 15. Et in eo cauendum à ſcandalo. Ibid. L. & ſi ſit magni momenti eſt cauſa dimiſſionis. pag. 80. p. 2. c. 2 §. 5.

Decanus.

Vnus debet eſſe in Vniuerſitatibus, & de eius officio pag. 175 p. 4. c. 17. §. 5. & 6.

Declamationes.

Singulis hebdomadis habendæ in Collegijs græcæ vel latinæ. pag. 139 p. 4. c. 6. §. 13. Idem in Vniuerſitatibus. pag. 171. p. 4. c. 16. §. 3.

A quibus habendæ & audiendæ, & de qua materia. Ibid.

Poſſunt ab alio componi, & ab alio recitari. pag. 171. par. 4. cap. 16. B.

De-

Declarationes.

Cur additæ ſint Conſtitutionibus, pag. 49. Procœ. declar.
Earum auctoritas eſt æqualis ipſis Conſtitutionibus. Ibi. pag. 49. & pag 195. p. 6. c. 1. A
Non obligant ad peccatum. pag. 215. p. 6. c. 5

Definitores.

Eligendi quando Congregatio decernerc non poteſt. pag. 268 p. 8. c. 7. §. 3.
Hi quatuor eſſe debent. Ibid.
Eorum determinationi ſtare debet Congregatio licet tamen intercedere. Ibid. pag. 268. §. 3. & 4.

Deuotio.

Ab omnibus quærenda pro viribus. pag. 100. p 3. c. 1. §. 20. & pag. 105. §. 27. & pag. 133. p. 4. c. 6. A. Et familiaritas cum Deo. pag. 302. p. 10 §. 2.
Deuotiones omnes cui aperiendæ pag. 95. p. 3. c. 1. §. 12.
Deuotiones indiſcretæ ſunt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag. 63. p. 1. c. 3. § 12.
Requiritur in Profeſſo trium votorum. pag. 184. p. 5. c. 2. C. Et in Coadiutore temporali. pag. 56. p. 1. c. 2. §. 2. In ſcholaſticis temperandus eius exceſſus. pag. 133. p. 4. c. 6. §. 3.

Deus.

Deus eſt in omnibus quærendus pag. 104. P. 3. c. 1. §. 26.
Amandus eſt in omnibus creaturis, & omnes in ipſo. Ibid. Agnoſcendus in proximis vt in imagine. pag. 91. P. 3. c. 1. §. 4. Eius maior gloria eſt finis Societatis. pag. 216. p. 7. c. 1. §. 1. & pag. 239. p. 8. c. 1. §. 1
In eo ſolo fiducia conſtituenda. pag. 199 p. 6 c. 2. §. 2.
Eius maius obſequium & bonũ vniuerſalius ſemper ſpectandum eſt pag. 222. p. 7. c. 2. §. 1 & D. & E.
Ei quanto quis ſe plus aſtringit, tanto eum erga ſe liberaliorẽ habebit pag. 102. par. 3. c. 1. §. 22.
Media quæ cum Deo nos iungũt, efficaciora quam quæ diſponunt ad proximum. pag. 302. p. 10. §. 2.

Dignitates.

Præcludendus aditus dignitatibus. pag. 304. p. 10. §. 6. Idq; vouent Profeſſi. Ibid.
Dignitatem extra Societatẽ nemo admittere poteſt ſine licentia Generalis. pag. 281. p. 9. c. 3. §. 13. Nec Generalis ſine licentia Societatis. pag. 285. p. 9. c. 4. §. 5. & B. Nunquam autem danda licentia niſi

Pontifex obliget ad peccatũ. Ibid. & pag. 291. cap. 5. E. & pag. 304. par. 10. §. 6. Immo ne in conſultationem quidem adducendum. pag. 292. p. 9. c. 5. §. vlt.

Qui coacti dignitatem ſuſceperint, quatenus Societatis conſilia audire debeant. pag. 304 p. 10. §. 6.

Dimittere.

Dimittendi poteſtas eſt penes Societatem, & Generalem. pag. 73. par. 2. c. 1. §. 2. & pag. 276 p. 9. c. 3. §. 1. Penes reliquos autem quantum eis Generalis communicauerit pag. 73. p. 2. c. 1. §. 2. quomodo autem communicare debeat. Ibid. B.

Nemo dimittendus niſi ex cauſa, cum ita conuenit communi bono Societatis. pag. 72. p. 2. cap. 1. §. 1. Cum quis potius impedit quam iuuat diuinũ ſeruitium. pag. 43. Ex. c. 6. §. vlt. Et cum quis male ſe gerit. pag. 44. Ex. c. 7. §. 1.

Confert ad Societatis conſeruationem dimittere non idoneos pag. 306. p. 10. §. 7.

Deprauati moribus & incorrigibiles omnino dimittendi. pag. 306. p. 10. §. 7. Scãdaloſi & inquieti & aliquid moliẽtes contra Superiores vel Societatem. pag. 76. par. 2. c. 2. D Auctores diſcordiæ. Ibid. & pag. 245. p. 8. c. 1. F. Tenaces iudicij. pag. 79. p. 2. c. 2. §. 4. Valde inepti. pag. 76. p. 2. c. 2 §. 3. Ad omnia ſcilicet miniſteria. Ibid. & pag. 140. p. 4. c. 6. N. Item ſi detegatur impedimentum. pag. 76. p. 2. c. 2. §. 3.

Dimitti poteſt aliquis etiam propter peccata occulta ſi nolit corrigi. pag. 76. p. 2. c. 2. §. 2. Et hic occulte dimittendus. pag. 80. p. 2. c. 3. A

Itẽ ob cauſam infirmitatis. pag. 79. par. 2. cap. 2. §. 4. non tamen inuitus ſi in obſequio Societatis contracta ſit. pag. 77. p. 2. c. 2. B

Omnes dimitti poſſunt. pag. 72. p. 2. c. 1. §. 1. & A. etiam Generalis. pag. 286. p. 9. c. 4. §. 7 Difficilius tamen quo quis arctius Societati ligatus eſt. pag. 72. p. 2. cap. 1. §. 1. & A. Itemq. bene meriti, & qui habent bona talenta. pag. 72. par. 2. c. 1. A. & C

Quando maius eſt offendiculum, quam peccatum, poteſt quis alio mitti, non dimitti. pag. 78. p. 2. c. 2. D

In modo dimittendi quæ ſeruari debeant. pag. 80. p. 2. cap. 3. toto.

Habenda eſt magis ratio communis boni, quã particularis. pag. 76. p. 2. c. 2. §. 3. alioquin eſſet imprudens caritas. Ibid.

pag.

pag. 80. §.*vlt. Immo vitium contrarium caritati. Ibid. pag.*76.§.3

*Cauſæ publicandæ ſecundũ qualitatem perſonæ.pag.*82.*p.* 2. *c.* 3. *C. abſtinendo a defectibus nõ publicis.pag.*82.*p.*2 *c.* 3.§.8. *Quod ſi publicari non poſſint, occulte dimittendi. pag.*80.*p.*2.*c.*3.*A*

*Non debent noſtri manere male affecti erga dimiſſum.pag.*83 *p.*2.*c.*3.§.9.

*Dimiſſi manẽt liberi a votis ſimplicibus.pag.*42.*Ex.c.*6.§.8. *& A.& pag.*44.*c.*7.§.1. *Idque illis declarandum.pag.* 84.*p.*2.*c.*4.§.3.

*Gratiæ, & facultates ceſſant in dimiſſis. pag.*84.*p.*2. *c.* 4.§.2

*Dimiſſo quando reſtituenda ſint ſua.pag.*20.*Ex.c.*4.*B.& pag.* 81.*p.*2.*c.*3.§.5.*& B*

*Dimiſſus ab vno Superiore non debet recipi, ipſo, aut Generali inconſulto, niſi forte vt hoſpes.pag.*84.*par.*2.*cap.*4.§.1. *& A.*

*Redeuntes poſt dimiſſionem quomodo recipiendi. pag.*87.*p.*2. *c.*4.§.8.

Diſcordia.

*Iudiciorum diuerſitas eſt mater diſcordiæ.pag.*98.*p.*3. *cap.*1. §.18.

Eius auctores dimittendi. pag. 78.*p.* 2. *cap.* 2. *D. Vt peſtis. pag.*244.*par.*8.*cap.*1.§.5.

Diſcretio.

*Seruanda in exercitijs mentalibus.pag.*108.*p.*3.*c.*2.§.4.

In caſtigatione corporis. pag. 108.*p.*3.*c.*2.§.5

In exercitio paupertatis. pag. 104.*p.*3.*c,*1.§.25. *In prouiſione rerum neceſſariarũ.pag.* 207.*p.*6.*c.*2.*N*

*In probandis ſubditis circa obedientiam pag.*103.*p.*3.*c.*1.*V*

Diſputationes.

Vtiles ſunt diſputationes.pag. 137.*p.*4.*c.*6.§.10.

*Habendæ ſunt quotidie in Collegijs.pag.*138.§.11. *& ſingulis hebdomadis.Ibi.p.* 137.§. 10. *Crebro etiã inferiorũ claſſium cum ſuperioribus. pag.* 161.*c.*13.§.3

*Noſtri debent intereſſe omnibus diſputationibus etiam externis.pag.*137.*p.*4.*c.*6.§.10.

*In ijs dandum eſt doctrinæ ſpecimen cum modeſtia. pag.*137. *p.*4.*c.*6.§.10.

*In ijs præſidere ſemper aliquis debet, eiuſq. officium quod ſit. pag.*137.*par.*4.*ca.*6.§.10.*& pag.*161.*c.*13.§.3.

Doctrina.

Doctrinæ noſtræ ſcopus eſt vt noſtris

ſtris & proximis proſit.pag. 130.p.4.c.5.§.1.
Neceſſaria eſt Societati doctrina, & modus eam proponendi. pag.112.p.4. Proœ. & quidẽ exacta. pag. 303. par. 10. §. 3.
Doctrina in Societate debet teneri quæ ſit magis cõmunis.pag. 248.p.8.cap.1.K. Magis approbata.pag. 131.par.4.c.5. §. vlt. Sana. pag. 58. par. 1. cap.2.§.6.& pag. 98. par.3. cap.1. §. 18. Magis ſecura. pag.131.par.4.cap.5.§.vlt. & cap.14.§.1.Magis ſolida Ibid. Melior. pag. 148. par. 8.cap.1. K.Magis conueniẽs. Ibid.
Eadem doctrina debet ab omnibus teneri.pag.98.par.3.c.1. §.18.& pag.248.p.8.c.1.K. & §.8.& pag.307.p.10.§.9
Doctrina ſuſpecta euitari debet. pag.165.p.4.c.14.§.1.Et quæ differat a communi ſenſu Doctorũ eccleſiæ.pag. 98.p.3. c. 1. O.
Qui petunt Societatem examinandi de doctrina. pag. 38. Ex.c.5.§.1.

Doctrina Chriſtiana.

Per eam iuuatur proximus.pag. 226.p.7.c.4.§.6.
Eam noſtri omnes debent diſcere.pag.27.Ex.cap.4.§.25.& pag.100.par.3.c.1.§.20.& modum tradendi eam pueris. pag. 48.par. 4.c.8. §.6.
Experimentum docendæ doctrinæ. pag.24. Ex.cap.4. §.14. Quod poteſt fieri etiam priuatim. Ibid.
Tradenda in noſtris templis aſſidue niſi aliud Superiori videatur.pag.143.par.4.c.7.B. & pag.226 par.7.cap.4.§.6. & E. Vel in plateis. Ibid. §. 7. In ſcholis etiam tradenda diſcipulis.pag.143.par.4.c.7 §.2.& pag.171.cap.16.§.2. Immo etiam Nouitijs explicanda. pag. 100.par.3.c.1. §.20.
Profeſſi & Coadiutores ſpirituales faciunt de ea votum particulare.pag.186.par.5.cap.3. §. 3. Iuxta rationem obedientiæ. Ibid. B.eſt etiam propria Coadiutorum ſpiritualium. pag 41.Ex.c.6.§.2.
Rectores tenentur eam legere per quadraginta dies. pag. 156.p.4.c.10.§.10.Poſſunt tamen per alium cum conſenſu Prouincialis.Ibid.K.

Domus.

Generalis eſt acceptare Domos. pag.183.P.9.c.3.§.17.
Debent eſſe in loco ſalubri. pag. 309.p.10.C
Non licet domo exire ſine licentia ſaltem generali, & ſocio aſſignato.pag.27. Ex. c.4. §. 25.&

25.& pag. 89. par. 3. cap. 1. §.3.C.& pag. 129 par. 4. c. 4 § 6.
Fœminæ non poſſunt ingredi Domos noſtras. pag. 96. par. 3. c. 1. §. 14.
Non poſſunt in eis teneri arma. pag. 96. par. 3. cap. 1. §. 14. Nec res vanæ. Ibid. M.
Domus Probationis, & Profeſſæ, vide ſuis locis.

Eccleſia.

Societas admittit eccleſias ad auxilium animarum. pag. 199. par. 6. c. 2. §. 2
Eccleſiæ Societatis profeſſæ nullos redditus habere poſſunt. pag. 4. Ex. c. 1. §. 3. & pag. 199. p. 6. c. 2. §. 2.

Electio.

Electio Generalis debet fieri in conſpectu Dei. pag. 262. p. 8. c. 6. §. 6.
Non debent electores Generalis definire niſi in loco incluſionis. pag. 259. par. 8. cap. 6. §. 1.
In electione adhibendum ratiocinium mentis ex prius intellectis. pag. 262. par. 8. cap. 6. §. 6.
Electio per communem inſpirationem. Ibid. §. 5.
Elector Generalis debet eligere quem ſentit aptiſſimum. pag. 264. par. 8. cap. 6. F.

Eleemoſyna.

Non poſſunt accipi eleemoſynæ pro miniſterijs Societatis. pag. 4. Ex. c. 1. §. 3. & pag. 203. p. 6. c. 2. §. 7. & G. & pag. 234 p. 7. c. 4. §. 4.
De eleemoſynarum curatore. pag. 56. p. 1. c. 2. A. poſſunt autem eſſe plures. pag. 204. p. 6. c. 2. §. 10.
Omnes ad mendicandum parati eſſe debent. pag. 204. par. 6. cap. 2. §. 10.
Eleemoſynæ perpetuæ relinqui poſſunt Domibus profeſſis, ſed non habent ius ciuile ad eas exigendas. pag. 202. p. 6. c. 2. §. 6. & B. nec debent noſtri quemquam ad eas incitare. Ibid. §. 6.
In Collegijs quomodo admitti poſſint eleemoſynæ. pag. 121. p. 4 c. 2. §. 6.
In eccleſiis noſtris non eſt tenenda arca ad eleemoſynas. pag. 203 p. 6. c. 2. §. 8.
Domus profeſſæ viuūt ex eleemoſyna. pag. 200. par. 6. cap. 2. §. 3.

Equitare.

Iumentum ad equitandum ordinarie in Domibus profeſſis ali non poteſt. pag. 205. p. 6. c. 2. §. 14. Quando tamen poſſit Ibid. K

Examen conſcientiæ.

Vide Conſcientia.

Examen ad probationem.

Communia omnibus examinandis.pag.13.Ex.c.3.& 4.toto.
Examen eruditorum, & ſcholaſticorum.pag.38.Ex.c.5. Coadiutorum.pag.40.c.6.Indifferentium.pag.47.c.8.
Poteſt omitti cum ijs qui noti ſunt. pag. 3. Exam. cap. 1. A.
Debet proponi in prima probatione, Impedimenta autem ante eam.pag.55.p.1.c.1.D.& pag. 69.c.4 §.5.& E.& clarius.pag.3.Ex.c.1.A
De officio examinatoris.pag.54. p.1.c.1.§.3.& 4.& D.
Obligatio reſpondendi vere in examine quanta ſit.pag. 13. Ex.c.3.A
Quæ in examine dicuntur ſecrete ſeruanda pro rei qualitate. pag.13.Ex.c.3.§.1.

Varia Examina.

Examen debet proponi ſexto quoque menſe intra biennium probationis. pag. 55, p. 1.c. 1. D.
Qui ex ſtudijs veniunt examinari debent.pag.70.p.1.c.4. §.7.
Item qui ex alijs locis vbi non fuerunt diligenter examinati pag.70.p. 1.c.4.§.7.
Item qui ad Societatem redeunt. pag.87 p.2.c.4.§.8.
Scholaſtici abſolutis ſtudijs examinari debent in ſingulis facultatibus.pag.139. par.4.c. 6. L.
Item ante gradus ſuſceptionem diligenter.pag.141.p.4.cap.6 §.17.& pag.169.cap.15.§.4 & E.
Nemo noſtrorum poteſt in iudicio examinari, niſi in ijs quæ nemini nocent.pag.211.p.6. c.3.§.8.& E.

Exemplum.

Exemplum antiquiorum in Societate multum poteſt.pag. 99.p.3.c. 1. §.19. & etiam Generalis & aliorum primorum.pag.240.p.8 c.1.§.3.& pag.273.p.9.c.2.§.2.& pag. 292.cap.6.A

Exercitia ſpiritualia.

Sunt vnum ex medijs Societatis ad ſalutem animarum. pag. 147.par.4.cap.8.§.5.& pag. 226.p.7.c.4.§.8. Quæ etiam in miſſionibus dantur. pag. 225.p.7.c.2.E.
Iuuant in noſtris ad habendam eorum notitiam.pag. 68.p.1. c.4.D. & ad acquirendam deuotionem. pag. 100.par.3 c.1.

cap. 1. §. 20.
Eorum experimentum primum, & per vnum menſem. pag. 23 Ex. c. 4. §. 10.
Eorum vſum callere debent omnes noſtri. pag. 147. p. 4. c. 8. §. 5.
Qui incipiunt alijs tradere exercitia, debent conferre cum aliquo magis perito. pag. 147. p. 4. c. 8. E
Qui ea tradit noſtris debet referre ad Superiorem quid de ijs ſentiat. pag. 26. Ex. cap. 4. §. 18.
Exercitia primæ hebdomadæ poſſunt dari omnibus, cetera non niſi capacibus, pag. 147. p. 4. c. 8. E. & pag. 226. p. 7. c. 4. F. ſed alia ipſis accommodata. pag. 100. p. 3. c. 1. R

Exhortationes.

Faciendæ ſunt noſtri ſingulis octo, vel quindecim diebus. pag. 105. p. 3. c. 1. §. 28

Experimenta.

Adhibentur ad melius perſpiciendos noſtros. pag. 56. p. 1. c. 2. §. 1.
Sunt ſex. pag. 23. Ex. cap. 4. §. 9. Poſſunt tamen eſſe plura. pag. 25. §. 16. & pag. 279. p. 9. c. 3. E. Poſſunt præponi, poſtponi, ex parte, vel omnia iniungi, atq. etiam permutari. pag. 23 Ex. c. 4. §. 9. Poteſt etiam Generalis diſpẽſare in ijs omittẽdis. pag. 279. p. 9. c. 3. E
Debent fieri ante ſecundum annum probationis. pag. 25. Ex. c. 4. §. 16
Si non fiant ante ſtudia, poſſunt fieri inter ipſa, Ibi. vel ijs finitis. pag. 46. Ex. c. 7. §. 6

Facultates Apoſtolicæ.

Pontificiæ facultates ſupponunt approbationem Societatis. pag. 3. Ex. c. 1. §. 1.
Earum compendium penes ſe habere debet Generalis. pag. 294 p. 9. c. 6. §. 3
Non communicantur particularibus niſi per Generalem. pag. 245. p. 8. c. 1. §. 6. & pag. 281 p. 9. c. 3. §. 10. Qui poteſt eas contrahere, reuocare, &c. Ibi.
Earum vſus moderatus eſſe debet. pag. 309 p. 10. §. 12
Vide Gratiæ Apoſtolicæ.

Fundatores.

Fundatoribus & eorum neceſſarijs obligatio oſtendenda. pag. 157. p. 4. c. 1. §. vlt.
Fundatores, vel præcipui benefactores ſunt participes meritorum Societatis. Ibid pag. 116 §. 5.
Pro fundatore quot ſacra dicenda. Ibid. pag. 114. §. 1. 2. & 4. Qui antẽ nõ plene fundauit Ibid.

Ibid. pag. 117.E
De Candela Fundatori danda. Ibid. pag. 115.§.3.
Fundator quomodo poteſt ſibi reſeruare auctoritatẽ applicandi bona ad aliud opus. pag. 118.*p.*4.*c.*2.*A*
Si Communitas fundarit, quæ ſuffragia debeantur. pag. 116 *p.*4.*c.*1.*D.*

Generalis.

NEceſſarius eſt in Societate. *pag.*270.*p.*9.*c.*1.
*Debet eſſe ad vitam. pag.*271.*p.*9.*c.*1.*A*
Multum refert ad Societatis cõſeruationem, vt eius electio fiat ſecundum Conſtitutiones pag. 307.*p.*10.§.8.
*In electione pluſquam mediam partem ſuffragiorum habere debet. pag.*262.*par.*8. *cap.*6. §.6.
Electus non poteſt recuſare pag. 265.*p.*8.*c.*6.§.7 *Et qui eum non recipit, excommunicatus eſt. pag.*266.§.8.
*Quæ dotes & animi, & corporis in eo requirun ur. pag.*272.*p.*9.*c.*2.*toto.*
*Habet plenam auctoritatem in omnes ad bonum regimen. pag.*276.*p.*9.*c.*3. §.1. *Idque expedit ad conſeruationem Societatis. pag.*307. *par.* 10. §. 8.
*In dimittendo habet omnem poteſtatem quam habet ipſa Societas. pag.*73.*par.*2. *c.*1.§. 2.
*Soluſque poteſt dimittere Profeſſos & Coadiutores formatos. pag.*74.*p.*2. *c.*1.C
*Poteſt vendere & applicare quæ libere relinquuntur Societati. pag.*278.*par.*9.*cap.*3.§.6.
*Poteſt admittere Collegia, & Vniuerſitates, & Domos, non tamen diſſoluere. pag.*117.*p.*4.*cap.*2.§.1.& 3.& *pag.*157. *cap.*11.§.2.& *pag.* 278.*par.* 9.*cap.*3. §.6. & *ſtatuere vbi ſint aperiẽda ſcholæ. pag.*142 *p.*4 *c.*7 *A*
*Ipſius eſt Prouinciales per ſe cõſtituere. pag.*282. *p.*9. *cap.*3. §.14.& *pag.*287.*cap.*5.§.1. & *Rectores. pag.* 282. *cap.*3. §. 14. *hos tamen etiam per alios poteſt. pag.* 151. *par.*4. *cap.*10.§.3.
Ipſius etiam eſt admittere in corpus Societatis. pag. 180. *p.*5. *c.* 1. §.2. *Quibus autem eam facultatem communicare poſſit. pag.* 181. *Ibid. B.*
*A Generali vt à capite defluit vniuerſa poteſtas Prouincialium & reliquorum pag.*245 *p.*8.*c.* 1. §. 6. *Et ipſe eis dat auctoritatem, quã iudicat dãdam. pag.*278.*p.*9.*cap* 3.§.7. & 16.
Res grauiores debet tractare cũ Aſſiſtentibus, etſi ſtatuendi facultas penes ipſum eſt pag. 299.*p.*9. *c.*6. §.11. *Quod in*

ſpecie

ſpecie de Vniuerſitatibus acceptandis dicitur. pag. 157. p.4.c.11.§.2. & A
Eius eſt ſupplere defectus Præpoſitorum inferiorum.pag.293. p.9.c.6.§.2.
Item vti correctione & reprehenſione cum opus eſt. Ibid.
Poteſt inſtituere miſſiones. pag. 222.par.7.cap.2.§.1.& pag. 245.par.8.cap.1.§.6.In omnes mundi partes.pag.112.p. 4. Procem. A. Mutationes perſonarum. pag.277.par.9. c.3.§.2.
Quomodo poſſit reuocare miſſiones factas à Pōtifice.pag.220 p.7.c.1.§.6. & pag.229.c.2. H.& pag.280.par.9.c.3.G
Quot & quos miniſtros habere debeat.pag.292.par.9.cap.6. toto.
Debet habere catalogum omniū noſtrorum cum ſuis qualitatibus.pag.294.par. 9. cap.6. §.3. & Collegiorum cum ſuis redditibus.Ibi.
Debet cognoſcere conſcientias ſubditorum, præſertim maiorum officialium.pag.283.p.9 c.3.§.19.
Vt plurimum debet reſidere Romæ.pag.246.par.8. cap.1.§. 7,& pag.258.c.5.§.1.Poteſt tamen viſitare.Ibid.H.
Debet curare vt ſeruentur Conſtitutiones.pag.278.par.9.c. 3.§.8.Poteſt tamen diſpenſare. Ibid.
Confert ei ad auctoritatem habere apud ſe viros graues. pag.245.par.8.c.1.G
Debet ordinarie agere cum Prouincialibus, ſed aliquando etiam cum Præpoſitis localibus. pag. 293. par.9. cap. 6. §. 2.
Debet exigere crebro rationem eorum quæ fiunt in Prouintijs. pag.292. p.9.c.6.A
Non debet vacare concionibus niſi commode poſſit. pag.292. par.9.cap.6.§.1.Neque occupari in alijs particularibus, ſed in vniuerſalibus.pag.295 p.9.c.6.§.6. Nec habere curā vllius Domus particularis. Ibid. §.5.
Non poteſt mutare Conſtitutiones. pag.151. par.4. cap.10. §. 2.
Debet vitare negotia externorū etiam pia. pag. 294.par.9.c. 6.§.4.
Miſſiones pontificias nec debet recuſare, nec affectare. pag. 218.p.7. c.1.§.2.
In congregatione habet duo ſuffragia, & prærogatiuam in paritate.pag.256. par.8.cap. 3.§.2.
Eſt ſubiectus Societati. pag. 307 par. 10.§.8.Poteſt ei à Societate præſcribi ratio victus, & veſtitus. pag.284.par.9.c.4 §. 2.
Poteſt aliquando amoueri, & etiam dimitti à Societate. pag.

pag.286.p.9.c.4.§.7. Modus autem in eo ſeruandus. pag. 288.p.9.c.5.§.4. & ſeq.

Si fuerit valde remiſſus vel inutilis, debet ei dari Vicarius. pag. 286.p.9.c.4.§.6.& pag. 290.c.5.§.6

Si ex redditibus Collegiorum dat conſanguineis, vel alijs, deponendus eſt, pag. 286.p.9. c.4.§.7. & D. Poteſt tamen facere conuenientem eleemoſynam. Ibid.

Gradus.

Ad gradum ſuſcipiendum quot annorum ſtudium requiratur. pag. 167.p.4.c.15.§. 2. & B.

Eos conferre pertinet ad Cancellarium, pag. 174.par.4.c.17. §.2

Debet præcedere diligens examẽ, & quidem publicũ. pag.169 p.4.c.15.§.4.& idem cum noſtris, pag.141.par.4.c.6.§.17.

Poteſt tamen cum licentia Generalis, vel Prouincialis priuatim fieri. pag. 169.p.4.c.15.E

Externis gratis dandi. pag.169. p.4.c.15.§.4. Nec permittendus ſumptus niſi exiguus Ib. & F.

Non ſunt noſtris graduandis aſſignanda certa loca, pag.141 p.4.c.6.§.17. Atque idem etiam ſeruandum cum externis, pag.169.p.4.c.15.§.4.

Quomodo poſſint noſtri graduati habere aliqua inſignia in actibus publicis. pag.177.p.4. c.17.§.vlt.

Externis fides facienda de gradu per notarium. pag.175.p. 4.c.17.§.4. Noſtris per patentes Rectoris, Ibid. F

Grammatica.

Comprehenditur nomine litterarum humaniorum, pag.160 p.4.c.12.A

Ordinarie tres eius claſſes eſſe debent, pag.162.par.4. cap. 13.B

Gratiæ Apoſtolicæ.

Coadiutores formati earum capaces ſunt. pag.41.Ex.c. 6.§.3. Atq. etiam Nouitij. pag.179 p.5.c.1.A.

Vide Facultates Apoſtolicæ.

Habitus, Vide Veſtitus.

Hæreſis.

Damnatus vel ſuſpectus de hæreſi per ſententiam habet impedimentum eſſentiale ad Societatem, pag.10.Ex c.2.§.1 & pag.60.p 1.c.3.§.3. Non tamen ſi ſit hæreſis generalis, nempe nationis, pag.61.Ibid. B.

Ho-

Honor.

Fratres inuicem honorandi tanquam Superiores pag.91.p.3. c.1.§.4.

Horæ.

Horarum diſtributio per ſignum campanæ neceſſaria, pag.155 p.4.c.10.§.9
Horæ ſtatutæ, vt cibi & ſomni, ſeruari debent.pag. 107.p.3. c.2. §.2. niſi ſuperior diſpenſet, Ibid.B

Hoſpitale.

Hoſpitalis experimentum, ibi dormiendo, vel per horas ali quas quotidie ſeruiendo. pag. 23 Ex.c.4.§.11. & pag. 26. §.19. In ijs autem qui redeũt ad Societatem.pag.86.p.2.c. 4.D
Subuentio eorum qui ſunt in hoſpitalibus eſt ex inſtituto noſtro.pag.226.p.7.c.4.§.9.

Humaniores litteræ.

Earum nomine Rhetorica, & Grãmatica intelligitur, pag. 130.p.4.c.5.A. & præterea Poeſis & Hiſtoria, pag.160 p.4.c.12.A. Quot autem, & quas claſſes contineant.pag. 162.p.4.c.13.B
Sunt his temporibus neceſſariæ, pag.130.p.4.c.5.§.1.& pag. 160.c.12.§.2
Ad profeſſionem requiritur etiã ſcientia humaniorum litterarũ,pag.183.p.5.c.2.§.2.& B
Earũ non poteſt eſſe tempus limitatum, pag.167.p.4.c.15.A
Loquendo, & ſcribendo ſtylus exercendus, pag.139.p.4.c.6 §.13.& actio, pronunciando. pag.161.p.4.c.13.§.3.
Compoſitiones emendandæ a magiſtris, pag.161.p.4.c.13.A. & aliquæ mittendæ ad Prouincialem vel Generalem, pag.139.p.4.c.6.L

Humilitas.

Seruanda in animo, & in exteriori, deferendo alijs, pag.91. p.3.c.1.§.4. Et in ratione veſtitus, pag. 206.p.6.c.2.§.15. Et in omnibus. Ibid.§.16
Silentium, & compoſitio exterior eſt indiciũ humilitatis, pag. 91.p.3.c.1.§.4.
Requiritur in Rectore.pag.151. p.4.c.10. §.4. & nominatim in Coadiutoribus ſpiritualibus, pag.42. Ex. c. 6.§.5. & temporalibus.§.6. Deniq. ſplẽdere debet in ipſo Generali, pag.273.p.9.c.2.§.2.
Officia in quibus exercetur humilitas, deuote obeunda, pag. 102. par. 3. cap. 1. §. 22. & appetenda. pag. 29. Exam. c.4.§.28.& aliquãdo a ſacer

de-

dotibus exercēda. pag. 99. p. 3 c. 1. §. 19
Appetendus eſt contemptus ſui nulla data occaſione. pag. 36. Ex. c. 4. §. 44.
Experimentum verſandi in officijs humilibus. pag. 24. Exa. cap. 4. §. 13
Qui ad ſuperbiam propenſi ſunt, in humilibus exerceri debent. pag. 96. par. 3. cap. 1. §. 13.
Humilitas eſt litterarum fundamentum. pag. 105. par. 3. cap. 1. §. 27.

Impedimenta.

Impedimenta eſſentialia quæ à Societate excludũt, ſunt quinque. pag. 122. par. 4. cap. 3. §. 2. Ea quæ ſint fuſe explicantur. pag. 10. Exa. cap. 2. & pag. 60. p. 1. c. 3.
Debent proponi ante primã probationem. pag. 3. Ex. c. 1. A & pag. 55. par. 1. cap. 1. D. Non tamen vt impedimenta. pag. 10. Ex. c. 2. A
Qui vnum celaſſet quod peccatum ſit, cui reſeruatum. pag. 13. Exa. c. 3. A
Si poſtea detegatur, dimitti debet. pag. 36. p. 2. c. 2. §. 3
In his non poteſt Generalis, nec Societas diſpenſare. pag. 62. p. 1. c. 3. G. Quis autem poſſit. Ibid. & tunc ex diſpenſatione ſunt idonei. pag. 122. p. 4. cap. 3. A
Impedimenta ſecundaria tum ex parte animi, tum corporis, quæ ſint. pag. 63. p. 1. c. 3. §. 9. & ſeq.
Hæc ſatis poſſunt eſſe ſingula, vt quis non admittatur. pag. 63 par. 1. c. 3. H. Poſſunt tamen compenſari aliis bonis præclaris. Ibid.

India.

Indos iuuare quantum referat. pag. 223. p. 7. c. 2. D
Poſſunt noſtri in Indiam mitti. pag. 222. p. 7. c. 2. C. Rarius tamen vbi nulli ſunt chriſtiani. pag. 280. p. 9. c. 3. F
Vnus Aſſiſtens Indiæ eſſe poteſt. pag. 281. p. 9. c. 6. §. 10.
In India communicari poteſt poteſtas diſpenſandi in Conſtitutionibus. pag. 279. par. 9. c. 3. D. Item dimittendi etiam Coadiutores formatos. pag. 74 p. 2. c. 1. C. & admittendi ad profeſſionem. pag. 182. par. 5. c. 2. A
Ex India quarto quoque anno vnus mittetur ad Generalem pag. 251. p. 8. c. 2. B
Poteſt in Collegijs doceri lingua Indica. pag. 160. par. 4. cap. 12. B

Indifferentes.

Indifferentes vocantur de quorum ſtatu non dum decreuit

nit Societas . pag. 7. Ex.cap. 1.§.11.

Hi debent eſſe parati ad omnia officia humiliora.pag.48.Ex. cap.8.§.2.Nec debent procurare vt mutent ſtatum, ſed tantum poſſent proponere.ibi. pag.47. A

Omnes qui ingrediuntur ex ſua parte debent eſſe indifferentes . pag. 6. Exa. cap.1.§.7. & pag. 25. cap. 4. §. 17. & pag.39.c.5.§.vlt.

Debemus eſſe indifferentes ad omnia pag. 47. Exa. cap. 8. §.1.& pag. 222.p.7.c.2.§.1 in fine.

Infamia.

Eſt impedimentum eſſentiale. pag. 10.Exa. cap.2.§. 2. & pag. 61.p.1.c.3.§.4. Intelligitur tamen vbi ea extat. pag.59.Ex.c.2.C

Infirmi.

Debent omnem ſui curam relinquere Superioribus. pag. 110. p.3.c.2.G.

Debent obedire infirmariis, & medico, pag.30.Ex. c.4.§.32 & dare omnibus ædificationẽ Ibid.

Eorum infirmarij numerantur inter Coadiutores. pag. 56. par. 1. c.2. A.qui debent eſſe bonis viribus.pag.109.par.3 cap. 2. F

Non minus donum Dei eſt infirmitas quam ſanitas. pag.98. par.3.c.1.§.17.

Infirmi Domorum poſſunt in hortis Collegiorum recreari. pag.200.p.6.c.2.D

Præfecto ſanitatis omnes manifeſtare debent morbos ſuos. pag.109.p.3.c.2.§.6.

Magna cura habenda ægrotantium. pag. 110. par. 3. cap. 2. G.

Præfectus ſanitatis debet eam habere etiam in ſanis. Ibid. pag.109.§.6

Ad viſendos phreneticos & parum ædificatiuos cum delectu admittendi. pag. 213.p. 6.c. 4. A

Ille dimittendus eſt in quo tempore probationis detegitur infirmitas, uel notabilis diſpoſitio ad illam.pag.79.par.2.c. 2. §.4

Ob corporis infirmitatem in obſequio Societatis contractam nemo inuitus dimitti debet. pag.77. p.2.c.2.B

Iudicium proprium.

Pertinacia iudicij eſt impedimentum ad Societatem. pag. 64.p.1.c.3.§.14.

Abnegatio iudicij proprij per obedientiam. pag.103.par.3.c.1 §. 24.

Labores.

Labores.

Labores etiam mentales debent interrumpi exterioribus, pag. 108. par. 3. cap. 2. §. 4. vel con uenienti recreatione Ibid. D.

Labores tam animi quam corporis neque nimis intenſi, neque remiſſi eſſe debent, pag. 308 p. 10. §. 10.

Noſtrorum inſtitutum exigit magnos labores. pag. 112 p. 4. proœ. A

Latina lingua, Vide linguæ.

Lectiones Sacræ.

Debent aſſidue eſſe in templis noſtris. pag. 226 p. 7. c. 4. §. 6. niſi aliud videatur Superiori. E

Earum modus a ſcholaſtico diuerſus eſt, pag. 145. par. 4. c. 8 §. 3

Debet tamen cum doctrina redolere mores. Ibid. A

Lectionum cauſa poſſunt dici veſperæ. pag. 209. par. 6 ca. 3. B

Pro his nullus redditus vel etiam eleemoſyna admitti poteſt. pag. 203. par. 6. cap. 2. §. 7. & pag. 304. p. 10. §. 5

Lectiones Scholaſticæ.

Audiendæ ſunt ex arbitrio Rectoris. pag. 135. par. 4. cap. 6. §. 6.

Debent diligenter audiri, & deinde repeti. pag. 136. p. 4. c. 6. §. 8. & pag. 161. c. 13. §. 3.

Præmittenda breuis oratio. pag. 171. p. 4. c. 16. §. 4. vel ſaltem crucis ſignum. Ibid. C

In eis aliqua inſerenda ad pietatem. pag. 145. par. 4. cap. 8. A

Aliquæ lectiones cum maiori apparatu fieri poſſunt. pag. 161. p. 4. c. 13. C

Aliqua etiam priuatim. pag. 135. p. 4. c. 6. E

Lectores.

Poſſunt aliqui fieri lectores ob ſuam vel aliorum vtilitatem pag. 142. p. 4. c. 6. §. vlt.

Lectores conſtituere pertinet ad Generalem. pag 280. p. 9. c. 3. §. 9

Lectores primarios mutare non poteſt Rector ſine auctoritate Prouincialis, pag. 173. p. 4. c. 17. A. niſi ex neceſſitate ad breue tempus. Inferiores autem poteſt. pag. 136. par. 4. c. 6. F

Reliqua vide in Præceptores.

Leges.

Legum ſtudiũ a noſtris tractari non debet, niſi forte per alios. pag. 161. p. 4. c. 12. §. vlt.

Libri

Libri.

Libri prophani prohibentur noſtris. pag. 97. p. 3. c. 1. M
In ſcholis nõ debent prælegi qui honeſtati repugnant niſi purgentur. pag. 132. p. 4. c. 5. E. & pag. 166. cap. 14. §. 2. nec quorũ auctores ſunt ſuſpecti, vel eorum doctrina. Ibid. §. 1. & A
Societas profeſſa poteſt in communi poſſidere libros proprios. pag. 201. p. 6. c. 2. E
Cuique dandi ſunt libri neceſſarij. pag. 136. p. 4. c. 6. §. 7. & præterea debet eſſe bibliotheca communis, & illius aliquot claues. Ibid.
In libris nemo ſcribere debet. pag. 136. p. 4. c. 6. G
Librorũ ſcriptione iuuatur proximus. pag. 200. p. 6. c. 2. C. & pag. 237. p. 7. c. 4. §. 11.
Non poſſunt, edi niſi Generalis eos videat, & examinari faciat. pag. 141. p. 4. c. 6. O. & pag. 237. p. 7. c. 4. §. 11. Quomodo autem examinãdi. pag. 98. p. 3. c. 1. §. 18.

Linguæ.

Linguæ defectus eſt impedimentum ſecundarium ad Societatem. pag. 64. p. 1. c. 3. §. 13.
Linguarum ſtudium iuuat ad ſcopum Societatis. pag. 130. p. 4. c. 5. §. 1.
Pertinent ad Collegia. pag. 143. p. 4. c. 7. B. Docendæ in claſſe Rhetoricæ, & Humanitatis. pag. 162. p. 4. c. 13. B
Linguæ latinæ fundamẽtum iaciendum ante artes pag 135. p. 4. c. 6. §. 5. Reliquæ poſſunt addiſci poſt artes. pag. 134. p. 4. c. 6. §. 4.
Progreſſus linguæ latinæ ſpecialiter interrogatur ab ingredientibus. pag. 38. Ex. c. 5. §. 1.
Docenda lingua latina, græca, & hebraica. pag. 160. p. 4. c. 12. §. 2. Aliæ etiam, vt Arabica, ſi fuerit opus. Ibid.
Linguarum ſtudium tantum firmis in fide & doctrina concedendum. pag. 135. p. 4. c. 6. D. Aliquando tamen etiam ijs qui in maioribus ſciẽtijs progreſſum facere non poſſunt. pag. 131. p. 4. c. 5. D
Latine loqui omnes ſcholaſtici communiter debent. pag. 139. p. 4. c. 6. §. 13.
Lingua vernacula à concionatoribus bene addiſcenda. pag. 145. p. 4. c. 8. §. 3.

Litteræ.

Litterarum miſſio de rebus ædificatiuis confert ad vnionem animorum. pag. 248. p. 8 c. 1. §. 9.
Litteræ quadrimeſtres. pag. 249.

par.8.cap.1. M.

Litteræ non ſcribi debent niſi cũ licentia Superioris; nec accipi niſi per ipſum pag.89.p.3.c.1 B.& pag.21. Ex.c.4. §.6. & Superior poteſt eas retineri. Ibid.

Lites.

Poteſt Societas bona Collegiorũ iudicio defendere. pag. 115. p.4.c.2.C. idque per Coadiutores, vel per externos. pag. 211.p.6.c.3. §.7

Lites præſcindendæ, vt caritas cõſeruetur.pag.204.par.6.c. 2. §. 12.

Lotor.

Numeratur inter officia Coadiutorum pag.56.p.1.c.2.A. & pag.155.p.4.c.10.H

Potius domeſticus eſſe debet quã externus pag.111.p.3.c.2.H

Ludus.

In noſtris Domibus non poſſunt teneri inſtrumenta ad luſum pag.96.p.3.c.1. §.14.M

Mathematica.

A Noſtris tradenda quatenus ad finem noſtrum facit.pag.160.p.4.c.12.C

Medicina.

Non eſt in noſtris ſcholis docenda ſaltem à noſtris.pag. 161. p.4.c.12.§.4.

Medicus.

Vocandus cum eſt morbus alicuius momenti.pag.110.p.3.c. 2.G. Et obediendum.pag.32. Ex.c.4.§.32.& pag.98.p.3. c.1.§.17.& pag.110.c.2.G

Conſulendus Medicus de ratione victus, etiam in ſanis.pag. 206.p.6.c.2.§.16

Vnus ordinarie eſſe debet. pag. 110.p.3.c.2.G

Mendicare.

Omnes parati eſſe debent ad mẽdicandum oſtiatim pag.204 p.6.c.2 §.10

Profeſſionem, vel coadiutorum vota facturi, ter mendicare debent.pag.28 Ex.c.4.§.27. Scholaſtici etiam, ſi ſuperior velit.Ibid.

In peregrinationibus mendicandum oſtiatim.pag.24.Exa.c. 4.§.12.

In miſſionibus mendicandum, ſi ita velit Pontifex, cum mittit.pag.219.p.7.c.1.E

Quando liceat in collegijs mendicare.pag.121.p.4.c.2.§.6.

Men-

Menſa.

Ad menſam dandum eſt ſignũ campana.pag.115.p.4. c.10. I.& adhibenda benedictio,et lectio.pag.91.p.3.c.1.§.5.

Miniſter.

Miniſter Rectori neceſſarius eſt qui prouideat vniuerſali bono Collegij.pag.154.p.4.c.10 §. 7.

Poteſt appellari Vicerector, vel magiſter domus. Ibid. eſt officialis Rectori ſubordinatus. pag.30.Ex.c.4.E

Ei omnes etiam alij officiales obedire debent. pag.155.p. 4. c. 10.§.8.

Poteſt idem habere alia officia. Ibid. G

Miſſa.

Quotidie a noſtris audienda. pag.126.p.4.c.4. §.3. niſi ex particulari cauſa. Ibid.B. & ab externis Scholaſticis. pag. 170.p.4.c.16.§.1.

Celebranda à noſtris octauo quoque die vt minimum. pag. 208.p.6.c.3. §.2. Immo ſæpius.pag.27.Ex.c.4.§.25.

An noſtri dum miſſam audiunt poſſint recitare officium, ſuperior ſtatuet. pag. 126. par. 4. cap.4.B

In miſſa ritus Romani ab omnibus ſeruari debent. pag. 145. p. 4. c. 8. §.2. & in ijs debet eſſe conformitas. pag.39. Ex. c. 5.§.7.& pag.247.p.8.c.1. §.8.

Miſſa ſolemnis intelligitur ſecundum vſum noſtrum. pag. 115.p.4.c.1.A

In miſſis maioribus etſi ſubmiſſa voce dicantur, licebit vti ſuperpelliceis.pag.209.par.6.c. 3.B

Obligatio ad miſſas non accipiẽda.pag.119.p.4. c.2. §.4.& pag.209.p.6.c.3.§.6.& quomodo hæc obligatio ſit intelligenda.pag.119 p.4. c.2.B

Pro miſſis nihil accipiendum ne eleemoſyna quidem.pag.203. p.6.c.2.§.7.& pag.234.p.7. c.4.§.4.

Quæ miſſæ dicendæ ſint pro noſtris mortuis.pag.214.p.6.c.4 §. 3. Quæ pro Fundatoribus. p. 4.c.1. toto. Quæ pro benefactoribus.pag.234.p.7.c.4.§.4 & quæ pro fælici Præpoſiti electione.pag.258.p.8.c.5. §.3. & quæ pro bono exitu Congregationis generalis. pag. 259. p.8. c.5. §. 4. Quæ autem pro Societate noſtra. pag. 302. p. 10. §.1.

Miſſiones.

Societatis proprium eſt diuerſa loca peragrare. pag. 28.

Ex.c.4.§.27.& pag.110.p 3.c.2.G.& pag.210.p.6.c.3. §.5.& p.112.p.4.proœ.A.& per orbẽ diſcurrere.pag.217.p. 7.c.1.B.& debet Societas eſſe expedita ad miſſiones, pag. 119.p.4.c.2.§.4.& hac de cauſa Profeſſi non habent ſtabilem habitationem. Ibid.B

Miſſionum quot ſint genera.pag. 216.p.7 c.1.§.1.& A

Miſſiones primo & principaliter pertinent ad Pontificem. pag. 216.p.7.c.1.§.1.

Miſſiones Pontificis non procuranda.pag.218.Ibid.§.2.

Miſſi à Pontifice non debent petere viaticum.pag.5. Ex.c.1. §.5.& pag.205.p.6.cap.2.§. 13.& pag.218.p.7.c.1.§.3. debet tamen intelligi quæ ſit mens eius.pag.219.p.7.c.1. E.& parati eſſe debent mendicare.pag.28. Ex.c.4.§.27.

Generalis debet informare Pontificem de perſona quam vult mittere.pag.218.p.7.c.1.C

Cum Pontifex non limitat tempus, intelligitur ad tres menſes, vel vt opus erit. pag. 220. p.7.c.1.§.6.& pro qualitate negotiorum. pag.229.c.2.H. & in tali caſu poteſt Superior eos reuocare.pag 280. p.9.c. 3.G

Generalis in miſſionibus habet omnem poteſtatem.pag.280. p.9.c.3.§ 9

Nemò ſe ingerere debet ad miſſiones.pag.218.p.7.c.1.§.2. neque directè, neque indirectè.pag.232.c.3.§.1. Poſſunt tamẽ repræſentari motus animi cũ indifferentia.pag.230. p.7.c.2.I. neque de ea agendum cum externis. Ibid. K

Ex miſſione debent noſtri ſæpe ſcribere ad Superiorem pag. 231.p.7.c.2.§.2.& H. nempe ſingulis hebdomadis ſi fieri poteſt.pag.248 p.8.cap.1.L. Superior autem intelligitur vicinior. pag.233.p.7.c.3.A & pag.242.p.8.c.1.§.4.

Qui mittuntur, oportet eos eſſe notiſſimos Superiori.pag.31. Ex.c.4.§.35. Nec debent mitti niſi probati, maxime in Obedientia. pag. 240.p.8.c. 1.§.3.

Qui mittuntur non debent ſe excuſare. pag.5. Ex. cap.1. §.5.

Debet iis à Superiori dari inſtructio in ſcriptis.pag.231.p.7. c.2.§.2.& L. non tantum de negotiis ſed etiam de perſonis. pag.232.Ibid.N

In miſſionibus faciendis quæ quibus loca præferenda ſint. pag. 223.p.7. c.2.D.& quæ quibus opera.pag.225.Ibid.E

In ratione mittendi ſpectandus maior Dei honor. pag.228.p. 7.c.2.G.vel Pontificis voluntas.pag.219.p.7.c.1.E

Non debet quiſquam ſolus mitti.pag.226.p.7.c.2. F. ſed ita iun-

iungendi, vt vnus ſuppleat defectum alterius. Ibid. & pag.240.P.8.c.1.§.3.
Ex loco miſſionis quatenus liceat ad loca vicina excurrere.pag.220.p.7.c.1.§.7.
Pro miſſionibus maioris momenti miſſæ, & preces indicendæ. pag.231.p.7.c.2.M
Tempus miſſionum non eſt definitum niſi pro maiori ſeruitio Dei. pag.229.p.7.c.2.H.
Qui non bene ſe gererent, reuocandi, vel iuuandi ſocio. pag.240.p.8.c.1.C
In reuocandis miſſionibus habenda ratio, ne populi offendantur.pag.229.p.7.c.2.H

Modeſtia.

Modeſtia interior, & exterior facit ad propriam, & externorum ædificationem. pag.129.p.4.c.4.§.vlt.
Modeſtia vultus eſt ſignum humilitatis, & pacis interioris. pag.91.p.3.c.1.§.4.
Modeſtia in corporis refectione ſeruanda. pag. 91. Ibidem. §. 5.

Moniales.

Non poteſt Societas earum curã ſuſcipere.pag.210.p. 6.c.3. §. 5. poteſt tamen aliquando earum confeſſiones audire. Ibid.

Mors.

Morientes quomodo ſe ad tranſitum diſponere debent. pag. 212.p.6.c.4.§.1.
Iuuandi ſunt omnium orationibus, & aliqui ſemper aſſiſtere ijs debent. pag.213.p.6.c.4. §.2. pauciores tamen, ſi phreneſi laborent. Ibid. A
Pro mortuo quæ orationes faciendæ. pag.214. par.6.c.4.§.3. & 4.
Mortui notandi ſunt in catalogo, qui mittitur ad Generalẽ, & Prouincialem.pag.250.p. 8.c.1.N
Mortui noſtri quomodo ſepeliendi. Vide ſepultura.
Habendum compendium de modo iuuandi proximos moribundos.pag. 148.p.4.c.8.G. iſque modus à noſtris Scholaſticis diſcendus. pag. 148.p. 4.c.8.§.7.

Mortificatio.

Debet eſſe continua in rebus omnibus. pag.37. Ex. cap.4. §. vlt.
Ad eam confert etiam veſtitus. pag. 107.p.3.c.2.C
Multitudo immortificatorum, nec ordinem fert, nec vnionem. pag.240.p.8.c.1.§.2.
Mortificatio carnis, Vide Corpus.

Mulieres.

Non poſſunt ingredi habitationes noſtras.pag.96.par.3.c.1 §.14.L

Nulla mulierum cura à noſtris accipi debet.pag.210.p.6.c.3 §.5

Mundus.

Abhorrendum a mundo.pag.21 Exa.c.4.§.7.& pag.36. §.44.conculcandus eſt pag.110 p.3.c.2.C

Eius contemptus iuuat ad vnionem.pag.247.p.8.c.1.§.4.

Munera.

Non poſſunt a noſtris dari magnatibus munuſcula ad res obtinendas.pag.204.p.6.c.2.§.9.

Muſica.

Non poſſunt in domibus teneri inſtrumenta muſica.pag.96. p.3.c.1.§.14.M

Nobilitas.

Si cætera adſint, facit hominem magis aptum Societati.pag. 59.p.1.c.2.§.13.Idem in Generali.pag.275.par.9.cap.2. C.

Notarius.

In vniuerſitatibus debet eſſe Notarius externus,qui fidem faciat de gradibus ſuſceptis. pag.175.p.4.c.17.§.4.Stipendium eius ſit moderatum. Ibid.F.

Nouitij.

Nouitiatus biennium durare debet.pag.7.Exam.c.1.§.12. & pag.25.c.4.§.16.& par.4 cap.3.§.3. Vide Probatio ſecunda.

Non ſunt intra biennium compellendi ad vota facienda. pag.102.p.3.c.1.T. Poſſunt ea facere ex ſua deuotione. Ibid.& pag.192.p.5.c 4.§. vlt.conuenit ea non emitti ſine facultate ſuperioris. pag.7 Exa.c.1.E.Non tamen in manibus cuiuſquam. pag. 102. par.3.c.1.T.& eorum memoria ſeruanda. Ibid. & pag. 192.par.5.cap.4.§.ult.& G. Debent etiam ea bis in anno renouare. Ibidem H

Intra biennium nullus eis certus habitus Societatis datur. pag. 8. Exa.cap.1.§.13. Eorum veſtitus mortificationi ſeruire debet pag.107.par.3. cap. 2. C. Superior tamen poteſt dare conuenientiorem eo, quem ex ſeculo attulerunt. pag.

pag.8.Exam. c.1.F. Vel permittere pretioſiorem, quem at tulerint.pag.206.p. 6. cap.2. M

Dicuntur eſſe de Societate largo modo.pag.179.p.5.c.1.A. Et ſunt capaces gratiarum. Ibi. Ipſi tamen non debent dicere ſe eſſe ex Societate. pag. 25. Ex. c. 4. §.17.

Docendi ſunt doctrinam chriſtianam, meditari, confiteri, audire Miſſam. pag. 100.p.3 c.1.§.20. Et quomodo ſe gerãt etiam interius, & exterius. pag.95.par.3.cap.1. §.12.& interdum tentandi in virtutibus. Ibid.pag.103.V

Debet ijs perſoribi, quibus cum conuerſentur.pag.90 p.3.c.1. D.

Debent quarere continuum puritatis, & virtutum augmen tum. pag. 41. Exam. cap. 4. §. 41.

Loqui debent de parentibus quaſi iam eos non haberent. pag. 22. Exa.c.4.C. Nec cum eis, vel alijs propinquis coram, vel per litteras cõmunicare. pag. 21. Ex. c. 4. §.6. Neque cum eis loqui niſi breuiter, & aliquo præſente.pag.89. par.3.c. 1. B. Quòd ſi ſollicitentur a ſuis, tranſmittendi alio. Ibid. A.

Debent ſingulis ſex menſibus bienni legere Bullas, & Regulas.pag.8.Exam. cap.1.§. vltim. & pag. 34. cap. 4. §. 41.

Conſtitutiones autem non vniuerſas, ſed compendium earũ. pag.8.Ex. c.1.G

Poſſunt probari etiam in Collegijs.pag. 134.p.4.c.6. C. vel in Domibus. pag.105.p.3.c. 1.§ 27 & pag.120.p.4.c.2.D

Nouitios dimittere poſſunt, qui poſſunt admittere, niſi ſit aliqua particularis ratio. pag. 74 par.2.cap.1. C. difficilius tamen, qui vota fecerunt.pag. 72.p.2.c.1.§.1.A

Sacerdotes Nouitij non poſſunt ſacramenta adminiſtrare niſi cum peculiari approbatione Superioris.pag.39.Exam.ca. 5 §. vltim.

Debent etiàm priuatim exerceri in ritibus Miſſæ. Ibid.

Nouitiorum Magiſter.

Magiſter Nouitiorum alius eſſe poteſt a Confeſſario, & Superiore.pag.95.par.3. cap.1. §. 12. Poteſt tamen etiam Miniſter illorum curam gerere ob penuriam hominum.pag.155 par.4.c.10.G

Debet eſſe verſatus in ſpiritualibus.pag.95.p.3.c.1.§.12. Quomodo autem ſe gerere debeat cum Nouitijs, & Nouitij cum ipſo. Ibid.

Obedientia.

Obedientia magni meriti eſt. pag.133.p.4.c.6.§.2. Eſt vinculum vnionis.pag.240.p.8. c.1.§.3.iuuat ad conſeruationem Societatis.pag.307.p.10. §.9.

Vocatur ſancta. pag.194.p.6.c. 1.§.1. & pag.73.p.2. c.1.§. vltimo.

Securius fit opus ex obedientia, quàm proprio arbitratu. pag. 222.p.7.c.2.A

Obedientia triplex, Exequutionis, Voluntatis, Intellectus. pag.194.p.6.c 1.§.1.& C.

Debet eſſe prompta, humilis, integra,&c. pag.102. p.3. c.1. §.23.& pag.142.p.4.c.10.§. 5.& pag.194.p 6.c.1.§.1.

Obediẽtia litteræ inchoatæ. pag. 153.par.4. c.10. §.9.& pag. 194.p.6. c. 1.§.1. obedientia cœca, vt cadaueris, vel baculi.pag.194.par.6.c.1 §.1. In omnibus rebus etiam non obligantibus. Ibid. §.1. niſi præcipiatur peccatum manifeſtũ. pag.102.par.3.c.1.§.23. & pag.194 p.6.c.1.§.1.& B

Præſtãda etiam officialibus ſubordinatis. pag.30. Ex.c.4.§. 31.& pag.103. par.3.c.1.§. 24.& pag. 155. p.4. c.10.§. 8.etiam coquo.pag.29. Ex.c. 4.§.29.etiam infirmarijs, & medicis.pag.30.§.32.

Præſtanda eſt Superiori cum reuerentia,& amore. pag.102. p.3.c.1.§.23. & pag.194. p. 6.c.1.§.1. Neque conſiderandum cui obeditur, ſed propter quem.pag.29. Ex.c.4. §.29. & pag.103.p.3.c.1.§.24.Vide Superiores.

Obedientiæ exemplo maximè prælucere debent Primores Societatis.pag.240.p.8.c.1.§.3. & qui alijs præſunt.pag.155. p.4.c.10.§.8.

Subordinatio in obedientia diligenter ſeruanda pag.73.p.2. c.1.§.vlti.& pag.242.p.8.c. 1.§. 4. & E. & pag. 307.p. 10.§.9. Poteſt tamen Prouincialis, & Generalis aliquem ſibi immediate ſubdere]. pag. 244.p.8.c.1.E

Superiores poſſunt obligare ad peccatum in uirtute obedientiæ, quando id multum conueniat.pag.215.p.6.c.5.

Obedientia Pontificis. Vide Pontifex.

Obligationes.

Non ſunt recipiendæ obligationes contra ſinceritatem instituti noſtri. pag.144.p.4.c.7. §.ultimo.

Obligationes lectionum ſuſcipi poſſunt in Collegijs. pag.119. p.4.c.2.B.& pag.144.c.7.E. & pag.157.c.11.A. Eas aũt dijudicare pertinet ad Gener.

pag.

pag.119.p.4.c.2.B. & pag. 283.p.9.c.3.§.17.

Non poteſt ſuſcipi obligatio dandi Concionatoris, aut Confeſſarij, aut Lectoris Theologiæ, niſi ex conſequenti. pag.144. p.4.c.7.§. ult. & E. Neque ad miſſas celebrandas. pag. 108.par.4.c.2.§.4. Quæ uideatur commenſurata redditui. Ibid.B

Obligationes ſuſceptæ implendæ ſunt.pag.157.par.4.c.11.A. præter eas nihil facile præſtandum ſine Generalis conſenſu. Ibid.

Ocium.

Ocium ſemper fugãdum aliqua occupatione. pag.92.p.3.c.1. §. 9. eaque cura ad Rectorem pertinet. pag.154.par.4.c.10. §.6.

Officia diuina.

Officijs diuinis iuuatur proximus. pag.234.p.7.c.4.§.4.

Diuinum officium priuatim dicendum non in choro. pag. 209.p.6.c.3.§.4.

Scholaſtici noſtri debent dicere officium Beatæ Virginis, niſi à Superiore mutetur in orationem mentalem. pag. 126. p.4.c.4.§.3. & B

Officia veſpertina, & tenebrarũ poſſunt dici, ſed ſine cantu. pag.209.p.6.c.3.B. & eodem tono etiam officium mortuorũ pro noſtris. pag.214.par.6.c. 4. C

Officia Societatis.

Ea distribuere pertinet ad Generalem. pag.277.p.9.c.3.§. 3. & 9. Poteſt tamen etiam per ſuos miniſtros. Ibid. pag. 280. H

Omnes parati eſſe debent ad omnia officia. pag.109. p.3.c.2. F. ad humilia etiam libentius. pag.29.Ex.c.4.§.28. & pag.102.p.3.c.1.§.22.

Poteſt vnus plura ſuſtinere. pag. 155.p.4.c.10.G

Officiales debent eligi apti. pag. 154.par.4.c.10.§.6. ſpectato cuiuſq. talento. pag.280.p.9. c.3.§.9.

Debent habere ſuas regulas. pag. 238.p.7.c.4. p. vlt. & pag. 154.p.4.c.10.§.6.

Non debet unus ingerere ſe in officium alterius. pag.154.p. 4.c.10.§.6.

Officia operoſa non debent dari occupatis. pag. 154.p.4.c.10. E. Laborioſa uero danda firmioribus. pag.109.p.3.c.2.F. Et in quibus experientia requiritur, non ſunt facile mutandi. pag.154 p.4.c.10.E.

Opera pietatis.

Opera corporalia, in quibus miſericordia, & charitas exercetur

cetur, non ſunt extra inſtitutum Societatis. pag.225.p.7. cap.2.E. ſunt tamen minoris momenti, quàm ſpiritualia ibi. & ideo ijs inſiſtendum eſt quatenus ſpiritualia permittent. pag.236.c.4.§.9.

Generalis poteſt interdum aliqua pia opera ad Societatem non pertinentia ſuſcipere. pag.294.p.9.c.6.B

Opiniones.

Opiniones nouæ admittendæ non ſunt. pag.98.par.3. c.1.O. in reliquis etiam cōformitas inter noſtros tenenda. Ibid. & §.18.pag.167.par.4.c.14.§. ulti.& pag.247.p.8.c.1.§.8. & K. Et in ijs omnibus ſtandum definitioni Societatis. pag.98 p.3.c.1.O

Qui examinatur ad Societatem interrogandus eſt de opinionibus particularibus. pag.16. Ex.c.3.§.11.

Vide etiam Doctrina.

Oratio.

Orationis tempus unius horæ eſſe debet. pag. 26.p.4.c. 4.B. an autem uocalis eſſe debeat, an mentalis, in particularibus iudicet Superior. Ibid.

Inexpertis proponenda capita orationis. pag.126.par.4. c. 4.B

Profeſſis, & Coadiutoribus formatis nulla videtur regula præſcribenda. pag.207 p. 6.c. 3.§.1. niſi aliud iudicet Superior. Ibid.A

Generalis debet habere familiarem orationem pag. 272.p.9. c.2.§.1.& pag.292.c.6.A

Orandum pro proximis. pag.82. p.2.c.3.§.7.& pag.233.p.7. c.4.§.3. In particulari autem pro benefactoribus. pag. 115. p.4.c.1.§.4. Pro Principibus, & Prælatis, qui multū prodeſſe, vel obeſſe poſſunt. pag. 234. p.7.c. 4. A Pro male affectis in nos. pag.308.p.10.B. Pro augmento Societatis. pag.292 par.9.c.6.A.& pag.302.par. 10.§.1

Item pro Miſſionibus. pag. 222. p.7.c 2.§.1. Pro electione Generalis. pag.258.p.8.c.5.§.3. & pag.259.cap.6.§.1.& pro Congregatione futura. pag. 276.p.8.d.7.§.1.

Oratio, pro declamatione. Vide Declamatio.

Ordinationes.

Ordinationes quædam particulares neceſſariæ ſunt præter Conſtitutiones. pag. 49. prœm. Decla.

Ordinationes Cōgregationis Generalis, quæ promulgandæ. pag.269.p.8. c.7.C

Ordinationes Societatis non obli

gant ad peccatum . pag. 215. par.6.cap.5.

Ordines ſacri.

Non debent ad eos promoueri Coadiutores temporales . pag. 40.Ex.c.6.§.1. In Scholaſticis differendi circa finem ſtudiorum.pag. 134. par.4. cap. 6.C

Qui examinatur ad Societatem interrogandus eſt , an habeat aliquos ordines.pag.15. Exa. c.3.§.9.

Parentes.

AFfectus carnalis parentum mutandus in ſpiritualem . pag.21.Ex.c.4.§.7.

Parentum neceſſitas extrema , & præſens impedit ingreſſum in Societatem.pag. 14. Ex.c. 3.B

Non debent diſtribui bona parentibus,niſi ipſi egeant. pag. 19. Exa.c.4.§.2. & 3, In dubio ſtandum eſt iudicio aliorum. pag. 14.Ex.c. 3.§.3. & pag. 19.c.4.§.3.

Paſcha.

In Paſchate quibus communio dari poſſit.pag.235.par.7.ca. 4. D

Paſsiones

Paſſiones indomabiles ſunt impedimentum ad Societatem ex ſecundarÿs.pag.63.par.1.c.3 §.9.

Paupertas.

Diligenda vt mater.pag.104.p. 3.c.1.§.25. Eſt propugnaculum religionum pag.304 par. 10.§.5. Murus. pag. 198. p. 6.c.2. §.1. & Profeſſi vouent nunquam eam relaxare.Ibid.

Paupertas toti Societati communis in hoc conſiſtit,vt nemo vllare tanquã propria vtatur . pag.92.p.3.c.1.§.7. & nihil accipere,vel dare poſſit ex ÿs , quæ domi ſunt . pag. 93. §.8. & omnes viliſſimis quibuſque contenti ſint. pag. 28. Exam. c.4. §. 26. & non ſolum reſecent ſuperflua.pag.204.par.6 c.2.§.11. ſed etiam aliquando aliquos eius effectus experiantur.pag.104.p.3. c. 1.§. 25. In eoque Superiores ſubditos nonnunquã probent pag. 103. Ibid.V. Sic tamen, ne deſint neceſſaria. pag. 107.p. 3.c.2. §. 3. Præterea vt nulla ſtipendia pro ſpiritualibus accipiantur.pag.304 par. 10.§. 5. ac ne eleemoſyna quidem . pag.4.Exam. cap. 1. §. 3. & pag. 203.p.6. c.2. §.7.

Domus, & Eccleſiæ profeſſæ non poſſunt habere redditus vllos. pag.4.exa.c.1.§.3. neque ius ad vllam rem ſtabilem, præter habitationem, ſed tantum ad res mobiles. pag.201. p.6. c. 2. E. Et ſi quid ſtabile eis relinquatur, debet quamprimum vendi. Ibid. Præterea nihil ex Collegijs habere poſſunt. pag.150. p.4.c.10.§.1. Vide Profeſſi.

Quomodo relinqui eis poſſit certus redditus pro fabrica. pag. 199 p.6.c.2.B.& poſſint habere vineas. Ibid.pag.202.F. vel eleemoſynas perpetuas. pag.202.p.6.c.2.§.6.

Qui non ſunt Profeſſi, vel Coadiutores formati, poſſunt retinere proprietatem bonorum, etiam poſt votum paupertatis. pag.129. p.4.c.4. E. & pag. 204. par.6. c.2. H. Nihil tamen habere penes ſe, vel penes externos. pag.20. Exam.cap. 4.§.4.& pag. 204.p. 6. c.2. §.11.

Peregrinatio.

Vnum ex experimentis eſt peregrinari per menſem ſine pecunia. pag.24. Exa.c.4.§.12. poteſt tamen compenſari per aliud. Ibib.

Perfectio.

Perfectionem omni ſtudio quiſq. in ſe procurare debet. pag. 194.p.6.c.1.§.1.& pag.302. p.10.§.2.

Ad eam ſe inuicem omnes exhortari debent. pag.101.p.3. c.1.§.21. Potiſſima ad eam uia eſt ſui abnegatio. pag.37. Ex.c.4.§.ultimo.

Philoſophia.

Philoſophiæ tàm naturali, quã morali danda à noſtris opera. pag.130.p.4. c.5.§.1. & quidem ante Theologiã. pag. 134.p.4.c.6.§.4. ei tres anni dandi ſunt, & præterea dimidius ad repetendum. pag.167. p.4.c.15.§.2.& B

In utraque Philoſophia ſequendus Ariſtoteles. pag.167.p.4. c.14.§.3.

Poteſt doceri ab eo, qui non audiuit Theologiam. pag. 149.p. 4.c.9.§.2.

Pœnitentiæ.

Ordinarias pœnitentias non habet Societas ex obligatione. pag.5. Ex.c.1.§.6.

Generalis poteſt iniungere pœnitentias. pag.28[illegible]. par.9.c.3.§. 11. Item Superior, etiam propter defectus non culpabiles. p.97.p.3.c.1.§.15.

Publicis defectibus debentur publicæ pœnitentiæ. pag.97.p.3. c.1.N

In pœnitentijs iniungendis reſpicienda diſpoſitio perſonarum.pag.97.p.3.c.1.§.15.
Debet quiſque paratus eſſe ad omnes ſubeūdas pœnitentias. pag.31.Ex.c.4.§.33.& quidem cum magna humilitate. pag.41.§.41. Et cum animo proficiendi.pag.97.p 3.c.1.§.15. Imò aliquoties in anno ſponte petendæ.pag.105.Ibid. §.28.
Pœnitentiæ corporales non debēt eſſe indiſcretæ. pag.108.p.3. c.2.§.5. neque contra nimis remiſſæ.pag.207.par.6.c.3. §.1.
Debent approbari à confeſſario, uel Superiori.pag.5.Ex.c.1. §.6.& C.pag 95.p.3. c.1.§. 12. & pag. 108.c.2.§.5.& eius arbitrio ſtandum. pag. 133.p.4. c.6. A. poſſunt etiā imponi à Superioribus.pag.5. Ex.c.1.§.6.& C

Pontifex.

Societatis ſcopus eſt præſto eſſe ad omnes miſſiones Pontificis. pag.31.Ex.c.4.§35.& pag. 112.p.4.prooem.A.
Hanc obedientiam promittit Societas per quartum uotum. pag.5.Ex.cap.1.§.5.& pag. 188.p.5.c.3.C.& pag.221. p.7.c.1.in fine. Eſt autem hoc uotum generale ad omnes terras,& locos.pag.217 p.7.c.1. B. & Societas quantum ad Miſſiones ſubiecit Pontifici omnem ſenſum.pag.218.p. 7 c.1.§.2.
Debet hoc uotum nouo Pontifici electo intra annum declarari à Generali.pag.221.p.7.c.1. §.8.
Pontificiæ Miſſiones. Vide Miſſiones.
Pontificis beneuolentia in primis quærenda. pag 308. P. 10.B.
Nullus poteſt à Pontifice vllam gratiam petere, niſi Superiore conſulto.pag.197.p.6. c.1.§. vltimo.

Præceptores.

Debent eſſe docti,& diligentes. pag.135 p.4.c.6.§.6. & diſcipulorum cuiuſque in particulari profectum curare pag. 161.c.13.§.3.
Poſſunt duplicari, vel dari adiutores.pag.162.p.4.c.13.B. vel etiam aſciſci externi, ſi neceſſitas vrgeret.Ibid.
Poſſunt eſſe aliqui extraordinarij,qui legant cum apparatu.pag.162.p.4.c.13.C
Pro re nata debent inter legendum impellere ad pietatem. pag.145.p.4.c.8.A.& pag. 160.c.16.§.1.& 4.
Nihil debent legere quod repugnet honeſtati.pag.132.p.4. c.5.E. neque auctorem malum

lũ,ſi ſit Chriſtianus.pag.132 p.4.c.5.E.& pag.165.c.14.A

Ante initium lectionis orationẽ præmittere debent. pag.171. p.4.c.16. §.4. vel ſaltem ſignum Crucis. Ibid.C

Debent inter ſe diſputare, ſed modeſte. pag.161. p.4.c.13. §.3.

Non poſſunt quicquam accipere à Scholaſticis. pag.169.p.4. c.15.§.4.

Vide etiam Lectores.

Principes.

Vtile eſt iuuare in ſpiritu Principes. pag.223.p.7.c.2. D.§. 4.& pag.234.c.4.A. eorum beneuolentia procuranda. pag.308 p.10.B. pro eis orandum pag.234.p.7.c.4.A

Non debent communiter viſitari, neque ijs munera dari.pag. 204.p.6.c.2.§.9.

Eorum ratio habenda in diſtributione bonorum.pag.93.p.3. c.1.§.9.

Non ſunt à noſtris incitandi, vt alicuius particularis Miſſionem petant, niſi conſtet de Superiorum uoluntate.pag.230. p.7.c.2.K

Probatio prima.

Probatio prima fit vt quiſque melius Societatem, & Societas eum cognoſcat.pag.8 Ex. c.1.§.13.& pag.66.p 1. c.4. §.1

Ad eam quæ habitatio deputanda pag.66 p.1.c.4. §.1. in ea hoſpitum more verſari debẽt. Ibid.& pag.9.Ex. c.1.§.13. neque conuerſari cum alijs etiam domeſticis.pag.9. Exa. c.1. H. niſi particulariter ad id deſignentur.pag.68.p. 1.c. 4.§ 4.

Ibi videre debent Examen, & Regulas, habere lectionem. pag.69. P.1.c.4.§.5. & præterea exhortationem. pag.39. Exa. c.5. §. 6. Debent ſcribi res, quæ importantur. pag.20. Exa.c.4.§.4.& pag.70.p. 1. c.4 §.6.

De Confeſſione autem Generali, vide Confeſſio.

Durare debet duodecim dies, & amplius, quantum Superiori videatur.pag.9. Exam. c. 1. H. & pag.66.p.1.c.4.§.1.

Ad eam non ſunt admittendi, qui non habent propoſitum uiuendi in Societate.pag.67.p 1 c.4.§.3. Poſſunt tamen, ut hoſpites ad triduum. Ibid.B

Facilior eſt ex ea dimiſſio. pag. 72.p.2.c.1.A

Probatio ſecunda.

Ad eam non debet quis admitti, niſi ualde notus pag.66.p.1. c.4.§ 1.

In ea iacitur fundamentum propriæ abnegationis, & ueræ uirtutis.pag.112.p.4.in proœm.

Debet

Debet durare biennium .pag.7. Ex.c.1.§.12.& pag.25.c.4. §.16 immo poteſt adhuc proro gari.pag.7.Ex.c.1.§.12.& pag.35.c.4.§.43.
In ea uacãdũ mortificationibus, & pœnitẽtijs. pag.34.Ex.c.4. §.41. & ſex præcipuis experimentis.pag.23.Exa.c.4.§.9.
Vide Nouitij.
Domus Probationis ſunt quaſi membra Collegiorum .pag.4. Exam.c.1.B.& poſſunt habere redditus.pag.4.Ex.c.1.§.4 & pag.198.p.6.c.2.A

Varia de probationibus.

Probationes neceſſariæ ſunt ante admiſſionem ad profeſſionem, & uota Coadiutorum formatorum pag.6.Exa.c.1.§.8.& pag.182. p.5.c.2.§.1.& pag. 306.p.10.§.7
Scholaſtici poſt ſtudia uno ſaltẽ anno adhuc probandi. pag. 7. Ex.c.1.§.12. & pag. 25.c.4. §.16.& 43.& pag.43.c.6.§. 8.& pag.181.par.5.c.1.§.3. Eo autem tempore quid facere debeant.pag.182.p.5.cap.2. §.1.
Scholaſtici poſt uota emiſſa dicuntur eſſe in probatione quantum ad gradus Superiores. pag.129.p.4.c.4.E
Redeuntes probandi ſunt experimentis,quibus Superior iudicauerit.pag.87.p.2.c.4.§.ultim. præſertim ſi dubitetur de conſtantia.Ibid.D. ea autem probatio poteſt eſſe in Xenodochio. Ibid.

Procuratores.

Procurator Generalis neceſſarius eſt Præpoſito Generali,& quod eius officium.pag.299.p.9.c.6 §.12.
Ad Præpoſitum Generalem pertinet eum eligere. pag. 282.p. 9.c.3.§.16.
Non debet eſſe profeſſus, nec habitare ordinarie in Domibus profeſſis,pag. 299.par.9.cap.6. §.12.
Debet ali contributione eorum, quorum agit negotia.pag.120 p.4.c.2.E
Collegia, & Domus debent habere ſuos procuratores.pag.211. p.6.c.3.§.7
Procuratores Collegiorũ poſſunt intereſſe Cõgregationibus prouincialibus.pag. 253.par.8. cap.3.§.1
Poſſunt etiam a Præpoſito Generali uocari ad Congregationẽ generalem. Ibid. A
Ex prouincijs debet mitti procurator ad Generalem tertio quoque anno, ex Indijs quarto. pag.254.p.8.c.2.B

Pro-

Profeſſi quatuor votorum.

Profeſſi quatuor votorum ſunt prima claſſis Societatis. pag. 6. Ex.c.1.§.8. & ſunt in Societate præcipui. pag.179.p 5. c.1 A.§.4.

Penes Societatem profeſſam eſt ſuprema Societatis cura, etiã Collegiorum. pag.150.p.4.c. 10.§.1. & pag. 303. par.10. §. 4.

In Profeſſis requiritur ſacerdotium pag.6. Ex.c.1.§.8. Aetas ſupra vigeſimum quintũ annum. pag.59.p.1.c.2.§.12. & pag.65.c.3.K. Doctrina, & virtus. pag.6. Ex.c.1.§.8. & pag.112.p.4. in proœm. A. & pag.207. p.6. c.3. §.1. & pag.306.p.10.§.7. Ea autem doctrina debet eſſe Philoſophia, & Theologia, vel iuris Canonici. pag.183.p.5.c.2. B. poteſt tamen huius defectus compenſari alijs donis. Ibid.

Oportet eſſe diu probatos. pag. 6, Exam. cap.1.§.8. & pag. 25. cap. 4. §. 16. & 41. & pag. 182. par. 5. cap.2. §. 1. & pag.306. par. 10. §.7. Id eſt vltra biennium vt minimum. pag.7. Exam.cap.1.§. 12. & pag.25.c.4.§.16. Poteſt tamen hoc tempus prorogari. Ibi. & ex diſpenſatione contrahi. pag.184.p.5.c.1. C

Non debet eſſe magna turba Profeſſorum. pag.240. p.8.c. 1.§.2.

Profeſſionem facturi mendicare debent triduo oſtiatim. pag. 28. Ex.c.4 § 27. Defendere theſes quatuor argumentantibus. pag.183. p.5.c. 2.§.2. Facere exercitia per hebdomadam, & confiteri generaliter. pag.34. Exa. c.4.§.41. reddere rationem cõſcientiæ. pag.33.§.38. diſtributionem omnium bonorum facere. pag. 19.Ex.c.4.§.2. & 5.

Admittere ad Profeſſionem eſt ſolius Generalis. pag. 180.p. 5.c.1.§.2. & pag 276.p.9.c. 3.§.1 Poteſt tamen communicare alijs hanc facultatem, ſed ordinariè non debet, niſi in Indijs. pag.182.p.5.c.2.A. & pag.276.p.9.c.3. A. Ipſe autem Generalis requirere debet teſtimonium Præpoſitorũ localium, vel aliorum. pag. 182.p.5.c.2.§.1.

Ritus emittendi profeſſionem. pag.186.p.5.c.3. §.2. quanquam ijs ritus non ſunt de eſſentia. Ibid. A

Formula profeſſionis. pag.186.p. 5.c.3.§.3.

Emitti debet in manibus alicuius. pag.188.p 5. c.3.§.4. ideſt coram aliquo, qui poteſtatem habet eam admittendi. pag.189 p.5.c.4.A. Is autẽ poteſt ẽt eſſe externus. pag

181.

181.*p*.5.*c*.1.*B*
Profeſſio edita in ſcriptis aſſeruanda cum nomine Profeſſi. *pag*.188.*p*.5.*c*.3.§.4.
Profeſſi nō ſunt capaces alicuius hæreditatis, nec Societas eorū nomine. *pag*.204.*p*. 6.*c*.2.§. 12. *Neque retinere poſſunt beneficia eccleſiaſtica* .*pag*.21. *Ex*.*c*.4.§.5.
Non habent ſtabilem habitationem.*pag*.119.*p*. 4.*c*.2. *B*. *nec debent iuuari Collegiorū redditibus*.*pag*.4. *Ex*.*c*.1. §. 4.& *pag*.150.*par*. 4.*c*. 10. §. 1. & *pag*.200.*p*.6. *c*. 2.§.3. & D. & *pag*. 303.*p*.10.§. 4. *In quo nec Generalis quidem diſpenſare poteſt*. *pag*.121.*p* 4.*c*.2. §.5.F. & *p*.9. *c*.3. §.18. *niſi in exigua quantitate*. *pag*. 121.*p*.4. *c*. 2.F. & *pag*. 200. *p*.6.*c*. 2.*D*. *Poſſunt tamen viuere in Collegijs, cum ſunt eis vtiles*.*pag*. 121 *p*.4.*c*.2.*F*. & *pag*.200. *p*.6.*c*.2. *C*.*vel ſi occupentur pro bono vniuerſali Societatis*. *Ibid*. *Rectores autem Collegiorum eſſe non poſſunt, niſi ita expediat ipſis Collegijs* .*pag*.157.*p*. 4.*c*.10. *A*. & *pag*. 200 *par*. 6. *c*. 2. §. 3.
Parati eſſe debent ad quamlibet miſſionem.*pag*.5.*Ex*.*c*. 1.§.5. & *pag*. 31. *cap*.4.§.35. & *ad pueros docendos* .*pag*. 187.*p*. 5.*c*.3.*B*
Facta profeſsione quæ ſint emittēda vota ſimplicia.*pag* 198 *p*.6.*c*.2.§.1.& *pag*.304 *p*. 10 §.6.
Eorum confeſſio annua, & *oratio, vide in ſuis titulis*.
Profeſsi quicunque dimitti poſſunt.*pag*.72.*p*.2. *c*.1. *A*.*ſed a ſolo Generali*. *ibid*. C

Profeſſi trium Votorum.

Hæc profeſſio eſt ſolennis.*pag*.6. *Ex*.*c*.1.*D*
Quibus dari debeat.*pag*.184.*p*. 5.*c*.2 C
Non tamen danda, niſi raro, & *cum graui cauſa*.*ibid*.
Quando poſſint intereſſe Congregationi generali; & *quod in ea ſuffragium habeant* . *pag*. 253.*p*.8.*c*.3.*A*.

Profeſſæ Domus.

Non poſſunt habere ullos redditus.*pag*.199.*p*.6.*c*.2.*B*
Non ſunt ordinarie ad litteras diſcendas, ut Collegia; *ſed ad exercendas*.*pag*.105.*p*.3.*c*.1. §. 27.
Non poſſunt iuuari à Collegijs. *pag*.4.*Ex*.*c*.1.§.4.
Quomodo autem Collegia poſſint ſupplere aliquos earum ſumptus. *pag*.200.*p*. 6.*c*.2.*D*

Propinqui.

Vide Conſanguinei.

Prouinciales.

Præpoſitos Prouinciales Generalis per ſe creat. pag. 282. p. 9. c. 3. §. 14. & pag. 287. cap. 5. §. 1.
Eos oportet eſſe uiros ſelectos. pag. 293. p. 9. c. 6. §. 2.
Et probatæ fidei. pag. 295. §. 6. & quibus proportionaliter cõ ueniant dotes Generalis. I
Poteſtas eorum tota promanat a Generali. pag. 245. p. 8. ca. 1. §. 6. & pag. 282. par. 9. c. 3. §. 14.
Et ipſe eam reſtringere, & reuocare poteſt. ibid. §. 15.
Expedit tamen amplam eis concedi. pag. 73. p. 2. c. 1. §. 2. & pag. 293. p. 9. c. 6. §. 2.
Eorum officium maxime eſt uiſitare ſubditos. pag. 247. p. 8. c. 1. I
Et debẽt reſidere in loco apto ad communicandum cum eis, & cum Superiore. ibid. pag. 246 §. 7
Debent eſſe maxime ſubordinati Generali. pag. 307. par. 10. §. 9.
Et iuxta ipſius præſcriptum ſe gerere. pag. 242. par. 8. cap. 1. §. 4.
Et ei noti eſſe, quoad conſcientiam. pag. 283. par. 9. cap. 3. §. 19.
Et cum eo crebro communicare de rebus Prouinciæ. pag. 242 p. 8. c. 1. §. 4
Et de grauioribus. pag. 295. p. 9 c. 6. §. 6. & A
Et cum Superioribus localibus. pag. 293. p. 9. c. 6. §. 2.
Debent habere ſuos Conſultores. pag. 301. par. 9. cap. 6. §. ultimo.
In ſua Cõgregatione prouinciali habẽt duo ſuffragia. pag. 258 p. 8. c. 5. §. 3
Ad generalem autẽ debent ueni re cum duobus electis; & ſi im pediti ſint, alteri uices ſuas mandare. pag. 253. p. 8. c. 3. §. 1, & pag. 254. B
In Congregatione autem in paribus ſuffragijs ipſi præcedunt. pag. 256. ibid. §. 2
Iuxta Prouincialis arbitriũ Rectores in omnibus ſe gerere de bent. pag. 152. p. 4. c. 10. §. 5. & pag. 242. p. 8. c. 1. §. 4
Eumq. monere de profectu Scholaſticorum. pag. 145. p. 4. c. 9. §. 3.
Et ad eum mittere catalogos. pag. 250. p. 8 c. 1. N
Et quadrimeſtres. Ibid. M
Denique ei rationem gubernatio nis reddere. pag. 277. par. 9. c. 3. C
Eorũ tempus ordinarie eſt trien

nij: ſed poteſt prorogari, & anticipari.pag.282.p.9. c.3. §.14.& I.
Quæ cura Prouincialibus competat circa Generalem.pag.287 p.9.c.5.§.1
Quomodo venire poſſunt ad Congregationem generalem pro deponendo Generali.pag.288 p.9.c.5. §.4
Et approbare Aſsiſtentem ſubſtitutum.ibid. §. 3.
Eligere, vel confirmare Vicariũ Generalem.pag.278.p 9.c.4. §.6.
Item approbare lectorem publicũ pag.136.p.4.c.6.F
Et admittere ad Societatem etiã in abſentia. pag.54. par.1. cap.1.B

Proximus.

Societatis finis eſt non ſolũ propria, ſed & proximorum perfectio.pag. 4.Exa c.1.§.2. & pag. 112.p.4.in proœ.& pag. 144.c.7.§.3.& pag.226.p.7 c.1.§.1.& c.2.D
Et ad hoc ipſa doctrina Societatis dirigitur.pag.130.p. 4. c. 5.§.1
Complectitur autem omnia hominum genera quantum ad ſpiritualia.pag.60.p.1.c.3.§. 1.& pag.148.p.4.c.8.§.8
Ad fructum cum proximis faciendum neceſſaria eſt gratia ſermonis.pag.58.par.1. c. 2. §. 9.
Exoptanda quoque eſt ſpecies honeſta.pag.59.Ibid.§.10
Magis tamen conferunt virtutes, quam dona naturalia. pag, 302.p.10.§.2
Et ædificatio vitæ magis quam verba.pag.234.par.7. cap.4. §.2.
Et proprius profectus interior. pag.182.p.5.c.2.§.1
Iuuat etiam vnio noſtrorum. pag.98.p.3.c.1 §.18.
Iuuantur proximi ſanctis deſiderijs, & precibus.pag.234.p. 7.c.4.§.3
Tum Sacramentis, & concionibus.pag. 235.§.5.& 6.
Priuatis colloquijs.ibid. §. 8.& pag.129.par.4.cap 4. §. vlt. & alijs de quibus pag.145.p. 4.c.8.& pag.233.p.7.c.4.
Docendi noſtri quomodo cũ proximis omnium generum tractent.pag.148.p.4. c.8.§.8. & pag.303.p.10.§.3.
Occupationes cum proximis magis propriæ ſunt Domuum profeſſarum.pag.145.par.4.c.8. §. 1.
In Collegijs autem remittendæ propter ſtudia. pag.133.p 4. c. 6. §. 3.
Sub finem tamen ſtudiorum aliquæ aſſumendæ.pag.145.p.4. c.8.§.1.& pag.156.c 10. §. ultimo.

Rector autem debet deſignare, qui cum ijs agant. pag. 156. c.10.§.10.
Debent proximi iuuari etiã corporalibus officijs. pag.225.p.7 c 2.E.& pag.236.c.4.§.9.
Meritum cum proximis ſpectatur non ex opere, ſed ex caritate.pag.6. Exa.c.1.§.9.
Vitanda eſt offenſio proximorum quantum poteſt.pag.211.p.6 c.3.§.ult.

Prudentia.

Prudẽtia in Generali magis neceſſaria, quam doctrina. pag. 274.p.9.c.2.§.6.
Pollere debent Superiores prudẽti caritate.pag.97.p.3.cap.1. §.15.

Quadrimeſtres.

Qui eas ſcribere debeant, & quã do, & quot exemplis.pag.249 p.8.c.1.M

Recreatio.

Non debent labores continuari ſine aliqua relaxatione. pag. 108.p.3.c.2.D
Præſertim in æſtate ceſſandum a prandio una, aut duabus horis. ibid.
Scholaſticis dandus ſaltem unus dies in hebdomada a prandio pag.165.p.4.c.13.F
De reliquis uacationibus ſtatuet Prouincialis. ibid.
Profeſſi recreari poſſunt in aliquo horto Collegij.pag. 200. p.6.c.2.D.

Rectores.

Rectores Collegiorum, & Vniuerſitatum per ſe creat Generalis.pag.173.p.4.c.17.§.1.& pag. 282.p.9.c.3.§.14.
Vel confirmat electos a Prouinciali ex commiſſione.pag.173 p.4.c.17.§.1.
Eiuſdem eſt etiam eos remouere pag.151.p.4.c.10.§.3.
Ordinarie debent eſſe Coadiutores ſpirituales. pag.151.p.4. c.10.§.3.& pag.200. par.6. c.2. §.3
Debent habere talentum conueniens.pag.119. par.4. cap.2. §.5.
Et eſſe præcipui in virtutibus, & diſcretione.pag.151.p.4.c,10 §.4.
Et pro proportione habere omnia quæ requiruntur in ipſo Generali.pag.301.p.9. cap.6.I
Eorum officium eſt Collegium velut humeris ſuſtinere.pag. 152.p.4.c.10.§.5.
Habere curam ſuorum quoad animam, & quoad corpus.pag. 126.c.4.A.& pag.152.c.10 §.5.

Con-

Conſeruare res temporales. pag. 119.c.2.§.5. & pag. 152. c. 10.§.5.

Continere in officio tam præceptores, quàm Scholaſticos. pag. 137.c.6.§.9.

Curare ne magiſtri accipiant vlla munera.pag.169. cap.15. §. 4.

Et vt regulæ ab omnibus ſeruentur.pag.152.c.10. §.5.

Aſſignare ſocios. pag.129. cap. 4. F.

Item conſeruare amicos,& conciliare alienos.pag.153. cap. 10.C.

Eorum poteſtas eſt,quantam cõmunicabit Generalis. pag. 282.p.9.c.3.§. 14. & 15.

Expedit autem eſſe amplam. pag. 76.p.2.c.2.§.2.& B.& pag.151.p.4.c.10.§.4.

Poſſunt officiales domeſticos deſignare.pag.154.ibid.§.6.

Poſſunt ordinare, & mutare horas diei.pag.155.c.10.§. 9.et pag.129.c.4.D

Auditis conſiliarijs ſtatuere, quod magis videtur pag.301 p.9.c.6.§.14.

Quando autem poſſint diſpenſare in regulis.pag.152.par. 4. cap. 10.B

Omnes debent ſinere ſe ab eis regi.pag. 242. par. 8. cap. 1. §. 4.

Et totam ſui diſpoſitionem eis relinquere.pag.152.p.4.c.10. §.5.

Nihil eis clauſum tenere. ibid. & D.

Debent intereſſe Congregationi Prouinciali.pag.253.p.8.c.3 §.1.& pag.258. c.5. §.3.

Et habent ſuffragium ad èligendum procuratorem triennalẽ. pag.251.c.2.B.& ad alia. pag.253.c.3.A

Item ad ſubſtituendum, vel ad probandum Vicarium Generalem.pag.286.par.9. cap.4. §. 6.

Non poſſunt contra omnium conſultorum Vniuerſitatis ſententiam agere.pag. 176.par. 4. cap.17.H

Nec lectores primarios, aut officiales mutare. pag.173.cap. 17. A

Nec mutare exercitationes repetendi, & latine loquendi. pag.139.C.6.K

Nec ordinem vacationum ſtatuere.pag.165.c.13.F

Nec liberare Scholaſticum a publico examine.pag.169. cap. 15. E

Circa ſtudia eorum officium eſt per ſe, vel per Cancellarium examinare Scholaſticos; & ſtatuere quibus quiſque facultatibus vacare debeat, & in qua claſſe.pag.163.p.4.c.13 §.4.& pag.167. c.15.§.1

Deſignare qui theſes defendant. pag.137.p.4.c.6.§.10.

Et qui declamationes habeant. pag.171.c.16.B

Externos etiam gratis promouere.pag.169.c.15.§.4.
Et remouere qui operam perdũt, vel alijs nocent.pag.172.c.16 §. 15.
Eorum officiales ſunt Miniſter, Syndicus, Præfectus ſpiritualium. pag. 154. par.4. c.10. §. 7.
Et aliqui conſultores. ibid. & pag.301.p.9.c.6. §.vlt.
In vniuerſitatibus autem Cancellarius.pag.174.par.4.cap. 17.§.2.
Niſi ipſe Rector id munus ſuſtineat.ibid.C
Syndicus generalis, & alij particulares.pag.176.cap.17.§.7.
Secretarius.pag.174.§.3.
Notarius.pag.174.§.4.
Decanus,& duo deſignati in quauis facultate.pag.175.§.5
Subiecti eſſe debent Generali,& Prouinciali.pag.242.p.8.c.1 §. 4.
Et ſuis præire exemplo obedientiæ.pag.155.par. 4. cap.10. §. 8.
Reddere rationem officij ſui Generali.pag.277 par. 9.cap.3. §.4.
Et Prouinciali,vel ei,quem Generalis conſtituet.pag. 119. p. 4. c.2.§.5. & pag. 151. c. 10.§. 3.
Informare ſemel in anno Generalem, & bis Prouincialem. pag.176.c.17.§.7
Et curare, vt res omnes eis, perſpectæ ſint.pag.173. Ibid.A.
Debent intra annum per quadraginta dies tradere doctrinam Chriſtianam, niſi aliquod ſit impedimentum. pag. 156.p.4.c.10.§.10.& K.

Regulæ.

Prima,& ſumma regula omnis bonæ voluntatis,& iudicij eſt Deus. pag.102.par.3.cap.1. §.23.
Præter Conſtitutiones ſunt etiã neceſſariæ Regulæ. pag. 49. Proœm. Decla.
Hæ autem ad particularia deſcendere debent.pag.143.p.4 c.7.§.2
Debent eſſe aliquæ Regulæ officialium domeſticorum.pag.154 p.4.c.10 §.6.& pag.238.p.7 c.4.§.vlt. Item Prouincialiũ pag.301.p.9.c. 6.I. Item Collegiorum, vide Collegia.
Profeſſi, & Coadiutores formati quomodo ad Regulas teneantur.pag.209.p.6.c.3.§.3.
Regulæ ſæpius in biennio Nouitiatus conſiderãdæ ſunt.pag. 8. Ex.c.1.§.13
Deinde etiam ſæpius audiendæ, aut legendæ.pag.105.p 3.c.1 §. vlt. ideſt ſingulis menſib. pag.309.p.10.§.vlt.Singulis autem hebdomadis, quæ ad ſingulos pertinent.pag.154. p.4.c.10.F
Earum tranſgreſſio non obligat ad pec-

ad peccatum.pag.215.par.6. c.5.

Eſt tamen pœnitentijs punienda, eaq. vltro aliquando petẽda. pag.105.p.3.c.1.§.vlt.

Religio.

Licet mouere alios ad religionẽ. pag.17.Ex.c.3.§.14.

Qui tamen a noſtris motus eſſet quando differri deberet. Ibid.

Non licet noſtris poſt vota emiſſa aliam religionem ingredi. pag.35.Exa.c.4.§.42.

Qui ſemel ſumpſerit habitum alterius religionis, non debet recipi in Societatem. pag. 11. Ex.c.2.§.3.& pag.62.p.1.c. 3.§.5

Immo nec reducendus, ſi a Societate diſceſſerat. pag. 85. p.2. cap.4.B

Repetitiones.

Repetitiones lectionum quomodo facienda.pag.136.p.4.c.6.H. & pag.163.c.13.D

Poſſunt mutari a Rectore cum licentia ſui Superioris. pag. 139.p.4.c.6. K

Repetenda priuatim facultas, quam quiſque audiuit. pag. 140.p.4.c.6.§.16.

Philoſophia quidem dimidio anno.pag.167.c.15.§.2.

Theologia duobus. pag. 168. c. 15.§.3

Reprehenſio.

Quomodo fieri debeat. pag. 97. p.3.c.1.N

Ita vt ipſe, qui reprehenditur, agnoſcat caritatem. pag. 273 p.9.c.2.§.4.

Ad Generalem pertinet iuuare omnes, etiam Superiores reprehenſione. pag. 293.p.9. cap.6. §.2.

Omnes parati eſſe debent reprehẽdi, & reprehendere, ſi Superior iubeat. pag. 22. Exa.c.4.§.8.

Reſignatio.

Vide Abnegatio.

Rhetorica.

Numeratur inter litteras humaniores. pag.130.p.4.c.5.A. & pag.157.c.12.A

Ei vt plurimum anni duo impẽdendi. pag.157.p.4.c.15.A

Et cum ea diſci poteſt lingua Græca, & Hebraica. Ibid. & pag.162.p 4.c.13.B

Roma.

Romæ ordinarie debet fieri Congregatio generalis. pag.258. p.8.c.5.§.1.

Romæ vt plurimum reſidere debet Generalis.pag.246.p.8.c. 1.§.7.& pag.258.c.5.§.1.

Vel certe prope Romam. pag.247

par. 8. cap. 1. H.
Ibidem reſidebit Procurator generalis. pag. 299. par. 9. cap. 6 §. 12.
Romani Collegij Regulæ poſſunt alijs accommodari. pag. 143. p. 4. c. 7. C

Sacerdotes.

Non debent differre celebrationẽ Miſſæ vltra octo dies. pag. 208. p. 6. c. 3. §. 2.
Immo ſæpius celebrare debent. pag. 27. Ex. c. 4. §. 25.
Confiteri autem, vt minimum ſingulis hebdomadis. ibid.
Intra annum debent aliquoties obire officia Coadiutorum. pag. 99 p. 3. c. 1. §. 19.
Nouitij Sacerdotes quid facere debeant. pag. 39. Exa. cap. 5. §. 7.
In Scholaſticis differendum Sacerdotium circa finem ſtudiorum. pag. 131. p. 4. c. 6. C
Deformitas corporis obſtare ſolet ſacerdotio. pag. 64. par. 1. cap. 3. I

Sacramenta.

Sacramentorum adminiſtratione iuuatur proximus. pag. 235. p. 7. c. 4 §. 5.
Eorum frequentatio valde commendanda. pag. 147. p. 4. c. 8. §. 4. & pag. 208. par. 6. cap. 3. §. 2.
Diſcendus eſt modus ea miniſtrandi. pag. 147. par. 4. ca. 8. §. 4.

Sacriſtia.

Inter alios officiales numeratur etiam Sacriſta. pag. 155. p. 4. c. 10. H
Requirit bonas corporis vires. pag, 109 p. 3. c. 2. F
Sacriſtia Domorum profeſſarum non poteſt habere redditus. pag. 199. p. 6. c. 2. §. 2

Sanitas.

Bona valetudo particularium confert ad Societatis conſeruationem. pag. 309. par. 10. §. 13.
Sanitas eſt Dei donum. pag. 98. p. 3. c. 1. §. 17.
Eius ratio ab omnibus moderate habenda. pag. 106. p. 3. c. 2. §. 1.
Curanda eſt à Rectore in ſubditis. pag. 152 p. 4. c. 10. §. 5. & a Præfecto ſanitatis. pag. 109 p. 3. c. 2. §. 6
Ad ſanitatem conſeruandã non debent acceptari Collegia, niſi in cœlo ſalubri. pag. 309. p. 10. C.

Scholaſtici noſtri quantum ad ſtatum.

Vt quis fiat Scholaſticus appro-

batus

batus, requiritur bonum ingenium.pag.7 Ex.c.1.§.10.
Ita vt ſperetur fructus in litteris pag. 185.p.5.c.2.§.5.
Requiritur etiam ſanitas corporis.pag.122.p.4.c.3.§.2.
Non facile approbandi.pag.296 p.10.§.7. Sed ſelecti tantum. pag.240.p 8.c.1 § 2. & idonei ad inſtitutum. pag. 276. p.9 c.3.§.1.
Debent prius duos annos probationis peregiſſe.pag.123. p.4. c.3.§.3.& pag.191.p.5.c.4. §.3.
Poteſt tamen ex diſpenſatione Generalis contrahi hoc tempus.pag. 181.p 5.c.1.C
Poteſt etiam prorogari. pag.35. Exam.c.4.§.43.
Debent prius facere exercitia, cõfeſſionem generalem, & alia. pag.34. Ex c.4.§.41.
Et ſi Superiori videtur, per triduũ mendicare.pag.28.§.27
Vt ſint approbati, oportet eos feciſſe tria vota.pag.191.p.5.c.4 §.3.
Eorum vota ſunt ſimplicia.pag. 7.Ex.c.1.§.10.& 12.& pag. 34.c. 4. §. 41. & in nullius manibus emittuntur, ſed ſoli Deo.pag.191.p.5.c.4.D
In ijs votis ineſt tacita conditio ſi Societas eos tenere volet. pag.191.p.5.c.4.D
Præter vota faciunt etiam promiſſionem ingrediendi Societatem.pag.7.Ex.c.1.§.10.& vlt. & pag. 44. c. 7. §.1. & pag.127 p.4.c.3.§.4.
Hic autem ingreſſus intelligitur per ſtatum Profeſſorum, vel Coadiatorum. pag.44. Ex.c. 7.§.1.& pag.179.p 5.c.1.A §.3. Et c. 4. E. Vota tamen ſtatim obligant pag.129.p.4 c. 4. E
Poſt votum paupertatis poſſunt retinere dominium ſuorum bonorum, conſcio tamen Superiore pag.204.p.6.cap.2.H.
Idque ad tempus, quod Superiori videbitur.Ibid.pag.129.p. 4.cap.4. E
Dicuntur eſſe de corpore Societatis.pag.76 p.2.c.3.A.§.3.& pag.179.p.5.c.1.§.1. & A
Non tamen admittuntur ad Cõgregationes generales. pag. 253.p.8.c.3.§.1.
Dimitti poſſunt ex cauſa, & tũc ſuis votis ſoluti ſunt.pag.44. Exa.c.7.§.1.
Difficilius tamen, quam Nouitij pag.72.p.2.c.1.A
Qui vero facultatem eos dimittendi habeant.pag.74. par.2. c.1.C.
Poſſunt mitti ad ſtudia ante biennium, & probationes.pag. 123.p.4.c.3.§.4.
Eorum veſtitus paulo decentior, & commodior eſſe poteſt.pag. 107.p.3.c.2.C
Poſſunt probari etiam tempore ſtudiorum, vel ijs finitis per experimenta.pag.25.Ex.c.4. §.16.

§.16. & pag.46. c.7.§.6.

Quantum ad ſtudia.

Vt ad ſtudia admittantur oportet eos præbuiſſe bonum ſui ſpecimen.pag.112. p.4. in proœ.

Debent ſinere ſe regi circa ſtudia.pag.45.Ex.c.7.§.3.

Debent ſtrenue vacare ſtudijs. pag.126.p.4.c.4.§.2.& pag. 133.c.6.§.2. cauendo tamen ne feruore ſtudiorum tepeſcat ſpiritus.pag.126. c.4.§.2.

Et ideo Rector ab vtroque extremo continere eos debet. pag. 140.c.6.§.15.

Quanto tempore,& quomodo orationem facere debeant. pag. 126.c.4.B

Debent in ſtudendo habere rationem ſanitatis. pag.125.c. 4.§.1.

Ad profectum ſtudiorum, quæ adiuuent.pag. 132. c.6. §.1. & ſeq.

Vt uni ſcientiæ magis quam alteri applicentur, iudicari debet ex captu, vel inclinatione eorum,uel ex communi bono. pag.131.c.5.C

Qui nihil proficiunt amouendi ſunt a ſtudijs.pag.149.c.9.§.1

Et,ſi etiam ad alia inutiles fuerint,dimittendi.pag.140.c.6. N. Præſertim ſi inclinationẽ oſtenderint ad ſtudia pag.45 Exa.c.7.§.2.

Si tamen ad alia miniſteria apti fuerint,poſſunt ijs applicari pag.140.p.4.c.6.N

Sub finem ſtudiorum, poſſunt ordinari.pag.134.c.6.C

Et aſſueſcere debent ad tractandum cum proximis.pag.145. c.8.§.1.& pag.156. c.10.§. ultim.

Studijs abſolutis examinandi ſunt de profectu.pag.139.c.6. L. & etiam de uocatione, & reliquis.pag.46.Ex.c.7.&8.

Subleuandi ſunt in miniſterijs proximorum. pag. 131. p. 4. c.5.D.& pag.134. c.6.C.& pag.200.p.6.c.2.C & in laboribus domeſticis.pag.56.p.1. c.2.A.& pag.133.p. 4. c.6. B.& C

Poſſunt tamen aliqua hora ipſi iuuare.pag.133.cap.6. B.& pag.155.c.10. H. Vide Studia.

Scholaſtici externi.

Scholæ publicæ aperiuntur ad utilitatem externorũ pag.142. p.4.c.7.§.1.& pag.157.c.11 §.1.

Cum admittũtur ad ſcholas,exigenda promiſſio obediendi. pag.174.p.4.c.17.§.3.

Non tamen excludendi,ſi nolint promittere. Ibid.D.

Examinandi, & ad idoneã claſſem mittendi.pag.163.c.13. §.4.Non tamen cogendi. E

Inſcribendi etiam matriculæ ſi uelint.pag.174. c.17. D

De

De eorum repetitionibus, diſputationibus, declamationibus. pag. 161. c.13. §. 3.
Curandum, ut informentur moribus Chriſtianis. pag. 143. c. 7. §. 2.
Vt referant ſtudia ad honorem Dei. pag. 171. c. 16. §. 4.
Abſtineant a iuramentis, & iniurijs. ibid. Audiant quotidie Miſſam; diebus feſtis concionem; ſingulis menſibus confiteantur. pag. 143. c. 7. §. 2. & pag. 176. c. 16. §. 1.
Diſcant Doctrinam Chriſtianã pag. 143. c. 7. §. 2. & pag. 171 c. 16. §. 2
Curanda eis aliqua priuilegia. pag. 159. c. 11. C
Neceſſaria eſt correctio, ſed per externum. pag. 143. c. 7. §. 2. & D. & pag. 172. c. 16. §. 5.
Debet tamen fieri in ſpiritu lenitatis pag. 172. c. 16. D
Scandaloſi, & rebelles remouendi a ſcholis. pag. 172. c. 16. §. 5
Immo etiam ciuitate pellendi per Magiſtratus, uel in carcerem conijciendi. pag. 158 cap. 11. B

Scribere.

Scriptor in Collegio teneri poteſt ex noſtris. pag. 155. par. 4. c. 10. H
Quomodo ſcribendum ſit in ſchola. pag. 157. p. 4. c. 6. I
Scriptorum ſumma facienda, & index. pag. 140. p. 4. c. 6. §. 16 & O. & ſcripta in compendio magis apta. pag. 146. cap. 8. B. & D. F. G
In libris ſcribere non licet. pag. 136. p. 4. c. 6. G
Scribere litteras, Vide Littera.
Scribere libros, Vide libri.

Scriptura ſacra.

Sacra ſcriptura diligenter pertractanda eſt. pag. 159. p. 4. c. 12. §. 1.
Poteſt addiſci una cum ſcholaſtica, uel poſt eam. pag. 134. p. 4. c. 6. §. 4.
Concionatores debent eam uidiſſe. pag. 146. p. 4. c. 8. B
Sequenda eſt a noſtris eius uerſio approbata ab Eccleſia. pag. 135. c. 6. §. 5.

Scrupuli.

In omnibus ſcrupulis quomodo acquieſcere debeamus. pag. 16 Exa. c. 3. §. 12.

Secretarius.

Secretarius uniuerſitatum debet eſſe ex Societate, & quod eius officium. pag. 174. p. 4. cap. 17 §. 3.
Secretarius electionis creatur in quatriduo ante electionem Generalis. pag. 263. p. 8. c. 6. D
Quod eius officium. pag. 262. ca. 6. §. 6.

Secretarius Congregationis generalis poſt electionem ſcribit in libro decreta. pag. 269. p. 8. c. 7. §. ult.

Et curat plura exempla fieri ſententiarum. ibid. B

Secretarius Præpoſiti Generalis qui dicitur etiam Societatis, eligitur a Generali. pag. 282. p. 9. c. 3. §. 16.

Debet ei eſſe pro memoria, & manibus, eiuſq. perſonam induere. pag. 297. p. 9. c. 6. §. 8.

Debet conficere ſummarium ex litteris, & informationibus. pag. 297. E

Poteſt ſubſcribere litteras ex cõmiſſione. Ibid. Quales debeãt eſſe eius dotes. pag. 297. c. 6. §. 8. & 9.

Senſus.

Senſuum cuſtodia commendatur. pag. 91. p. 3. c. 1. §. 4

Officia, a quibus ſenſus abhorret promptius ſubeunda. pag. 29. Ex. c. 4. §. 28.

Et quæ repugnant ſenſui propter obedientiam exequenda. pag. 102. p. 3. c. 1. §. 23.

Sepultura.

Corpus mortui tenendum vno die antequam ſepeliatur, niſi odor vrgeat. pag. 214. p. 6. c. 4. §. 3. & B. officium autem funebre, quomodo dicendum Ibid. C.

Silentium.

Silentium tenendum quando conuenit. pag. 91. p. 3. cap. 1. §. 4.

Societas Ieſu

Ita appellata eſt a Pontificibus pag. 3. Ex. c. 1. §. 1.

Quoties cõfirmata fuerit a ſummis Pontificibus. pag. 3. Ex. c. 1. §. 1.

Sæpe uocatur minima. pag. 3. Exa. c. 1. §. 1. & pag. 49. Proœ. Conſt. §. 1. & pag. 234. p. 7. c. 4. §. 3. & eius profeſſio minima. pag. 117. p. 4. c. 1. §. ulti. & humilis, ac sũmiſſa. pag. 304. p. 10. §. 6.

A Deo eſt inchoata, & ideo nõ medijs humanis, ſed diuinis conſeruanda. pag. 49. proœ. Conſtitut. §. 1. & pag. 302. p. 10. §. 1.

Curandum ut augeatur numero. pag. 55. p. 1. c. 1. C. & pag. 72. p. 2. c. 1. §. 1.

Orandum pro eius conſeruatione, & augmento. pag. 302. p. 10. §. 1. præſertim a Generali pag. 292. p. 9. c. 6. A

Socij.

Domo egredientibus dandus à Superiore ſocius. pag. 89. p. 3. c. 1. §. 3.

Et quidem talis, ut uterque alterius opera proficiat. pag. 129 p. 4.

p. 4. cap. 4. F.

Et idem de Socijs Nouitiorum in cubiculis.pag.90. par.3.c. 1. D.

De ſocys Miſſionum, uide Miſſio.

Somnus

Dandum eſt ſomno tempus neceſſarium.pag.125.p.4.c.4. §. 1.

Ideſt intra ſex, & ſeptem horas pag.108.p.3.c.2. E

Et omnino ſecundum praſcriptum medici.pag.206.p.6.c. 2.§.ult.

Seruandus in ſomno ordo temporis. pag.107.p.3. c. 2. B. & pag.155.p.4.c.10.§.9.

Dandum ad ſomnum ſignum campana.pag.155.p.4. cap. 10.I.

Non eſt dormiendum ſine induſiis.pag.108.p.3.c.2.E

Status.

Receptus in aliquo ſtatu Societatis non debet curare, ut mutetur.pag.42. Exa. c.6. §.5. & pag.192.p.5. c.4. §.5.

Poteſt tamen proponere. ibid.F. & pag.47.Exa.c.8. A.

Studia.

Studiorum labor debet ex obedientia, & caritate ſuſcipi. pag.133.p.4.c.6.§.2

Studiorum fundamentum eſt abnegatio, & alia uirtutes. pag.112.p.4.proœ.§.1.

Item requiritur anima puritas, & recta intentio.pag.132.p. 4.c.6. §.1.

Eorum finis eſt proximos iuuare. pag. 159. par.4. cap. 12. §.1.

Eorum qualitas, & menſura ſumitur ex utilitate proximi pag.130 c.5.§.1

Spectanda etiam animi propenſio.Ibid.C

Nihil Deo gratius ſuo tempore. pag.126.p.4.c.4.§.2.& pag. 133.c.6.§.2.

Impedimenta omnia ſtudiorũ remouenda.pag.119.p.4.c.2 §.4.& pag.126.c.4.§.2. & pag.133.c.6.§.3.

In ſtudijs quis ordo ſeruandus. pag.161.p.4.c.13.§.2.

Vide Scholaſtici quantum ad ſtudia.

Subminiſter.

Numeratur inter officiales ſubordinatos. pag. 30. Exam. cap.4.E

Suffragium.

Suffragium ad decernendum aliquid in Congregatione generali non poteſt mitti in ſcriptis.pag.255.p.8. c.3. C

Ad quædam tamen alia poteſt,

ut ad diſſoluendum Collegiũ pag.118.p.4.c.2. A
Vel ad eligendum Vicarium Generalis.pag.286.p.9.c.4. §.6.
Quis ordo, & ritus ſeruandus ſit in ferendis ſuffragijs pro eligendo Generali. pag.262. p.8.c.6.§.6.& C.D F
Non licet in electione Generalis mutare ſuffragium.pag.266 p.8.c.6.§.8.
Suffragij iure priuantur conuicti de ambitu.pag.260.p.8.c. 6.§.2.& A

Superiores quantum ad ipſos.

Superiores debent habere amorẽ Dei. pag.247. par. 8. cap.1. §.8.
Et obedientiæ exemplo præire. pag.155.p.4.c.10.§.8.
In officijs humilibus aliquando ſe exercere.pag.99.p.3. c.1. §.19.
Eſt etiam in ijs neceſſaria doctrina.pag.151.p.4. c.10. §. 4.& præſertim in Generali. pag.276.p.9.c.2.§.6.
Ex ijs, quæ in Generali requiriruntur, ſumere deben t omnes quæ ſibi conueniant.pag.301 p.9.c.6.I
Multa eis poteſtas concedenda, Generali primum. pag.307. p.10.§.8
Deinde etiam immediatis pag, 73.p.2.c.1.§ 2.& pag. 151. p.4.c.10.§.4.
Debent compati ſubditis, & tamen eos corrigere.pag.273.p. 9.c.2.§. 4. & in quibuſdam indulgere.pag.245. p.8. c.1. G.quædam etiam re linquere arbittio ſubditorum. Ibid.
Eorum gubernatio debet præſeferre amorem,& curam ſubditorum.pag.245.p.8.c.1.G
Debent aliquando exercere ſubditos in obedientia,& paupertate.pag.103.p.3.c.1.V
Debent vitæ neceſſaria pro cuiuſq. indigentia prouidere. pag.207.p.6.c.2. N
Poſſunt iubere in virtute Obedientiæ, & obligare ad peccatum.pag.215.p.6.c.5.
Superiores facile pati poſſunt calumniã.pag.287.p.9.c.4.E.
Cum Superioribus magis Deus concurrit, propter ipſorum officium.pag.256.p.8.c.3.§.ult.
Quales Superiores, tales fere ſubditi.pag.307.p. 10.§.8.

Superiores quantum ad ſubditos.

In Superiore non homo, ſed Chriſtus ſpectari debet. pag. 102. p.3.c.1.§.23.& 24. & pag. 194.p.6.c.1.§.1.
Eiuſque uox, ut Dei, accipienda pag.30.Ex.c.4.§.30.
Et in ipſo Chriſtus reuerendus. pag.197.p. 6.c.1.§.2.

Et Chriſti loco habendus. pag. 126.p.4.c.4 §.3.&pag.241 p.8.c.1.D.§.3.
Quia Chriſti uices gerit. pag. 192.p.5.c.4.§.5.
Et Dei loco nobis præeſt. pag. 216.p.7.c.1.§.1.
Et eſt interpres diuinæ uoluntatis.pag.222.p.7.c.2.A
Et per ipſum a Dei prouidentia regimur.pag.194.p.6.c.1.§.1
Superiores diligendi ſunt ex animo,ut patres pag.197.par. 6. cap.1.§.2.
Eis patefaciendi omnes defectus virtutes, inclinationes. pag. 31.Ex.c.4.§.35.& pag.95. p.3.c.1 §.12 & pag.152.p. 4.c.10.§.5.& pag.197.p 6. c.1.§.2
Et denique tota conſcientia in confeſſione,vel ſecreto. pag. 152.par.4.c 10.§.5.& pag. 197.p.6.c.1.§.2.
Debemus eſſe contenti, vt defectus noſtri ad eos deferantur. pag.22.Exa.c.4.§.8.
Licet eis proponere quæ occurrunt.pag.192 p.5.c.4.F. & pag.231.p.7.c.2.I
Præſertim ſi ſe conſtanter offerant vt bona. pag. 47. Exa. c.8.A
Sed ſemper ſtandum iudicio illorum. ibid.
Prius etiam orandum, nec poſtea vrgendum.pag.106.p.3 c.2.A
Qui aliquid molitus eſt contra Superiores dimittendus eſt a Societate.pag.78.par.2. cap. 2. D

Superpelliceum.

Poſſunt eo vti, qui miniſtrant Miſſis maioribus. pag. 209. p.6.c.3.B.§.2

Syndicus.

Syndici officium eſt obſeruare exteriora.pag. 154.p.4.cap. 10. §.7.
Et ad Superiorem referre,vel ipſum,qui errat, monere. pag. 97.p.3.c.1.§.16.
In vniuerſitatibus vnus ſyndicus generalis,& alij particulares conſtituendi ſunt. pag. 176.p.4.c.17. §.7.
Syndicus conſtituendus pro ſcholaſticis, vt bene ſtudeant. pag.140.p.4.c.6 §.15.

Temperantia.

Seruanda eſt in refectione corporis.pag.91.p.3.c.1.§.5

Tentationes.

Anteuertendæ ſunt adhibitis earum contrarijs. pag.96. p.3. c.1.§.13
Nullæ celandæ Superiori,vel Cōfeſſario, aut Præfecto rerum ſpiritualium, pag. 95. par. 3.cap.

3. cap. 1. §. 12.

Teſtamenta.

Noſtri non poſſunt eſſe teſtamẽtarij, neque exequutores teſtamentorum, niſi ex diſpenſatione Generalis. pag. 211. *p.* 6 *c.* 3. §. 7. & D

Theologia.

Theologia tam ſcholaſtica, quã Poſitiua iuuat ad ſcopum Societatis. pag. 130. *p.* 4. *cap.* 5. §. 1.
Magis eſt propria inſtituti noſtri, quam alia ſcientia. pag. 159. *c.* 12. §. 1.
In ſcholaſtica legendus D. *Thomas. pag.* 195. *par.* 4. *cap.* 14. §. 1.
Poſſet etiam alius cum approbatione Generalis. ibid. B
Scholaſtica poſt artes, & ante Poſitiuam diſcenda. pag. 134. *p.* 4. *c.* 6. §. 4.
Et ad eam Artes diſponunt. pag. 160. *c.* 12. §. 3.
Theologia audienda communiter quatuor anni impendi debent; repetenda, & actibus celebrandis duo. pag. 150. *p.* 4. *c.* 9. §. 3. & *pag.* 168. *c.* 15. §. 3. & *pag.* 183. *par.* 5. *cap.* 2. §. 2.
Theologia curſus quarto quoque anno inchoandus, poteſt etiã ſecundo. pag. 168 *par.* 4. *cap.* 15. §. 3. & D
Non poteſt ſuſcipi obligatio dandi lectorem Theologia, niſi ex conſequenti in vniuerſitatibus pag. 144. *p.* 4. *c.* 7. E

Tonſor.

Domeſticus potius quam externus eſſe debet. pag. 111. *par.* 3. *cap.* 2. H

Vacationes.

Debent eſſe aliqua uacationes ſtudiorum ordinaria ex iudicio Prouincialis. pag. 165. *p.* 4. *cap.* 13 F

Vanitas.

Vanitas mundi conculcanda. pag. 107. *p.* 3. *c.* 2. C
Vanarum rerum inſtrumenta habenda non ſunt. pag. 96. *p.* 3. *c.* 1. §. 14. *Ea uero qua ſint. pag.* 97. *Ibid.* M

Veſtitus.

Veſtitus noſter debet eſſe honeſtus, ad uſum regionis, & pauper. pag. 206. *p.* 6. *c.* 2, §. 15. *ut eo uitetur frigus, & indecorum. pag.* 107. *p.* 3. *c.* 2. C
Vnuſquiſq. perſuadere ſibi debet ſibi uiliſsimas ueſtes datum iri pag. 28. *Ex. c.* 4. §. 26
Etiã in ueſtitu tenẽda eſt unifor

nitas, idq. iuuat ad vnitatē animorum.pag. 247.p.8.c.1. §.8.
Abſtinendum a pretioſis pannis pag.206.p.6.c.2.§.15.
Niſi occurrat neceſſitas.Ibid.M.
In particularibus dandum eſt vnicuique, quod ei conuenit pag.107.p.3. c.2. C. & pag. 206.p.6.c.2.M.in fine.
Scholaſticorum veſtitus debet eſſe decentior, & commodior, quam Nouitiorum. pag.107. p.3.c.2.C
De veſtitu Generalis ſtatuet Societas.pag.284.p.9.c.4.§.2
Nouitiorum veſtitus, Vide Nouitij.

Vicarius Generalis.

Vicarius in locum Generalis demortui debet nominari ab ipſo Generali ante mortem.pag. 256 p 8.c.4.§.1.
Alioqui eligi a Profeſſis præſentibus, vel vicinis. ibid. A
Debent vt plurimum eſſe ex ijs, qui adeſſe ſolebant Generali. pag.256.p.8.c.4.§.1
Huius officium eſt gubernare Societatem.pag. 256.p.8. c. 4. A.
Conuocare Societatem ad eligendum Generalem.pag. 256 c. 4.§.1
Iudicare de ambitu. pag.260.p. 8.c.6.§.2.& A.
Decernere cenſuras.pag. 266. ibid. I. habere exhortationē. pag.259.p.8.c.6.§.1.
Abſoluere a cenſuris.pag. 262. §.6.
Videre, & numerare ſuffragia pag.263.D.exhibere reuerentiam ante omnes Generali electo.pag.265.G.
In paribus ſuffragijs habet prærogatiuā.pag.256.p.8.c.3.§.2.
Si poſtuletur de ambitu, deferendus eſt ad quatuor antiquiſſimos.pag.260.p.8.c.6.A
Eius officium ceſſat electo Generali.pag.256.p.8.c.4.A
Vicarius perpetuus quando Generalis eſſet inutilis, debet creari à Congregatione Generali.pag.290.p.9.c.5.§.6.
Vel ſuffragijs per litteras miſſis. pag.286.p.9.c.4.§.6.
Vel ab ipſo Generali cum approbatione Prouincialium.Ibid.
Vicarium autem non perpetuum poteſt per ſe eligere Generalis in aliquo caſu.pag.290.p.9. c.5.D

Virtutes.

Maius momentum ponendum in virtutibus, quàm in donis naturalibus.pag.293.p. 10. §. 2.
Vnicum noſtrum ſtudium eſſe debet proficiendi in virtutib. pag.105.p.3.c.1.§.27. etiā ſine conſolationibus. pag 94. §.10.

Cauendum ne tepeſcat earum amor.pag.126.p.4.c.4. §.2.
In ijs,qui petunt Societatem, requiritur,vt ſint amatores virtutis,& vniuerſæ perfectionis pag. 56.p.1.c.2.§.2.& 8.
Ad progreſſum virtutum multũ refert exemplum antiquorum pag.99.p.3.c.1.§.19.
Virtutum exemplo valde promouentur proximi .pag. 234. p.7.c.4.§.2

Viſitatio.

Generalis poteſt viſitare Societatem .pag.247.p.8. c.1.H
Viſitator ex commiſſione Generalis poteſt eligere Rectorem Vniuerſitatis.pag. 173. p.4. c. 17.§.1.
Poteſt etiam ei committi facultas admittendi in corpus Societatis.pag.181.p.5.c.1.B
Poteſt tamen Generalis eius acta reſcindere. pag. 283.p.9. c.3.§.vlt.
Viſitatores Collegiorum etiam Profeſſi poſſunt in Collegijs ali. pag.221.p.4.c.2.F
Viſitare eſt proprium officiũ Prouincialis.pag.247.p.8.c.1.I.
Non debent noſtri viſitare magnates,niſi ualde amicos,aut ualde pios.pag.204.p.6.c.2. §.9.
Pro uiſitationibus nullum ſtipendium,aut eleemoſynæ admittendæ.pag.203.p.6.c.2.§.7.

Vniformitas.

Retinenda inter noſtros in omnibus.pag.49.procem.Decla.& pag.266.p.8.c.6.§.8.
Iuuat ad conſeruationem Societatis. pag.307.p.10.§.9.
Nihil permittendum vel in doctrina,vel in iudicijs, quod ei aduerſetur.pag.98.p.3.c.1. §.18.
Procuranda in veſtitu.pag.247 p.8.c.1.§.8
In cæremonijs Miſſæ. ibid. & pag.39.Exa.c.5.§.7.
In opinionibus.pag.98.p.3.c.1. §.18.& O.

Vnio.

Societas ſine unione regi,& conſeruari non poteſt .pag. 239. p.8.c.1.§.1
Vnio Societatis in primis quærenda.pag.50.procem. Conſt. §.2.
Cur habeat particularem difficultatem in Societate. pag. 239.p.8.c.1.§.1.A
Amor Dei,& omnis uirtus facile efficit unionem.pag.247.p. 8 c.1.§.8.
Præterea communicatio,& uniformitas,& obedientiæ uinculum.pag.307.p.10.§.9.
Amor ſui hoſtis unionis . pag. 247. p.8.c.1.§.8.
Item iudiciorum diuerſitas.pag. 98.p.3.c.1. §.18.
Ad unionem ſe omnes inuicem

hor-

hortari debent. pag. 101 *p.* 3. *c.* 1. *§.* 21. *Eam qui ſcindit, dimittendus eſt. pag.* 244. *p.* 8. *c.* 1. *§.* 5.

Vniuerſitas.

Vniuerſitates iuuare eſt maius bonum, quia uniuerſalius. pag. 223. *p.* 7. *c.* 2. *D*
Poſſunt à Societate ſuſcipi. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. *§.* 1.
Idque ad Generalem pertinet. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. *§.* 2. *&* *pag.* 238 *p.* 9. *c.* 3. *§.* 17.
Quomodo autem diſſolui poſſit, uide Generalis.
Earum finis eſt, ut fructus latius pateat. pag. 157. *p.* 4. *c.* 11. *§.* 1.
Diuiduntur in tres facultates linguarum, artium, & Theologiæ. pag. 175. *p.* 4. *c.* 17. *§.* 5.
Earum autem officiales qui, & quot eſſe debeant eodem capite toto.
Earum ſuperintendentia pertinet ad Generalem. pag. 277. *p.* 9. *c.* 3. *§.* 4. *Et earum Rectores ipſe creat. pag.* 282. *ibid. §.* 14.
Rector Vniuerſitatis poteſt eſſe idem, & Collegij pag. 173. *p.* 4. *c.* 17. *§.* 1. *& non debet eſſe Profeſſus ordinarie. pag.* 200. *p.* 6. *c.* 2. *§.* 3.

Vocatio.

Cooperandum diuinæ uocationi. pag. 55. *p.* 1. *c.* 1. C
In ijs qui petunt Societatem examinanda uocatio. pag. 54. *p.* 1. *c.* 1. *§.* 3.
Signum eſt, non eſſe a Deo uocatum, qui non habet dotes idoneas Societati. pag. 88. *p.* 3. *c.* 1. *§.* 1.
Omnes in ſua prima uocatione firmi eſſe debent. pag. 11. *Ex. c.* 2. *§.* 6. *& pag.* 42. *c.* 6. *§.* 6.

Vota.

Vota eduntur ad maius meritũ, & ſtabilitatem. pag. 44. *Ex. c.* 7. *§.* 1.
Et ad uberiorem gratiam acquirendum, quia Deo magis uniunt. pag. 102. *p.* 3. *c.* 1. *T.*
Et ſunt media ad melius conſequendum finem noſtrum pag. 4. *Exa. c.* 1. *§.* 3.
Tria uota Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ dicuntur eſſentialia, & obligant ad peccatum. pag. 215. *p.* 6. *c.* 5.
Vota Nouitiorum, Vide Nouitij.
Exacto biennio omnes uotis ligari debent. pag. 128. *p.* 4. *c.* 4. *§.* 5.
Poteſt tamen ſi Superior uelit, differri. pag. 7. *Ex. c.* 1. *§.* 12.
Votis emiſſis poſt biennium non licet tranſire ad aliam religionem. pag. 35. *Ex. c.* 4. *§.* 42
Votorum ſolemnitas unde pendeat. pag. 189. *p.* 5. *c.* 4. *A*
Noſtra omnia uota, & intelligẽ

da-

da & obſeruanda ſunt iuxta Conſtitutiones.pag. 186. p.5. c.3.S.3.& pag. 189.c.4.S.2. & 4.

Votorum renouatio facienda bis in anno.pag.128.p.4.c.4. §.5.

Immo,& ſæpius,ſi Superiori uideatur.pag.193.p.5.c.4.H

Quæ quidem renouatio non addit nouam obligationem, ſed fit ad deuotionis augmentum pag.192.p.5.c.4.§.6.& H

Ritus renouandi uota in feſtis ſolemnibus coram Sacramento aliquibus præſentibus,&c. ibid.

Vota Profeſſorum,Coadiotorum, ſcholaſticorum, quære in ſuis titulis.

Zelus.

Societas exercet ſe in zelo animærum.pag.60.p.1.c.3.§.1.

Zelus ſyncerus animarum commendatur.pag.302.p.10.§.2

Requiritur etiã in ijs, qui recipiuntur ad Societatem. pag. 58.p.1.c.2.§.8

Hic autem zelus complectitur omnia hominum genera. pag.60.p.1.c.3.§.1.

Laus Deo, Virginiq. Matri.

Coll. apparently complete:
309, (2), (1 bl.) p, (34, 2 blank l.)
SD 8/15/90